

วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสาร "รักลูก"

นางสาวสุวรรณี เครือพั่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COUNSELING DISCOURSE ABOUT CHILDCARE IN RAK LUKE MAGAZINE

Miss Suwannee Kruaphung

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

520470

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
ในนิตยสาร "รักลูก"

โดย

นางสาวสุวรรณี เครือพั่ง

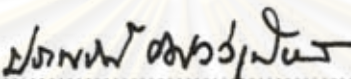
สาขาวิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพจน์ อัสวีรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศิริพร ภัคดีมาสุข)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ เวศร์ภาดา)

สุวรรณี เครือพืง : วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสาร
 "รักลูก". (COUNSELING DISCOURSE ABOUT CHILDCARE IN RAK LUKE
 MAGAZINE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อ.ดร.เทพี จรัสจรวงเกียรติ, ๑๘๑ หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับ
 การดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร และกลวิธีทาง
 ภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นภาพของพ่อ
 แม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จาก
 คอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาในนิตยสารรักลูก ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม ปี๒๕๕๐ รวมข้อมูล
 ทั้งสิ้น ๑๐๙ วาทกรรม

จากการศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร
 รักลูก ตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES พบว่า วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการ
 ดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก สร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางและเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กของ
 พ่อแม่ในปัจจุบันที่เปลี่ยนจากการขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ปู่ย่าตายายมาเป็นการขอความรู้และ
 คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ผลการศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษา พบกลวิธีการใช้ถ้อยคำในการถาม ๕ กลวิธี ได้แก่
 การอ้างถึง การบรรยายพฤติกรรม การแสดงอารมณ์ ความรู้สึก การแสดงความคาดหวัง
 และการถาม ส่วนกลวิธีการใช้ถ้อยคำในการตอบ พบ ๒ กลวิธี ได้แก่ การสร้างความน่าเชื่อถือ
 และ การชี้แนะ ถ้อยคำที่เลือกใช้ในกลวิธีทางภาษาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบัน
 ที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก ๔ ประการ ได้แก่ ๑.ขาดข้อมูลความรู้ ๒.ขาดความมั่นใจ ๓.เชื่อมั่นใน
 หลักเกณฑ์วิชาการ และ ๔.มีทัศนคติและความคาดหวังในเด็ก

ภาควิชา.....ภาษาไทย..... ลายมือชื่อนิสิต.....สุวรรณี เครือพืง.....
 สาขาวิชา.....ภาษาไทย..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา.....๒๕๕๒.....

4980220822 : MAJOR THAI

KEYWORDS : COUNSELING / DISCOURSE / CHILDCARE / MAGAZINE

SUWANNEE KRUAPHUNG : COUNSELING DISCOURSE ABOUT

CHILDCARE IN RAK LUKE MAGAZINE. THESIS ADVISOR :

TEPEE JARATJARUNGKIAT, Ph.D., 181 pp.

The purpose of this research is to study about the context in the counseling discourse regarding childcare in RAK LUKE magazine by following Ethnography of communication and strategies of discourse about childcare concept to analysis how the present images of parent in their childcare. The data derived from the question and answer column published in the magazine from January to December 2007, which included 109 discourses.

The paper based on the SPEAKING frame reveals that the discourse in the magazine was created to be the place for modern parents to exchange opinions and to be a knowledge resource, which shows that the way of childcare has been changed from relying on grandparents' opinions to consulting childcare specialists. The several contextual discourses about childcare effects on the selection of communication forms and language strategies.

As for analysis of language strategies in asking, it was found that there are 5 types of strategies; referring, behavior describing, feeling expression , showing their expectations and simple asking. Furthermore, analysis of strategies in answer shows that there are 2 types of strategies, which are credibility building and leading. The way of words selection indicates that there are four types of parents , which are 1. Lack of information and knowledge. 2. Lack of confidence. 3. Have confidence in academic guideline and 4. Have expectations on their children.

Department : ..... Thai .....

Field of Study : ..... Thai .....

Academic Year : ..... 2009 .....

Student's Signature Suwannee Kruaphung

Advisor's Signature Tepee J

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.เทพี จรัสจรุงเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด และคำแนะนำอันทรงคุณค่า ตลอดจนตลอดเวลาที่ตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์อย่างหาที่สุดมิได้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ เวศร์ภาดา และอาจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข ที่ได้กรุณาชี้ข้อบกพร่องและให้คำแนะนำที่มีค่ายิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกระดับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอน ทั้งยังเมตตาไต่ถามทุกข์สุขและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยได้มีวันนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ชีวิต ให้การศึกษา อบรมเลี้ยงดูด้วยความรักและความเอาใจใส่ คอยพูดคำปลอบใจในยามที่ท้อ คอยยินดีในยามที่สำเร็จ อีกทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญในชีวิตของผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณย่า คุณยาย และสมาชิกทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย ผู้คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆด้าน ขอขอบคุณ คุณณนัย อินตาคำ สำหรับกำลังใจและความปรารถนาดีที่มีให้ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณปิยภรณ์ ออบแพทย์ และคุณสุนทรรัตน์ สร้อยทองดี ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ แบ่งปันความรู้ ให้ข้อคิดเห็น และคำแนะนำต่างๆ ทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องการค้าเนินชีวิต ขอขอบคุณเพื่อนๆทั้งระดับอนุบาล มัธยม ปริญญาตรี ปริญญาโท น้องๆโครงการ Work&Travel 2007 และสมาชิกชาวหอพักศึกษิตินิเวศน์ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและคอยถามไถ่ทุกข์สุขเสมอมา แม้บางครั้งการถามไถ่นั้นจะทำให้ผู้วิจัยรู้สึกกดดัน แต่ก็ถือเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีความพยายามและอดทนศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จ

ผู้วิจัยขอขอบคุณโชคชะตา ธรรมชาติ และตนเองที่ทำให้ทุกสิ่งเกิดขึ้นและเป็นไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย.....	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย.....	๕
๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๘
๒ ทบทวนวรรณกรรม.....	๙
๒.๑ แนวคิดเรื่องวาทกรรม.....	๙
๒.๒ ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร.....	๑๐
๒.๓ บทบาทของนิตยสาร.....	๑๒
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๓
๒.๔.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิตยสาร.....	๑๓
๒.๔.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์การถาม-ตอบ.....	๑๖
๒.๔.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการดูแลเด็ก.....	๑๖
๓ ปรับทบทวนวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก ตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร.....	๑๙
๓.๑ ฉาก (Setting หรือ Scene).....	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓.๒ ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants).....	๒๙
๓.๓ จุดมุ่งหมาย (Ends).....	๓๗
๓.๔ การลำดับวัจนกรรม (Act sequence).....	๔๒
๓.๕ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (Key).....	๕๒
๓.๖ เครื่องมือ (Instrumentalities).....	๕๙
๓.๗ บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction&Interpretation).....	๖๑
๓.๘ ประเภทของการสื่อสาร (Genre).....	๖๒
๔ กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก.....	๖๕
๔.๑ กลวิธีการถาม.....	๖๕
๔.๑.๑ การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึง.....	๖๕
๔.๑.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม.....	๖๙
๔.๑.๓ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก.....	๗๐
๔.๑.๔ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง.....	๗๑
๔.๑.๕ การใช้คำถาม.....	๗๒
๔.๒ กลวิธีการตอบ.....	๙๖
๔.๒.๑ การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ.....	๙๗
๔.๒.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะ.....	๑๑๗
๕ ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก.....	๑๓๑
๕.๑ ขาดความรู้.....	๑๓๑
๕.๒ ขาดความมั่นใจ.....	๑๔๔
๕.๓ เชื่อมั่นในหลักเกณฑ์วิชาการ.....	๑๔๗
๕.๔ มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็ก.....	๑๔๘
๖ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๑๕๒

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๖.๑ สรุปผลการวิจัย.....	๑๕๒
๖.๒ อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๖๐
๖.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๑๖๒
รายการอ้างอิง.....	๑๖๓
ภาคผนวก.....	๑๖๗
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๑๘๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๑	แสดงชื่อคอลัมน์ที่ปรากฏข้อมูลวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก.....	๒๐
ตารางที่ ๒	แสดงข้อมูลจังหวัดของผู้อ่านที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องการถามในเรื่องที่สงสัย.....	๓๐
ตารางที่ ๓	แสดงรายชื่อผู้ตอบในแต่ละคอลัมน์.....	๓๒
ตารางที่ ๔	แสดงความแตกต่างของลักษณะทางความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถาม.....	๗๖
ตารางที่ ๕	แสดงความถี่ในการปรากฏรูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามในประโยคคำถามแบบต่างๆ.....	๙๐
ตารางที่ ๖	แสดงความถี่การปรากฏรูปแบบการถามของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก.....	๙๕
ตารางที่ ๗	แสดงความถี่การปรากฏกลวิธีการตอบ.....	๑๒๔

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	ภาพตัวอย่างคอลัมน์คำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร รักลูก.....	๒๔
๒	ภาพตัวอย่างชื่อและข้อมูลของผู้ตอบคำถามประจำคอลัมน์.....	๒๕
๓	ภาพตัวอย่างการเชิญชวนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม (๑).....	๒๖
๔	ภาพตัวอย่างการเชิญชวนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม (๒).....	๒๖
๕	ภาพตัวอย่างการใช้ภาพประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหา.....	๒๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
๑	แสดงลำดับวัจนกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร รักลูก.....	๕๒
๒	แสดงกลวิธีการถาม.....	๙๖
๓	แสดงกลวิธีการตอบ.....	๑๒๙

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวไทยในอดีตเป็นครอบครัวแบบขยาย พ่อแม่ปู่ย่าตายายอาศัยอยู่รวมกันกับครอบครัวรุ่นลูกหลาน พ่อแม่มีอู่ใหม่ในอดีตจึงได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือเรื่องการดูแลเด็กจากผู้มีประสบการณ์เหล่านั้น แต่ปัจจุบันครอบครัวไทยเป็นครอบครัวแบบเดี่ยวมากขึ้น การได้รับความรู้หรือคำแนะนำในเรื่องการดูแลเด็กจากญาติพี่น้องจึงลดน้อยลงไปด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กุศล สุนทรธาดาและคณะ (๒๕๔๒:๗) ที่กล่าวไว้ว่า “สังคมไทยแต่โบราณมีลักษณะครอบครัวเป็นแบบขยาย มีปู่ย่าตายายอยู่รวมกัน เด็กไทยได้รับการเลี้ยงดูให้ความอบอุ่นทางจิตใจเป็นอย่างมาก ทำให้คนไทยมีบุคลิกภาพประจำชาติเป็นคนใจดี มีเมตตา ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่ปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก ลักษณะครอบครัวขยายแต่เดิมก็เปลี่ยนเป็นครอบครัวเดี่ยวขนาดเล็ก ทำให้การพึ่งพาญาติพี่น้องในครอบครัวให้ช่วยดูแลลูกทำได้น้อยลงไปด้วย” เมื่อไม่ได้รับคำแนะนำจากคนใกล้ชิดในครอบครัวอย่างในอดีต พ่อแม่มีอู่ใหม่ในปัจจุบันจึงต้องแสวงหาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลเด็กด้วยตนเอง

นิตยสารสำหรับครอบครัวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กถือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่เป็นแหล่งให้ข้อมูลแหล่งใหม่สำหรับพ่อแม่ในปัจจุบัน เนื่องจากมีการนำเสนอข้อมูลอย่างหลากหลาย หาซื้อได้ง่าย นอกจากนี้นิตยสารสำหรับครอบครัวยังได้จัดให้มีคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก โดยมีแพทย์ ครู หรือนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคำถาม ทำให้ผู้อ่านซึ่งก็คือพ่อแม่ในปัจจุบันได้รับคำตอบหรือคำแนะนำที่สอดคล้องกับปัญหาของตน เมื่อผู้อ่านนิตยสารส่งคำถามมาให้ผู้รู้หรือเชี่ยวชาญในการดูแลเด็กด้านต่างๆ ไขข้อข้องใจหรือแก้ไขปัญหานั้น ปฏิสัมพันธ์ของคนสองกลุ่มจึงเกิดขึ้น วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กจึงเกิดขึ้นด้วยเช่นกัน ดังที่ กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (๒๕๔๙:๘-๙) ได้กล่าวไว้ว่า “วาทกรรมเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของมนุษย์ที่ไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้ และต่างก็มีผลกระทบซึ่งกันและกัน นั่นคือ วาทกรรมเกิดขึ้น

เพราะการปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคม ในขณะที่ตัวกันโครงสร้างและระบบทางสังคมก็มีผลต่อวิถีปฏิบัติของคนด้วย”

จากการที่นิตยสารเข้ามามีบทบาทเป็นแหล่งให้ความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กแก่พ่อแม่ในปัจจุบันแทนกลุ่มของพ่อแม่ปู่ย่าตายายเหมือนดังเช่นในอดีต ทำให้เห็นการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ต้องการคำปรึกษาและความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก กับกลุ่มของผู้ตอบคำถามที่สังคมให้การยอมรับยกย่องว่าเป็นผู้มีความรู้และมีความน่าเชื่อถือในด้านวิชาการ การมีความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กที่ไม่เท่าเทียมกันของคน ๒ กลุ่ม ส่งผลต่อการเลือกใช้ถ้อยคำในการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มคนทั้ง ๒ ที่ต่างพยายามเลือกใช้ถ้อยคำในกลวิธีทางภาษาต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของตนเอง

ตัวอย่าง

Q: ช่วยที่...กลัวลูกอ้วน

ฮูโต่ ลูกชายวัย ๒ เดือน หน้า ๗.๘ กก. ยาว ๖๐ ซม. แรกเกิดลูกมีน้ำหนักเพียง ๓.๒ กก. เท่านั้น ดิฉันเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ **ดิฉันกลัวมากกลัวลูกเป็นเด็กอ้วนมีโรคภัยตามมา ตอนนีดิฉันควรทำอะไรดีคะ ลองลดปริมาณนมที่ให้ลูกดูด ลูกก็ยังโยเย คุณไม่รำใจเหมือนเดิมคะ**

คุณเบญญา/ลำปาง

A: **หมอได้ดูในตารางมาตรฐานแล้วปรากฏว่า** เด็กชายอายุ ๒ เดือน เท่ากับลูกของคุณ จะมีน้ำหนักโดยเฉลี่ยตั้งแต่ผอม ๔ กิโลกรัม ถึงอ้วน ๕.๘ กิโลกรัม ความยาวของเด็ก ซึ่งสั้น ๕๓ เซนติเมตร จนถึง ความยาว ๖๑ เซนติเมตร (ภาษาแพทย์เรียกว่า**เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๓ ถึง ๙๗**) แต่ลูกของคุณ **อ้วนกว่าเกณฑ์ คือ ๗.๘ กิโลกรัม** ซึ่งความยาวยังอยู่ใน**เกณฑ์ปกติ หมอคิดว่า** เป็นที่ยอมรับได้ในเด็กที่อุดมสมบูรณ์ด้วยโภชนาการที่ดีเช่นนี้ **ความสำคัญจะอยู่ที่ต้องคอยติดตามดูทุกสัปดาห์และมีการบันทึกลงในตารางมาตรฐานของน้ำหนัก ซึ่งจะปรากฏอยู่ในสมุดประจำตัวของเด็ก... สำหรับน้องฮูโต่ คุณแม่ไม่จำเป็นต้องเข้มงวดกับปริมาณน้ำนม เพราะธรรมชาตินมแม่จะผลิตพอดีกับความต้องการของร่างกายเด็ก ถึงแม้ว่าเราจะขังตวงไม่ได้ ร่างกายแม่-ลูกจะปรับกันเอง หากดูตมมากมือต่อไปนมแม่ก็จะผลิตมากเช่นกัน**

เมื่อเด็กอายุได้ ๓ เดือนขึ้นไป เด็กก็จะมีการเล่น การเคลื่อนไหวร่างกาย แขนขามากกว่าเดิม ไม่อ้วนตุ้ตะ น้ำหนักตัวก็เริ่มเข้าสู่สมดุลงขึ้น และกราฟของน้ำหนักตัวก็จะไม่พุ่งสูงขึ้นไปมาจาก เกณฑ์มาตรฐาน แต่ถ้าคุณแม่ยังกังวลใจ พาลูกไปพบแพทย์ทุกเดือนตามเวลาที่แพทย์ได้นัดหมาย เพื่อตรวจเช็คสุขภาพ ปรึกษารับคำแนะนำและรับวัคซีนจะมีประโยชน์มากค่ะ

จากตัวอย่างการถามข้างต้น ผู้ถามต้องการวิธีการที่จะดูแลลูกไม่ให้มีน้ำหนัก มากเกินจนกลายเป็นเด็กอ้วน ผู้ถามให้ข้อมูลอายุ ส่วนสูงและน้ำหนักของลูกแก่ผู้ตอบเพื่อให้ ผู้ตอบใช้เป็นข้อมูลในการวินิจฉัย ผู้ถามบอกสมมติฐานของตนเองในเรื่องเกี่ยวน้ำหนักตัวของลูกที่ เพิ่มมากขึ้นจนกลัวว่าลูกจะเป็นเด็กอ้วนแล้วมีโรคภัยตามมา การใช้ถ้อยคำว่า “กลัว” “กลัว” เพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ถือเป็นกลวิธีหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ ผู้ตอบรู้สึกที่ผู้ถามต้องการคำตอบในเรื่องนี้อย่างมาก นอกจากนี้การใช้คำว่า “ลอง” เพื่อบอกสิ่งที่ ตนเองได้ปฏิบัติไปแล้ว แสดงให้เห็นว่าผู้ถามเคยหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง แต่ทำที่สุดก็ ไม่สามารถแก้ไขได้ จึงต้องการได้รับความช่วยเหลือในเรื่องความรู้หรือคำแนะนำจากผู้ตอบเพื่อ นำมาแก้ไขปัญหา

สำหรับการตอบพบว่า ผู้ตอบใช้ถ้อยคำที่เป็นการอ้างถึงตำแหน่งหรืออาชีพของ ตนเองโดยใช้คำว่า “หมอ” “ครู” เป็นสรรพนามแทนตนเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับคำตอบที่ ตนเองให้ได้ ผู้ตอบเลือกใช้ถ้อยคำที่กล่าวอ้างกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ผ่านการศึกษาและมีการ กำหนดไว้ ได้แก่คำว่า “เกณฑ์” “เปอร์เซ็นต์ไทล์” ผู้ตอบใช้คำว่า “ปกติ” เพื่อประเมินพัฒนาการ ของเด็กที่ผู้ถามดูแล นอกจากนี้ยังใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายถึงเจตนาการสั่งให้ผู้ถามกระทำตาม คำแนะนำของผู้ตอบ คือคำว่า “ต้อง” สิ่งต่างๆเหล่านี้สะท้อนให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในด้าน ความรู้ ผู้มีความรู้มากกว่าสามารถตัดสินใจความเป็นไปต่างๆ โดยใช้หลักทฤษฎีหรือกฎเกณฑ์ที่ยก มากกล่าวอ้าง รวมถึงการสามารถถอดออกคำสั่งเพื่อให้อีกฝ่ายกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดก็ได้

อาจกล่าวได้ว่าถ้อยคำในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนี้ ผู้ สื่อสารเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของตนเอง ถ้อยคำเหล่านั้นสามารถ สะท้อนความรู้ ความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสะท้อน ให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในด้านความรู้ของบุคคลทั้งสองฝ่าย ส่งผลต่อความสามารถในการ

ตัดสินความถูกต้อง หรือกำหนดความเป็นไปต่างๆ ของผู้ที่มีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มากกว่าผู้อื่นในสังคมได้อีกด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนิตยสารนั้น พงงานวิจัยของ กนิษฐา พิงวร (๒๕๔๓) ศึกษา นิตยสารสตรีต่างประเทศฉบับภาษาไทยในเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ งานวิจัยของพจนีย์ พจนะลาวัฒน์ (๒๕๔๔) ศึกษาการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น งานวิจัยของยาภา ลิวเจริญชัย(๒๕๔๘) ศึกษาเรื่องการศึกษาระบบเศรษฐกิจแบบทศสอบในนิตยสารไทย และงานวิจัยของเจิมสิริ เหลืองศุภภรณ์ (๒๕๔๕) ศึกษาจินตนาการทางเพศของผู้หญิงผ่านนิตยสารวัยรุ่น ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องคอดัมน์เกี่ยวกับการถาม-ตอบปัญหา พงงานวิจัยของ อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี (๒๕๓๓) ศึกษาคอดัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารสตรีสารที่สามารถสะท้อนบทบาทและสถานภาพสตรีในครอบครัว สังคม และความรักในแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ยังไม่พบบางงานวิจัยใดที่สนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบันจากนิตยสารสำหรับครอบครัวซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ดังเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๓๔ อ้างถึงในกุศลสุนทรธาดา และคณะ, ๒๕๔๒ : ๗-๘) กล่าวไว้ว่า “การอบรมเลี้ยงดูเด็กมักจะมีสัมพันธภาพกับขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีและค่านิยม อันเป็นเกณฑ์ทางพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนั้นๆ ความคิดเห็นหรือความเชื่อของแต่ละบุคคลในสังคมหนึ่งๆ จะสอดคล้องสัมพันธ์กับสถานการณ์ในสังคมนั้น และในขณะนั้นๆด้วย ในการอบรมต่างๆของเด็ก โดยเฉพาะถ้าคนมีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไร ก็จะมีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กสอดคล้องไปตามความเชื่อนั้นๆ และจะพบว่าในสังคมไทยของเราก็เช่นกัน มีความเชื่อที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของแม่และการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งได้แสดงให้เห็นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปฏิบัติต่อกันมา ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กนี้ ในอดีตและปัจจุบันอาจแตกต่างกันตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมและยังให้เกิดการตระหนักและการยอมรับเรื่องนี้ต่างกันอย่างออกไป” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เมื่อสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมและลักษณะของครอบครัวไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้คำปรึกษาแก่พ่อแม่ในปัจจุบันที่ต่างไปจากอดีตน่าจะส่งผลต่อการหล่อหลอมความคิดความเชื่อและความรู้ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบัน

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร และกลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กว่าเป็นเช่นไร

๑.๒ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

๑. บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร
๒. กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก
๓. ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการใช้ถ้อยคำในการถาม-ตอบปัญหา

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑. บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในการถาม-ตอบ
๒. วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก สะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่เป็นข้อมูลในการศึกษาื่อนี้ นำมาจากคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาในนิตยสารรักลูก ซึ่งวางจำหน่ายในปี ๒๕๕๐ คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม รวมทั้งสิ้น ๑๒ ฉบับ ปราบกฏวาทกรรมการถาม-ตอบที่นำมาศึกษาทั้งหมด ๑๐๙ วาทกรรม ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกวาทกรรมที่นำมาศึกษาในงานวิจัย ดังนี้

๑. เป็นวาทกรรมที่มีลักษณะเป็นการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
๒. รูปแบบหลักของวาทกรรมการถาม-ตอบต้องมีสัญลักษณ์อักษร Q บ่งบอกว่าเป็นคำถาม และอักษร A บ่งบอกว่าเป็นคำตอบกำกับอยู่ด้วย
๓. ในส่วนของคำถาม ต้องเป็นคำถามที่ส่งมาจากผู้อ่าน จะเป็นพ่อหรือแม่ก็ได้ โดยดูจากการลงท้ายคำถามด้วยการบอกชื่อของผู้ถาม หากเป็นวาทกรรมที่มีลักษณะตามข้อ ๒ แต่ไม่มีข้อมูลในส่วนของผู้ถาม ผู้วิจัยจะไม่นำมาวิเคราะห์

๔. คำถามที่นำมาวิเคราะห์นั้นต้องมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก หากเป็นคำถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณแม่เพียงอย่างเดียว ผู้วิจัยจะไม่คัดเลือกข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ เพราะงานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การสะท้อนภาพของพ่อแม่ที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กเพียงเท่านั้น

ตัวอย่าง คำถามที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก

Q: ดิฉันเป็นคุณแม่ลูก ๒ แล้วค่ะ อายุ ๓๒ ปี และกำลังตั้งครรภ์อยู่ พอผ่าคลอดคนที่ ๓ แล้ว อยากให้คุณหมอช่วยเอาไขมันหน้าท้องออกด้วย จะทำได้ไหม จะมีผลดีผลเสียอย่างไรบ้างคะ

สำหรับเหตุผลที่ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกวาทกรรมที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้เพราะในนิตยสารรักลูกมีวาทกรรมที่เป็นลักษณะการถาม-ตอบปัญหาอยู่หลายวาทกรรม ในบางวาทกรรมนั้นไม่ได้ระบุแหล่งที่มาของผู้ถาม แต่การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะวิเคราะห์การสะท้อนภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการใช้ถ้อยคำในการถาม-ตอบปัญหาด้วย ฉะนั้นจึงต้องมีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูลที่จะศึกษาไว้ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยพบว่า นิตยสารรักลูกเป็นนิตยสารที่ปรากฏวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กมากกว่านิตยสารประเภทเดียวกันฉบับอื่นๆ และคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหามีการจัดรูปแบบเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการระบุชื่อข้อมูลของผู้ถามไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้จากผลการสำรวจของบริษัทเจซีบี นีลเสน มีเดีย รีเสิร์ช ประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ ซึ่งมีกลุ่มผู้อ่านเป็นผู้หญิงที่มีช่วงอายุตั้งแต่ ๑๒-๗๐ ปี รวมทั้งหมด ๒๗,๗๖๒ คน ผลสำรวจพบว่า นิตยสารรักลูก เป็นนิตยสารสำหรับครอบครัวที่ได้รับความนิยมจากผู้่านมากที่สุด จากจำนวน ๕ รายชื่อนิตยสาร อันได้แก่ นิตยสารรักลูก นิตยสารแม่และเด็ก นิตยสารTEEN & FAMILY นิตยสารบันทึกคุณแม่ และนิตยสารMOTHER & BABY ทั้งหมดจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกข้อมูลจากนิตยสารรักลูกมาศึกษาในงานวิจัยนี้

๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สำรวจ รวบรวมและศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยรวบรวมวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ในช่วงปี ๒๕๕๐ จำนวน ๑๒ ฉบับ

๓. วิเคราะห์ข้อมูล

- ๓.๑ วิเคราะห์บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
ในนิตยสารรักลูก ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร เพื่อให้เห็น
ภาพรวมของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก รวมถึง
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบ
ปัญหาดังกล่าวด้วย
- ๓.๒ วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการ
ดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก โดยวิเคราะห์จากลักษณะถ้อยคำ โครงสร้าง
ภาษา และการตีความหมายจากบริบทที่แวดล้อม เพื่อให้วาทกรรมการ
ถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนั้นๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของ
การสื่อสาร
- ๓.๓ วิเคราะห์ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการใช้ถ้อยคำในการ
ถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก

๔. เรียบเรียงและนำเสนอผลการศึกษา

๕. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ

วาทกรรม ตรงกับคำว่า Discourse ในภาษาอังกฤษ หมายถึง การวิเคราะห์
ภาษาที่ไม่เพียงแต่มองในด้านของรูปภาษาหรือตัวบท (text) เท่านั้น แต่ยังมองรวมไปถึงในด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ซึ่งต่างก็มีผลกระทบซึ่งกันและกัน

วาทกรรมการถาม – ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก หมายถึง การถาม-
ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ซึ่งจะมีส่วนของคำถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ
ดูแลเด็กที่ส่งมาจากผู้อ่าน มีสัญลักษณ์อักษร Q กำกับไว้บ่งบอกว่าเป็นส่วนของคำถาม และมี
ส่วนของคำตอบที่ตอบโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ได้แก่ แพทย์ ครู นักวิชาการ โดยมีสัญลักษณ์
อักษร A กำกับไว้บ่งบอกว่าเป็นส่วนของคำตอบ

กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก

หมายถึง การใช้ถ้อยคำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ได้แก่ การถามเพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก และการตอบเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กแก่ผู้ถาม

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้เข้าใจกลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
๒. เป็นแนวทางในการศึกษาวาทกรรมสาธิตและประเภทวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหา
ด้านอื่นๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๒

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร
รักลูก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเรื่องวาทกรรม
- ๒.๒ ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร
- ๒.๓ บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร
- ๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse)

ความหมายของวาทกรรม

วาทกรรมใน Dictionary of Media and Communication Studies โดย James Watson และ Anne Hill (2003 อ้างถึงใน อรรถวณิช ปิรันธน์โอวาท, ๒๕๔๔: ๑๒) อธิบายว่า “Discourse หรือวาทกรรม หมายถึงรูปแบบ (mode or genre) ของการใช้ภาษา แต่แต่ละปัจเจกจะมีคลังส่วนตัวของวาทกรรมหลากหลายชนิด วาทกรรมแห่งความรัก แห่งความเป็นใหญ่ แห่งกีฬา แห่งสภาพการณ์ภายในบ้าน (domestic scene) ถ้าใช้ในความหมายที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน ตัวอย่างของวาทกรรมจะเป็นข่าว โดยสะท้อนให้เห็นการเลือกภาษามาใช้ และลีลาของการนำเสนอปริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมซึ่งห้อมล้อมวาทกรรมนั้นอยู่”

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร์ (๒๕๔๓ : ๑๙) ได้ศึกษาและสรุปแนวความคิดของ มิเชล ฟูโกต์ ไว้ว่า “วาทกรรม หมายถึง ระบบและกระบวนการในการสร้าง / ผลิต (constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (significance) ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ในสังคมที่ห้อมล้อมเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้วาทกรรมยังทำหน้าที่ตรึงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง (valorize) ขณะเดียวกันวาทกรรมก็ทำหน้าที่เก็บกด/ปิดกั้น มิให้เอกลักษณ์และความหมายของบางอย่างเกิดขึ้น หรือไม่ก็ทำให้เอกลักษณ์และความหมายบางสิ่งที่ดำรงอยู่แล้วในสังคม เลือนหายได้พร้อมๆ กันด้วย”

นอกจากนี้ อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท (๒๕๔๔:๑๕-๑๖) ได้สรุปแนวคิดหลักของการศึกษาวาทกรรม ดังนี้

๑. การทำความเข้าใจวาทกรรมต้องผ่านความเข้าใจในระบบที่สิ่งต่างๆ ถูกให้ความหมาย และถูกสร้างอัตลักษณ์จนสถาปนาให้กลายเป็นความจริงของสังคม
๒. วาทกรรมที่ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมทั้งทำหน้าที่กำหนดสังคมด้วยนั้น เรียกว่า วาทกรรมหลัก (dominant discourse) หรือวาทกรรมที่ครอบงำทางอุดมการณ์ (hegemony discourse)
๓. วาทกรรมหลักยังทำหน้าที่กำกับความจริงที่เรียกว่าวาทกรรมเกี่ยวกับความจริง (discourse of truth) เพราะสิ่งที่เรียกว่าความจริงนั้น มิใช่ข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์แต่เป็นกฎเกณฑ์ยุคหนึ่งที่กำลังบอกว่าอะไรจริง ไม่จริง มีผลต่อความเข้าใจและการตัดสินใจคุณค่า
๔. วาทกรรมเป็นการผสมผสานของตัวบท (intertextuality) จึงมีความสัมพันธ์กับวาทกรรมชุดต่างๆ อยู่เสมอ และจะเข้าใจเมื่อพิจารณาควบคู่กับประเด็นต่างๆ เหล่านั้น เช่น ในเรื่องอัตลักษณ์ก็จะเป็นเรื่องชนชั้น (class) เชื้อชาติ (race) เพศสภาพ (gender)
๕. วาทกรรมมีความสัมพันธ์กับประเด็นเรื่องอำนาจและอุดมการณ์ (power and ideology) ปฏิสัมพันธ์ทั้งหลายล้วนแต่ได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจและอุดมการณ์ในบริบทเฉพาะ
๖. โดยเหตุผลที่ว่า วาทกรรมสถาปนาสิ่งต่างๆ ภายใต้อำนาจกฎเกณฑ์ชุดหนึ่ง กฎเกณฑ์นี้จะเป็นตัวกำหนดการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลงหรือการเลือนหายไปของสิ่งต่างๆ ควบคู่ไปกับสิ่งที่คนสร้างขึ้น ฉะนั้นวาทกรรมจึงถูกสร้างขึ้นมาจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกพูดได้อย่างถูกต้องในช่วงเวลาหนึ่ง (ภายใต้อำนาจกฎเกณฑ์และตรรกะชุดหนึ่ง)

จากการให้คำนิยามและแนวการศึกษาเกี่ยวกับ วาทกรรม ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า วาทกรรม เป็นการวิเคราะห์ภาษาที่ไม่เพียงแต่มองในด้านของรูปภาพหรือตัวบท (text) เท่านั้น แต่ยังมองรวมไปถึงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับสังคม ซึ่งต่างก็มีผลกระทบซึ่งกันและกัน

๒.๒ ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร

การวิเคราะห์ภาษาเพียงอย่างเดียวอาจทำให้เราไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อสารออกมาได้ทั้งหมด การวิเคราะห์บริบทหรือความแวดล้อมภาษา อาจช่วยให้เราเข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงได้ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม -

ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาที่เลือกใช้ ผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบตามกรอบ SPEAKING ของ เดลล์ ไฮเมส (HYMES, 1974) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เดลล์ ไฮเมส (Hymes, 1974 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ๒๕๔๑: ๑๘๑-๑๘๔) ได้เสนอกรอบที่ใช้วิเคราะห์บริบทแวดล้อมภาษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารไว้ ความคิดหลักในการวิเคราะห์ คือ การเข้าถึงพฤติกรรมการพูดหรือการสื่อสารจากมุมมองของคนที่คนที่เรียกว่า เหตุการณ์สื่อสาร (*speech event/communicative event*) หมายถึง เหตุการณ์ที่ผู้พูดใช้ภาษาเพื่อสื่อสารตามวัตถุประสงค์ที่เขาต้องการ เช่น การทักทาย การอ้าปาก การอวยพร การแสดงความเสียใจ การกล่าวเปิดงาน ฯลฯ โดย เดลล์ ไฮเมส ได้สรุปเป็นคำย่อว่า SPEAKING กล่าวคือ

S ย่อมาจาก Setting หรือ Scene (ฉาก หรือ กาลเทศะ) เวลาและสถานที่ ซึ่งเป็นสภาวะแวดล้อมทางกายภาพของเหตุการณ์การสื่อสารอันสามารถมีผลต่อทางด้านจิตใจได้ด้วย เช่น การสร้างฉากให้ดูอ่อนหวานน่ารักในละครเชิงรักใคร่ เป็นต้น

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสื่อสารนั้น ได้แก่ ผู้พูด-ผู้ฟัง ผู้ส่งสาร-ผู้รับสารในการสื่อสาร ทั้งสองฝ่ายอาจเล่นบทสลับกัน และบางเหตุการณ์สื่อสาร ผู้พูดพูดอย่างเดียว และผู้ฟังฟังอย่างเดียวก็เป็นได้ ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วยในกรณีที่ผู้นั้นมีอิทธิพลต่อเหตุการณ์การสื่อสารนั้น

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย) หมายถึง เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารในครั้งนั้น ๆ ต้องการให้เกิดสิ่งใดขึ้นบ้าง

A ย่อมาจาก Act sequence (การลำดับวัจนกรรม) หมายถึง การจัดรูปแบบและเนื้อหาของวัจนกรรมว่าจะใช้วัจนกรรมใดก่อนหลังตามลำดับในการสื่อสาร การลำดับวัจนกรรมนี้จะเรียงไปตามกฎของสังคม มิได้เรียงตามความต้องการของผู้พูดเท่านั้น

K ย่อมาจาก Key (น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร) หมายถึง น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารที่จะช่วยให้เข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ อาจเป็นน้ำเสียงที่แสดงความจริงจัง การหยอกล้อ การประชดประชัน เป็นต้น

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) หมายถึง การเลือกวิธีการและลักษณะของภาษาให้เหมาะสมต่อเหตุการณ์การสื่อสารนั้นๆ เช่น วิธีการในการสื่อสารแบบการพูดปากเปล่า การเขียน การสื่อสารผ่านการใช้เครื่องมือสื่อสารแบบต่างๆ เช่น โทรศัพท์ โทรเลข เป็นต้น ส่วนลักษณะของภาษา เช่น ภาษาที่เป็นทางการ ภาษากฎหมาย ภาษาโฆษณา เป็นต้น

N ย่อมาจาก Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) หมายถึง ลักษณะของการพูดหรือการสื่อสารที่เป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละสังคม ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการสื่อสารนั้นจะมีการตกลงและยอมรับร่วมกันเกี่ยวกับการตีความหมายสารใดๆที่สื่อมาในเหตุการณ์การสื่อสาร ในแต่ละสังคมก็มีกฎการตีความสารที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของผู้สื่อสารด้วย

G ย่อมาจาก Genre (ประเภทของการสื่อสาร) หมายถึง ประเภทของถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น การพูด การหาเสียง การสัมภาษณ์ เป็นต้น

ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารที่กล่าวไว้ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจะได้นำไปใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์เกี่ยวกับปริบทวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพของการสื่อสารที่เกิดขึ้นในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหา อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกต่อไป

๒.๓ บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร

นิตยสารจัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง จันทนา ทองประยูร (๒๕๓๗ อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วิทยาวรัฐ, ๒๕๔๖ : ๒๓-๒๔) กล่าวว่า “สิ่งพิมพ์มีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตั้งแต่การใช้สิ่งพิมพ์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง เป็นแหล่งข้อมูลที่มนุษย์ใช้ประกอบการตัดสินใจ ฯลฯ สิ่งพิมพ์นอกจากจะมีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันระดับบุคคลแล้ว ยังมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาบ้านเมือง ต่อความเจริญทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมด้วย”

งานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสื่อ นิตยสารของไทยและได้กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้คล้ายๆกัน (พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔:๒๐) ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ทำหน้าที่ให้ข่าวสาร นิตยสารจะคอยรวบรวมเหตุการณ์หรือเรื่องราวและถ่ายทอดสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นของสังคมให้ผู้อ่านได้รับทราบ

๒. ทำหน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมของสังคม นิตยสารสามารถเชื่อมโยงระหว่างสังคมเก่ากับสังคมใหม่ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวและลักษณะความเปลี่ยนแปลงต่างๆให้สังคมได้รับทราบ

๓. ทำหน้าที่เป็นเวทีหรือสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็นของผู้คนในสังคมต่อประเด็นของเรื่องราวต่างๆ สะท้อนให้เห็นภาพว่าผู้คนในสังคมขณะนั้นมีความคิดเห็นต่อเรื่องต่างๆ อย่างไรบ้าง

๔. ทำหน้าที่ให้ความรู้และความบันเทิงแก่สังคม นิตยสารแต่ละประเภทมีจุดมุ่งหมายและแนวทางในการดำเนินการของนิตยสารแตกต่างกัน นิตยสารบางฉบับอาจจะมุ่งให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ในขณะที่นิตยสารอีกหลายฉบับอาจจะให้ความรู้ผสมผสานกับความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

๕. ทำหน้าที่ให้บริการทางธุรกิจ เป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลข่าวสารอันเกี่ยวกับบริการและสินค้าต่างๆ เช่น การประกาศ การโฆษณา ทั้งเรื่องส่วนบุคคล และเรื่องสาธารณะประโยชน์

จากบทบาทของนิตยสารที่มีความสำคัญและสามารถถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสารให้แก่ผู้อ่านดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าเนื้อหาในคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาที่ปรากฏในนิตยสารรักลูกนี้น่าจะสามารถสะท้อนความคิด ความเชื่อ หรือประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ผู้อ่านในปัจจุบันให้ความสนใจได้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้ศึกษาต่อไปในงานวิจัยนี้

๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิตยสาร

ผู้วิจัยพบว่ามีผู้ศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากนิตยสารมาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ มากมาย แต่ในที่นี้ผู้วิจัยจะได้ขอยกตัวอย่างงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้พอสังเขป ได้แก่

กนิษฐา พิงวร (๒๕๔๓) ศึกษาเรื่อง “การศึกษานิตยสารสตรีต่างประเทศฉบับภาษาไทยในการพัฒนาบุคลิกภาพ” เป็นการศึกษาแนวคิดด้านการพัฒนาบุคลิกภาพที่ปรากฏในนิตยสารสตรีต่างประเทศฉบับภาษาไทย เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้อ่าน ผลการวิจัยพบว่า นิตยสารที่นำมาวิเคราะห์เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพนอกด้านการแต่งกายสูงสุด ส่วนการพัฒนาบุคลิกภาพภายในปรากฏแนวคิดด้านการเชื่อมั่นในตนเองมากที่สุด ในส่วนของผู้อ่านนั้นพบว่า เมื่อผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอกแล้วนั้นได้นำไปประยุกต์ใช้ในระดับสูง ส่วนความรู้ในการพัฒนาบุคลิกภาพภายในนั้นผู้อ่านได้รับในระดับปานกลาง แต่นำไปใช้ในระดับสูง ในส่วน

ของความคิดเห็นของผู้อ่านนั้นผลปรากฏว่า ผู้อ่านเห็นว่าความรู้ในด้านการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยสร้างความมั่นใจในการแสดงออกทางกายและความคิดมากขึ้น

งานวิจัยเรื่อง “เนื้อหาและการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น เธอกับฉัน เดอะบอย ฮาร์ท” โดย พจนีย์ พจนะลาวัฒน์ (๒๕๔๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการ รูปแบบ และลักษณะในการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า นิตยสารทั้ง ๓ ฉบับมีพัฒนาการและมีการจัดรูปแบบหน้าที่คล้ายกัน ส่วนในด้านของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา นั้นพบว่า การนำเสนอในรูปแบบคอลัมน์ประจำพบมากที่สุด รองลงมาคือสรุปข่าว และพบรูปแบบการนำเสนอแบบสารคดีน้อยที่สุด สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอ นั้นพบเนื้อหาที่เกี่ยวกับลักษณะทางด้านบุคลิกมากที่สุด รองลงมาคือด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ส่วนเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์พบน้อยที่สุด สุตทำายในเรื่องของค่านิยมทางสังคมที่ปรากฏในเนื้อหาของนิตยสารทั้ง ๓ ฉบับ พบว่ามีค่านิยมทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าค่านิยมทางสังคมที่พึงประสงค์

เจมิสิริ เหลืองศุภภรณ์ (๒๕๔๕) ศึกษาเรื่อง “จินตนาการทางเพศของผู้หญิงผ่านนิตยสารวัยรุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจินตนาการทางเพศของผู้หญิงผ่านนิตยสารวัยรุ่น ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เจาะลึก ผลการศึกษาพบว่า นิตยสารวัยรุ่นนำเสนอจินตนาการทางเพศในแบบวิจณภาษาและอวิจณภาษา โดยสะท้อนจินตนาการทางเพศทั้งแบบชัดเจนและแอบแฝง จินตนาการทางเพศปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก แฟชั่น และความงาม เรื่องราวส่วนตัวภายในบ้าน ดนตรียอดนิยม ลักษณะของจินตนาการทางเพศในนิตยสารวัยรุ่นเป็นกลวิธีการสร้างความหมายเรื่องเพศของหญิงวัยรุ่น โดยพบว่ามี การสร้างความหมายเรื่องความรักและมายาคติเรื่องความรักอันแสนหวาน โรแมนติก การมีคู่รักเป็นแฟชั่น ดอกย้ำเรื่องการแต่งงานว่าเป็นจุดหมายสูงสุดสำหรับชีวิตผู้หญิง สร้างความเชื่อความหวังเรื่องความรักว่าขึ้นอยู่กับพรหมลิขิต มีการสร้างความหมายเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องเปิดเผยได้ นำเสนอทัศนคติเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศที่มากกว่าหนึ่งคน การมีความรัก หรือมีคู่รักที่เข้าซ้อกการปรากฏกายของเพศที่สาม มีการสร้างแบบแผนการเป็นผู้หญิงในอุดมคติ และความคาดหวังเกี่ยวกับผู้ชายในอุดมคติ จากการวิเคราะห์เนื้อหาและสัมภาษณ์พบว่า นิตยสารวัยรุ่นเป็นพื้นที่ในการสร้างความเห็นพ้อง ทำทายอุดมการณ์หลักของสังคมไทย และต่อรองเสนอทางเลือกใหม่ในเรื่องการเสนอจินตนาการทางเพศของผู้หญิงวัยรุ่น พบความเห็นพ้องในกลุ่มวัยรุ่นหญิง เรื่องการแต่งกายเช็กซีตามแฟชั่น การมีความรักและคู่รัก การมีเพศสัมพันธ์ การเที่ยวกลางคืนในหมู่วัยรุ่น และกลุ่มวัยรุ่นเพศที่สาม ซึ่งความเห็นพ้องในเรื่องเหล่านี้เป็นการทำทายอุดมการณ์หลัก

ของสังคมไทยในเวลาเดียวกันด้วย โดยได้ข้อสรุปว่า นิตยสารวัยรุ่นเป็นพื้นที่ในการต่อรองเสนอทางเลือกใหม่ มีการประนีประนอมวัยรุ่นและผู้ใหญ่เข้าหากัน และยอมรับในเรื่องต่างๆ ร่วมกันได้

ยาภา ลิวเจริญชัย (๒๕๔๘) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทยและกลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผลการศึกษาภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES พบว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยไม่ได้เป็นเพียงชุดคำถามคำตอบ และไม่ได้มีลักษณะเป็นเกมที่สนุกสนานเท่านั้น แต่แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในประเด็นที่แบบทดสอบนำเสนอ พร้อมกับคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าโครงสร้างของแบบทดสอบมีลักษณะเป็นกระสวนปัญหาทางแก้ไขที่นำเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาให้แก่ผู้อ่าน นำผู้อ่านไปสู่ความสงสัยในพฤติกรรมของตน และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ในส่วนของการศึกษาวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบพบ ๕ กลวิธี แบ่งเป็นกลวิธีการชี้นำ ๓ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่ง การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้นำ การใช้คำกริยา “เตือน” และพบกลวิธีเสริมการชี้นำ ๒ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีโน้มน้าวใจ และกลวิธีความสุภาพ สำหรับผลการศึกษาอุดมการณ์/อุดมทรรศน์พบว่า มี ๓ เรื่อง ได้แก่ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้และผู้รับ และอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความเป็นคนโดยสมบูรณ์

จากงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาข้อมูลในนิตยสารดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามี การนำข้อมูลจากนิตยสารหลายๆประเภทมาศึกษา แต่ยังไม่พบงานวิจัยใดที่ศึกษาข้อมูลจากนิตยสารสำหรับครอบครัว ในประเด็นเรื่องการดูแลเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นนี้ โดยจะนำเอาหลักการวิเคราะห์ในส่วนของบริบทการสื่อสารตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES จากงานวิจัยของยาภา ลิวเจริญชัย มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์บริบทการสื่อสารของวาทกรรม การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก นอกจากนี้ในส่วนการวิเคราะห์เนื้อหาต่างๆ ที่ปรากฏในนิตยสารแต่ละงานวิจัย สะท้อนให้เห็นว่าเนื้อหาในนิตยสารสามารถสะท้อนความรู้ ความคิด รวมถึงค่านิยมต่างๆ ของผู้อ่านนิตยสารได้นั้น ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแนวทางใน

การวิเคราะห์วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก เพื่อสะท้อนให้เห็นความรู้ ความคิด ค่านิยมความเชื่อต่างๆ ของผู้อ่านนิตยสารประเภทนี้ต่อไป

๒.๔.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์การถาม-ตอบ

อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี (๒๕๓๓) ได้ศึกษาเรื่อง “คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารในการสะท้อนบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย” ศึกษาคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารสตรีสาร ที่วางจำหน่ายในช่วง พ.ศ. ๒๔๙๔ - ๒๕๓๐ ผลการวิจัย เนื้อหาของคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตนั้นสะท้อนบทบาทและสถานภาพสตรีในครอบครัว สังคม และความรัก ในแต่ละยุคแตกต่างกัน แนวการตอบปัญหาชีวิตในงานวิจัยนี้จะอิงหลักเหตุผล ประสบการณ์ของผู้ตอบปัญหาชีวิตและลักษณะของปัญหา นอกจากนี้ ผู้ตอบปัญหาชีวิตยังต้องใช้หลักทางจิตวิทยามาช่วยในการตอบปัญหา ทางด้านบทบาทและหน้าที่ของคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในสังคมไทย มีบทบาท ๒ ประเด็น คือ บทบาทหน้าที่ทางตรงซึ่งได้แก่ บทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำ บทบาทในการให้ความรู้และประสบการณ์ในชีวิต บทบาทในการให้ความเพลิดเพลิน บทบาทในการเป็นแหล่งระบายความอัดอั้นตันใจ ส่วนอีกประเด็นหนึ่งก็คือ บทบาทหน้าที่โดยอ้อม ซึ่งได้แก่ บทบาทในการสอนบทบาทอื่นๆ ในสังคม บทบาทในการให้กำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาชีวิต บทบาทในการสร้างค่านิยม บทบาทในการสร้างทัศนคติ บทบาทในการชี้แนะการตอบโต้ทางอารมณ์ และบทบาทในการกำหนดปทัสถานของพฤติกรรม

จากงานวิจัยข้างต้นผู้วิจัยจะได้นำเอาการวิเคราะห์เนื้อหาที่สามารถสะท้อนบทบาทและสถานภาพของสตรีไทยที่ได้จากคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารสตรี มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เพื่อให้เห็นภาพและเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ ความคิดของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กว่าเป็นเช่นไรต่อไป

๒.๔.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการดูแลเด็ก

ครูหยุด มูลนิธิเด็ก (วัลลภ ตั้งคณานุกรักษ์ : ๒๕๓๐ อ้างถึงใน สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ , ๒๕๓๔ : ๗๐) ได้วิเคราะห์ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบไทย ซึ่งทำให้เด็กมีความสุข และมีชีวิตที่เรียบง่าย โดยสรุปว่า ลักษณะครอบครัวเชิงขยาย ทำให้เด็ก ๆ รู้สึกอบอุ่น ได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม มีการถ่วงดุลการใช้อำนาจต่อเด็ก ผู้ใหญ่ได้เป็นแบบอย่างของวิถีชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง ตลอดจนการทำงานอาชีพที่เด็กสามารถเลียนแบบได้ ลักษณะครอบครัวเชิง

ขยายนี้เอง ที่ทำให้คนหลายรุ่น หลายวัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันสืบทอดวิธีการอบรมเลี้ยงดู และฝึกฝนการปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมให้ดี

สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ (๒๕๓๔: ๗๑-๗๒) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับเรื่องค่านิยม และแนวคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจากงานวิจัยต่างๆ ว่า ค่านิยมและแนวคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับ ปัจจุบันอิทธิพลของสื่อมวลชน ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การก้าวรุกรอกของวัฒนธรรมต่างชาติเข้าครอบงำวิถีวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ได้ทำให้วิถีชีวิตไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดในสังคมเมือง และค่อย ๆ ขยายการเปลี่ยนแปลงไปในสังคมชนบท ความจำเป็นที่ต้องรับหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กในแบบแผนที่เป็นสากลยังคงมีอยู่ แต่นักการศึกษาไทยจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทยเราเอง เพื่อสามารถผสมผสานหลักการและวิธีเหล่านั้นให้ผสมกลมกลืน และนำไปใช้อบรมเลี้ยงดูเด็กไทยได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีความสุขในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และในขณะเดียวกัน ก็คงลักษณะความเป็นไทย มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมของสังคมไทยได้อย่างดี

นอกจากนี้ เกื้อ วงศ์บุญสิน, แครน ออฟเพนไฮม์, มินจา คิม โซวี (๒๕๓๕) ศึกษาเรื่อง “การดูแลเด็กในประเทศไทย : ตัวกำหนดและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาตัวกำหนดและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเด็กวัยก่อนเข้าเรียนแยกตามวิถีที่เด็กได้รับการดูแล ผลการวิจัยพบว่า การดูแลโดยบุคคลอื่นนอกเหนือจากการดูแลโดยมารดามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผลมาจากหลายปัจจัยรวมกัน คือ การลดลงของภาวะเจริญพันธุ์ การศึกษาของสตรีสูงขึ้น และการมีส่วนร่วมในการทำงานของสตรีมีมากขึ้น และผลการศึกษาด้านหนึ่งก็คือ การจัดการเกี่ยวกับผู้ดูแลเด็กโดยทั่วไปจะสัมพันธ์กับช่วงอายุของเด็ก การทำงานของมารดา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของมารดานั่นเอง นอกจากนี้ในงานวิจัยยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กของมารดาที่เป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งในปัจจุบันพบเป็นจำนวนมาก การได้รับการช่วยเหลือในเรื่องการดูแลเด็กจากญาติพี่น้องญาติตาตายเหมือนดังเช่นในอดีตมีความเป็นไปได้น้อยลง พ่อแม่ของเด็กที่สร้างครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวจึงมีความหวังในการพึ่งพาคนรู้จักที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกันนั้นช่วยดูแลแทน ถือเป็นแนวคิดหาวิธีการจัดการดูแลเด็กในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งในเขตของกรุงเทพมหานครมักไม่ค่อยพบกรณีแบบนี้มากนัก จึงถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ควรมีการศึกษาในเรื่องของการจัดการดูแลเด็กต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้อาศัยข้อมูลบางส่วนมาประกอบใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ลักษณะการดูแลเด็กทั้งในอดีตและปัจจุบัน ปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อรูปแบบการดูแลเด็ก รวมถึงแนวความคิด ค่านิยมต่าง ๆ ที่สะท้อนความคาดหวังที่ผู้ใหญ่มีต่อตัวเด็ก ซึ่งช่วยสื่อให้เห็นการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าวาทกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในนิตยสารนั้นมีบทบาทที่หลากหลาย สามารถส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้อ่านได้ นอกจากนี้บริบทแวดล้อมทางสังคมยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความรู้ ความคิด และการแสดงพฤติกรรมของคนในสังคมได้ด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจะได้อาศัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เหล่านี้ไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๓

บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก ตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

ในการวิเคราะห์ภาษาเราไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้ใช้ภาษาต้องการจะสื่อสารออกมาได้ทั้งหมดผ่านการวิเคราะห์เฉพาะตัวภาษาเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยบริบทแวดล้อมช่วยทำความเข้าใจอีกด้วย ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม - ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันในเรื่องการดูแลเด็กได้ว่าเป็นอย่างไร โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (SPEAKING) ของ เดลล์ ไฮเมส (HYMES, 1974) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ และก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนั้น ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอภาพรวมของนิตยสารรักลูกพอสังเขปดังนี้

นิตยสารรักลูกมีการจัดวางจำหน่ายเป็นรายเดือน คือ ออกจำหน่ายเดือนละ ๑ ครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูลูกวัย ๐-๖ ปีของพ่อแม่ โดยได้จัดทำและวางจำหน่ายอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๒๕ ปีมาแล้ว และจากการสำรวจของบริษัท เอจีพี นีลเสน มีเดีย รีเสิร์ช ประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๐ ซึ่งมีกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงในช่วงอายุตั้งแต่ ๑๒-๗๐ ปี รวมทั้งหมด ๒๗,๗๖๒ คน ผลการสำรวจพบว่า นิตยสารรักลูกเป็นนิตยสารสำหรับครอบครัวที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากที่สุด จากจำนวน ๕ รายชื่อนิตยสารอันได้แก่ นิตยสารรักลูก นิตยสารแม่และเด็ก นิตยสารTEEN & FAMILY นิตยสารบันทึกคุณแม่ และนิตยสารMOTHER & BABY

นิตยสารรักลูกมักนำรูปของเด็กที่มีหน้าตาน่ารัก ยิ้มแย้มแจ่มใส ผิวพรรณสะอาด รูปร่างสมบูรณ์มาขึ้นเป็นภาพปก จะมีทั้งรูปเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง บางฉบับภาพหน้าปกจะเป็นรูปคู่ของพ่อกับลูก แม่กับลูก หรือเป็นรูปครอบครัวที่มีทั้งพ่อ แม่ ลูก ถ่ายร่วมกัน

เนื้อหาที่ปรากฏในนิตยสารรักลูกประกอบด้วยความรู้ที่เกี่ยวกับสุขภาพและการปฏิบัติตนของคุณแม่ การสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในครอบครัว ข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ อันเกี่ยวกับการดูแลเด็กและครอบครัว โฆษณาสินค้าทั้งอุปโภคบริโภค ซึ่งมีทั้งสินค้าสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์และสินค้าสำหรับเด็ก รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กโดยเฉพาะ ผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กเป็นเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ปรากฏในนิตยสาร

นิตยสารรักลูกมีการจัดแบ่งเนื้อหาต่างๆออกเป็น ๗ ส่วนหลัก ได้แก่

- คุณแม่คนใหม่ (new mom)
- คลินิกรักลูก (clinic's rakluke)
- ลูกวัย ๐-๓ ปี (baby & toddler)
- เพลินอนุบาล ๓-๖ ปี (play & learn)
- มือคุณภาพของครอบครัว (kid & family's meal)
- ภาครครอบครัวของเรา (family life)
- ภาคประจำ

เนื้อหาในส่วนต่าง ๆ ข้างต้นจะประกอบไปด้วยคอลัมน์ย่อยอีกหลายคอลัมน์ ซึ่งคอลัมน์ย่อยต่างๆ มักจะปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำ และสำหรับในส่วนของคุณสมบัติที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่าวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กปรากฏอยู่ในคอลัมน์หลักคลินิกรักลูก และเพลินอนุบาล ๓-๖ ปี โดยแยกออกเป็นคอลัมน์ย่อยๆ ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงชื่อคอลัมน์ที่ปรากฏข้อมูลวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก

คอลัมน์หลัก	คอลัมน์ย่อย
คลินิกรักลูก (clinic's rakluke)	คลินิกสูติ-นารี คลินิกสุขภาพ คลินิกจิตวิทยา คลินิกคุณหมอนิภา
เพลินอนุบาล ๓-๖ ปี (play & learn)	Q&A วัยอนุบาล

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ใน นิตยสารรักลูก สามารถแบ่งได้ ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. เนื้อหาเกี่ยวกับอาหาร สุขภาพร่างกาย โรคต่างๆ พัฒนาการและการแสดงพฤติกรรมของเด็ก

ตัวอย่าง

เด็กเล็กเป็นโรคกระเพาะได้มั้ย	ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๖
ลูกเกาะยีนเร็ว...กลัวลูกขาโก่ง	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๔
นมมากแค่ไหน...จึงพอ	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๓
ลูกสาวเป็นโรค G6PD	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๖
ลูกไม่ร่าเริงเมื่ออยู่นอกบ้าน	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๙
ลูก ๗ เดือนหนัก ๑๒ กิโล...พอดีไหม	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๑

เนื้อหาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในกลุ่มนี้ผู้ดูแลเด็กมักจะแสดงความสงสัยและความกังวลเกี่ยวกับเรื่องของอาหาร สุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ของทั้งคุณแม่และเด็กที่ต้องดูแล รวมถึงเรื่องของพัฒนาการและการแสดงพฤติกรรมของเด็ก ผู้ดูแลเด็กจะส่งคำถามเพื่อถามคุณหมอหรือผู้เชี่ยวชาญว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นปัญหาหรือไม่ และต้องมีการดูแลเด็กต่อไปอย่างไร

๒. เนื้อหาเกี่ยวกับระบบการศึกษา โรงเรียน

ตัวอย่าง

อนุบาลบ้านวังทองสอนแบบไหน...	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๑๗๘
ประถม...สอนแบบไหน	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๑๘๐
จำเป็นไหม...ส่งลูกเข้าเรียนเตรียมอนุบาล	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ ก.ค.๒๕๕๐ น.๑๘๘
แนวการสอนเหมือนกัน เด็กจบแล้วเหมือนหรือต่าง?	ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๘ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๑๘๖

เป็นที่สังเกตได้ว่าเนื้อหาในกลุ่มนี้ผู้ดูแลเด็กต้องการทราบเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ของแต่ละโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกโรงเรียนให้แก่เด็ก

๓. เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนเด็ก

ตัวอย่าง

อนุบาลก็จับกันแล้ว...ทำอย่างไรดีคะ	ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๑๗๔
อุ้ม...บ่อยแคไหนดี	ปีที่ ๒๕ น.๒๙๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๒
เล่นโยนลูก...อันตรายต่อสมองหรือเปล่า?	ปีที่ ๒๕ น.๒๙๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๖
ให้ลูกดูหนังเอ็กซ์ได้ไหม	ปีที่ ๒๕ น.๒๙๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๕
ลูกหยิบของคนอื่น ทำอย่างไรดี?	ปีที่ ๒๕ น.๒๙๙ ธ.ค. ๒๕๕๐ น.๒๐๐

เนื้อหาในกลุ่มนี้ ผู้ถามมักจะถามเพื่อให้ทราบเกี่ยวกับวิธีการในการเลี้ยงดูเด็ก รวมถึงต้องการทราบเกี่ยวกับวิธีการอบรมสั่งสอนเด็กในแนวทางที่เหมาะสมว่าควรปฏิบัติอย่างไร

๔. อื่นๆ

ได้แก่

แม่ท้อง ๕ เดือน...ท้องใจ ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

เมื่อพิจารณาเฉพาะชื่อหัวข้อข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยไม่สามารถระบุหรือจัดกลุ่มได้ว่าเป็นการถาม-ตอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร เพราะเป็นหัวข้อที่กว้างแบบกว้างๆ ไม่ได้บ่งบอกถึงความสงสัยใคร่รู้ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดอย่างเฉพาะเจาะจง ดังนั้นจึงไม่สามารถระบุกลุ่มได้

จากการจัดกลุ่มเนื้อหาของวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาหาร สุขภาพร่างกาย โรคต่างๆ พัฒนาการและการแสดงพฤติกรรมของเด็ก จำนวนวาทกรรมคำถาม-ตอบทั้งหมด ๗๗ วาทกรรม รองลงมา เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา โรงเรียน ๑๖ วาทกรรม ลำดับต่อมาคือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเลี้ยงดูเด็ก การอบรมสั่งสอน ๑๕ วาทกรรม และพบวาทกรรมที่เมื่อพิจารณาเพียงหัวข้อแล้วนั้นไม่สามารถระบุเนื้อหาได้ชัดเจนจำนวน ๑ วาทกรรม อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า พ่อแม่ในปัจจุบันให้ความสนใจกับเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเจริญเติบโต และการดำเนินชีวิตของลูก มีความพยายามที่จะหาความรู้ และปฏิบัติตามตามวิธีการดูแลเด็กแบบต่างๆ เพื่อให้ลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุด จะได้เติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดี สมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ส่วนวาทกรรมที่มีเนื้อหาในเรื่องต่างๆนั้นพบว่า เด็กในวัย ๐-๖ ปี เป็นวัยที่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือได้ไม่เต็มที่ อีกทั้งพ่อแม่มีอายุน้อยยังไม่มีประสบการณ์และไม่มีข้อมูล จึงเกิดความสงสัยและกังวลใจในเรื่องเกี่ยวกับอาหาร สุขภาพร่างกาย โรคต่างๆ พัฒนาการและการแสดงพฤติกรรมของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเรื่องดังกล่าวจึงพบมากที่สุด ส่วนเรื่องเกี่ยวกับระบบการศึกษา วิธีการเลี้ยงดูและการอบรมสั่งสอนเด็กถือเป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กที่เจริญเติบโตขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น พ่อแม่เริ่มมีความรู้ และปรับตัวกับการดูแลเด็กได้บ้างแล้ว ความขี้ใจหรือความกังวลใจจึงลดลง วาทกรรมการถาม-ตอบในเรื่องดังกล่าวจึงปรากฏในปริมาณที่น้อยลงไปด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เมื่อปรากฏเป็นคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาในนิตยสารรักลูกสามารถเข้าถึงกลุ่มของผู้อ่านได้เป็นจำนวนมาก ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อหาในคอลัมน์ต่างๆได้อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นนิตยสารที่ออกเป็นรายเดือน มีการกำหนดช่วงวันการออกที่แน่นอน เนื้อหาของคอลัมน์นั้นถือได้ว่าเป็นความรู้ที่ผู้อ่านได้รับจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรงผ่านสื่อ นิตยสาร สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ยาภา ลิวเจริญชัย (๒๕๔๘ : ๓๔) ได้กล่าวไว้ว่า “นิตยสารมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ และแนวคิดต่างๆ ที่ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้”

ในส่วนการจัดรูปแบบหน้าของคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก มักจะจัดให้มีจำนวนหน้าคอลัมน์ละ ๒-๓ หน้าที่ต่อเนื่องกัน แต่ในบางคอลัมน์มีการคั่นด้วยหน้าโฆษณาสินค้า^๑ ส่วนคำถามและคำตอบนั้นจัดเรียงลำดับคำถามขึ้นก่อนตามด้วยคำตอบ ผู้วิจัยสังเกตพบว่าแต่ละคอลัมน์มีจำนวนวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับจำนวนคำถามของผู้อ่านที่ส่งเข้ามาว่ามีมากน้อยเพียงใด และเนื้อหาข้อมูลที่ผู้ตอบให้คำตอบนั้นก็มีความยาวที่ไม่แน่นอนเช่นเดียวกัน โดยเนื้อหาทั้งในส่วนคำถามและคำตอบจะรวมกันไม่เกิน ๒-๓ หน้าในแต่ละคอลัมน์

^๑ จากข้อมูลพบว่า โฆษณาสินค้าที่แทรกอยู่ในแต่ละคอลัมน์ไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในคอลัมน์นั้นๆ อาจกล่าวได้ว่า ผู้สนับสนุนนิตยสารไม่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกเนื้อหาเพื่อนำเสนอในคอลัมน์นั้นๆ

ตัวอย่าง (๑)

ภาพที่ ๑ ภาพตัวอย่างคอลัมน์คำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก

องค์ประกอบภายในของวาทกรรมคำถาม – ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เริ่มต้นที่ส่วนของ **หัวข้อ** ซึ่งจะปรากฏหลังอักษร Q โดยใช้รูปแบบอักษรขนาดใหญ่ ตัวหนา และมีสีเส้นที่สดใส โดดเด่น เพื่อดึงดูดสายตาและความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้หัวข้อยังทำหน้าที่บอกเกี่ยวกับเนื้อหาหลักที่อยู่ในคอลัมน์นั้นๆ บางคอลัมน์มีการนำหัวข้อที่ปรากฏหลังอักษร Q ในจดหมายหลายๆฉบับที่ปรากฏในคอลัมน์มารวบรวมและพิมพ์ซ้ำอีกครั้ง โดยจัดวางรวมกันไว้ที่ส่วนบนของหน้ากระดาษ ใช้ขนาดอักษรที่ใหญ่กว่าส่วนของคำถามและคำตอบ ใช้สีเส้นของรูปแบบอักษรที่สวยงาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการเลือกใช้สีเส้นที่สวยงามและการจัดวางหัวข้อให้อยู่ในตำแหน่งที่สะดุดตานั่นเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้เพิ่มขึ้น เพราะถือเป็นจุดแรกที่ผู้อ่านจะสังเกตเห็นได้ก่อน และหากเป็นหัวข้อคำถามที่ผู้อ่านมีความสงสัยใคร่รู้คำตอบเช่นเดียวกัน ก็จะนำไปสู่การติดตามอ่านเนื้อหาในคอลัมน์นั้นต่อไป

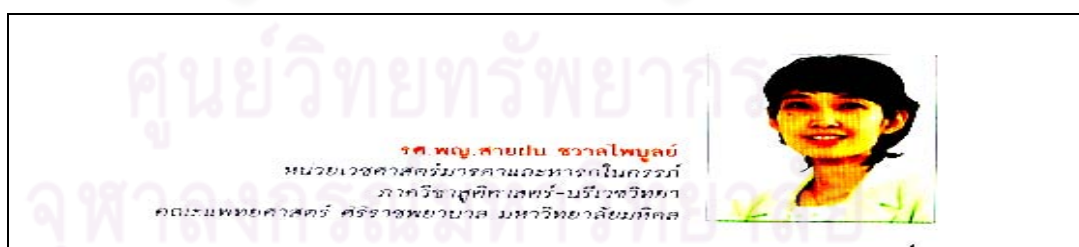
องค์ประกอบต่อมาคือ **คำถาม** คำถามเป็นส่วนที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถามหรือเกี่ยวกับเด็กที่ผู้ถามดูแล รวมถึงสิ่งที่ต้องการจะถาม องค์ประกอบส่วนนี้ใช้อักษรที่มีขนาดเล็กกว่าส่วนหัวข้อ แต่มีขนาดเท่ากับส่วนของการตอบ และใช้รูปแบบอักษรตัวหนา สีดำ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นการเน้นเพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจและให้ความใส่ใจกับรายละเอียดในส่วนนี้ เพราะเป็นส่วนที่จะทำให้ทราบเนื้อหาสำคัญในคอลัมน์นั้นต่อไป รูปแบบการถามนั้น มีทั้งการให้รายละเอียดของตนเองรวมถึงรายละเอียดของเด็กในตอนต้น และมีการแทรกคำถามลงไปเป็น

ช่วงๆ และมีการขึ้นต้นด้วยการให้รายละเอียดของตนเองและเด็กก่อนแล้วจึงวางคำถามไว้เป็นข้อๆ สามารถมองเห็นคำถามได้อย่างชัดเจนและเป็นลำดับต่อเนื่องกันไป และในตอนท้ายของคำถามนั้นจะระบุชื่อและจังหวัดที่อยู่ของผู้ถาม การถามจะปรากฏต่อจากส่วนของหัวข้อ และอยู่ก่อนส่วนของการตอบ

องค์ประกอบส่วน การตอบ อยู่ถัดจากส่วนของการถาม เป็นการให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อตอบคำถาม ขนาดอักษรที่ใช้ในส่วนนี้มีขนาดเล็กกว่าส่วนหัวข้อ แต่มีขนาดเท่ากับส่วนการถาม แต่แตกต่างกันที่ในส่วนของการตอบจะไม่ใช้รูปแบบอักษรตัวหนา แต่ยังคงใช้สีดาเหมือนในส่วนของการถาม สำหรับรูปแบบการตอบคำถามนั้น ผู้ตอบมักจะใช้รูปแบบการตอบที่สัมพันธ์กับรูปแบบของการถาม เช่น หากในส่วนของคำถามมีการถามเป็นข้อๆ ในส่วนของคำตอบก็จะมีคำตอบเป็นข้อๆเช่นเดียวกัน แต่ก็พบบางข้อมูลที่รูปแบบการตอบนั้นไม่ได้สัมพันธ์กับรูปแบบของการถาม และเมื่อพิจารณาเนื้อหาคำตอบแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าไม่ว่ารูปแบบการถามกับรูปแบบการตอบจะสัมพันธ์กันหรือไม่ เนื้อหาในส่วนของคำตอบก็ยังคงสัมพันธ์กับเนื้อหาในส่วนของคำถามโดยตลอดนั่นเอง

นอกจากนี้วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ยังมีส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นผู้ตอบคำถามเป็นประจำในคอลัมน์นั้นๆ ชื่อและข้อมูลต่างๆของผู้ตอบจะปรากฏที่มุมบนด้านขวาของหน้ากระดาษ มีทั้งรูปถ่าย และรายละเอียดของชื่อ ตำแหน่ง และสถานที่ทำงานของผู้ตอบให้ผู้อ่านได้รับทราบด้วย

ตัวอย่าง (๒)

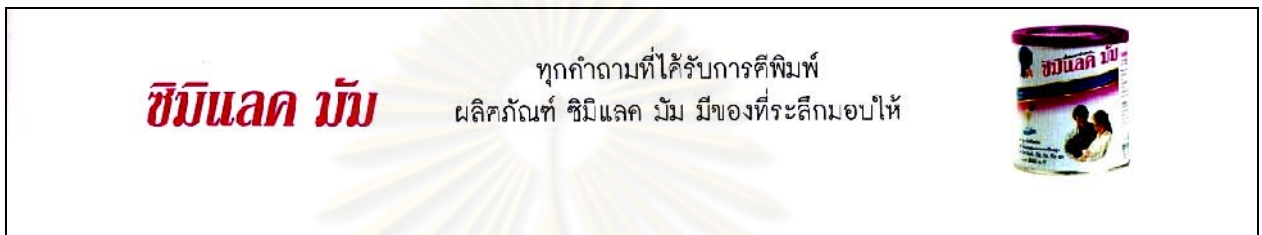

ภาพที่ ๒ ภาพตัวอย่างชื่อและข้อมูลของผู้ตอบคำถามประจำคอลัมน์

องค์ประกอบสุดท้ายที่ปรากฏในวาทกรรมการถาม – ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกคือ การเชิญชวนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม เป็นส่วนที่มีการระบุเงื่อนไข และแจ้งการได้รับสิ่งตอบแทนจากการเข้าไปมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเห็นว่าองค์ประกอบนี้มีลักษณะในเชิงพาณิชย์ร่วมอยู่ด้วย กล่าวคือ การเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการแจ้งว่าจะมีการให้

ของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นผู้สนับสนุนให้แก่คอลัมน์นี้นั้นๆถือเป็นการโฆษณาผลิตภัณฑ์ได้ช่องทางหนึ่ง เพราะในส่วนท้ายนั้นนอกจากข้อความเชิญชวนแล้วนั้น ยังมีรูปภาพและชื่อของผลิตภัณฑ์ปรากฏร่วมอยู่ด้วย อีกทั้งการให้ผู้อ่านส่งคำถามเข้ามาในนิตยสารนั้น จำนวนจดหมายของผู้อ่านที่ส่งเข้ามายังสามารถเป็นเครื่องชี้วัดความนิยมของผู้อ่านได้วิธีการหนึ่ง ซึ่งทางเจ้าของนิตยสารไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดทำการประเมินทางด้านการตลาดกับบริษัทเอกชนใดๆ เลย

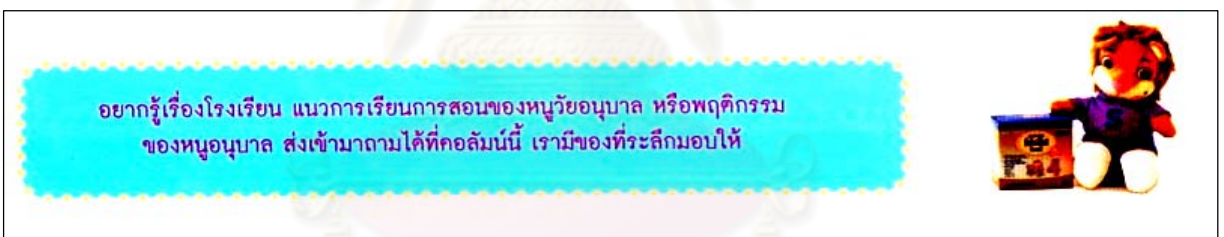
ตัวอย่าง (๓)

ปีที่ ๒๕ ๑.๒๕๕๗ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๗๙

ภาพที่ ๓ ภาพตัวอย่างการเชิญชวนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม (๑)

ตัวอย่าง (๔)

ปีที่ ๒๕๑.๒๕๕๗ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๑๗๘

ภาพที่ ๔ ภาพตัวอย่างการเชิญชวนให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม (๒)

ตัวอย่างแรกปรากฏในคอลัมน์คลินิกสูติ-นรีเวช ส่วนตัวอย่างถัดมาปรากฏในคอลัมน์ Q & A วัยอนุบาล ทั้งสองตัวอย่างเป็นการเชิญชวนให้ผู้อ่านส่งประเด็นคำถามเข้ามา มีการระบุเงื่อนไขการเข้าร่วมคือ หากมีการตีพิมพ์คำถามนั้นๆ ผู้ถามจะได้รับของที่ระลึกจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นผู้สนับสนุนคอลัมน์

นอกจากองค์ประกอบต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในวาทกรรม การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กยังมีการใช้ภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยมักจัดวางภาพประกอบไว้ทางด้านซ้ายของหน้ากระดาษที่เป็นหน้าแรกของคอลัมน์ อยู่ในส่วนที่ถัด

จากองค์ประกอบส่วนหัวข้อ ภาพที่นำมาประกอบนี้เป็นภาพที่มีสีสันสวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และมักจะเป็นภาพที่สัมพันธ์กับหัวคำถามข้อแรกที่ปรากฏในจดหมายฉบับแรก

ตัวอย่าง (๕)

ภาพที่ ๕ ภาพตัวอย่างการใช้ภาพประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหา

ในส่วนต่อไปผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบ ปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร (SPEAKING) ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (HYMES, 1974) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

๓.๑ ฉาก (Setting หรือ Scene)

ฉากหรือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหา เกี่ยวกับการดูแลเด็กนี้ คือ นิตยสาร พงษ์นี้ย์ พงษ์นะลาวัฒน์(๒๕๔๔ : ๑๐) ให้ความหมายของ นิตยสารว่า หมายถึง “สิ่งพิมพ์ที่ออกในระยะเวลาดำเนินนอน ใช้นิตยสารเดียวกัน มีปกและเย็บเล่ม มี เนื้อหาหลายประเภทประกอบกัน มีกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและแน่ชัด อาจมีวัตถุประสงค์ เพื่อการค้า การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ผลงานของสมาคม การให้ข่าวสารความรู้หรือ วัตถุประสงค์อื่น” มีนักวิชาการหลายท่านจัดแบ่งนิตยสารออกเป็นประเภทต่างๆ โดยพิจารณา จากกลุ่มของผู้อ่านและเนื้อหาที่นำเสนอ สำหรับนิตยสารรักลูกนี้ถูกจัดให้อยู่ในประเภทนิตยสาร สำหรับครอบครัว มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการสร้างและดูแลครอบครัวให้เป็นสุข มีเรื่องราวเกี่ยวกับ

พ่อ แม่ เด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา และเรื่องสุขภาพทั่ว ๆ ไป แต่ไม่ได้มีเนื้อหาเน้นเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเพียงอย่างเดียว เหมือนดังเช่นในนิตยสารผู้หญิงนั่นเอง

นิตยสารถือเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่สามารถนำเสนอสารต่างๆ ไปสู่ประชาชนได้เป็นจำนวนมาก นิตยสารรักลูกได้รับการจัดอันดับจากบริษัทเอจีบี นีลเสน มีเดีย รีเสิร์ช ประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๐ ให้เป็นนิตยสารสำหรับครอบครัวที่ได้รับความนิยมจากผู้่านมากที่สุด ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าเมื่อนิตยสารรักลูกได้รับความนิยมจากผู้่านเป็นจำนวนมาก ดังนั้นวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ปรากฏในนิตยสารรักลูกก็น่าจะได้รับความนิยมจากผู้่านและสามารถเข้าถึงผู้่านได้เป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน

วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ปรากฏในคอลัมน์ประจำ^๒ของนิตยสาร แสดงว่า การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กเป็นเรื่องที่ผู้่านให้ความสนใจและเป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้กองบรรณาธิการของนิตยสารจัดทำคอลัมน์ถาม-ตอบนี้ในทุกฉบับ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้่าน ดังที่ พจนีย์ พจนะลาวัลย์ (๒๕๔๔) ได้กล่าวไว้ว่า “การกำหนดรูปแบบเนื้อหาของนิตยสารขึ้นอยู่กับทั้งความต้องการของนิตยสารและความต้องการของผู้่าน”

ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการที่คอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารได้รับความนิยมจากผู้่านอาจเป็นเพราะเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงส่งผลให้ลักษณะของครอบครัวไทยมีการเปลี่ยนแปลงดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น พ่อแม่ในปัจจุบันต้องเผชิญกับการดูแลเด็กด้วยตนเอง ไม่มีผู้ให้ความรู้และคำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ความวิตกกังวลในปัญหาต่างๆจึงเกิดขึ้น นิตยสารรักลูกจึงจัดให้มีคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กถือเป็นการเปิดช่องทางให้ผู้่านเข้ามาขอความรู้ คำแนะนำต่างๆในการดูแลเด็กได้โดยตรงกับผู้เชี่ยวชาญ

^๒ สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, ๒๕๓๗ อ้างถึงใน พจนีย์ พจนะลาวัลย์, ๒๕๔๔:๒๓ กล่าวถึงลักษณะของคอลัมน์ประจำไว้ในหนังสืองานวารสารศาสตร์ว่า คอลัมน์ประจำจะมีลักษณะพิเศษเป็นตัวของตัวเองหลายประการ คือ

๑. นักเขียนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เขียน
๒. เนื้อหาที่นักเขียนนำเสนอ จะมีลักษณะการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว
๓. สำนวนลีลาเป็นอัตวิสัย แต่ภาษาที่ใช้จะไม่เป็นทางการ
๔. คอลัมน์ประจำจะต้องมีการระบุชื่อหรือนามปากกาของผู้เขียนเอาไว้ด้วย
๕. จะนำเสนอในเนื้อที่ ตำแหน่งหรือหน้าประจำ

เป็นการสนองตอบความต้องการของผู้อ่านในสังคมขณะนั้นได้ จึงเกิดเป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างสังคม ผู้คน และสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีผลซึ่งกันและกัน

๓.๒ ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants)

ผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ปรากฏในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ประกอบด้วย ผู้อ่าน ผู้ตอบ และผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ สามารถอธิบายได้ดังนี้

๓.๒.๑ ผู้อ่าน จากข้อมูลพบว่าวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกสามารถจัดผู้อ่านออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑. ผู้อ่านที่ต้องการถามในเรื่องที่สงสัย และกลุ่มที่ ๒. ผู้อ่านที่ต้องการได้รับความรู้ต่างๆไป ดังนี้

๓.๒.๑.๑ กลุ่มผู้อ่านที่ต้องการถามในเรื่องที่สงสัย ผู้อ่านกลุ่มนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า *ผู้ถาม* เพราะเป็นผู้อ่านที่มีความสนใจและต้องการที่จะทราบคำตอบในเรื่องที่ตนเองสงสัยจึงมีการเขียนคำถามส่งเข้ามายังนิตยสาร และรอที่จะได้รับคำตอบผ่านทางนิตยสาร ผู้อ่านกลุ่มนี้จะถูกเรียกว่าเป็นผู้ถามทันทีเมื่อคำถามที่ส่งเข้ามานั้นได้รับการตอบและมีการตีพิมพ์ โดยมีผู้ตอบช่วยไขข้อสงสัยในเรื่องที่ถามให้เป็นรายบุคคล ข้อมูลของผู้อ่านกลุ่มนี้จะปรากฏต่อท้ายจากส่วนที่เป็นคำถาม โดยระบุชื่อและจังหวัดของผู้อ่านที่ส่งคำถามเข้ามา

ตัวอย่าง

(๖) ...เวลาที่ลูกสะอึกจะเป็นครั้งละนาน ๆ ไม่ทราบว่า จะแก้ไขอย่างไรดีคะ

แม่แมว/กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๙

(๗) ...สี่เข็มคล้ายเป็นประจำเดือน อยากทราบว่าอันตรายมั๊ยคะ

จุฑามาศ/นครราชสีมา

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๗๖

(๘) ...จะมีผลกับร่างกายหรือสมองหรือเปล่า เพราะเคยได้ยินคนพูดว่าชักมาก ๆ ไม่ดีต่อสมอง

พ่อลูก ๑/กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๙) ...ไม่ยอมให้เขามีนิสัยทำร้ายตัวเอง แล้วจะส่งผลเสียต่ออนาคตหรือไม่
แม่ฮ่องไอซ์/สมุทรปราการ
 ปีที่ ๒๕ อ.๒๙๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าการระบุชื่อและจังหวัดที่อยู่ของผู้ถามไว้อย่างชัดเจน รูปแบบของการระบุชื่อนั้นมีหลากหลายทั้งที่เป็นชื่อจริงของผู้ถามเอง ชื่อเล่น นามแฝง หรือแม้แต่การบอกสถานภาพของผู้ถาม และเมื่อพิจารณาข้อมูลของผู้ถามที่ส่งคำถามเข้ามานั้นพอจะสรุปได้ว่า กลุ่มผู้อ่านเป็นกลุ่มของพ่อแม่ที่มีอายุระหว่าง ๑๖-๓๕ ปี ในจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น ๑๐๙ วาทกรรม ปรากฏข้อมูลจากแม่จำนวน ๑๐๕ วาทกรรม และข้อมูลจากพ่อจำนวน ๔ วาทกรรม ซึ่งผู้อ่านที่อยู่ในกลุ่มผู้ถามนั้นมาจากจังหวัดต่างๆ ตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลจังหวัดของผู้อ่านที่อยู่ในกลุ่มที่ต้องการถามในเรื่องที่สงสัย

ภาค	จังหวัด	จำนวนครั้งการถาม
เหนือ	เชียงใหม่	๔
	ลำปาง	๑
	แพร่	๑
	ตาก	๑
	พิษณุโลก	๑
ตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา	๒
	มหาสารคาม	๒
	ขอนแก่น	๑
	อุดรธานี	๑
ตะวันออก	ชลบุรี	๘
	ฉะเชิงเทรา	๑
กลาง	กรุงเทพมหานคร	๕๔
	นนทบุรี	๑๐
	สมุทรปราการ	๓
	สมุทรสงคราม	๓
	ปทุมธานี	๒

ภาค	จังหวัด	จำนวนครั้งการถาม
	สระบุรี	๒
	อยุธยา	๔
	สุพรรณบุรี	๒
ตะวันตก	นครปฐม	๓
	กาญจนบุรี	๑
ใต้	ปัตตานี	๒
รวม		๑๐๙

จะเห็นว่าผู้อ่านที่ขณะเดียวกันเป็นผู้ถามด้วยนั้นมาจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ภูมิภาคที่มีผู้อ่านส่งคำถามเข้ามามากที่สุดคือ ภาคกลาง และจังหวัดที่ผู้อ่านส่งคำถามเข้ามา มากที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร พบกลุ่มของผู้ถามที่เป็นแม่มากกว่าพ่อ สะท้อนให้เห็นว่า สื่อนิตยสาร สามารถเข้าถึงผู้อ่านได้ในวงกว้าง พ่อแม่มีไอใหม่ที่ต้องเผชิญกับปัญหาการดูแลเด็กด้วยตนเองต่าง เลื่อนนิตยสารที่มีคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กมาเป็นแหล่งให้ความรู้และ คำแนะนำแทนพ่อแม่ปู่ย่าตายายเหมือนเช่นในอดีต

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าในคอลัมน์การถาม - ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก ผู้อ่านมักจะได้รับ การเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวาทกรรม การถาม-ตอบอยู่เสมอ ดังนั้นกลุ่มของผู้อ่านที่เริ่มต้นจากการเป็นผู้ที่ต้องการความรู้ทั่วไป ก็สามารถ เปลี่ยนมาเป็นผู้อ่านที่ในขณะเดียวกันก็อยู่ในสถานะผู้ถามได้ด้วย

๓.๒.๑.๒ กลุ่มผู้อ่านที่ต้องการได้รับความรู้ทั่วไป ผู้อ่าน

กลุ่มนี้เป็นกลุ่มบุคคลที่มีครอบครัวแล้ว ในข้อมูลไม่ได้ระบุให้ทราบอย่างชัดเจนว่าเป็นกลุ่มบุคคล เพศใด หรือวัยใด แต่วัตถุประสงค์ของผู้อ่านกลุ่มนี้เพียงเพื่อต้องการได้รับข้อมูล ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการดูแลเด็กเพียงเท่านั้น ไม่ได้มีความต้องการคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การอ่านของบุคคลกลุ่มนี้จัดได้ว่าเป็นการสื่อสารเพียงด้านเดียว คือ เป็นการรับสารอย่างเดียว ไม่ได้ เข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างวาทกรรมการถาม - ตอบนั้นๆ เหมือนผู้อ่านกลุ่มแรก

๓.๒.๒ ผู้ตอบ ในที่นี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่ากองบรรณาธิการได้เลือกผู้ตอบที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการตอบปัญหาในแต่ละคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเน้นในเรื่องที่แตกต่างกันไป ในแต่ละคอลัมน์จะพบชื่อและข้อมูลของผู้ตอบที่สัมพันธ์กับคอลัมน์การถาม-ตอบนั้นๆ เช่น คอลัมน์สูติ-นรีเวช ผู้ตอบคือแพทย์และนักวิชาการในด้านสูติ-นรี คอลัมน์จิตวิทยา ผู้ตอบคือแพทย์และนักวิชาการในด้านจิตวิทยา เป็นต้น ทั้งนี้ผู้ตอบหรือคนเขียนคอลัมน์นั้นจะเป็นคนเขียนประจำในทุกๆฉบับ

ตารางที่ ๓ แสดงรายชื่อผู้ตอบในแต่ละคอลัมน์

ชื่อคอลัมน์	ชื่อและข้อมูลผู้ตอบ
คลินิกสูติ-นรีเวช	<ul style="list-style-type: none"> - ศ.(คลินิกเกียรติคุณ)นพ.จิรศักดิ์ มนัสสากร อาจารย์พิเศษภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวช วิทยา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล - นพ.วิชัย ชวาลไพบูลย์ สูติ-นรีแพทย์ โรงพยาบาลกลาง ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา - รศ.พญ.สายฝน ชวาลไพบูลย์ หน่วยเวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
คลินิกสุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - รศ.พญ.ประสพศรี อึ้งถาวร อาจารย์พิเศษภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คลินิกจิตวิทยา	<ul style="list-style-type: none"> - ผศ.พญ.สุวรรณี พุทธิศรี ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี - ศ.(เกียรติคุณ) พญ.วันเพ็ญ บุญประกอบ หน่วยจิตเวชเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

ชื่อคอลัมน์	ชื่อและข้อมูลผู้ตอบ
คลินิกคุณหมอชนิกา	ศ.(เกียรติคุณ) พญ.ชนิกา ตู้จินดา อดีตคณบดี คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และที่ปรึกษาคณบดี คณะแพทยศาสตร์ ศิริราช พยาบาล
Q&A วิทยุออนไลน์	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี โรงเรียนอนุบาลสามเสน - อาจารย์กฤษพล เครือคัล้าย โรงเรียนอนุบาลเครือคัล้าย - อาจารย์วันทนีย์ รัตนบุรี อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลบ้านวังทอง - อาจารย์วงษ์ศรี เจริญราษฎร์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนปิยะพงษ์วิทยา - ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนอมาตยกุล - ดร.อรชา ตูลานันท์ อาจารย์พิเศษคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - อาจารย์เกศินี วัฒนสมบัติ คุณครูโรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์ - อาจารย์วรรณกรณ์ พงศ์กฤษณรักษ์ ผู้ช่วยครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลวัฒนาสาริต - อาจารย์กนกกรดา ผงสูงเนิน ครูใหญ่โรงเรียนนันทวรรณทวิภาษา - อาจารย์สลิลดา ทศนนท์ ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลสุดารักษ์

ชื่อคอลัมน์	ชื่อและข้อมูลผู้ตอบ
	- อาจารย์พิเศษฐ โภธิศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการโรงเรียนทอรั๊ก

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าในข้อมูลของผู้ตอบบางท่านไม่ได้ระบุเพียงชื่อ ตำแหน่ง และสถานที่ทำงานเพียงเท่านั้น แต่ยังใช้ข้อความอื่นๆ เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณที่ทำหน้าที่ให้คำตอบนี้เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือและพร้อมที่จะตอบปัญหา รวมถึงให้ข้อมูลที่ถูกต้องได้

ตัวอย่าง

(๑๐) รศ.พญ.ประสพศรี อึ้งถาวร อาจารย์พิเศษภาควิชาการเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกหนึ่งกุมารแพทย์ที่ได้รับการยอมรับ ให้เป็นเสมือนที่ปรึกษาประจำบ้านของคุณพ่อคุณแม่แฟน ๆ รักลูกมาตั้งแต่เริ่มแรก

(๑๑) นพ.วิชัย ขวาลไพบูลย์ สูติ-นรีแพทย์ โรงพยาบาลกลาง ผู้ที่จะมาคลายหลากหลายข้อข้องใจเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคลอด และการเตรียมตัวก่อนจะตั้งครรภ์ รวมถึงปัญหาสูติ-นรีเวชที่คุณอยากรู้

(๑๒) ศ.(เกียรติคุณ) พญ.ชนิกา ตู้อัจฉริยา อดีตคณบดี คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ป้าหมอบของเด็กๆ มีบทความดีๆ จากประสบการณ์การเป็นกุมารแพทย์มายาวนาน พร้อมไขปัญหาสุขภาพกายให้กับลูกน้อย

Van Dijk (2003 อ้างถึงใน รัชนิณี พงศ์อุดม, ๒๕๔๘ : ๒๑) กล่าวไว้ว่า “คำว่าอำนาจ ที่มีกล่าวถึงในวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์คือ อำนาจทางสังคมหรือความสามารถในการควบคุมให้สิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างที่คุณกลุ่ม/สถาบันที่มีอำนาจในสังคมต้องการให้เป็น อำนาจที่สามารถควบคุมหรือครอบงำนี้อาจมีอิทธิพลมากหรือน้อยต่อสมาชิกในกลุ่มที่มีสถานภาพหรืออำนาจด้อยกว่า และจะแผ่ขยายไปยังสมาชิกกลุ่มอื่นหรือสังคมในวงกว้างต่อไป อำนาจที่กลุ่มบุคคลหรือสถาบันมีเกิดจากปัจจัยหลายอย่างขึ้นอยู่กับสถานภาพของบุคคลทั้งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและจากสิ่งที่ได้รับในภายหลัง เช่น คนรวยมีอำนาจด้วยเงิน ทหารหรือกองทัพมีอำนาจในเรื่องการใช้กำลังอาวุธต่อสู้ ดารานักร้องหรือนักกีฬา มีอำนาจจากการมีชื่อเสียงและความนิยม

ครูอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญและนักข่าวมีอำนาจจากการเป็นผู้มีความรอบรู้และมีข้อมูลข่าวสาร พ่อแม่มีอำนาจในการปกครองดูแลบุตรหลาน”

จากคำกล่าวข้างต้น กลุ่มผู้ตอบในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนี้ จึงจัดเป็นกลุ่มผู้มีอำนาจทางสังคมในด้านความรู้ที่มีมากกว่าผู้อื่น ได้รับความน่าเชื่อถือ และการยกย่องจากผู้คนในสังคมผ่านตำแหน่งหน้าที่การงาน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นชื่อตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานที่ทำงาน หรือการใช้ข้อความอื่นๆ เพื่อขยายและให้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างข้างต้น ถือเป็น การเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ตอบคำถามในคอลัมน์นั้นๆ ได้ดีเป็นอย่างมากยิ่ง ส่งผลต่อการตอกย้ำความน่าเชื่อถือในข้อมูลเนื้อหาที่ปรากฏในคอลัมน์นี้ได้อีกด้วย

๓.๒.๓ ผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ คอลัมน์การถาม - ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ นอกจากวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาต่างๆ ที่มีผู้ถามและผู้ตอบเป็นผู้ร่วมกันสร้างวาทกรรมการถาม-ตอบขึ้นมาแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าภายในคอลัมน์ปรากฏข้อความที่เป็นการโปรยหัวข้อก่อนเข้าสู่คำถาม ภาพประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหาการถาม-ตอบ รูปภาพการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก รวมไปถึงข้อความเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมในคอลัมน์นั้นๆ ด้วย ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าองค์ประกอบต่างๆ ที่นอกเหนือจากวาทกรรมการถาม-ตอบนั้นน่าจะมีผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เพียงผู้ถามหรือผู้ตอบเท่านั้น แต่เป็นผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำรูปแบบการนำเสนอของคอลัมน์นั้นๆ ผู้วิจัยขอเรียกว่า **ผู้จัดทำ**

ในคอลัมน์การถาม-ตอบนี้ไม่มีการระบุชื่อของผู้จัดทำคอลัมน์อย่างชัดเจน จะพบเพียงชื่อของผู้จัดทำภาพประกอบ คือ **กัญญา ฤทธิวัฒน์** จัดทำภาพประกอบในคอลัมน์คลินิกสูติ-นรีเวช คลินิกสุขภาพ คลินิกจิตวิทยา และคลินิกคุณหมอสุนิศา ส่วนในคอลัมน์ Q&A วิทยุออนไลน์ ผู้จัดทำภาพประกอบคือ **สถาพร ริยะสุข** ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้สัมภาษณ์ทางกองบรรณาธิการนิตยสารรักลูกผ่านทางโทรศัพท์ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในส่วนของการจัดทำคอลัมน์ต่างๆนั้น ทางกองบรรณาธิการมีการจัดกลุ่มของทีมงานเกี่ยวกับการจัดทำคอลัมน์ต่างๆ ไว้ โดยมีหน้าที่ในการคัดเลือกคำถามจากผู้อ่านที่ส่งเข้ามา การจัดทำรูปแบบการนำเสนอ การจัดเรียบเรียงภาษาและข้อมูลต่างๆภายในคอลัมน์ การสร้างข้อความเชิญชวนผู้อ่านให้เข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งการจัดทำภาพประกอบ ซึ่งผู้ทำหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้มีอยู่หลายท่าน แต่ในส่วนของเนื้อหาหลักจริงๆในคอลัมน์ไม่ว่าจะเป็นส่วนของคำถามนั้นยังคงเป็นคำถามที่ส่งมา

จากทางผู้อ่านเอง และเนื้อหาในส่วนของคำตอบก็มีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านมาทำหน้าที่ในการตอบคำถามด้วยตนเอง ดังนั้นกองบรรณาธิการนิตยสารจึงไม่ได้ระบุชื่อของคณะผู้จัดทำคอลัมน์ลงไป เพราะเห็นว่าเป็นเพียงผู้ที่ทำในส่วนของรายละเอียดที่เล็กๆน้อยๆเท่านั้น ไม่ได้มีผลต่อสาระสำคัญของเนื้อหาหลักในคอลัมน์แต่อย่างใด ยกเว้นก็แต่ผู้ที่จัดทำภาพประกอบซึ่งระบุชื่อของผู้จัดทำไว้อย่างชัดเจน ด้วยเห็นว่าภาพประกอบสามารถแสดงเกี่ยวกับเนื้อหาส่วนหนึ่งในคอลัมน์นั้นๆได้ และยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้อีกด้วย ดังนั้นจึงมีการระบุชื่อของผู้จัดทำภาพประกอบไว้เพื่อให้ผู้อ่านที่ชื่นชอบภาพประกอบได้ทราบว่าใครเป็นผู้จัดทำ

เหตุผลที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าผู้จัดทำอยู่ในกลุ่มของผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ นั้นเป็นเพราะว่าผู้วิจัยมีความคิดเห็นไปถึงแม้เนื้อหาหลักในคอลัมน์จะมาจากผู้อ่านที่ส่งคำถามเข้ามา และมีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆทำหน้าที่ในการตอบคำถามให้แล้วนั้น แต่การคัดเลือกข้อมูล การเรียบเรียงภาษา การจัดเรียงข้อมูลและรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาในคอลัมน์ต่างๆ มีส่วนสำคัญที่ทำให้คอลัมน์นั้นๆ ส่งสารระหว่างผู้อ่านกับผู้ตอบได้อย่างถูกต้อง น่าสนใจ รวมทั้งภาพประกอบต่างๆ ที่ปรากฏในคอลัมน์ต่างๆ ก็มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของวาทกรรมคำถาม-ตอบ ซึ่งภาพประกอบที่ปรากฏช่วยสื่อเนื้อหาและสร้างความน่าสนใจให้แก่คอลัมน์นั้นๆ ได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผู้จัดทำยังได้สร้างข้อความที่ใช้ในการเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วม ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยสร้างวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กให้เกิดขึ้นในอนาคตต่อไปได้นั่นเอง

จากการวิเคราะห์ผู้ร่วมเหตุการณ์ทั้งหมดแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของกลุ่มผู้อ่าน ผู้ตอบ และผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ โดยกลุ่มผู้อ่านที่เปลี่ยนสถานะเป็นผู้ถามถือว่ามีปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันโดยตรงกับกลุ่มของผู้ตอบ เพราะผู้ถามจะเป็นผู้กำหนดวาทกรรมคำถาม-ตอบในครั้งนั้นๆว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ส่วนผู้ตอบนั้นเมื่อให้คำตอบในเรื่องที่ผู้ถามส่งมาแล้ว ยังมีการให้ความรู้หรือรายละเอียดอื่นๆในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้ถามถามมาอีกด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าความรู้หรือรายละเอียดอื่นๆที่เพิ่มเติมเข้ามานั้น ผู้ตอบจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการกำหนดว่าจะให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลในเรื่องอะไรอีกบ้าง และในปริมาณที่มากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบอีกว่า ผู้ตอบมักจะทำตนเป็นผู้ตัดสินพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนในการดูแลเด็กของผู้ถามว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วหรือไม่ โดยจะใช้ทั้งความรู้หรือหลักเกณฑ์ทางวิชาการ และประสบการณ์ของผู้ตอบเองมาตัดสิน พร้อมทั้งเป็นเสมือนผู้ชี้แนะหรือแนะนำให้ผู้อ่านปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติสิ่งใดซึ่งจะมีผลต่อการดูแลเด็กต่อไปอีกด้วย และไม่ว่าจะ

เป็นกลุ่มของผู้อ่านที่ส่งคำถามเข้ามาโดยตรง หรือกลุ่มของผู้อ่านที่ต้องการเพียงแค่ข้อมูลหรือความรู้ทั่วไปเท่านั้น ผู้อ่านทั้งสองกลุ่มต่างก็ได้รับความรู้ที่ผู้ตอบต้องการจะให้เหมือนกัน

ส่วนกลุ่มของผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ ซึ่งคือผู้จัดทำนั้นจะมีความสัมพันธ์กับผู้อ่านในทางอ้อมกล่าวคือ เมื่อผู้ตอบทำหน้าที่ในการตอบคำถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กลุ่มของผู้จัดทำจะเข้ามาทำหน้าที่เรียบเรียงภาษาและข้อมูล รวมถึงการคิดรูปแบบการนำเสนอสารต่างๆ ให้มีความน่าสนใจ นอกจากนี้ผู้จัดทำยังทำหน้าที่เป็นผู้เชิญชวนให้ผู้อ่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก เมื่อมีผู้อ่านคนอื่นๆ เกิดความสนใจแล้วส่งคำถามเข้ามา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่าน ผู้ตอบและผู้จัดทำก็จะเกิดขึ้นอีกครั้งต่อไป

๓.๓ จุดมุ่งหมาย (Ends)

วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางและเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบันที่เปลี่ยนจากการขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ปู่ย่าตายาย มาเป็นการขอความรู้และคำปรึกษาต่างๆจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคือ โดยผู้อ่านนิตยสารจะได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็ก ซึ่งผู้ถามมักจะระบุจุดมุ่งหมายของตนเองไว้อย่างชัดเจนในแต่ละ

วาทกรรมการถาม

ตัวอย่าง

(๑๓) ...แต่ก็มีหลายเรื่องที่ยังหาคำตอบให้ตัวเองไม่ได้ จึง**ขอรบกวน**คุณหมอ
ดังนี้ค่ะ...

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๔๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

(๑๔) ...หากดิฉันจะตั้งครรภ์ลูกคนที่ ๒ **อยากทราบ**ว่าดิฉันจะมีโอกาสแพ้
ท้องแบบเดิมอีกไหมคะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๗๘

(๑๕) ...เจอปัญหาหลายๆอย่าง **อยากขอคำแนะนำ**จากคุณหมอดังนี้ค่ะ...

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๙๙

(๑๖) ตอนนี้น้องสาวอายุ ๑ ขวบครึ่งค่ะ แต่ดิฉันมีเรื่องกลุ้มใจ และอยาก
ปรึกษาคุณหมอ ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๒

จากวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกจำนวน ๑๐๙ วาทกรรม พอจะสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของผู้ถามคือ ต้องการ**ถาม**เพื่อให้**ทราบ** หรือเพื่อ**ขอคำแนะนำปรึกษา** ในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็ก โดยมักจะปรากฏคำถามต่างๆเหล่านี้ก่อนที่จะเข้าสู่คำถามในสิ่งที่ผู้อ่านกำลังสงสัยและต้องการทราบคำตอบ

นอกจากจุดมุ่งหมายของผู้ถามดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยยังพบจากข้อมูลอีกว่าการที่ผู้อ่านส่งจดหมายมาที่นิตยสารรักลูก อาจจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อระบายความเครียด ความกังวลหรือความไม่สบายใจที่เกิดจากการต้องประสบกับปัญหาที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กด้วยก็ได้ สังเกตจากการเลือกใช้คำหรือข้อความที่บ่งบอกถึงความกังวลใจ ความไม่สบายใจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

(๑๗) หนูแหมเป็นแบบนี้มาประมาณ ๓ วันติดแล้วค่ะ **ดิฉันกลุ้มใจไม่ทราบ**
ว่าอาการอย่างนี้คือการร้องโคลิคตอนโตหรือเปล่าคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ.๒๕๕๐ น.๘๔

(๑๘) เวลาที่ถูกดุก็จะเดินเป็นปกติ แต่พอไม่ดุก็จะเดินอย่างนี้อีกควรจะทำ
อย่างไรดีคะ **กลัวว่าจะแก้ไม่ได้และลูกจะติดไปจนโตคะ**

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๔

(๑๙) บ้านดิฉันไม่ได้ติดแอร์ **แต่หวังว่า**ในหน้าร้อน **ลูกจะร้อนและไม่สบาย**
ตัวและทำให้อารมณ์ไม่ดี (ลูกเล็กวัย ๕ เดือนเศษ) **เลยมีความคิดว่าจะติดพัด**
ลมไอน้ำให้ลูกดีหรือไม่ ไอน้ำที่ให้ความเย็นจะมีผลกระทบต่ออะไรกับสุขภาพของ
เด็กเล็กหรือเปล่าคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓ มี.ย. ๒๕๕๐ น.๙๘

(๒๐) ลูกชายจะถ่ายอุจจาระขณะกินข้าวเป็นประจำ มีอาการอย่างนี้มาเกือบเดือนแล้วค่ะ (ถ่ายปกติ) ดิฉันกังวลว่าลูกจะได้สารอาหารไม่เพียงพอต่อร่างกายค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๙๓

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าผู้ถามมักจะแสดงความรู้สึกซึ่งเกิดจากการต้องพบเจอปัญหาการดูแลเด็กพร้อมกับคำถามด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้ถ้อยคำที่บ่งบอกถึงความรู้สึก **กลัว กังวล กลุ้มใจ** หรือ **ห่วง** นั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการระบายความรู้สึกผ่านถ้อยคำนี้ถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้พูดคลายความเครียดได้ ดังมีส่วนหนึ่งของบทความเกี่ยวกับวิธีการคลายเครียดที่ปรากฏในเว็บไซต์ <http://gotoknow.org> ซึ่งนพ.วัลลภ พรเรืองวงศ์ ได้บอกวิธีคลายเครียดไว้ ๗ วิธี หนึ่งในวิธีในนั้นก็คือ **ระบายออกไป** ดังนั้น การระบายความในใจให้คนที่รู้ใจ หรือคนที่ไว้ใจได้ฟัง มีส่วนช่วยให้ความเครียดลดลง เปรียบคล้ายกับการ "ยกภูเขาออกจากอก" นั้นเอง

กล่าวโดยสรุป ในวาทกรรมการถามเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ปรากฏในนิตยสารรักลูกนี้ นอกจากผู้ถามจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการได้รับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กแล้วนั้น ผู้ถามยังได้ระบายความรู้สึกเครียด วิตกกังวลหรือความไม่สบายใจของตนเอง ซึ่งมีสาเหตุมาจากความไม่รู้ในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กที่ถูกต้องนั่นเอง

ในส่วนของวาทกรรมการตอบ จุดมุ่งหมายของผู้ตอบนั้นคือ เพื่อให้ความรู้ที่จะสามารถไขข้อข้องใจแก่ผู้ถามในสิ่งที่ต้องการทราบได้รวมถึงผู้อ่านคนอื่นๆด้วย อีกทั้งยังคงคอยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ แก่ผู้ถามอีกด้วย

ตัวอย่าง

(๒๑) Q: **๒ ขวบกว่ายังน้ำลายไหลและพูดช้า**

ดิฉันมีลูกชายอายุ ๒ ขวบกว่าชื่อน้องใจ ตอนนี้น้องยังมีน้ำลายไหลอยู่เลย อยากทราบว่าเป็นเพราะอะไร และป่านนี้น้องยังพูดได้คำสองคำอยู่เลยค่ะ สงสัยว่าทำไมลูกถึงพูดช้า

สายรุ้ง/กทม.

A: พัฒนาการช่วงวัยก่อนเรียนในเด็กแต่ละคนจะไม่ค่อยเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับพันธุกรรม รวมทั้งการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงดูของเด็กแต่ละคนด้วยว่าคุณพ่อคุณแม่เลี้ยงเอง

ฝากเนิร์สเซอร์เลี้ยงหรือคนที่เลี้ยงเป็นคนที่มีความรู้สูงวัย ไม่ค่อยได้พูดคุยกับลูก เพราะฉะนั้นเรื่องการพูดคุณพ่อคุณแม่ต้องลองกลับไปทบทวนดูว่าในแต่ละวันขณะที่น้องใจอยู่ที่บ้านใครเป็นคนเลี้ยง และในการเลี้ยงนั้นมีใครสอนถึงคำต่างๆ บ้างหรือไม่

ในช่วงนี้น้องใจควรจะพูดเป็นคำได้แล้ว ไม่ว่าจะป็นอวัยวะต่างๆ ในร่างกายหรือสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว เช่น ชื่อคุณแม่ ชื่อคุณยาย ชื่อสัตว์เลี้ยง เป็นต้น เด็กๆมักจะพูดคำง่ายๆ ภาษาง่ายๆ อย่างเช่น คำที่มีสระอาออกมาได้ก่อน คุณแม่ลองฝึกพูดกับลูกเป็นคำๆ ให้ลูกดูปากเราและพยายามเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาง่าย ๆ หากว่าการพูดของลูกไม่มีการพัฒนาเลย คือพูดไม่ได้ คงจะต้องปรึกษากุมารแพทย์ เพราะเด็กอายุ ๒ ขวบขึ้นไปตามพัฒนาการแล้วควรจะต้องพูดทุกคำที่มีความหมายได้แล้ว

อย่างที่หมอได้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นว่าบางครั้งสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการที่จะให้เด็กมีพัฒนาการทางการพูดหรือภาษาได้ เราจะต้องมีการฝึกสอนก่อน ถ้ายังช้าอยู่ก็ควรจะไปพบกุมารแพทย์ ปรึกษาดูสักนิดว่าต้องมีการพาไปฝึกพูดหรือไม่

สำหรับเรื่องน้ำลายไหลนั้นมักจะพบมากในอายุขนาดนี้ เพราะว่าเด็กยังกลืนน้ำลายไม่เก่ง ถ้าพัฒนาการด้านอื่นเติบโตตามปกติ หมอก็จะไม่กังวลกับปัญหานี้มากนัก แต่คุณแม่ควรระวังเรื่องน้ำลายไหลเปรอะคอเป็นผื่น อาจต้องมีผ้าเช็ดน้ำลายคล้องคออยู่บ่อยกว่าธรรมดาซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องน้ำลายไหลของลูกได้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๒

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการถามนั้น ผู้ถามมีข้อสงสัย ๒ ประการ คือ ทำไมลูกชายวัย ๒ ขวบ จึงมีน้ำลายไหลอยู่ และทำไมถึงพูดช้า ในการตอบ ผู้ตอบได้ไขข้อสงสัยให้แก่ผู้ถามครบทั้ง ๒ ข้อ พร้อมทั้งให้ข้อมูลในเรื่องของสิ่งแวดล้อมและวิธีการเลี้ยงดูเด็ก รวมถึงเรื่องของการพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งถือเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่ช่วยให้ผู้ถามได้รับคำตอบในสิ่งที่สงสัยชัดเจนขึ้น และยังเป็นการให้ความรู้ในเรื่องของการดูแลเด็กแก่ผู้อ่านที่ไม่ได้อยู่ในสถานะของผู้ถามไปพร้อมๆกันอีกด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้ตอบไม่ได้เพียงแค่ให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจแก่ผู้ถามหรือผู้อ่านเท่านั้น แต่ผู้ตอบยังให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กที่ถูกต้องให้แก่ผู้ถามและผู้อ่านคนอื่นๆ ร่วมด้วย

ตัวอย่าง

(๒๒) ...ทางที่ดีคือ คุณแม่ควรจะพูดกับน้องๆ ชัดๆ และคอยเวลาที่ลูกค่อยๆ มีพัฒนาการในการเปล่งเสียงที่ดีขึ้นตามอายุที่มากขึ้นค่ะ การติดอ่างของลูกก็จะหายไปเอง

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๒๓) ถ้าคุณต้องการจะคุมกำเนิด **ขอแนะนำว่าควรใช้ยาคุมกำเนิดชนิดกินที่มีฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนเพียงอย่างเดียว ไม่ควรกินยาคุมชนิดที่มีฮอร์โมนสองอย่าง**

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๒๔) สำคัญคือ **อย่าเลี้ยงลูกแบบทะนุถนอมและทำให้ทุกอย่าง ต้องค่อยๆ ฝึกให้เล่นตามลำพัง โดยเราอยู่ใกล้ๆ ลองให้เขาช่วยตัวเองบ้าง จะได้เรียนรู้การเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น**

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๓ มี.ย. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๒๕) กรณีนี้**แนะนำให้ไปพบจักษุแพทย์ตรวจอย่างละเอียด เพื่อแยงท่อน้ำตาให้เปิด**

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๖

(๒๖) **คุณแม่**น่าจะ**ให้ลูกดื่มน้ำผลไม้สดโดยสับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาล**

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๔๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๐

จากตัวอย่างจะพบว่าถ้อยคำที่ผู้ตอบเลือกใช้ในวาทกรรมการตอบนั้นมีทั้งถ้อยคำที่นำเสนอแนวทางหรือวิธีการที่ผู้ตอบคิดว่าดีหรือเหมาะสมให้แก่ผู้อ่านได้เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการให้คำแนะนำแบบออกคำสั่งให้ผู้อ่านกระทำหรือไม่กระทำการใดในการดูแลเด็ก ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้คำแนะนำในลักษณะใดก็ตาม โดยสรุปแล้วผู้ตอบต้องการที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กที่ถูกต้องตามความรู้และความคิดเห็นของตนเองร่วมด้วย

กล่าวโดยสรุป วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการระบายความเครียด ความกังวลของผู้ถามอันเกิดจากการพบเจอปัญหาในการดูแลเด็ก โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคอยให้ข้อมูลเพื่อไขข้อสงสัย และให้คำแนะนำต่างๆในการดูแลเด็กแก่ผู้ถามและผู้อ่านคนอื่นๆไปพร้อมๆกัน

๓.๔ การลำดับวัจนกรรม (Act sequence)

การปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ถามกับผู้ตอบในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้มีลักษณะคล้ายกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยที่เข้าไปพบแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ เพื่อขอรับคำแนะนำปรึกษาหรือการรักษา แต่จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปในส่วนที่วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ปรากฏในนิตยสารรักลูกไม่ได้เป็นการสื่อสารในรูปแบบที่ผู้ป่วยหรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำปรึกษาในเรื่องที่สงสัยได้พบหน้ากันโดยตรงกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ (face to face communication) แต่จะเป็นการสื่อสารที่มีนิตยสารเป็นสื่อกลาง ส่งผลต่อรูปแบบของลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารที่โดยปกติในสถานการณ์ของผู้ป่วยที่เข้าไปพบแพทย์นั้น ผู้ป่วยกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญสามารถโต้ตอบบทสนทนากันได้ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ลำดับวัจนกรรมจึงเป็นการถามและการตอบสลับกันไปมาระหว่างผู้ป่วยกับแพทย์ตลอดการสนทนา แต่สำหรับการสื่อสารผ่านทางนิตยสารนี้ผู้ป่วยหรือในทีนี้ก็คือผู้ถามซึ่งสื่อสารกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญนั้นจะไม่ได้โต้ตอบกันในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ถามจะเป็นผู้เริ่มต้นการสื่อสารก่อน เริ่มจากการให้ข้อมูลพื้นฐานของตนเองหรือข้อมูลของเด็กที่กำลังดูแล แล้วจึงเป็นการถามในสิ่งที่สงสัย ต่อจากนั้นผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ จึงจะทำหน้าที่ในการตอบคำถามต่างๆ ตามที่ผู้ถามได้กล่าวมา โดยผู้ตอบไม่สามารถได้รับข้อมูลอื่นๆ จากผู้ถามหากต้องการเพิ่มเติมได้ และผู้ถามเองก็ไม่สามารถสอบถามคำถามอื่นๆ หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติมจากผู้ตอบได้ด้วยเช่นกัน ลำดับวัจนกรรมจึงมีเพียงแค่คู่การถาม-ตอบเพียงคู่เดียวเท่านั้น

จากการสัมภาษณ์เพื่อสอบถามข้อมูลในการจัดทำคอลัมน์การถาม-ตอบกับทางกองบรรณาธิการของนิตยสารรักลูก ได้ข้อมูลว่า เมื่อมีผู้อ่านส่งจดหมายเข้ามาสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ทางคณะผู้จัดทำของกองบรรณาธิการจะมีหน้าที่ในการคัดเลือกจดหมายเพื่อส่งให้ผู้อ่านและตอบคำถามในจดหมายนั้นๆ โดยคณะผู้จัดทำจะเป็นผู้เรียบเรียงภาษา

รวมถึงการจัดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลต่างๆภายในคอลัมน์ ซึ่งปรากฏเป็นลำดับวัจนกรรมหลักของวาทกรรมการถาม-ตอบ ๒ ส่วน คือ **ถาม** และ **ตอบ** โดยสังเกตจากอักษร Q แทนส่วนของวาทกรรมการถาม และ อักษร A แทนส่วนของวาทกรรมการตอบ แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่าง

(๒๗)

Q: หลังคลอด ๒ เดือนกว่า คุณได้หรือยังคะ

ดิฉันเป็นคุณแม่่มือใหม่ เพิ่งคลอดลูกได้ ๒ เดือน กับอีก ๑๕ วัน อยากปรึกษาคุณหมอเรื่องการคุมกำเนิดค่ะ

๑. ตอนนี้ยังให้นมลูกอยู่ได้ ๒ เดือนกว่าแล้ว จะเริ่มคุมกำเนิดตอนไหนดี และแบบไหนดีคะ
๒. ถ้ามีเซ็กซ์กับสามีโดยไม่ได้คุมกำเนิดจะท้องหรือเปล่านั้นคะ
ตอนนี้ประจำเดือนยังไม่มา รบกวนคุณหมอช่วยตอบให้ด้วยนะคะ กังวลใจค่ะ

ศศิวิมล/กรุงเทพฯ

A: ๑. หลังคลอด ๒ เดือน อีก ๑๕ วัน และยังให้นมลูกอยู่ ถ้าจะคุมกำเนิดก็เริ่มคุมได้แล้ว แต่ก่อนคุมควรตรวจให้แน่ใจก่อนว่าไม่มี การตั้งครรภ์ กินยาให้มีประจำเดือนก่อน แล้วค่อยเริ่มคุมจะดีกว่าครับ ถ้าคุณต้องการจะคุมกำเนิด หมอขอแนะนำว่าควรใช้ยาคุมกำเนิดชนิดกินที่มีฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนเพียงอย่างเดียว ไม่ควรกินยาคุมชนิดที่มี ฮอร์โมนสองอย่าง คือ มีทั้งเอสโตรเจนและโปรเจสเตอโรน เพราะจะทำให้ปริมาณน้ำนมลดลง

๒. ถ้ามีเพศสัมพันธ์ในช่วงหลังคลอด ๒ เดือน ๑๕ วัน มีโอกาสจะตั้งครรภ์ได้ แต่น้อยครับ เพราะมีรายงานว่าการตกไข่มักเกิดขึ้น ๔๒ วันหลังคลอดครับ แต่อย่างไรก็ตาม หมอขอแนะนำให้คุณแม่ไปตรวจเรื่องการตั้งครรภ์ให้รู้ชัดจะดีกว่าครับ

สำหรับลำดับวัจนกรรมย่อยในแต่ละวาทกรรมนั้น ในส่วนของการถามจะปรากฏวัจนกรรม ๓ ส่วน ได้แก่ หัวข้อ การถาม และที่มา ในส่วนของการตอบ ปรากฏวัจนกรรม ๓ ส่วน ได้แก่ เกริ่นนำ การตอบ และลงท้าย ดังนี้

๓.๔.๑ ลำดับวัจนกรรมของการถาม คือ หัวข้อ + การถาม + ที่มา

ตัวอย่าง (๒๘)

หัวข้อ	Q: โรคไชนัสในเด็กเล็ก
การถาม	ลูกสาววัยแปดเดือนเศษ เวลานอนตอนกลางคืนจะไอและลมหายใจมีกลิ่นเหม็น พร้อมทั้งมีน้ำมูกไหล สีของน้ำมูกเป็นสีเขียว เหลือง และบางครั้งก็เป็นมูกสีขาวด้วยค่ะ อยากเรียนถามคุณหมอว่าเด็กวัยนี้มีโอกาสเป็นโรคไชนัสได้หรือเปล่าคะ ความน่ากลัวในเด็กกับผู้ใหญ่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ถ้าลูกเป็นไชนัสจริงๆ จะมีโอกาสหายขาดไหม
ที่มา	มณฑาทิพย์/เชียงใหม่

ตัวอย่าง (๒๙)

หัวข้อ	Q: อยากชนะเพื่อน แต่คุณภาพงานแย่
การถาม	ลูกวัย ๕ ขวบ อยู่ชั้นอนุบาล ๒ มีนิสัยชอบแข่งขันกับเพื่อนมาก เอาชนะไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องกีฬา จะพยายามทำให้เสร็จเร็วๆ ทั้งๆ ที่งานน่าจะออกมาได้ดีกว่านี้ อยากให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่าความเร็วค่ะ
ที่มา	สุชาดา / สมุทรปราการ

จากตัวอย่างข้อมูลการถามทั้ง ๒ ข้อมูล ข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าวัจนกรรมในแต่ละส่วนนั้นสามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน สามารถอธิบายรายละเอียดของส่วนต่างๆ ในลำดับวัจนกรรมของการถามได้ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑.๑ หัวข้อ

เป็นส่วนที่อยู่ต้นของวาทกรรมการถาม ปรากฏหลังอักษร Q ซึ่งเป็นอักษรย่อของคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Question หมายถึง คำถาม ถือเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าต่อไปนี้เป็นส่วนของวาทกรรมการถาม ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่า ในคอลัมน์การถาม-ตอบนี้ มีคณะผู้จัดทำของกองบรรณาธิการนิตยสารเป็นผู้คัดเลือกจดหมายและเรียบเรียงถ้อยคำภาษารวมถึงการจัดรูปแบบการนำเสนอข้อมูล ดังนั้นในส่วนของหัวข้อนี้ คณะผู้จัดทำคอลัมน์เป็นผู้สร้างขึ้นเพื่อบอกว่าเนื้อหาในวาทกรรมต่อไปนี้จะเกี่ยวกับเรื่องอะไร ถือเป็นส่วนแรกที่ผู้อ่านจะ

สังเกตเห็นได้ก่อน ถ้อยคำที่ปรากฏในส่วนหัวข้อนี้ผู้วิจัยพบว่า ผู้จัดทำมักจะมีเลือกใช้ถ้อยคำที่ปรากฏในส่วนของคำถามอยู่แล้ว โดยอาจจะเป็นคำถามข้อแรกที่ถูกถามถาม หรืออาจจะเป็นการสรุปภาพรวมของเนื้อหาคำถามทั้งหมดในกรณีที่ถูกถามคำถามหลายข้อหรือถามโดยไม่ได้แยกคำถามออกเป็นข้อๆ อย่างชัดเจน ผู้จัดทำมักใช้การตัดทอนหรือการจัดเรียงคำใหม่เพื่อให้สั้น และอ่านเข้าใจง่าย

๓.๔.๑.๒ การถาม

โดยปกติในสถานการณ์ของผู้ป่วยที่เข้าไปพบแพทย์นั้นจะเป็นการสื่อสารแบบสองทางคือ ผู้ป่วยกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญสามารถโต้ตอบบทสนทนาได้ในช่วงเวลาเดียวกัน มีการถามและการตอบสลับกันไปมาระหว่างผู้ป่วยกับแพทย์ตลอดการสนทนา แต่สำหรับการสื่อสารผ่านทางนิตยสารนี้ ผู้ป่วยหรือในที่นี้ก็คือผู้ถามกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตอบนั้นไม่ได้สื่อสารโต้ตอบกันในช่วงเวลาเดียวกัน คู่คำถาม-ตอบจะมีเพียงคู่เดียว ผู้ถามจะเป็นผู้เริ่มต้นการสื่อสารก่อน และผู้ถามจำเป็นต้องให้ข้อมูลทั้งหมดแก่ผู้ตอบในครั้งเดียว เพื่อให้ผู้ตอบสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปช่วยในการตอบได้ ดังนั้นวัจนกรรมในส่วนการถามนี้จึงแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนของการให้ข้อมูลและส่วนของคำถาม ดังนี้

๓.๔.๑.๒.๑ การให้ข้อมูล เป็นการกล่าวถึงข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ถามเอง หรือข้อมูลของเด็กที่ผู้ถามกำลังดูแลอยู่ผ่านการเล่าเรื่อง ในบทความ Self-Narration in Social Life ของเคนเน็ธ เกอร์เกน (Kenneth Gergen, 1994: 253 – 254 อ้างถึงใน เทพี จรัสจรัสเกียรติ, ๒๕๔๙: ๒๑๙ - ๒๒๐) ได้จัดแบ่งประเภทของการเล่าเรื่องตนเองไว้ว่า มี ๓ ประเภท คือ

- The stability narrative เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์มากนัก กล่าวคือ ไม่ได้ระบุว่าในชีวิตที่ดีขึ้นหรือเลวลง หากแต่เป็นการเล่าให้ฟังถึงชีวิตในขณะนั้นของผู้เล่า เช่น บุคคลที่เป็นที่รู้จักของสังคม ก็จะเล่าว่าชีวิตช่วงนี้ทำอะไรอยู่ เป็นต้น
- The progressive narrative เป็นการเล่าเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงชีวิตไปในทางที่ดีขึ้นจากจุดเริ่มต้น การเล่าเรื่องประเภทนี้ก็เพื่อจะเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่าน
- The regressive narrative เป็นการเล่าเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงชีวิตไปในทางที่เลวลงจากจุดเริ่มต้น การเล่าเรื่องประเภทนี้ก็เพื่อจะเป็นบทเรียนสอนใจแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่าน

เมื่อใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นในการพิจารณาพบว่า ข้อมูลการถามในส่วนของเกริ่นนำนี้เป็นการเล่าเรื่องประเภท The regressive narrative กล่าวคือ เป็นการพูดถึงข้อมูลชีวิตของผู้ถามเองหรือข้อมูลชีวิตของเด็กที่ผู้ถามดูแล ซึ่งมีทั้งข้อมูลเรื่องเพศ อายุ น้ำหนัก พฤติกรรม อาการต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อมหรือลักษณะการดูแลเด็กด้วย ส่วนใหญ่แล้วข้อมูลในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมหรืออาการต่างๆ ที่เกิดกับเด็กที่ผู้ถามดูแลอยู่นั้น มักจะเป็นพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีต โดยมีลักษณะที่แย่งหรือเป็นไปในแนวทางที่ผู้ถามไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ผู้ถามจึงต้องการข้อมูลหรือวิธีการที่จะแก้ไขสิ่งต่างๆ เหล่านั้นให้ดีขึ้น จะสังเกตพบว่า ผู้ถามไม่ได้เล่าเรื่องทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตนเองหรือของเด็กที่ดูแลอยู่นั้นทั้งหมด แต่จะเป็นเพียงการเล่าถึงข้อมูลต่างๆ ณ ขณะนั้น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้ถามต้องการถาม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ข้อมูลหรือเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้ถามเล่ามานั้นก็เพื่อให้ผู้ตอบได้มีข้อมูลในการที่จะหาคำตอบให้แก่ผู้ถามได้อย่างถูกต้องนั่นเอง

๓.๔.๑.๒.๒ คำถาม ในส่วนนี้ผู้วิจัยพิจารณาจากการเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงการถามหรือถ้อยคำที่แสดงเจตนาการถาม เป็นตัวแบ่งส่วนของคำถามออกจากส่วนของการให้ข้อมูล สามารถแบ่งการถามได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ๑) การถามที่ใช้รูปแบบประโยคคำถาม และ ๒) การถามที่ใช้รูปแบบประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม สำหรับการถามที่ใช้รูปแบบประโยคคำถาม ผู้วิจัยพบว่าในการถามหนึ่งครั้ง บางครั้งปรากฏคำถามเพียงข้อเดียว บางครั้งปรากฏคำถามหลายข้อต่อเนื่องกันไป โดยจะพบคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามต่างๆ อย่างชัดเจน ทำให้ผู้ตอบทราบว่าผู้ถามต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องอะไร และมีความคาดหวังที่จะได้รับคำตอบในลักษณะใดด้วย

ตัวอย่าง

(๓๐) ปรากฏคำถามเพียงข้อเดียว

Q: อนุบาลก็จบกันแล้ว...ทำอย่างไรดีคะ

ลูกสาวอยู่ในวัยอนุบาลเดินจงมือกับเพื่อนผู้ชายและบางครั้งลูกคุยให้ฟังว่า เด็กผู้ชายจับเพื่อนคนนั้นคนนี้ ในฐานะที่เราเป็นแม่จะมีการระมัดระวังเรื่องนี้ อย่างไรดีคะ

(๓๑) ปรากฏคำถามหลายข้อต่อเนื่องกัน

Q: ลูกสาวสะอึกบ่อย ผิดปกติมั๊ย

ตอนนี้อยู่ลูกสาวอายุ ๑ ขวบครึ่งคะ แต่ดิฉันมีเรื่องกลุ่มใจ และอยากปรึกษาคุณหมอ คือลูกสาวสะอึกบ่อยมากและสะอึกครั้งละนานๆ ให้ตีมน้ำบางทีก็

หายบางทีก็ไม่หายค่ะ จะแก้ไขอย่างไรดีค่ะ ไม่ทราบว่าลูกสาวดิฉันมีอะไรผิดปกติหรือเปล่า ทำไมลูกถึงได้สะอึกบ่อย

สำหรับการถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม ผู้ตอบจะรู้ได้ว่าเป็นการถามหรือไม่นั้นต้องอาศัยการตั้งสมมติฐานในเบื้องต้นก่อนว่า รายละเอียดต่างๆที่ผู้ถามเล่ามานั้นมีเจตนาเพื่อถามและต้องการคำตอบ ผู้ตอบต้องพิจารณาถ้อยคำอื่นๆ ที่ปรากฏแวดล้อมร่วมด้วย เพื่อช่วยในการเข้าใจความหมายและสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบ

(๓๒) Q: อยากชนะเพื่อน แต่คุณภาพงานแย่

ลูกวัย ๕ ขวบ อยู่ชั้นอนุบาล ๒ มีนิสัยชอบแข่งขันกับเพื่อนมาก เอาชนะไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องกีฬา จะพยายามทำให้เสร็จเร็วๆ ทั้งๆที่งานน่าจะออกมาดีกว่านี้ อยากให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่าความเร็วค่ะ

ตัวอย่างนี้ผู้ถามให้ข้อมูลเกี่ยวกับอายุ และพฤติกรรมของลูก ซึ่งพฤติกรรมที่ลูกแสดงนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ถามไม่ต้องการ แม้ไม่มีการใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามใดๆ ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำว่า “อยากให้” ตามด้วยสิ่งที่ผู้ถามต้องการให้เกิดกับลูก สื่อความหมายว่า ผู้ถามต้องการทราบว่าทำอย่างไรที่จะให้ลูกมีพฤติกรรมในการทำงานที่เหมาะสม เน้นคุณภาพของงานมากกว่าความเร็ว

๓.๔.๑.๓ ทิมา

ในส่วนของทิมานี้จะเป็นการระบุชื่อและจังหวัดของผู้ถามที่ส่งคำถามเข้ามาถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก โดยระบุข้อมูลไว้ต่อจากส่วนของการถาม ทางคณะผู้จัดทำของกองบรรณานิติการนิตยสารเป็นผู้เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูลในส่วนของทิมา โดยเลือกนำเสนอข้อมูลเพียงชื่อและจังหวัดที่อยู่ของผู้ถามเท่านั้น รูปแบบของการระบุชื่อมีอย่างหลากหลายทั้งที่เป็นชื่อจริงของผู้ถามเอง ชื่อเล่น นามแฝง หรือแม้แต่การบอกสถานภาพของผู้ถาม

๓.๔.๒ ลำดับวัจนกรรมของการตอบ คือ (การเกริ่นนำ) + การตอบ + (การลงท้าย)

ในส่วนของวาทกรรมการตอบ สิ่งที่แยกวาทกรรมการตอบออกจากวาทกรรมคำถามได้อย่างชัดเจนนั่นก็คือ สัญลักษณ์อักษร A ย่อมาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Answer หมายถึง คำตอบ โดยวัจนกรรมของวาทกรรมการตอบที่พบนั้นมี ๓ ส่วน ได้แก่ เกริ่นนำ การตอบ และบทลงท้าย สามารถยกตัวอย่างและอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

ตัวอย่าง

(๓๓) Q: **ลูกหยิบของคนอื่น ทำอย่างไรดี?**

บางวันที่ลูกกลับจากโรงเรียนก็จะเห็นดินสอ และยางลบ ในกระบะมากกว่าปกติ เค้าได้ร่ำว่าจะเป็นคนของเขา เราจะมีวิธีป้องกันเรื่องนี้อย่างไรคะ

ณัฐฐานันตร์ / ชลบุรี

A:

เกริ่นนำ ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคุณแม่กับความเอาใจใส่ดูแล ช่างสังเกต และไม่เหมินงอนใจในสิ่งที่ผู้ใหญ่หลายคนมองว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย

การตอบ สำหรับเด็กอนุบาล การเอาของของคนอื่นมาโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยค่ะ เด็กช่วงอายุ ๖ ขวบโดยประมาณ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นเจ้าของในสิ่งของยังไม่ชัดเจน แม้ว่าจะเริ่มเข้าใจและใช้คำพูด เช่น “อันนี้ของหนู” มาตั้งแต่วัย ๒ ขวบกว่าๆ ก็ตาม ...

(๓๔) Q: **ไม่อยากให้ลูกตื่นกลางดึก**

จะอย่างไรให้ลูกเลิกตื่นมากินนมตอนกลางคืน เพราะทราบว่าตอนกลางคืนถ้าเด็กได้นอนยาว Growth Hormone จะหลั่งออกมาดี ตอนนี้อยู่ อายุ ๘ เดือน ยังตื่นมากินนมตอนกลางคืนวันละ ๓ รอบอยู่เลยคะ ถ้าไม่ให้กินก็จะนอนไม่หลับ หากลดนมมื้อกลางคืนลงจะทำให้ลูกได้นมน้อยลงหรือเปล่านั้นคะ ปัจจุบันลูกกินนมตอนกลางวันได้น้อยมาก คือกินอาหารเสริม ๑ มื้อ กลัวย ๑ มื้อ น้ำส้ม และให้ทานนมตอนหิวคะ

คุณแม่ห้องปิ่น / ฉะเชิงเทรา

A:

การตอบ คุณแม่ต้องฝึกน้องปั่น หรือปั่นน้องให้เป็นเด็กกินและนอนอย่างเหมาะสม การที่ลูกกินนมรอบดึกหลังเที่ยงคืนนั้นเป็นลักษณะของเด็กอ่อนมากๆ ซึ่งมีกระเพาะเล็กนิดเดียวบรรจุนมได้น้อย ทำให้ต้องกินครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยๆ หลัง ๖ เดือนไปแล้ว จึงจะกินนอนเป็นเวลา เด็กเริ่มกินได้มากขึ้น เวลาหลับจะหลับได้ดีขึ้น พอหลัง ๘ เดือน มือดึกหลังเที่ยงคืนจะทิ้งห่างออกไปเพื่อพัฒนาสู่ขวบปีแรก เวลาตื่นก็สดใสเพราะได้นอนเต็มอิ่ม กระเพาะว่างอยู่นานจึงหิว และเจริญอาหารในตอนเช้าฝรั่งจึงเรียกเวลามือเช้าว่า BREAKFAST ซึ่ง FAST คือ การอดอาหาร และ BREAK คือ เข้ามาสกัดการอดอาหาร...

ลงท้าย เอ้า! ถ้าคุณแม่ท่านไหนมีเคล็ดลับดีๆ เขียนมาเล่าสู่กันฟังหน่อย ประสบการณ์มีคุณค่าเหนือกว่าทฤษฎีนะคะ บางทีหมอบอกอาจจะอธิบายได้ไม่ซาบซึ้งเหมือนคุณแม่มาเล่าสู่กันฟังคะ

(๓๕) Q: **ลูก ๗ เดือน น้ำหนัก ๑๒ กิโล...พอดีไหม**

ลูกชายอายุ ๗ เดือนกว่า ตอนนี้น้ำหนักตัว ๑๒ กิโลกรัม ถือว่าน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือเปล่าคะ และเด็กวัยนี้ควรมีน้ำหนักและความสูงอยู่ที่เท่าไร
คุณแม่มือใหม่ลูก ๑ / เชียงใหม่

A:

การตอบ อายุ ๗ เดือน น้ำหนัก ๑๒ กก. ถือว่าน้ำหนักเกินไปหน่อยค่ะ เพราะน้ำหนักตัวขนาดนี้จะเป็นของเด็กอายุประมาณ ๑ ขวบไปแล้ว โดยทั่วไป เด็กแรกเกิดจะมีน้ำหนักตัวประมาณ ๓ กก. พออายุ ๔ เดือน น้ำหนักตัวจะเพิ่มเป็นสองเท่า...

จากตัวอย่าง (๓๓)-(๓๕) จะเห็นได้ว่า ส่วนประกอบของโครงสร้างของ

วาทกรรมการตอบที่ปรากฏเสมอนั้นก็คือ การตอบ แต่ส่วนของการเกริ่นนำ และการลงท้าย นั้นในบางวาทกรรมการตอบก็ไม่ปรากฏ รายละเอียดของส่วนต่างๆ ในโครงสร้างของวาทกรรมการตอบอธิบายได้ดังนี้

๓.๔.๒.๑ การเกริ่นนำ

เป็นส่วนเริ่มต้นของวาทกรรมการตอบก่อนที่ผู้ตอบจะกล่าวถึงข้อมูลหรือความรู้ใดๆเพื่อตอบคำถาม ผู้ตอบมักจะเกริ่นนำด้วยการกล่าวทักทายเพื่อสร้างความคุ้นเคยและเป็นกันเองกับผู้ถาม บางครั้งผู้ตอบจะเกริ่นนำด้วยการกล่าวแสดงความชื่นชมหรือกล่าวคำแสดงความยินดีแก่ผู้ถาม แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โครงสร้างส่วนนี้ในบางวาทกรรมไม่ปรากฏ ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๔) และ (๓๕) เนื้อหาคำตอบนั้นกล่าวถึงสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบเลยโดยไม่ปรากฏส่วนของเกริ่นนำมาก่อน

๓.๔.๒.๒ การตอบ

วาทกรรมการตอบที่มีโครงสร้างส่วนเกริ่นนำ ส่วนของการตอบจะปรากฏต่อจากส่วนของเกริ่นนำ ผู้วิจัยใช้เนื้อหาของคำตอบที่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบมาเป็นเกณฑ์ในการแยกส่วนของการตอบออกจากส่วนของเกริ่นนำ ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๓) ผู้ถามต้องการทราบวิธีการที่จะแก้ไขพฤติกรรมกรมการหยิบสิ่งของของเพื่อนแล้วนำกลับมาที่บ้านของลูก ผู้วิจัยจัดให้เนื้อหาในส่วนของคำตอบนั้นเริ่มตั้งแต่การอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมกรมการหยิบสิ่งของของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตในเด็กวัยอนุบาล ถ้อยคำที่เป็นการกล่าวแสดงความชื่นชมผู้ถามที่ผู้ตอบได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้เป็นส่วนของการเกริ่นนำ และจากข้อมูลวาทกรรมที่นำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบรูปแบบการตอบ ๒ ลักษณะ ได้แก่

๓.๔.๒.๒.๑ การตอบโดยการทวนข้อมูล ผู้ตอบมีการทวนเนื้อหาข้อมูลที่ผู้ถามให้มาก่อน แล้วจึงโยงเข้าสู่การอธิบายความรู้เพื่อตอบข้อสงสัยแก่ผู้ถาม ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๕) ผู้ตอบทวนข้อมูลเกี่ยวกับอายุและน้ำหนักของเด็กก่อน แล้วจึงตอบคำถามและให้ความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบ

๓.๔.๒.๒.๒ การตอบโดยไม่ทวนข้อมูล เป็นการตอบที่ผู้ตอบให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ถามสงสัย หรือต้องการทราบคำตอบเลย โดยไม่มีการกล่าวทวนเนื้อหาข้อมูลของผู้ถามก่อน ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๓) และ (๓๔)

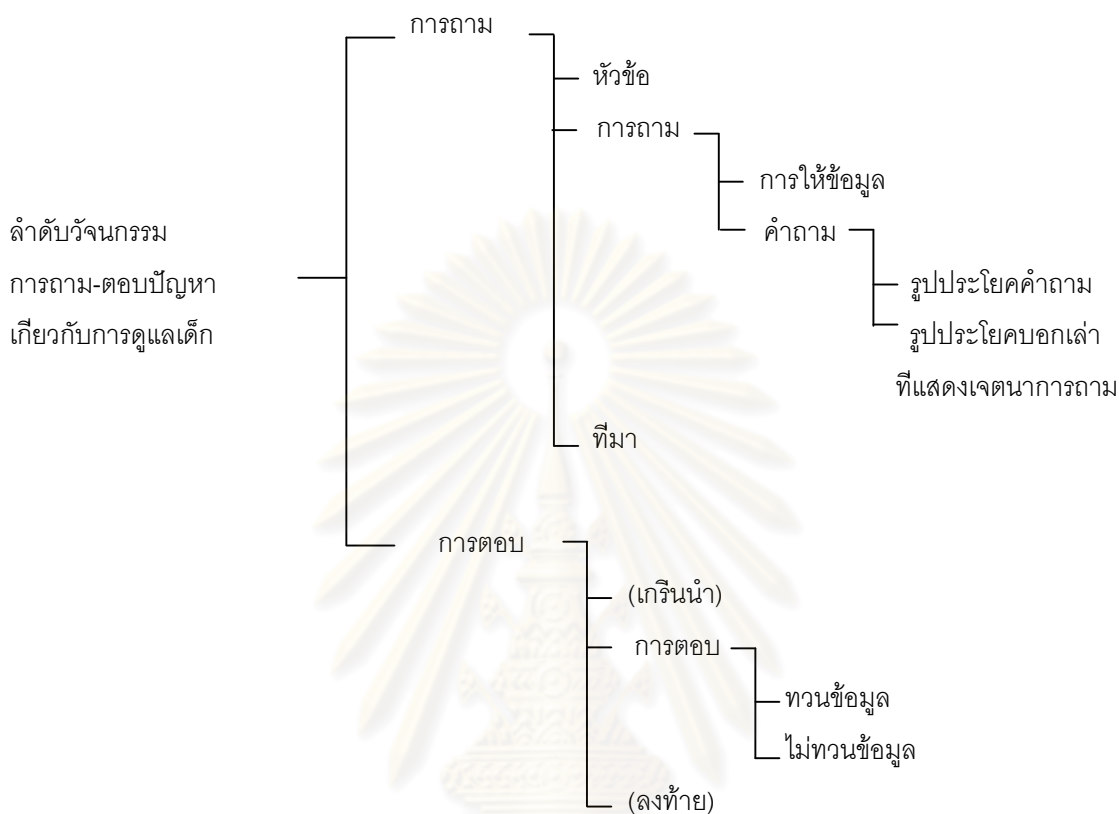
๓.๔.๒.๓ การลงท้าย

เป็นส่วนที่อยู่ท้ายของวาทกรรมการตอบต่อจากส่วนของการตอบภายหลังจากผู้ตอบได้ให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยของผู้ถามแล้วนั้น ผู้วิจัยพบตัวอย่างการตอบที่ผู้ตอบเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความรู้สึที่ดีให้แก่ผู้ถาม เช่น **การกล่าวคำชมเชย คำแสดงความยินดี คำอวยพร คำให้กำลังใจ** เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบการกล่าวเชิญชวนให้ผู้อ่านท่านอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในวาทกรรมการถามและการตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กต่อไป ดังตัวอย่าง (๓๔) ผู้ตอบกล่าวว่าตนเองอาจจะอธิบายได้ไม่ซาบซึ้งเท่ากับคุณแม่ที่มีประสบการณ์มากกว่า จึงเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามาเล่าเรื่องราวเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้กัน แต่โครงสร้างส่วนลงท้ายนี้ไม่ได้ปรากฏในทุกๆ วาทกรรมการตอบ ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๓) และ (๓๕) ก็ไม่ปรากฏโครงสร้างในส่วนนี้

กล่าวโดยสรุป ลำดับวัจนกรรมของการถามและการตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ จะเห็นได้ว่า ส่วนหลักของทั้ง ๒ ลำดับวัจนกรรมที่จะขาดไม่ได้ นั่นก็คือ การถาม และ การตอบ ผู้ถามมักจะเลือกใช้ถ้อยคำต่างๆ ร่วมกับคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม เพื่อให้ข้อมูลพื้นฐานของตนเองหรือเด็กที่ดูแล พร้อมทั้งสื่อถึงสิ่งที่ตนเองกำลังสงสัยและต้องการความรู้ต่างๆ จากผู้ตอบ สำหรับในส่วนของการตอบ ผู้ตอบมักจะเลือกใช้ถ้อยคำต่างๆ ในการให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจและให้ตรงกับความต้องการของผู้ถามเช่นกัน ซึ่งเนื้อหาในลำดับวัจนกรรมทั้งสองล้วนเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่สร้างขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ ๑ แสดงลำดับขั้นตอนการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก

๓.๕ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (Key)

ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนของผู้ถาม และส่วนของผู้ตอบ อธิบายและยกตัวอย่างได้ดังนี้

๓.๕.๑ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารของผู้ถาม จากข้อมูล

วาทกรรมคำถาม เรื่องที่ผู้ถามสื่อสารถือเป็นเรื่องจริงจัง เพราะเป็นปัญหาที่ผู้ถามต้องการแก้ไข ผู้ถามใช้น้ำเสียงที่จริงจัง แสดงความเป็นกังวลในปัญหาของตนเอง ต้องการมีผู้ให้คำปรึกษาไว้คอยปรับทุกข์และให้คำแนะนำหรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก

ตัวอย่าง

(๓๖) Q: **ลูกสาวชอบออกคำสั่ง!**

ดิฉันมีลูกสาววัย ๒ ขวบ เป็นหลานคนแรกในครอบครัวชายล้วน ทุกคนตามใจมาก จนตอนนี้ลูกสาวจะเป็นคนที่ชอบออกคำสั่ง โดยเฉพาะเวลาเล่นกับคนอื่น ก็มักจะสั่งให้คนอื่นทำตามใจเขา ถ้าไม่ทำ

เขาจะไม่ยอม แถมชอบแย่งรองเท้า ของเล่นของคนอื่น ดิ้นทำงานดูแลลูกได้แค่เสาร์-อาทิตย์ ดิฉันกังวลว่าถ้าโตขึ้นจะแก้ไขยาก

นอกจากนี้ตอนกลางคืนลูกจะไม่ยอมนอนในห้อง จะนอนหน้าทีวี คู้มเข้าห้องก็ไม่ยอม กว่าเอาเข้าห้องนอนได้ก็เป็นชั่วโมง บางทีตื่นกลางดึกก็รีบให้ออกมาดูทีวี อาจเป็นเพราะปูย่าและอามักจะดูทีวีตอนเย็นแล้วปล่อยให้ลูกดูด้วยจนหลับ ดิฉันกลัวใจและจนปัญญาจริงๆ

ณิชาภา/อยุธยา

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ น.๙๐

จากตัวอย่างพบว่า ผู้ถามเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการดูแลลูกของตนเองให้ผู้ตอบได้รับทราบอย่างละเอียด เป็นเสมือนการเล่าเรื่องราวเพื่อปรับทุกข์กับเพื่อน ในการเล่านั้นแฝงไปด้วยน้ำเสียงของความกังวลใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องการทราบวิธีการแก้ไขปัญหา และแม้ว่าในตัวอย่งนี้จะไม่ปรากฏถ้อยคำที่เป็นการขอคำแนะนำจากผู้ตอบอย่างชัดเจน แต่น้ำเสียงที่ผู้ถามแสดงความกังวลออกมานั้นก็สื่อให้ทราบได้ว่าผู้ถามต้องการคำแนะนำและวิธีการแก้ไขปัญหาจากผู้ตอบนั่นเอง

นอกจากนี้บางการถามผู้ถามยังแสดงน้ำเสียงที่สื่อถึงความสุภาพ ความเกรงใจ และความถ่อมตนด้วย

ตัวอย่าง

(๓๗) Q: **หลังคลอด ๒ เดือนกว่า คุณได้หรือยังคะ**

ดิฉันเป็นคุณแม่มือใหม่ค่ะ เพิ่งคลอดลูกได้ ๒ เดือน กับอีก ๑๕ วัน อยากปรึกษาคุณหมอรื่องการคุมกำเนิดค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

ตัวอย่างนี้ผู้ถามแสดงน้ำเสียงของผู้ที่ถ่อมตนโดยออกตัวไว้ก่อนว่าเป็น “คุณแม่มือใหม่” การกล่าวในลักษณะนี้ ผู้ถามต้องการที่จะบอกว่าตนเองนั้นยังไม่ค่อยมีประสบการณ์หรือความรู้ในเรื่องการดูแลเด็ก จึงต้องการที่จะได้รับคำแนะนำปรึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กจากผู้รู้ อย่างเช่นผู้ตอบนั่นเอง

นอกจากนี้ผู้ถามยังใช้คำแสดงความสุภาพและเป็นคำที่บ่งบอกเพศของผู้ถามได้ด้วย นั่นก็คือการใช้คำลงท้าย “ค่ะ” คำลงท้ายในลักษณะนี้ กิงกาญจน์ เทพกาญจนา (๒๕๓๕: ๑๓๙-๑๔๐) ได้กล่าวไว้ว่าคำลงท้ายที่แสดงความสุภาพเป็นลักษณะทางภาษาอีกลักษณะหนึ่งที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยเบอช (Boesch 1927) ผู้ศึกษาการสื่อสารระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยในประเทศไทยได้กล่าวว่า คำลงท้ายที่แสดงความสุภาพนี้แสดงความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationship) การเลือกใช้คำลงท้ายชนิดนี้ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ สถานภาพทางสังคมของผู้พูดและผู้ฟัง และความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า สถานภาพทางสังคมของผู้ถามกับผู้ตอบนั้นมีความแตกต่างกัน ผู้ถามน่าจะมีการประเมินสถานภาพทางสังคมของตนเองว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ตอบ ผู้ถามจึงเลือกใช้ถ้อยคำที่มีน้ำเสียงแสดงถึงความสุภาพต่อผู้ตอบในวาทกรรมการถามนี้ด้วย

ตัวอย่าง

(๓๘) Q: ...ดิฉันกลัวลูกจะขาดสารอาหารค่ะ ควรทำอย่างไรดีค่ะ ดิฉันขอความกรุณาคุณหมอนิภาช่วยตอบด้วยนะคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๙๘

(๓๙) Q: ...เวลาปลูกคนโตก็กลัวว่าคนเล็กจะตื่น เดี่ยวจะตาสว่าง ไม่ยอมนอนต่อ กลัวเขาจะลุกขึ้นมาชน ต้องขอรบกวนคุณหมอช่วยแนะนำด้วยครับ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๔

ตัวอย่างทั้งสองข้างต้น ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำแสดงน้ำเสียงสุภาพและเกรงใจ แสดงให้เห็นว่าผู้ถามรู้สึกว่าคุณหมอนิภาหรือคุณหมอมีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่า ในการขอคำแนะนำหรือขอคำตอบในสิ่งที่สงสัยนั้นถือเป็นการรบกวนผู้ตอบ ผู้ถามจึงเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความสุภาพและความอ่อนน้อมถ่อมตนเพื่อให้ผู้ตอบเกิดความเต็มใจและยินดีที่จะช่วยเหลือ

๓.๕.๒ **น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารของผู้ตอบ** ผู้ตอบใช้น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารแบบเป็นกันเอง ทำตัวเสมือนเป็นที่ปรึกษาของผู้ถาม คอยให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ ที่จะช่วยแก้ปัญหาอย่างจริงจัง รวมทั้งแสดงความชื่นชม ความยินดี ความห่วงใย ปลอดภัย ให้กำลังใจ และอวยพรสิ่งดีๆ ให้แก่ผู้ถามด้วย

ตัวอย่าง

(๔๐) A: เด็กที่กีดกันมักจะเป็นเด็กที่ไปโรงเรียนแล้วและมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็ความไม่สบายใจในการทำการบ้าน การเปลี่ยนชั้นเรียน การมีเพื่อนคนใหม่ทำให้เขาเกิดความกังวลเราอาจจะมองว่าไม่เห็นมีอะไร แต่จริงๆเขากังวลและเก็บมาคิด ส่วนเรื่องการนอนกีดกันเราต้องให้คุณหมอพินช่วย เช่น อาจจะให้ตรวจดูว่ามีฟันสบกันตรงไหน เพื่อใส่เครื่องป้องกันฟันสบกัน

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

(๔๑) A: ...และถ้าบังเอิญพี่เลี้ยงพูดคำไม่ชัดบ้างก็อย่าวิตกกังวลมาก ถ้าพ่อแม่พูดชัดกับเขาเสมอ ในที่สุดเขาก็จะเอาอย่างเรา ถ้าเราไปวิตกไปเน้น ไปเพ่งเล็งการพูดไม่ชัด คอยแก้กันมาก จะยังเป็นปัญหา

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

ผู้ตอบใช้คำว่า “เรา” แทนตัวผู้ตอบและผู้ถาม เพื่อแสดงความเป็นกลุ่มหรือพวกเดียวกัน มีการรับรู้ถึงปัญหาร่วมกัน และสร้างความเชื่อใจให้แก่ผู้ถามว่าผู้ถามสามารถพูดคุยและเชื่อมั่นคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่ผู้ตอบจะมีให้ได้

(๔๒) A: นับได้ว่าเป็นโชคดีของคุณแม่ที่น้องบ้านปอนเลี้ยงง่าย และว่าเรงมีการเจริญเติบโตที่ดีมากเมื่อเทียบกับเด็กวัยเดียวกัน

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๔

(๔๓) A: เป็นการดีที่เขาเริ่มสนใจเด็กๆ ด้วยกัน เริ่มมีสังคม ภายนอก ทั้งๆ ที่วัยนี้เด็กยังติดแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด...

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๙๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

ตัวอย่าง (๔๒) และ (๔๓) ผู้ตอบกล่าวถ้อยคำแสดงความยินดีในเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ถาม เพื่อให้ผู้ถามเกิดความรู้สึกดีกับชีวิต และลดความกังวลใจในปัญหาต่างๆลง

(๔๔) A: ...แต่จะให้ 'ดีที่สุด' บางครั้งก็เป็นไปได้ยาก ที่ผ่านมามัน
แม่ก็ทำดีแล้วค่ะ...

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

(๔๕) A: ก่อนอื่นหมอขอแสดงความชื่นชมกับคุณ ที่ถึงแม้จะเป็น
คุณแม่ที่มีอายุน้อย คือเริ่มมีลูกเมื่ออายุ ๑๘ ปี แต่คุณมีความรักลูก
ตั้งใจเลี้ยงลูก เอาใจใส่ไม่ยอมทำให้เขาเป็นเด็กมีปัญหา

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๙๗

ผู้ตอบแสดงความชื่นชมหรือชมเชยในวิธีการดูแลเด็กที่ผู้ถามปฏิบัติผ่านมาแล้ว
เพื่อให้ผู้ถามมีกำลังใจที่จะปฏิบัติสิ่งนั้นต่อไป

(๔๖) A: หมอบอกว่าเราควรสร้างวินัยให้ชัดเจน ลดสิ่งรบกวนที่มีมาก
เกินจำเป็น เช่น ลดจำนวนของเล่น ขณะพูดกับลูกให้ปิดทีวีและมอง
หน้าลูก จัดเวลาในกิจวัตรคร่าวๆ พยายามทำให้เด็กติดเป็นนิสัย และ
รอดูไปจนถึงอายุ ๔-๖ ขวบ ถ้าลูกยังซนมากหรือพูดไม่รู้เรื่อง ควรพาไป
พบจิตแพทย์ค่ะ เหนื่อยหน่อยนะคะ หมอเอาใจช่วยค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๔๗) A: อากาศร้อนขึ้นทุกวัน เห็นใจทั้งเด็กและผู้ใหญ่ สังเกตดู
เด็กจะซ้ร้อนมากกว่าผู้ใหญ่ เราารู้สึกว่าร้อน แต่เด็กจะเหงื่อแตก ยิ่งเด็ก
อ้วนในฤดูร้อนยิ่งร้อนกว่าชาวบ้าน เพราะมีชั้นไขมันคลุมร่างกาย

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๘

(๔๘) A: เห็นใจแม่มีใจใหม่มากๆ เพราะยังไม่รู้ใจลูกพอ ทั่วๆที่อยู่
ในห้องเรามานานตั้ง ๙ เดือน เด็กเกิดมาจะเป็น "ตัวตน" ของเขาเอง
ทุกอย่าง ไม่ว่าจะร่างกาย อวัยวะต่างๆ ดังนั้นคุณแม่คนใหม่ต้องเรียนรู้
ลูกอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้เข้าใจอารมณ์ การแสดงออกถึงความต้องการ
ของลูก แม้เขายังพูดไม่ได้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๑๐๐

ตัวอย่าง (๔๖)-(๔๘) นี้ ผู้ตอบแสดงความเข้าใจในปัญหาที่ผู้ถามพบเจอ มีความเห็นอกเห็นใจผู้ถาม และใช้ถ้อยคำที่สื่อให้ผู้ถามทราบว่าผู้ตอบจะเป็นกำลังใจให้

(๔๙) A: การใช้เครื่องไมโครเวฟไม่มีผลกระทบต่อลูกในห้อง ถ้าเครื่องนั้นไม่มีไฟรั่วและแม่ไม่ไปอยู่ใกล้เครื่องในขณะที่เปิดเครื่องอยู่ ทางที่ดีพยายามอยู่ห่างๆ เครื่องก็ดีครับ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๕๐) A: ถ้าคุณพยายามให้ลูกเลิกดูคนมได้จะเป็นการดีกว่าครับ เพราะอาจเกิดการแท้งหรือเด็กออกมาน้ำหนักน้อย ทำให้มีโอกาสเสียชีวิตมาก

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

ในตัวอย่างทั้งสองข้างต้น ผู้ตอบพยายามนำเสนอทางเลือกของวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดให้แก่ผู้ถาม

นอกจากนี้เมื่อผู้ตอบพบว่าผู้ถามมีเรื่องกังวลใจ รู้สึกไม่สบายใจเกี่ยวกับปัญหาการดูแลเด็กต่างๆ ผู้ตอบจะคอยปลอบใจ ให้กำลังใจและอวยพรผู้ถามให้สามารถผ่านพ้นปัญหาต่างๆไปได้

ปลอบใจ

(๕๑) A: ถ้าไม่มีปัญหาอื่นนอกจากเรื่องการเป็นแฟน ผู้ใหญ่ควรรับฟังแบบนิ่งๆ ไม่ชักใช้ไล่เสียงหรือเย้าแหย่ แล้วเหตุการณ์จะปกติเอง ความคิดเด็กจะเปลี่ยนแปลงตามวัย **ไม่ต้องกังวลนะคะ** เพราะสิ่งดีที่คุณแม่คอยสั่งสอนแนะนำซึมซับอยู่ในตัวลูก เมื่อลูกโตขึ้นอยู่ในวัยเหมาะสมที่จะมีแฟน ลูกจะดำเนินชีวิตได้อย่างดีคะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๑๗๕

(๕๒) A: ...ที่คุณบิติพรถามว่า ท้องหน้าจะมีโอกาสแพ้ท้องอีกหรือไม่ ผมคงขอตอบว่ามีโอกาสครับ แต่อยากให้คุณบิติพรสบายใจ อย่างหนึ่งว่าคุณแม่ที่แพ้ท้องมาก ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยแท้ง เพราะว่าคุณแข็งแรงมาก เนื่องจากรกสร้างฮอร์โมนได้ดีคุณแม่จึงแพ้มาก

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๗๙

ผู้ตอบให้กำลังใจ

(๕๓) A: ...ถ้าลูกยังชนมากหรือพูดไม่รู้เรื่อง ควรพามาพบจิตแพทย์
เด็กค่ะ เหนื่อยหน่อยนะคะ หมอเอาใจช่วยค่ะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๘ ม.ค.๒๕๕๐ น.๙๐

ผู้ตอบอวยพร

(๕๔) A: อย่างไรก็ตามหมอขออวยพรให้คุณนัยนาสมหวัง ได้ลูก
ตามระยะเวลาที่ตั้งใจไว้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๑

(๕๕) A: ขอให้คุณแม่โชคดีในการปรับพฤติกรรมลูกในการนอนนะคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๑

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบใช้น้ำเสียงที่แสดงความมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถาม (authoritative) สามารถออกคำสั่งให้ผู้ถามกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตามที่ผู้ตอบต้องการได้ โดยคำสั่งเหล่านั้นจะปรากฏในส่วนของกรให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็ก ผู้ตอบใช้คำว่า “อย่า” “ต้อง” นำหน้าสิ่งที่ผู้ตอบต้องการให้ผู้ถามกระทำ

ตัวอย่าง

(๕๖) A: ก่อนอื่นคุณแม่พาลูกไปตรวจลักษณะของเท้ากับกุมารแพทย์
ประจำตัวก่อนนะคะว่ามีความผิดปกติหรือเปล่า เพราะหากรูปเท้า
ผิดปกติ ก็จะได้แก้ไขโดยการปรับพฤติกรรมการเดินของลูกเสียใหม่ คุณ
แม่อย่าดุลูกนะคะ แต่ควรส่งเสริมให้ลูกใส่รองเท้าเวลาเดิน เลือกรองเท้า
ที่มีน้ำหนักเบา อาจเป็นรองเท้านิ่มมาถึงข้อเท้า ซึ่งจะทำให้ลูกไม่เขย่ง
เท้าเวลาเดิน หรือจูงมือลูกเดินไปช้าๆ ไปพร้อมกับเรา เพื่อที่ลูกจะได้ก้าว
เดินไปอย่างเต็มเท้า

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๕๗) A: สำคัญคือ อย่าเลี้ยงลูกแบบทะนุถนอมและทำให้ทุกอย่างต้องค่อยๆ ฝึกให้เล่นตามลำพัง โดยเราอยู่ใกล้ๆ ลองให้เขาช่วยตัวเองบ้าง จะได้เรียนรู้การเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจนห่างแม่ก็จะไม่กลัวไม่กังวลจนเกินไป

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓๓ มี.ย. ๒๕๕๐ น.๙๐

กล่าวโดยสรุป น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารที่แตกต่างกันของผู้ถามและผู้ตอบนี้ สามารถบ่งบอกถึงสถานภาพของกลุ่มคนทั้งสองกลุ่มได้ กล่าวคือ ผู้ถามนั้นให้การยกย่องและนับถือผู้ตอบ เห็นว่าผู้ตอบเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางความรู้ที่สูงกว่า เชื่อว่าผู้ตอบสามารถเป็นที่ปรึกษาและคอยแก้ไขปัญหาให้ได้ การขอข้อมูลหรือคำปรึกษาใดๆ ผู้ถามจึงแสดงน้ำเสียงที่สุภาพ เกรงใจ และถ่อมตน ส่วนผู้ตอบนั้นเมื่อมีสถานภาพทางความรู้ที่สูงกว่า ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากผู้คนในสังคม การตอบจึงมีน้ำเสียงที่แสดงความเป็นกันเอง เพื่อให้ผู้ถามเกิดความสบายใจและกล้าที่จะเข้ามาขอคำปรึกษา นอกจากนี้ผู้ตอบยังมีน้ำเสียงที่แสดงความมีอำนาจเหนือกว่าผู้ถาม สามารถแนะนำวิธีการดูแลเด็กด้วยการออกคำสั่งให้ผู้ถามกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดก็ได้อีกด้วย

๓.๖ เครื่องมือ (Instrumentalities)

วิธีการสื่อสารในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกคือ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร โดยเลือกใช้ภาษาระดับสนทนา ผู้ถามและผู้ตอบสื่อสารกันคล้ายกับการสนทนาแบบเผชิญหน้า เสมือนว่าผู้ถามได้เข้าไปขอรับคำปรึกษาคำแนะนำต่างๆจากผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ ด้วยตนเอง และผู้ตอบได้ตอบบทสนทนานั้นด้วยตนเองเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากการสนทนานี้ต้องอาศัยการสื่อสารผ่านสื่อ (mediated instrumentalities) นั่นก็คือ นิตยสาร ลักษณะการสนทนาจึงถูกถ่ายทอดออกมาในรูปแบบการเขียน ปรากฏคำหรือข้อความที่เป็นลักษณะของภาษาพูด อันได้แก่ การใช้คำสรรพนามแทนตัวผู้พูด การใช้คำลงท้าย การใช้คำศัพท์ที่อยู่ในระดับไม่เป็นทางการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

(๕๘) Q: ลูกฉีราดทีนอนทำอย่างไรดี

ผมเป็นคุณพ่อ มีลูก ๒ คนครับ ลูกคนโตอายุ ๔.๘ ปี คนเล็ก ๒.๙ ปี ผู้ชายทั้งคู่ สนุกมากถึงมากที่สุดเลยครับ เคยหัดให้คนพี่ไม่ใส่

ผ้าอ้อมสำเร็จรูปตอนนอน จะหัดให้ฉี่นะคะ แต่สุดท้ายก็ต้องพับ
โครงการไป ทำไม่ไหว ง่วงครับ ...จริงๆก็สงสารลูกครับ ตายังหลับอยู่
 เลยตอนให้ฉี่ สุดท้ายก็ทำได้แค่ ๕-๖ วัน ง่วงนอนและสงสารลูกมาก
 จึงอยากถามคุณหมอว่า...

ภูวดล/กรุงเทพฯ

A: หมอขอแสดงความชื่นชมคุณจริงๆ ค่ะ เป็นคุณพ่อที่เอา
 ใจใส่ดูแล พยายามพากเพียรที่จะให้ลูกเลิกปัสสาวะรดที่นอน ลูกชาย
 ทั้ง ๒ คนโชคดีจริงๆ ค่ะ ที่มีคุณพ่อเมตตา ช่วยเหลือเลี้ยงดูใกล้ชิดทำให้
 เขาได้เป็นแบบฉบับที่ดีสำหรับลูกผู้ชายต่อไปในภายหน้า ...ฉะนั้นคุณ
 พ่ออย่าเป็นกังวลจนเกินไป การลงโทษ แสดงความไม่พอใจ ว่ากล่าว
เปรียบเทียบ ไม่สมควรอย่างยิ่งค่ะ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๔ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๕

ตัวอย่างนี้ ผู้ถามและผู้ตอบเลือกใช้คำสรรพนามแทนตน โดยผู้ถามใช้
 คำสรรพนามที่สื่อถึงเพศของตนเองนั่นก็คือคำว่า “ผม” ส่วนผู้ตอบใช้คำสรรพนามที่แสดง
 สถานภาพทางอาชีพของตนเองคือคำว่า “หมอ” ทั้งผู้ถามและผู้ตอบต่างก็ใช้คำลงท้ายที่แสดง
 ความสุภาพด้วยกันทั้งคู่ ได้แก่คำว่า “ครับ ค่ะ” นอกจากนี้ผู้ถามยังใช้คำว่า “ฉี่” ซึ่งเป็นคำที่อยู่ใน
 ในภาษาระดับไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะของถ้อยคำดังกล่าวเป็นรูปแบบของภาษา
 พูดที่ใช้ในการสนทนาโต้ตอบกัน นอกจากนี้ยังปรากฏถ้อยคำที่แสดงความเป็นกันเอง สนทนาสนม
 กันระหว่างผู้ถามกับผู้ตอบ โดยผู้ถามเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลลูก และปัญหาที่กำลัง
 เกิดขึ้นให้ผู้ตอบได้รับทราบ ผู้ถามมีการใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ขันแทรกมาในการเล่าเรื่องราว
 นั้นด้วย ดังปรากฏในตัวอย่งถ้อยคำว่า “จนมากถึงมากที่สุดเลยครับ” และส่วนผู้ตอบเองก็
 แสดงความสนิทสนม เป็นกันเอง ด้วยถ้อยคำที่เป็นการชื่นชม “หมอขอแสดงความชื่นชมคุณ
จริงๆ ค่ะ” การปล่อยให้คลายกังวล “คุณพ่ออย่าเป็นกังวลจนเกินไป” การให้คำแนะนำในการ
 ปฏิบัติตนในการดูแลเด็ก “การลงโทษ แสดงความไม่พอใจ ว่ากล่าวเปรียบเทียบ ไม่สมควร
อย่างยิ่งค่ะ” จะเห็นว่าการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ เหล่านี้เสมือนว่าผู้ถามและผู้ตอบกำลังสนทนาโต้ตอบ
 กันแบบเผชิญหน้าอยู่จริงๆ แต่ในความเป็นจริงผู้ถามและผู้ตอบไม่ได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์การ
 สื่อสารเดียวกันโดยตรง ดังนั้นผู้ถามและผู้ตอบจึงพยายามสร้างความคุ้นเคยสนิทสนมกัน เหมือน

การได้พบปะสนทนากันจริงๆ เพื่อให้การปรึกษาหารือในเรื่องของการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้ถามและผู้ตอบจึงเลือกใช้เครื่องมือหรือลักษณะภาษาพูดดังกล่าว

๓.๗ บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation)

Searle ,1969 : 66 (อ้างถึงในประไพพรรณ พิงฉิม, ๒๕๔๒ : ๕๕) กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขของวัจนกรรมการถามไว้ว่า การถามนั้นจะมีเนื้อความที่แสดงว่าผู้พูดต้องการข้อมูลในเรื่องที่ถาม โดยที่ผู้พูดไม่ทราบคำตอบ หรือไม่แน่ใจคำตอบ และเป็นที่ทราบกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟังว่า ผู้พูดจะไม่ให้ข้อมูลถ้าผู้ฟังไม่ถาม อีกทั้งผู้พูดและผู้ฟังต้องมีข้อมูลในเรื่องที่ถามตรงกันอยู่บ้างซึ่งการถามนั้นจะทำให้ข้อมูลนั้นแจ่มชัดขึ้น และในส่วนของบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความที่ปรากฏในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้มี ๒ ประการ ดังนี้

ประการแรก ผู้ร่วมเหตุการณ์ทั้งผู้ถามและผู้ตอบนั้นมีความเข้าใจตรงกันว่าผู้ถามต้องการได้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ จากผู้ตอบ และผู้ตอบสามารถช่วยให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กได้ โดยที่ผู้ถามยินดีและพร้อมที่จะเชื่อความรู้หรือคำแนะนำต่างๆ ที่ผู้ตอบเป็นผู้ให้มา เมื่อรูปแบบของการสื่อสารในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กผ่านสื่อนิตยสารที่ผู้ถามและผู้ตอบไม่ได้อยู่ในสถานการณ์การสื่อสารเดียวกันนั้น ผู้ถามจึงเป็นผู้เริ่มต้นให้ข้อมูลต่างๆของตนเองหรือข้อมูลของเด็กที่ต้องดูแลแก่ผู้ตอบก่อน โดยเป็นการให้ข้อมูลทั้งหมดในครั้งแรกเพียงครั้งเดียว เพื่อให้ผู้ตอบสามารถวินิจฉัยโรคหรือเข้าใจปัญหาของผู้ถาม และจะได้ตอบคำถามต่างๆ กลับไปในครั้งเดียวกัน ข้อมูลที่ผู้ตอบจะให้กลับไปนั้นเป็นเรื่องที่ผู้ถามส่งคำถามเข้ามา ดังนั้นในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ ผู้ถามจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดว่าหัวข้อหรือประเด็นที่จะปรากฏในการสื่อสารครั้งนั้นๆ จะเป็นเรื่องอะไร ผู้ตอบก็ต้องตอบคำถามหรือให้ความรู้ในเรื่องที่ตรงกับที่ผู้ถามได้กล่าวมา การสื่อสารในครั้งนั้นๆ จึงจะสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์

ประการที่สอง ในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ ถือได้ว่าผู้ตอบเป็นผู้ที่มีสถานะเหนือกว่าผู้ถาม เพราะผู้ตอบเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กในด้านต่างๆ ที่มากกว่าผู้ถาม การถามนั้นผู้ถามมักจะแสดงถึงการขาดความรู้หรือขาดความมั่นใจในข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ ผู้ถามยินยอมให้ผู้ตอบเป็นผู้ให้

ข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากแพทย์ ครู และนักวิชาการ เป็นกลุ่มบุคคลที่สังคมให้การยอมรับและยกย่องในด้านความรู้ ผู้รับสารจากบุคคลกลุ่มนี้เชื่อว่าสิ่งที่แพทย์ ครู หรือนักวิชาการบอกนั้นเป็นเสมือนความรู้ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่าน่าเชื่อถือ ดังนั้นนอกจากการให้ความรู้แก่ผู้ถามแล้วนั้น ผู้ตอบยังสามารถตัดสินใจความถูกต้องของความรู้ที่ผู้ถามมีอยู่ก่อนนั้นได้ รวมถึงผู้ตอบสามารถเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำด้วยวิธีการออกคำสั่ง การเสนอแนวทาง การประเมินการกระทำของผู้ถามได้อีกด้วย

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ เป็นไปตามเงื่อนไขของวัจนกรรมการถามที่เซอร์ลได้กล่าวไว้ และการยอมรับบรรทัดฐานทั้งสองข้อข้างต้น นำไปสู่ข้อตกลงที่ว่า เมื่อผู้ถามเชื่อว่าผู้ตอบสามารถให้คำตอบหรือข้อมูลใดๆที่จะช่วยในการไขข้อข้องใจของผู้ถามได้แล้วนั้น ผู้ถามจะส่งคำถามเข้ามาและผู้ตอบก็จะทำหน้าที่ในการตอบคำถามต่างๆเหล่านั้น

๓.๘ ประเภทของการสื่อสาร (Genre)

ประเภทของการสื่อสารในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก คือ คอสม์นัการถาม-ตอบ ส่วนของการถามผู้ถามจะถามในสิ่งที่ตนเองไม่ทราบหรือไม่มั่นใจในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ส่วนการตอบผู้ตอบจะให้ความรู้ และคำแนะนำต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก เพื่อไขข้อสงสัยให้ผู้ถาม เนื่องจากผู้ถามและผู้ตอบมิได้อยู่ในสถานที่หรือช่วงเวลาการสื่อสารเดียวกัน จึงไม่สามารถโต้ตอบทสนทนาการถาม-ตอบกันแบบฉับพลันได้ ผู้ถามและผู้ตอบไม่มีโอกาสได้พบเห็นหน้ากันโดยตรง มีการใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการโต้ตอบสื่อสารกันแทน แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการใช้ตัวอักษรในการเขียนที่แตกต่างจากการเขียนในรูปแบบอื่นๆ เพราะเป็นการใช้ภาษาพูด และในวาทกรรมนี้ผู้รับสารซึ่งก็คือผู้อ่านจะได้รับการเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้สร้างวาทกรรมการถาม-ตอบด้วย เมื่อผู้อ่านส่งคำถามเข้ามา ผู้อ่านจะเปลี่ยนสถานะเป็นผู้ถาม และจะมีผู้ตอบทำหน้าที่ตอบปัญหาตามที่คุณถามได้เขียนเข้ามาถาม จึงถือได้ว่าทั้งผู้ถามและผู้ตอบมีส่วนร่วมในเหตุการณ์การสื่อสารร่วมกัน ถือเป็นลักษณะที่แตกต่างจากการเขียนโดยทั่วไป

จากการวิเคราะห์บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ ในส่วนของฉาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ ช่วยให้ทราบว่า วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่ปรากฏในนิตยสารรักลูก สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง และได้รับความสนใจ มีการเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมในเหตุการณ์การ

สื่อสารด้วยการส่งคำถามเข้ามาถามอย่างต่อเนื่อง จนคอลัมน์คำถาม-ตอบถูกจัดเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารรักลูก

วาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก แม้จะดูเหมือนว่าเป็นเพียงชุดคำถามและคำตอบที่เมื่อมีผู้หนึ่งถามคำถามและจะมีอีกผู้หนึ่งทำหน้าที่ในการตอบคำถามนั้น แต่จากการศึกษาบริบทของวาทกรรมคำถาม-ตอบในส่วนจุดมุ่งหมายของวาทกรรมรวมถึงน้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารแล้ว ผู้วิจัยพบว่าวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายในการสื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ แล้วนั้น ยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ถามได้มีโอกาสระบายความเครียด ความกังวลอันเกิดจากการพบเจอปัญหาในการดูแลเด็ก ซึ่งผู้ถามเองอาจมีความรู้ไม่มากพอในการที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ จึงต้องการให้ผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางอย่างเช่นแพทย์ ครูอาจารย์หรือนักวิชาการเฉพาะทางมาช่วยตอบคำถามหรือแก้ปัญหาให้ สิ่งต่างๆ สะท้อนจากถ้อยคำที่ผู้ถามเลือกใช้ในการถาม ส่วนในการตอบก็เช่นเดียวกัน ผู้ตอบเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงความเป็นกันเอง ทำตัวเสมือนเป็นที่ปรึกษาของผู้ถาม คอยให้ข้อมูลเพื่อไขข้อสงสัย และแนะนำวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ช่วยสนับสนุนให้ข้อมูลที่ปรากฏการตอบนั้นมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ผู้อ่านเกิดความไว้วางใจและเชื่อมั่นในข้อมูล และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำมากขึ้นด้วยเช่นกัน อีกทั้งการตอบคำถามของผู้ตอบไม่ได้เป็นเพียงการให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจให้แก่ผู้ถามเพียงผู้เดียว แต่ด้วยเพราะวาทกรรมคำถาม-ตอบนี้ปรากฏในนิตยสารที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะ สามารถเข้าถึงผู้อ่านได้มากมายในเวลาอันรวดเร็ว การให้ความรู้ หรือคำแนะนำต่างๆ ของผู้ตอบจึงเป็นประโยชน์กับผู้ถามหรือผู้อ่านคนอื่นๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย

นอกจากนี้ในส่วนของผู้ร่วมเหตุการณ์ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร เครื่องมือและบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความนั้น ยังสื่อให้ทราบถึงบทบาทความไม่เท่าเทียมกันของผู้ถามและผู้ตอบ ผู้ตอบมีอำนาจทางด้านความรู้เฉพาะทางที่มากกว่า จึงมีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าผู้ถาม สามารถให้ความรู้หรือแนะนำวิธีการต่างๆ ในการดูแลเด็ก เป็นผู้ตัดสินใจ ความถูกต้องของข้อมูลต่างๆ ได้ ซึ่งผู้ถามก็พร้อมที่จะเชื่อและปฏิบัติตาม

กล่าวโดยสรุป วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร
รักลูก ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางและเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบัน
ที่เปลี่ยนจากการขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ปู่ย่าตายาย มาเป็นการขอความรู้และคำปรึกษาต่างๆ
จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน บริบทต่างๆที่แวดล้อมวาทกรรมการถาม-ตอบ ต่างมีความสัมพันธ์
และมีผลต่อการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารและกลวิธีทางภาษาทั้งในการถามและการตอบ
กล่าวคือ ผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารนี้สื่อสารกันผ่านคอลัมน์การถาม-ตอบ ภายใต้กรอบของ
นิตยสารซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง ลำดับวาทกรรมการสื่อสารปรากฏคู่คำถาม-ตอบเพียงคู่
เดียว ผู้ถามและผู้ตอบจึงพยายามให้ข้อมูลในส่วนของตนเองให้ได้มากที่สุด ภาษาที่เลือกใช้เป็น
ภาษาสนทนาที่สุภาพ ถ่ายทอดออกมาผ่านการเขียน บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการ
ตีความที่แสดงให้เห็นว่าผู้มีความรู้ในสังคมมากกว่าผู้อื่นจะได้รับการยอมรับ ยกย่องและเชื่อถือ
เป็นผู้มีอำนาจ การให้ข้อมูลคำแนะนำต่างๆแก่ผู้ถาม และสามารถออกคำสั่งให้ผู้ถามกระทำ
หรือไม่กระทำการใดก็ได้ สะท้อนให้เห็นภาพของความไม่เท่าเทียมกันของผู้มีความรู้มากกับผู้มี
ความรู้น้อยกว่าในสังคม น้ำเสียงหรือท่วงทำนองการสื่อสารของผู้ถามและผู้ตอบจึงแตกต่างกัน ผู้
สื่อสารจะเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในการถามและการตอบที่หลากหลายเพื่อให้การสื่อสารของ
ตนเองนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ซึ่งก็คือ การถามเพื่อต้องการได้รับคำตอบ ส่วน
การตอบนั้นเป็นทั้งการให้ความรู้และคำแนะนำ บางครั้งอาจรวมถึงการปลอบใจ ชมเชย ให้
กำลังใจด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๔

กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก

จากการศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
ในนิตยสารรักลูก ตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารในบทที่ผ่านมาพบว่า
วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางและ
เป็นแหล่งความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบันที่เปลี่ยนจากการขอคำปรึกษาจากพ่อแม่
ปู่ย่าตายาย มาเป็นการขอความรู้และคำปรึกษาต่างๆจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในบทนี้ผู้วิจัยจะ
ศึกษาว่าผู้ถามและผู้ตอบเลือกใช้กลวิธีทางภาษาใดในการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก
เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสื่อสารที่ว่า ถามเพื่อให้ได้ความรู้ และตอบเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ถาม
ผู้วิจัยจึงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) กลวิธีการถาม และ ๒) กลวิธีการตอบ
โดยจะวิเคราะห์รูปภาษาและเนื้อหาของถ้อยคำต่างๆที่ปรากฏในแต่ละวาทกรรม ดังนี้

๔.๑ กลวิธีการถาม

จากการศึกษาบริบทของการสื่อสารในด้านลำดับวัจนกรรมทำให้ทราบว่า ในส่วน
ของการถามนั้นจะประกอบไปด้วยส่วนของการให้ข้อมูลและส่วนของคำถาม องค์ประกอบทั้งสอง
ส่วนพบการใช้ถ้อยคำต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลและสื่อถึงสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบแก่ผู้ตอบ พบกลวิธีการ
ถาม ๕ กลวิธี ได้แก่ ๑) การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึง ๒) การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม ๓) การ
ใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ๔) การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง และ ๕) การใช้
คำถาม ดังนี้

๔.๑.๑ การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึง

จากการศึกษาพบว่า ในส่วนของการให้ข้อมูลของตนเองหรือข้อมูลของ
เด็กที่ดูแลอยู่แก่ผู้ตอบนั้น ผู้ถามมีการใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์ของตนเอง อ้างถึงกรรม
ความรู้ของตนเอง และอ้างถึงคำกล่าวของผู้อื่น ถ้อยคำที่อ้างถึงต่างๆเหล่านี้มักจะเกี่ยวพันกับสิ่ง
ที่ผู้ถามสงสัย ต้องการได้รับความรู้จากผู้ตอบเพื่อไขข้อข้องใจ สามารถแสดงตัวอย่างและอธิบาย
ได้ดังนี้

๔.๑.๑.๑ การอ้างถึงประสบการณ์ของตนเอง

จากข้อมูลพบว่าบ่อยครั้งที่ผู้ถามใช้ถ้อยคำที่อ้างถึงประสบการณ์ของตนเองที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก เพื่อสื่อให้ผู้ตอบทราบว่าผู้ถามไม่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็ก หรือไม่เคยพบเจอกับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นนี้มาก่อน จึงทำให้มีข้อสงสัยในสิ่งที่เกิดขึ้น และไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ต้องการให้ผู้ตอบไขข้อข้องใจให้ ถ้อยคำที่ใช้ เช่น ลูกคนแรก คุณแม่มือใหม่ เป็นต้น

ตัวอย่าง

- (๑) ดิฉันอายุ ๓๑ ปี สูง ๑๗๒ ซม. ก่อนท้องหนักประมาณ ๖๐ กก. ตอนนี้งำลังตั้งท้องเดือนที่ ๕ (ลูกคนแรก) จึงไม่ค่อยทราบมากนักว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร
ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐
- (๒) ดิฉันเป็นคุณแม่มือใหม่ค่ะ เพิ่งคลอดลูกได้ ๒ เดือน กับอีก ๑๕ วัน อยากปรึกษาคุณหมอเรื่องการคุมกำเนิดค่ะ
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒
- (๓) ดิฉันเป็นคุณแม่มือใหม่ ลูกชายอายุเพียง ๑๙ วัน น้ำหนัก ๔.๑ กก. น้ำหนักแรกคลอด ๓.๒ กก. ส่วนสูง ๕๒ ซม. เจอปัญหาหลายๆอย่าง อยากขอคำแนะนำจากคุณหมอดังนี้ค่ะ
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๙

ถ้อยคำที่สื่อถึงการไม่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กดังตัวอย่างข้างต้นนี้ ทำให้เห็นภาพว่า พ่อแม่ในปัจจุบันหากไม่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กมาก่อน เมื่อเกิดปัญหาจึงมีข้อสงสัยมากมาย และต้องการผู้ที่จะมาแนะนำหรือคอยช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้

๔.๑.๑.๒ การอ้างถึงการมีความรู้ของตนเอง

ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงการมีความรู้หรือไม่มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กของตนเอง เพื่อบ่งบอกให้ผู้ตอบทราบว่า เรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กบางเรื่องนั้นผู้ถามพอจะมีความรู้มาบ้าง แต่ไม่มากนัก ไม่เพียงพอที่จะตอบคำถาม จึงยังมีข้อสงสัยอยู่ และในบางเรื่องผู้ถามไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆเลย ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำที่อ้างถึง

การมีความรู้หรือไม่มีความรู้ของตนเองในส่วนที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ตอบก่อนที่จะเข้าสู่คำถาม เช่น ทราบ ไม่ทราบ ไม่รู้ สงสัย ข้องใจ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๔) ดิฉันมีลูกชาย ๒ คน คนโตอายุ ๒ ขวบ ๖ เดือน ส่วนคนเล็ก อายุ ๖ เดือน ดิฉันจึงสงสัยว่าลูกชายคนโตนั้นอาจจะเป็นโรคสมาธิสั้น ค่ะ เพราะอยู่ไม่นิ่ง เล่นได้ทั้งวันทั้งคืน ชอบดูภาพยนตร์จำพวกฮีโร่ จะดูซ้ำๆ ทั้งวัน เขาเป็นเด็กอารมณ์ดีแต่จะพูดแล้วไม่ค่อยฟัง จะทำ หรือเล่นอะไรก็ได้ไม่ค่อยนานและชอบเปลี่ยนไปเรื่อยๆ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๕) ตอนนี้มีลูกชายดิฉันอายุ ๕ เดือนแล้วค่ะ แต่ลูกอ้วนทะลวงมาแค่ข้างเดียวส่วนอีกข้างยังแพบอยู่เลย ไม่ทราบว่าเกิดจากสาเหตุอะไรคะ และผิดปกติหรือไม่คะ ถ้าลูกชายโตขึ้นลูกอ้วนทะลวงมาเองหรือต้อง ผ่าตัด

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๓

(๖) ดิฉันอายุ ๓๒ ปี ตั้งครรภ์ลูกแฝดจากการทำกิฟที่ได้ ๔ เดือน แล้ว แต่ล่าสุดเสียชีวิตไป ๑ คน อยากรทราบสาเหตุและวิธีการดูแลตัวเอง ดิฉันรู้สึกไม่สบายใจเลย เพราะคุณหมอให้ทิ้งไว้ในครรภ์ แต่ไม่บอกรายละเอียดอะไรเลย ดิฉันข้องใจมากค่ะ อยากรทราบข้อเสียที่ทิ้งเด็กไว้ในครรภ์ว่ามีอะไรบ้าง และตอนคลอดดิฉันควรคลอดเองหรือว่า ผ่าคลอดดีค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๓

(๗) ลูกชายอายุ ๓ ขวบ แม่กำลังหากิจกรรมช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ให้ ไม่รู้ว่าจะเริ่มให้เขาเรียนว่ายน้ำหรือดนตรีก่อนดีคะ ทั้งสองกิจกรรมช่วยพัฒนาเด็กอย่างไรบ้าง หรือมีกิจกรรมอย่างอื่นอีกใหม่คะ ที่จะเหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๑๘๖

(๘) จะทำอย่างไรให้ลูกเลิกตื่นมากินนมตอนกลางคืน เพราะทราบ ว่าตอนกลางคืนถ้าเด็กได้นอนยาว Growth Hormone จะหลั่งออกมาดี
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๒๔

(๙) ได้ทราบมาว่าโรงเรียนทอรั่มมีโครงการเกษตรพอเพียง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนแบบ Thematic Approach อยากทราบแนวการสอนว่าเป็นอย่างไร เป้าหมายคืออะไร และจะช่วยปลูกฝังเด็กในเรื่องอะไรบ้าง
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๑๙๘

นอกจากนี้ในบางครั้งผู้ถามมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ตนเองมีอยู่ ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลร่วมด้วย เพื่อให้ผู้ตอบได้ทราบว่า ผู้ถามมีความรู้ใดแล้วบ้าง และความรู้ต่างๆเหล่านั้นได้มาจากที่ใด เช่น โคนทัก เคยได้ยินมา มีคนบอก คุณหมอบอก คนโบราณบอก เพื่อนบ้านบอก อ่านพบ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๑๐) ขนาดห้องต้องมีขนาดสักเท่าไรคะ เพราะโคนทักว่าทำไมห้องเล็กจัง ทั้งๆ ที่กินนม เนื้อสัตว์ ผัก และผลไม้อย่างสม่ำเสมอ
ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

(๑๑) เคยได้ยินมาว่าไม่ควรกินข้าวเยอะเพราะจะทำให้แม่อ้วน แต่ลูกไม่ได้รับสารอาหาร ให้เน้นเป็นเนื้อสัตว์และผลไม้ ความคิดนี้ถูกต้องไหมคะ
ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

(๑๒) จริงหรือเปล่าคะที่มีคนบอกว่า คนที่เคยชูดมดลูกจะมีโอกาสตั้งครรภ์น้อยลงหรือหากตั้งครรภ์แล้ว เด็กอาจจะมีสติปัญญาสูง
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๓

(๑๓) คนโบราณมักจะบอกว่า ไม่อยากให้อุ้มเด็กทารกมาก เพราะกลัวว่าจะติดมือ แต่ปัจจุบันคุณหมอบอกว่าไม่เป็นไร ดิฉันควรเชื่อแบบไหนดีคะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๒

ถ้อยคำที่อ้างถึงการมีความรู้ของตนเองข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มของพ่อแม่ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กเลย และกลุ่มของพ่อแม่ที่พอจะมีความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กอยู่บ้าง แต่ความรู้นั้นยังมีไม่มากพอที่จะไขข้อข้องใจ หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ นอกจากนี้ยังเห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ไม่มีความมั่นใจในความถูกต้องของความรู้ หรือวิธีการในการดูแลเด็กที่ตนเองได้รับรู้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ จึงต้องการคำตัดสินจากผู้รู้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเองนั่นเอง

๔.๑.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ถามมีการใช้ถ้อยคำที่บรรยายพฤติกรรม หรือการปฏิบัติตนต่างๆ ในการดูแลเด็ก เช่น พยายาม ลอง อ่านหนังสือ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๑๔) ดิฉันอายุ ๓๑ ปี สูง ๑๗๒ ซม. ก่อนท้องหนักประมาณ ๖๐ กก. ตอนนี้นำกำลังตั้งท้องเดือนที่ ๕ (ลูกคนแรก) จึงไม่ค่อยทราบมากนักว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร จะใช้วิธีอ่านหนังสือและถามคนที่เคยท้องมาก่อน

ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

(๑๕) ตอนนี้นำกำลังให้ลูกสาวเล็กนมแม่อยู่ค่ะ พยายามลดจำนวนมื้อลง แต่ก็ยังไม่สำเร็จ

ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๑๖) ดิฉันได้ลองทำหลายวิธีแล้ว เช่น บอกว่าเดี่ยวจุมูกโตไม่สวยนะ เลีย ลื่นเหมือนจิงจกเพื่อนๆ ของลูกไม่มีใครเขาทำกัน ก็ยังแก้ไม่ได้

ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๙

(๑๗) ตอนนีพยายามให้น้องคนเล็กเลิกกินนมแม่อยู่ค่ะ ด้วยการแยกให้ไปอยู่กับคุณย่า เพราะคิดว่าน้ำนมไม่มีประโยชน์แล้ว การให้ลูกหย่านมด้วยวิธีนี้ดีมีัยคะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๘๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๖

ถ้อยคำที่ใช้บรรยายพฤติกรรมของผู้ถามข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้แต่มีความพยายามในการหาวิธีการในการดูแลเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการหาความรู้จากแหล่งต่างๆ การพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง แม้ยังไม่แน่ใจว่าวิธีการที่ปฏิบัตินั้น ถูกต้องหรือไม่

๔.๑.๓ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

การให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ตอบนั้น บ่อยครั้งที่ผู้ถามใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กร่วมด้วย เช่น **กังวล กลัว กลุ้มใจ เป็นห่วง ไม่สบายใจ เป็นต้น**

ตัวอย่าง

(๑๘) ดิฉันอายุ ๒๔ ปี มีบุตรสาว ๑ คน อายุ ๑ ปี ๗ เดือน และกำลังตั้งครรภ์อายุ ๒ เดือน มีปัญหาครอบครัวจนคุณแม่ขอช่วยตอบให้ดิฉันคลายกังวลด้วยค่ะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๑๙) ตอนนี้ลูกสาวอายุ ๑ ขวบครึ่งค่ะ แต่ดิฉันมีเรื่องกลุ้มใจ และอยากปรึกษาคุณหมอ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๒๐) มีคนบอกว่าถ้าเด็กยืนหรือเดินเร็วจนเกินไปจะทำให้ลูกขาโก่ง เพราะกระดูกยังไม่แข็งแรง ดิฉันจะปล่อยให้ยืนก็กลัวขาโก่ง(๑๘)

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๔

(๒๑) ลูกอนุบาล ๓ เอาแต่เล่นและคุย พอเรื่องเรียน คิดเลข อ่านหนังสือ กลับไม่สนใจสักที กลัวลูกสอบเข้าชั้นประถมไม่ได้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๑๘๐

(๒๒) ลูกสาวอายุ ๖ เดือน ๑๕ วัน กินนมผสมครั้งละ ๕ ออนซ์ วันละ ๕ ครั้ง (บางครั้งก็กินไม่หมดขวดเหลือ ๒-๓ ออนซ์ ก็ทิ้งไป) กินอาหารเสริม ๑ มื้อ และให้ลูกดื่มน้ำผลไม้ทุกวัน น้ำหนัก ๗.๕ กิโลกรัม สูง ๖๗ เซนติเมตร ดิฉันเป็นห่วงอยู่ ๒ เรื่องค่ะ

๑. ปริมาณนมที่ลูกได้รับต่อวันน้อยเกินไปหรือไม่ และอาหารเสริมที่ทำให้ลูกกินนั้นสามารถเติมเกลือ เติมน้ำตาล ฯลฯ ได้หรือเปล่า เพราะรสชาติจืดจางจะทำให้ลูกกินได้น้อยค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๙๓

ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อการดูแลเด็กของผู้ถามข้างต้น ทำให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีความกลัวหรือความกังวลใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร เรื่องพัฒนาการทางด้านร่างกาย การแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมไปถึงเรื่องการศึกษา

๔.๑.๔ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง

จากการศึกษาพบว่า ผู้ถามมีการแสดงความคาดหวังของตนเองที่มีต่อเด็กที่กำลังดูแลอยู่ โดยสิ่งที่คุณถามคาดหวังนั้นจะอยู่หลังจากถ้อยคำว่า อยากให้ ไม่อยากให้

ตัวอย่าง

- (๒๓) ...ถ้าพาลูกไปโรงเรียนจะช่วยได้ไหม อยากให้ลูกพูดแบบปกติทั่วไป
ควรทำอย่างไรคะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๔

- (๒๔) อยากให้ลูกได้เรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ตั้งแต่อนุบาล ลูกจะได้รู้เหตุรู้ผล

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๔ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๑๗๖

- (๒๕) อยากให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่าความเร็วค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๑๗๖

- (๒๖) ลูกสาวดิฉันอายุ ๑ ปี ๗ เดือน เป็นเด็กคนเดียวในบ้าน เวลาพาไปเที่ยวบ้านคนอื่น (ที่มีเด็กด้วยกัน) ลูกก็จะติดเด็กบ้านนั้น ถึงเวลากลับไม่ยอมกลับ พออุ้มกลับบ้านจะร้องไห้มากค่ะ บางครั้งก็จิกแม่แล้วก็กัดมือตัวเอง(ปกติเขาไม่แงง) เป็นอย่างนี้เกือบทุกที่ที่ไป มีอยู่คืนหนึ่งเขาค่อนข้างไม่สบายค่ะ ตื่นมาร้องจะไปบ้านข้างๆ (ที่เคยไปเล่น) ทั้งที่เป็นเวลาตี ๒ แล้ว สักพักจึงสงบลง แล้วกินนมนอนหลับต่อ (เหมือนละเมอ) จะทำอย่างไรดีคะ ไม่อยากจะให้มีนิสัยทำร้ายตัวเอง แล้วจะส่งผลต่ออนาคตหรือไม่

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

นอกจากถ้อยคำว่า *อยากให้ ไม่อยากให้* ที่สามารถแสดงความคาดหวังของผู้ถามที่มีต่อเด็กที่ดูแลแล้วนั้น ผู้วิจัยพบถ้อยคำอื่นๆ ที่สามารถแสดงความคาดหวังของผู้ถามได้ด้วยเช่นกัน แต่ต้องอาศัยบริบทรอบข้างร่วมด้วย เช่น **พัฒนาสมอง...เก่งขึ้น สมเป็นลูกผู้ชาย** เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๒๗) *ดิฉันควรจะเปิดให้ลูกฟังช่วงไหนดีคะ จึงจะช่วยพัฒนาสมองของเขา และจะส่งผลต่ออารมณ์ หรือทำให้เขาเรียนวิชาคณิตศาสตร์เก่งขึ้นมั๊ย*

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

(๒๘) *บางครั้งก็อ่อนเหมือนเด็กผู้หญิง อย่างนี้เป็นอาการอิจฉาน้องหรือเปล่า และทำอย่างไรให้เขาเข้มแข็งสมเป็นลูกผู้ชายคะ*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

จากถ้อยคำที่แสดงความคาดหวังต่างๆ ที่มีต่อเด็กของผู้ถามข้างต้น ทำให้เห็นภาพของพ่อแม่ปัจจุบันว่า มีความคาดหวังที่จะดูแลเด็กให้เป็นไปในรูปแบบที่ตนเองต้องการ

๔.๑.๕ การใช้คำถาม

การใช้ถ้อยคำในการสื่อสารนั้นบางครั้งรูปประโยคอาจไม่ได้สื่อความหมายตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร เช่น ผู้ส่งสารใช้รูปประโยคบอกคำถามแต่แท้จริงแล้วผู้ส่งสารมีเจตนาเพื่อการประชดประชัน หรือบางครั้งผู้ส่งสารใช้รูปประโยคบอกเล่าแต่กลับมีเจตนาใช้เพื่อการถาม เป็นต้น ดังนั้นในการศึกษากรณีทางภาษาในวาทกรรมการถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องคัดเลือกถ้อยคำที่มีเจตนาการถามของผู้ส่งสารให้ได้เสียก่อน โดยอาศัยเงื่อนไขหรือกฎกำหนดวัจนกรรมที่เสนอโดย จอห์น อาร์ เซอร์ล (John R. Searle, 1969 อ้างถึงในประไพพรรณ พิงฉิม , ๒๕๔๒ : ๕๔-๕๕) แนวคิดสำคัญในทฤษฎีของเซอร์ล คือ การตัดสินว่าถ้อยคำใดมีเจตนาอย่างไรนั้น ไม่สามารถอาศัยเพียงรูปภาษาที่ปรากฏ ต้องพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ ในบริบทนั้น ๆ บางครั้งรูปภาษาอาจไม่ตรงกับเจตนาที่สื่อ เช่น รูปประโยคคำถาม อาจแสดงเจตนา ตำหนิ หยอกล้อ หรือทักทาย ประโยคบอกเล่า อาจแสดงเจตนาถามหรือปฏิเสธ ซึ่งเซอร์ลได้เสนอเงื่อนไขหรือกฎกำหนดวัจนกรรม ๔ ข้อ ได้แก่ กฎบอกเนื้อความ

(Propositional content) เงื่อนไขเบื้องต้น (Preparatory) กฎการบอกความจริงใจ (Sincerity) และกฎบอกสาระสำคัญ (Essential) และแบ่งวัจนกรรมออกเป็น ๔ ประเภทใหญ่ ได้แก่

๑. Representative เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดผูกมัดตัวเองกับความจริงของถ้อยคำที่พูด เช่น วัจนกรรมการบอกเล่าเรื่องราว หรือวัจนกรรมการสรุป
๒. Directives เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดทำให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น วัจนกรรมการขอร้องวัจนกรรมการถาม
๓. Commissives เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดผูกมัดตัวเองว่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคต เช่น วัจนกรรมการสัญญา วัจนกรรมการขู่
๔. Declarations เป็นวัจนกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยทันที มักจะเกี่ยวกับสถาบัน เช่น วัจนกรรมการประกาศ เช่น ประกาศสงคราม ประกาศไล่ออกจากงาน

จากเงื่อนไขหรือกฎกำหนดวัจนกรรมทั้ง ๔ ข้อ ของเซอรัล จัดได้ว่าการถามที่ปรากฏในคอลัมน์การถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้เป็นวัจนกรรมประเภท Directives เพราะเป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดทำให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กล่าวคือทำให้ผู้ฟังต้องตอบคำถามนั่นเอง โดยวัจนกรรมการถามนั้นจะมีเงื่อนไข ๔ ข้อ มีลักษณะดังนี้

๑. กฎบอกเนื้อหาความ(Propositional content) : เนื้อความที่แสดงว่าผู้พูดต้องการข้อมูลบางอย่าง
๒. เงื่อนไขเบื้องต้น(Preparatory) :
  ๑. ผู้พูดไม่ทราบคำตอบหรือไม่แน่ใจในคำตอบ
  ๒. เป็นที่ทราบกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟังว่า ผู้พูดจะไม่ให้ข้อมูลถ้าผู้ฟังไม่ถาม
๓. กฎบอกความจริงใจ(Sincerity) : ผู้พูดต้องการข้อมูลในเรื่องที่ถาม
๔. กฎบอกสาระสำคัญ(Essential) : ผู้พูดและผู้ฟังต้องมีข้อมูลในเรื่องที่ถามตรงกันอยู่บ้าง การถามนั้นทำให้ข้อมูลแจ่มชัดขึ้น

(Searle , 1969 : 66 อ้างถึงในประไพพรรณ พิงฉิม, ๒๕๔๒:๕๕)

ผู้วิจัยใช้เงื่อนไขทั้ง ๔ ข้อข้างต้นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาถ้อยคำที่ปรากฏใน วาทกรรมการถามเกี่ยวกับปัญหาการดูแลเด็ก การพิจารณาและตัดสินถ้อยคำต่าง ๆ ว่าเป็นการถามหรือไม่ ผู้วิจัยไม่ได้พิจารณาเฉพาะประโยคคำถามที่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม เท่านั้น แต่ได้พิจารณาว่าถ้อยคำนั้นมีเจตนาการถามหรือไม่ตามเงื่อนไขวัจนกรรมการถามที่ เซอร์ลได้เสนอไว้ข้างต้นด้วย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า วาทกรรมการถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ ปรากฏการใช้ถ้อยคำในการถาม ๒ รูปแบบหลัก คือ ๑) การถามที่ใช้รูปประโยคคำถาม และ ๒) การถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าแสดงเจตนาการถาม สามารถอธิบายและยกตัวอย่างประกอบได้ ดังนี้

๔.๑.๕.๑ การถามที่ใช้รูปประโยคคำถาม

การถามที่ใช้รูปประโยคคำถามคือ ประโยคคำถามที่มีรูปคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามปรากฏอยู่ ผู้วิจัยแบ่งรูปประโยคคำถามในวาทกรรมการถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ออกเป็น ๓ ประเภท ตามที่ในวรรณ พันธ์ุเมธา (๒๕๒๗) ได้ศึกษาเรื่องรูปประโยคที่ใช้ในภาษาไทยไว้ คือ ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ และประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ ดังนี้

๔.๑.๕.๑.๑ ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ คือ

ประโยคคำถามที่มีคำหรือกลุ่มคำว่า “หรือ” “หรือเปล่า” “ใช่ไหม” “ไม่ใช่หรือ” “ไหม” “หรือยัง”^๓ ปรากฏอยู่ท้ายประโยคเพื่อบ่งบอกการถาม

ในส่วนของคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามใน ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของผู้ที่ศึกษาลักษณะทาง ความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามเหล่านี้ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ ๒ เรื่องแนวคิดและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพอจะสรุปลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้

^๓ คำลงท้ายบอกการถามที่ใช้ในภาษาไทยเขียนเหล่านี้บางครั้งมีการแปร หรือ กร่อนเสียงไปเมื่อใช้เป็นภาษาพูด ดังนี้ หรือ-หรือ, ไหม-มัย, ใช่ไหม-ใช่มี, ไม่ใช่หรือ-ไม่ใช่หรือ, หรือเปล่า-รีเปล่า รือเปล่า, หรือยัง-รียัง รือยัง (อ้างถึงในประไพพรรณ พึ่งฉิม, ๒๕๔๒)

ประโยคที่ใช้คำแสดงการถาม “หรือ” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะมากพอจนสามารถคาดคะเนคำตอบได้ โดยเป็นข้อมูลที่ผู้พูดได้ยิน ได้ฟังหรือได้พบเห็น มาโดยตรง แต่ผู้พูดยังไม่แน่ใจว่าข้อมูลนั้นถูกต้องหรือไม่เพียงใด จึงต้องการตรวจสอบและยืนยัน ข้อเท็จจริงที่มีอยู่เพื่อให้แน่ใจ

ประโยคที่ใช้คำแสดงการถาม “หรือเปล่า” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามนั้น อยู่บ้าง โดยข้อเท็จจริงที่ได้รับมานั้นผู้พูดไม่ได้รับข้อมูลมาโดยตรง ผู้พูดจึงเกิดความไม่แน่ใจใน ข้อมูลนั้น จึงแสดงความเป็นกลางทางความคิดว่ายังไม่ได้เชื่อในข้อมูลที่ได้รับมา แต่ต้องการให้ผู้ฟังเป็นผู้บอกออกมาว่าข้อมูลนั้นถูกต้องจริงหรือไม่

ประโยคที่ใช้คำแสดงการถาม “ใช่ไหม” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถาม นั้นมากพอ และมีความแน่ใจในข้อเท็จจริงนั้นว่าถูก จึงได้คาดคะเนคำตอบไว้แล้ว แต่ยังต้องการ คำตอบจากผู้ฟังเพื่อยืนยันว่าคำตอบที่ได้คาดคะเนไว้นั้นถูกต้องหรือไม่

ประโยคคำแสดงการถาม “ไม่ใช่หรือ” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถาม มากพอจนสามารถคาดคะเนคำตอบได้ แต่บางครั้งข้อมูลใหม่ที่ได้รับมานั้นอาจจะต่างกับ ความคิดหรือความเชื่อดั้งเดิมของผู้พูดที่มีมาก่อน จึงทำให้ผู้พูดเกิดความรู้สึกขัดแย้งและสงสัย จึงต้องการถามเพื่อขจัดความสงสัยนั้น และเพื่อเป็นการยืนยันและสนับสนุนว่าข้อมูลที่ตนมีอยู่ ก่อนนั้นถูกต้อง

ประโยคคำแสดงการถาม “ไหม” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามนั้นน้อย มาก ไม่เพียงพอต่อการคาดคะเนคำตอบ ผู้พูดจึงมีความต้องการคำตอบจากผู้ฟัง โดยมีได้ คาดค้นคำตอบจากผู้ฟัง ถือว่าเป็นคำที่แสดงการถามที่สุภาพมาก

ประโยคคำแสดงการถาม “หรือยัง” ใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามนั้น น้อยมากจนไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ และผู้พูดเชื่อว่าการกระทำหรือเหตุการณ์นั้น ๆ จะต้องเกิดขึ้นแน่นอน แต่ไม่ทราบว่าจะเกิดขึ้นไปแล้วหรือจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ผู้พูดจึงต้องการคำตอบ ที่เกี่ยวเนื่องกับเวลา

จากแนวทางการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปลักษณะทางความหมายของ
คำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามทั้ง ๖ ได้ดัง
ต่อไปนี้

**ตารางที่ ๔ แสดงความแตกต่างของลักษณะทางความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่แสดง
การถาม**

คำหรือ กลุ่มคำที่ แสดงการ ถาม	ผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามมากพอ (คาดคะเนคำตอบ)			ผู้พูดมีข้อมูลใน เรื่องที่ถามน้อย หรือไม่เพียงพอ (ไม่คาดคะเน คำตอบ)
	ยังไม่แน่ใจใน ข้อมูล ต้องการ ตรวจสอบและ ยืนยันข้อมูลที่มี อยู่	ไม่แน่ใจในข้อมูล จึงแสดงความ เป็นกลางทาง ความคิด	มีความแน่ใจใน ข้อมูลที่มีอยู่ก่อน แต่เกิดความ สับสนเพราะ ข้อมูลใหม่ไม่ตรง กับข้อมูลเดิม จึง ต้องการการ ยืนยัน	
หรือ	✓			
หรือเปล่า		✓		
ใช่ไหม			✓	
ไม่ใช่หรือ			✓	
ไหม				✓
หรือยัง				✓

๔.๑.๕.๑.๒ ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ คือ
ประโยคคำถามที่ใช้ถามเรื่องราวบางประการจากผู้ฟัง โดยจะใช้คำแสดงการถามแบบเปิดเพื่อ
ต้องการได้คำตอบที่เป็นรายละเอียดของข้อมูล คำตอบนั้นจึงมีได้หลากหลาย ซึ่งจะมีคำหรือ
กลุ่มคำไม่ชี้เฉพาะปรากฏอยู่ เช่น “ใคร” “อะไร” “ไหน” “ก็” “เมื่อไร” “ทำไม” “อย่างไร”

“เท่าไร” “เพราะอะไร” “เพราะเหตุใด” ^๔ โดยจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของคำหรือกลุ่มคำ แสดงการถาม ^๕

๔.๑.๕.๑.๓ ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ คือ ประโยค คำถามที่มีคำเชื่อมหรือกลุ่มคำเชื่อมบอกความให้เลือก “หรือ” “หรือไม่ก็” “หรือไม่เช่นนั้น” “หรือว่า” “ไม่เช่นนั้น” ปรากฏอยู่ระหว่างหน่วยกริยา ๒ หน่วย หรืออยู่ระหว่างข้อความที่จะให้ เลือก ใช้ถามเพื่อให้ผู้ฟังเลือกคำตอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่ผู้พูดเสนอให้

ผู้วิจัยพบว่าข้อมูลการถามที่นำมาศึกษา ผู้ถามซึ่งก็คือพ่อแม่ในปัจจุบันนั้น เลือกใช้รูปแบบประโยคคำถามที่มีคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่แตกต่างกันไปในแต่ละคำถาม ลักษณะเช่นนี้สามารถบ่งบอกให้ทราบถึงขอบเขตความรู้ของพ่อแม่ในปัจจุบันว่ามีต่อเรื่องการดูแล เด็กมากน้อยเพียงใดได้ เพราะคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามแต่ละถ้อยคำนั้น สื่อถึงความต้องการ คำตอบในลักษณะที่แตกต่างกันไปด้วยไปตั้งอธิบายไว้ข้างต้น

นอกจากนี้ยังพบว่าในการถาม ๑ ครั้งนั้น บางครั้งมีการใช้คำหรือกลุ่มคำแสดง การถามเพียงถ้อยคำเดียว แต่บางครั้งมีการใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามหลายๆถ้อยคำ ต่อเนื่องกันไปในการถามครั้งเดียว แสดงให้เห็นว่าด้วยลักษณะของการสื่อสารแบบถาม-ตอบที่ เปลี่ยนแปลงไป ผู้ถามและผู้ตอบไม่ได้มีการปฏิสัมพันธ์ในช่วงจังหวะเวลาเดียวกัน ผู้ถามจำเป็น ที่จะต้องให้ข้อมูลของตนเองหรือของเด็กที่ตนเองดูแลให้มากที่สุดในตอนต้นของการถามเพื่อเป็น ข้อมูลในการหาคำตอบของผู้ตอบ ต่อจากนั้นจึงค่อยเริ่มการถามในสิ่งที่ต้องการทราบทั้งหมดใน ครั้งเดียว และผู้ตอบก็จะให้ความรู้ต่างๆเพื่อตอบคำถามในสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบต่อไป ลักษณะเช่นนี้ทำให้พบข้อมูลการถามที่ผู้ถามเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่มากกว่า ๑ ถ้อยคำ เพื่อถามในสิ่งที่ตนเองต้องการทราบให้ครบถ้วนที่สุดในครั้งเดียว ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่ายัง ปรากฏการถามที่มีคำถามมากเพียงใด สื่อให้เห็นว่าผู้ถามไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มากเท่าไร และต้องการได้รับความรู้ที่ครอบคลุมเพื่อตอบข้อสงสัย

^๔ กลุ่มคำลงท้ายไม่ใช่เฉพาะบอกการถามกลุ่มคำนี้บางครั้งใช้กลุ่มคำว่า เหตุใด สาเหตุใด เพราะสาเหตุใด โดยแต่ละ กลุ่มคำต่างมีลักษณะทางความหมายเช่นเดียวกัน

^๕ คำลงท้ายไม่ใช่เฉพาะบอกการถามที่ใช้ในภาษาเขียนเหล่านี้บางคำมีการแปรเสียงไปเมื่อใช้เป็นภาษาพูด ดังนี้ เมื่อไร- เมื่อไหร่ , อยากรู้อย่างไร, เท่าไร-เท่าไร (อ้างถึงในประไพพรรณ พิงฉิม, ๒๕๔๒) และบางคำอาจมีการตัดหรือเปลี่ยนแปลงคำไป บ้าง แต่ยังคงสื่อความหมายดั้งเดิม ดังนี้ เพราะเหตุใด-เพราะสาเหตุใด เหตุใด

จากวาทกรรมการถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกที่นำมาศึกษา ทั้งหมดจำนวน ๑๐๙ วาทกรรม^๖ พบการถามที่ใช้รูปประโยคคำถาม จำนวนทั้งสิ้น ๒๗๐ คำถาม แบ่งประเภทตาม นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) ได้ ๓ ประเภท ดังนี้ **ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ** จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๒ คำถาม พบรูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามแบบให้ตอบเนื้อความทั้งหมด ๘ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม ได้แก่ *อย่างไร, อะไร, ไหน, ทำไม, เท่าไร, เมื่อไหร่, เพราะอะไร, ไດ* **ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ** จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๐ คำถาม พบรูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธทั้งหมด ๓ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม ได้แก่ *หรือเปล่า, ไหม, หรือยัง* และ**ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ** ๘ คำถาม พบรูปคำแสดงการถามเพียงคำเดียว คือ *หรือ* และพบการถามที่ใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามเพียงข้อเดียวในหนึ่งการถาม จำนวนทั้งสิ้น ๖๑ การถาม ส่วนการถามที่ใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามหลายข้อต่อกันไป จำนวนทั้งสิ้น ๘๑ การถาม ดังนี้

ก. ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ พบทั้งหมด ๑๓๒ คำถาม

ก.๑ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “อย่างไร” พบ ๖๗ คำถาม

ตัวอย่าง

(๒๙) *ตอนนี้ลูกสาวอายุ ๗ เดือน น้ำหนักแรกคลอด ๓,๑๐๐ กรัม ปัจจุบันหนัก ๘.๘ กิโลกรัม ใช้จุกนมขนาด M และลูกสาวชอบแหวะนมออกมา เวลาดูดนม น้านมจะไหลออกมาตลอด จนทำให้หมอนและที่นอนเปียกหมดเลยคะ แต่เวลาดูดน้ำจะไม่ไหล เป็นอย่างนี้มานานมากแล้ว จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไรคะ*

ปีที่ ๒๔ น.๒๔๘ มกราคม ๒๕๕๐ น.๘๐

ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “อย่างไร” ต่อทำยสิ่งที่คุณถามต้องการทราบนั่นก็คือ วิธีการแก้ไขพฤติกรรมน้านมไหลออกจากปากเวลาที่ลูกดื่มนม ซึ่งผู้ถามได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับอายุและน้ำหนักตัวของลูก รวมถึงขนาดของจุกนมที่ให้คุณใช้ดูดนมด้วย เพื่อให้ผู้ตอบได้นำไปวิเคราะห์และอธิบายเกี่ยวกับวิธีการที่จะสามารถแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวของลูกได้

^๖ ใน ๑ วาทกรรมการถามอาจมีคำถามมากกว่า ๑ คำถาม

(๓๐) ดิฉันมีลูก ๒ คน คนโตผู้ชาย ๔ ขวบ ๕ เดือน ส่วนคนเล็กลูกสาว ๒ ขวบ ๖ เดือน มีปัญหาเกี่ยวกับการนอนของลูกทั้ง ๒ คน ลูกคนโตมักนอนกััดฟันจะทำอย่างไรให้เขาเลิกนอนกััดฟันได้คะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๐ มีนาคม ๒๕๕๐ น.๘๘

ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “อย่างไร” เพื่อต้องการได้รับคำตอบที่เป็นรายละเอียดของวิธีการที่จะทำให้พฤติกรรมการนอนกััดฟันของลูกนั้นหายไป

(๓๑) ดิฉันมีลูกสาวตอนอายุ ๑๘ ปี กับพ่อของเขา เราชักกันดีคะ แต่ดิฉันกลัวว่าจะเป็นปมด้อยของลูก กลัวเขาเอาไปเป็นตัวอย่างตอนโต คุณหมอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรบ้างคะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๖ กันยายน ๒๕๕๐ น.๙๖

ตัวอย่างนี้ผู้ถามเกิดความกลัวว่าการแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อยของตนนั้นจนกลายเป็นปมด้อยของลูกในอนาคต และลูกอาจจะเอาเป็นแบบอย่างได้ ผู้ถามจึงเลือกใช้คำแสดงการถาม “อย่างไร” เพื่อขอคำตอบที่เป็นลักษณะของการแสดงความคิดเห็นจากผู้ตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ถามกำลังกลัวอยู่ เป็นการแสดงความกังวลในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น

ก.๒ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “อะไร” พบ ๒๒ คำถาม

ตัวอย่าง

(๓๒) คุณพ่อคุณแม่ควรให้รางวัลลูกช่วงเทศกาลหรือโอกาสไหนคะ หรือให้ตอนที่ลูกทำความดี เช่น ช่วยแม่ทำงานบ้าน สอบได้ที่ ๑ แข่งกีฬาได้ เหรียญ ควรมีความถี่ในการให้มากน้อยแค่ไหน แล้วรางวัลที่ให้ควรเป็นอะไรดีคะ จึงจะเหมาะสมกับวัยของลูก

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ น.๑๖๖

คำถามนี้ผู้ถามต้องการทราบประเภทของรางวัลที่จะเหมาะสมกับวัยของลูก ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “อะไร” เพื่อให้ผู้ตอบได้ระบุและอธิบายเกี่ยวกับรางวัลที่จะนำมาให้แก่ลูก

(๓๓) ได้ทราบมาว่าโรงเรียนทอรั๊กมีโครงการเกษตรพอเพียง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน Thematic Approach อยากทราบแนวการสอนว่าเป็นอย่างไร เป้าหมายคืออะไร และจะช่วยปลูกฝังเด็กในเรื่องอะไรบ้างคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ น.๑๙๘

ตัวอย่างนี้ผู้ถามกล่าวถึงข้อมูลที่ตนเองมีอยู่นั้นก็คือโครงการเกษตรพอเพียง ซึ่งเป็นโครงการที่โรงเรียนทอรั๊กจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนรูปแบบ Thematic Approach แต่ผู้ถามยังต้องการทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของเป้าหมายการเรียนการสอนรูปแบบ Thematic Approach ที่โรงเรียนทอรั๊กเลือกใช้เพิ่มเติม จึงต้องการให้ผู้ตอบตอบคำถามโดยการอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมให้

ก.๓ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “ไหน” พบ ๑๗ คำถาม

ตัวอย่าง

(๓๓) ดิฉันเป็นคุณแม่เมื่อใหม่คะ เพิ่งคลอดลูกได้ ๒ เดือน กับอีก ๑๕ วัน
อยากปรึกษาคุณหมอเรื่องการคุมกำเนิดคะ ตอนนี้อย่าให้ผมลูกอยู่ได้ ๒ เดือน
กว่าแล้ว จะเริ่มคุมกำเนิดตอนไหนดี และแบบไหนดีคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มีนาคม ๒๕๕๐ น.๘๒

ตัวอย่าง (๓๓) นี้ผู้ถามต้องการทราบรายละเอียดของการคุมกำเนิด ทั้งเรื่องของช่วงเวลาที่เหมาะสม รวมถึงรูปแบบของการคุมกำเนิดที่เหมาะสมด้วย ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “ไหน” ต่อท้ายคำที่บ่งบอกสิ่งที่ต้องการทราบรายละเอียดของข้อมูล

(๓๔) คนโบราณมักจะบอกว่า ไม่อยากให้อุ้มเด็กทารกมาก เพราะ

กลัวว่าจะติดมือ แต่ปัจจุบันคุณหมอบอกว่าไม่เป็นไร ดิฉันควรเชื่อแบบไหนดี
คะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๑ เมษายน ๒๕๕๐ น.๘๒

จากตัวอย่างแม้ข้อมูลที่ผู้ถามให้มานั้นจะบอกถึงความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับการอุ้มเด็กที่มีความขัดแย้งกันอยู่ระหว่างความเชื่อของคนโบราณกับความเชื่อของคุณหมอซึ่งถือเป็นคนในยุคปัจจุบัน ผู้ถามไม่แน่ใจว่าความเชื่อของฝ่ายใดที่ถูกต้อง การเลือกใช้คำแสดงการถาม

“ไหนด” ต่อทำยสิ่งทีผู้ถามต้องการทราบนั่นก็คือรูปแบบของการคุ้มครองเด็ก ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าผู้ถามไม่ได้ต้องการเพียงแค่การตัดสินจากผู้ตอบว่าความเชื่อของฝ่ายใดทีถูกต้อง แต่ผู้ถามยังแสดงถึงความคาดหวังในคำอธิบายรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ถามสามารถตัดสินใจและอธิบายแก่ตนเองได้ว่า การเชื่อในความเชื่อของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในครั้งนี้ มีหลักเหตุผลหรือข้อมูลใด ๆ มาสนับสนุนความเชื่อนั้นบ้าง

(๓๕) *อยากจะทราบข้อมูลโรงเรียนอนุบาลสุदारักษ์คะ เพราะมีเพื่อนบอกมาว่าเขานั่นสอนให้เด็กทำกิจกรรมหรือตามความถนัดของเด็ก โรงเรียนมีบรรยากาศเหมือนบ้าน นอกจากนี้ยังส่งเสริมด้านไหนดอีกบ้างคะ*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๕๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ น.๑๘๐

ตัวอย่างนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้ถามมีข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนสุदारักษ์มาบ้างแล้ว แต่ยังต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเสริมเด็กในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเพิ่มเติมอีกด้วย ผู้ถามคาดหวังที่จะได้รับคำตอบในลักษณะการบรรยายหรืออธิบายให้ข้อมูลของโรงเรียนในสิ่งทีผู้ถามต้องการทราบ

ก.๔ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “ทำไม” พบ ๑๐ คำถาม

ตัวอย่าง

(๓๖) *ลูกสาวดิฉันอายุ ๒ ขวบกว่าแล้ว ถือน้ำดื่มเองได้ เปิดตู้เย็นเองได้ เปิดทีวีเองเป็นแล้ว แต่ช่วงนี้ไม่รู้เป็นอะไรจะต้องให้ดิฉันหยิบน้ำให้ดื่ม เปิดขวดน้ำให้ แม้แต่การยืมขวดนมให้ก็ยั้งต้องเป็นดิฉัน เป็นคุณพ่อก็ไม่ได้ ล้ำสุดขวดนมอยู่ใกล้แค่เอื้อมมือถึงแต่ไม่หยิบเอง บอกแต่ให้ดิฉันหยิบให้หน่อย พอไม่ทำให้ลูกก็จะร้องกรี๊ดๆตลอด พอหยิบให้ก็เงียบ*

อยากทราบว่าทำไมลูกต้องทำแบบนี้ และมีวิธีแก้ไขให้กลับมาช่วยเหลือตัวเองได้หรือเปล่านั้นคะ เพราะดิฉันกลัวว่าลูกจะต้องพึ่งดิฉัน จนทำอะไรไม่ได้คะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๕๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ น.๑๕๕

ตัวอย่างนี้ผู้ถามให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมต่างๆของลูกทีมีการเปลี่ยนแปลงไป จากทีเคยทำเองได้แต่ตอนนี้ทำเองไม่ได้ ผู้ถามจึงต้องการทราบสาเหตุการแสดงผลพฤติกรรมของลูก

(๓๗) ลูกชายวัยสามขวบครึ่งมีอาการคันตาร่วมกับจาม บางครั้งจามถี่ๆ ติดกัน นับได้มากที่สุดประมาณ ๔ ครั้ง เวลาคันมักจะเอามือขยี้ตาแรงๆ จนตา ข้ำแดงไปหมด เริ่มเป็นมาได้ ประมาณ ๓ เดือน คุณหมอบอกว่าเป็นโรค ภูมิแพ้ แต่สงสัยว่าทำไมถึงมีอาการคันตาร่วมด้วย อยากทราบวิธีการรักษาค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ พฤษจิกายน ๒๕๕๐ น.๑๐๔

ตัวอย่าง (๓๗) ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “ทำไม” เพื่อถามหาสาเหตุของการเกิดอาการคันตาและจามร่วมกันของลูก แม่แพทย์ที่ตรวจอาการของลูกจะบอกว่าเป็นอาการของโรคภูมิแพ้ แต่ผู้ถามก็ยังมีข้อสงสัยอยู่ จึงต้องการให้ผู้ตอบได้อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอาการดังกล่าว

ก.๕ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “เท่าไร” พบ ๖ คำถาม

ตัวอย่าง

(๓๘) ลูกดิฉันวัย ๒ เดือนเศษ มีอาการท้องผูก ถ่ายแข็งกว่าปกติ ใช้เวลา เบ่งนานและถ่ายเพียงวันละครั้ง มีเพื่อนแนะนำให้ทานน้ำลูกพรุน จึงอยากถาม คุณหมอว่าสามารถให้ลูกทานน้ำลูกพรุนได้หรือเปล่า ต่อ ๑ มื้อ/๑ วัน ทานได้ในปริมาณเท่าไร และควรให้ลูกตลอดไปหรือไม่

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ น.๘๔

(๓๙) ลูกชายอายุ ๗ เดือนกว่า ตอนนี้น้ำหนักตัว ๑๒ กิโลกรัม ถือว่าน้ำหนัก มากเกินเกณฑ์หรือเปล่าคะ และเด็กวัยนี้ควรมีน้ำหนักและความสูงอยู่ที่เท่าไร

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ น.๑๑๑

(๔๐) ดิฉันให้ลูกเริ่มอาหารเสริมตั้งแต่อายุได้ ๔ เดือน ลองให้ลูกกินกล้วยน้ำ หว่าสุก ลูกกินแล้วอาเจียนจึงหยุด พอ ๖ เดือน ลองให้กินอีกก็อาเจียนทุกครั้ง แล้วลูกจะมีผื่นขึ้นที่รอบปากและใบหน้า แต่พอหลังจากอาเจียนประมาณครึ่ง ชั่วโมง ผื่นจะยุบหายไปเอง จากนั้นดิฉันไม่กล้าให้ลูกกินกล้วยอีกเลยคะ

ดิฉันไม่เคยเห็นใครแพ้กกล้วยเลย เป็นไปได้ไหมคะว่าลูกแพ้กกล้วย ถ้าแพ้ จะต้องกินอะไรถึงจะได้สารอาหารแทนกล้วยและถ้าจะเริ่มให้ลูกลองกินกล้วยอีก ครั้งจะต้องเริ่มเมื่ออายุเท่าไรดีคะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ น.๙๒

จากตัวอย่างทั้ง ๓ ข้างต้น ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “เท่าไร” ต่อทำยสิ่งที่ต้องการทราบ โดยถามเกี่ยวกับปริมาณ ความสูง น้ำหนัก รวมถึงอายุ

ก.๖ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “เมื่อไหร่” พบ ๔ คำถาม

ตัวอย่าง

(๔๑) การให้ลูกฟังเพลงคลาสสิกตั้งแต่ลูกอยู่ในท้อง ต้องฟังอย่างไรคะ ถ้าแม่ใส่หูฟังหรือเปิดวิทยุฟัง ลูกจะได้ยินหรือเปล่า และจะเริ่มฟังเมื่อไหร่ดีคะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๘๘ มกราคม ๒๕๕๐ น.๘๐

ตัวอย่างนี้ผู้ถามต้องการทราบเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะให้ลูกเริ่มฟังเพลงคลาสสิก ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้ถามเลือกใช้รูปคำถาม “เมื่อไหร่” นี้ ไม่ได้ต้องการเพียงแค่คำตอบที่เป็นการบอกช่วงเวลาเพียงเท่านั้น แต่ยังต้องการทราบเหตุผลหรือรายละเอียดอื่นๆ ประกอบด้วยว่าทำไมจึงต้องเป็นช่วงเวลานั้นหรือช่วงเวลานั้นมีความเหมาะสมอย่างไร

โดยพิจารณาจากคำว่า “ดี” ซึ่งผู้ถามใช้ต่อท้ายคำแสดงการถาม คำว่า “ดี” สามารถบ่งชี้ได้ว่า นอกจากการได้คำตอบที่เป็นช่วงเวลาที่แน่นอนแล้วนั้น ผู้ถามยังต้องการเวลาที่ดียด้วย และการจะบอกว่าช่วงเวลานั้นเป็นช่วงเวลาที่ดีเหมาะสมที่จะให้ลูกในท้องเริ่มฟังเพลงคลาสสิกได้นั้น ผู้ตอบจำเป็นต้องอธิบายเหตุผลประกอบเพื่อให้ผู้ถามได้รับทราบและเชื่อถือในคำตอบนั้นด้วย

(๔๒) ลูกสาวอายุ ๒ เดือนครึ่ง แรกเกิดที่โรงพยาบาลบอกว่าเป็น G6PD ต้องระวังหลาย ๆ อย่าง แต่ที่ดิฉันอ่านพบส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชาย หากต้องการตรวจให้แน่ใจอีกครั้ง ควรจะตรวจเมื่อไหร่

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ น.๘๖

คำถามนี้ผู้ถามต้องการทราบเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมในการตรวจว่าลูกเป็น G6PD จริงหรือไม่ ผู้ถามมีความคาดหวังที่จะได้รับคำอธิบายรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับโรค G6PD จากผู้ตอบด้วย พิจารณาจากข้อมูลที่ผู้ถามให้เบื้องต้นว่าเคยอ่านพบในหนังสือว่าโรคนี้จะเกิดแก่เด็กผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ แต่ลูกของตนเองนั้นเป็นผู้หญิงจึงเกิดความสงสัย และต้องการจะทราบให้แน่ชัดว่าลูกสาวจะเป็นโรคนี้จริงหรือไม่ ควรจะไปตรวจให้ทราบแน่ชัดได้เมื่อไหร่

ก.๗ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “ใด” พบ ๔ คำถาม

ผู้วิจัยพบข้อมูลการใช้คำแสดงการถาม “ใด” แม้คำแสดงการถาม “ใด” นี้ ในการศึกษาของ นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) จะไม่ปรากฏคำนี้อยู่ แต่ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าสามารถจัดให้คำถามที่ปรากฏคำแสดงการถาม “ใด” อยู่ในคำถามประเภทแบบให้ตอบเนื้อความได้ เพราะเนื้อความคำถามของผู้ถามนั้นมักจะสื่อถึงความต้องการที่จะทราบเรื่องราวอะไรบางอย่างจากผู้ตอบ และต้องการให้ผู้ตอบตอบคำถามในลักษณะที่เป็นการอธิบายรายละเอียดในกลวิธีการถามโดยใช้ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ

ตัวอย่าง

(๔๓) ลูกสาวผมอายุ ๑ ขวบ ๒ เดือน หนัก ๑๒.๘ กก. สูง ๗๘ ซม. แรกคลอดมีความผิดปกติทางร่างกายคือ ไม่มีผ่น้ำหน้าท้อง มีลิ้นขนาดใหญ่จุกปาก เป็นโรค BECKWITH WEIDERMAN SYNDROME จึงอยากถามคุณหมอบว่า อาการผิดปกติของลูกเป็นเพราะสาเหตุใด และลิ้นใหญ่จะมีวิธีการรักษาให้หายได้มั้ยครับ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ น.๙๕-๙๖

(๔๔) ดิฉันมีคำถามเกี่ยวกับลูกสาววัย ๑ ปี ๙ เดือน ต้องการปรึกษาคุณหมอค่ะ ตั้งแต่แรกเกิดลูกมีน้ำลายไหลตลอด ตอนแรกเข้าใจว่าเป็นธรรมชาติของเด็กทุกคนที่ต้องมีน้ำลายไหล เมื่ออายุได้ประมาณ ๘-๑๐ เดือน ก็หายไปเอง เพราะเป็นช่วงที่ฟันกำลังขึ้น แต่ลูกสาวของดิฉันกลับไม่เป็นอย่างนั้น ฟันก็ขึ้นเต็มปากแล้ว น้ำลายยังไม่หยุดไหล อยากทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ น.๑๐๔

ตัวอย่าง (๔๓) และ (๔๔) นี้ ในเบื้องต้นผู้ถามให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการต่างๆ ทางด้านร่างกายของลูกที่ผิดปกติ ผู้ถามต้องการทราบว่าสาเหตุของอาการผิดปกติต่างๆ เหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไร ผู้ถามใช้คำแสดงการถาม “ใด” ต่อท้ายสิ่งที่ต้องการทราบ เพื่อให้ผู้ตอบตอบคำถามในลักษณะของการอธิบายให้รายละเอียด

(๔๕) ดิฉันมีลูกสาววัย ๑ ขวบ ๖ เดือน เขาชอบดูโทรทัศน์และชอบฟังเพลงมาก ชอบเลียนแบบพฤติกรรมที่เห็นในโทรทัศน์และมีอารมณ์ร่วมกับละครด้วย

คะ เช่น ถ้ามีตอนไหนที่เขาดูแล้วมีคนร้องไห้ เขาจะน้ำตาคลอและร้องไห้
ดิฉันอยากทราบว่าเกิดจากสาเหตุใด

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ น.๑๑๔

สำหรับตัวอย่างนี้ผู้ถามต้องการคำอธิบายเกี่ยวกับสาเหตุของการแสดงพฤติกรรม
ของลูกในการเลียนแบบตัวละคร และการมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครที่ดู

ก.๘ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “เพราะอะไร” พบ ๒ คำถาม

ตัวอย่าง

(๔๖) ดิฉันมีลูกชายอายุ ๒ ขวบกว่า ชื่อน้องใจ ตอนนี้น้องยังมีน้ำลายไหล
อยู่เลย อยากทราบว่าเป็นเพราะอะไร

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ น.๑๑๒

(๔๗) ดิฉันมีลูกสาวฝาแฝดอายุ ๒ ขวบ ชื่อน้องมายด์-น้องมินท์คะ ทั้งคู่
อารมณ์ดี ชอบร้องเพลง แต่ยังไม่ค่อยรู้เรื่อง บางครั้งก็ทะเลาะแย่งของกัน
คะ ดิฉันประทับใจลูกและมีความสุขเวลาเขาทั้งสองเล่นเป็นแม่-ลูก เขาชอบพูด
ว่า ลูกๆ มาหาแม่เร็ว น้องมินท์จะเป็นแม่ ส่วนน้องมายด์เป็นลูก ลูกๆ ไม่ค่อย
ติดดิฉันเท่าไร ส่วนมากจะติดย่า ถ้าดิฉันจะอาบน้ำหรือทำอะไรให้ เขาชอบ
บอกว่าแม่ไม่ต้องให้ย่าทำเพราะแม่เหนื่อย ดิฉันทำที่เขารู้จักพูด ดิฉันมีคำถาม
คะว่า ทำไมลูกของดิฉันร้องตอนดึก ไม่ได้ร้องเพราะหิวนม อยากทราบว่าเป็น
เพราะอะไรคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ น.๘๘

ตัวอย่าง (๔๖) และ (๔๗) ผู้ถามใช้กลุ่มคำแสดงการถาม “เพราะอะไร” เพื่อขอ
ทราบรายละเอียดของสาเหตุการเกิดอาการทางร่างกาย และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของลูก

ข. ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ พบทั้งหมด ๑๓๐ คำถาม

ข.๑ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “หรือเปล่า” พบ ๙๒ คำถาม

ตัวอย่าง

(๔๘) ...ตอนนี้ท้อง ๕ เดือนแล้วคะ น้ำหนักเพิ่มขึ้นมา ๙ กก. (๔ เดือนแรกเพิ่ม ๔ กก. พอเข้าเดือนที่ ๕ เพิ่มขึ้นมา ๕ กก.) น้ำหนักเพิ่มมากเกินไปหรือเปล่าคะ

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ มกราคม ๒๕๕๐ น.๘๐

ตัวอย่างนี้ผู้ถามพอจะมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักตัวของแม่ตั้งครรภ์มาบ้างว่า จะต้องมีการเพิ่มขึ้น และแปรเปลี่ยนไปตามอายุครรภ์ แต่ผู้ถามยังไม่แน่ใจว่าน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นของตนเองนั้นเหมาะสมหรือไม่ จึงเลือกใช้คำแสดงการถาม “หรือเปล่า” ในคำถามนี้ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นในระยะเวลาต่างๆ เพิ่มเติมในวงเล็บ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ตอบซึ่งก็คือหมอให้สามารถวินิจฉัยได้อย่างถี่ถ้วน

ตัวอย่าง

(๔๙) ลูกชายอายุ ๘ เดือน กำลังเป็นนักสำรวจตัวน้อยคะ แต่ดิฉันสังเกตเห็นว่าเวลาที่ลูกอยู่บ้านจะรำเริง ยิ้มเก่ง หัวเราะ แต่เวลาออกนอกบ้านเขาจะเงิบ ไม่ค่อยยิ้ม ไม่เล่น แม้เวลาที่ออกไปเยี่ยมญาติผู้ใหญ่ หรือเป็นเพราะว่าดิฉันเลี้ยงลูกอยู่แต่ในห้องสี่เหลี่ยมหรือเปล่า

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ น.๙๐

ในตัวอย่างนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าผู้ถามใช้ข้อมูลพฤติกรรมของลูกที่สังเกตเห็นร่วมกับข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้เลี้ยงลูกในการพยายามอธิบายเกี่ยวกับข้อสงสัยของตัวเอง แต่จากข้อมูลต่าง ๆ นั้นก็ยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ถามสามารถตอบข้อสงสัยในปัญหานั้นได้ จึงต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้ช่วยบอกให้ว่าปัจจัยของสถานที่ในการเลี้ยงดูลูกนั้นมีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกของลูกจริงหรือไม่

(๕๐) ดิฉันอายุ ๒๔ ปี มีลูกชาย ๑ คน อายุ ๒๕ วันค่ะ ดิฉันหวั่นมบอดเลย
ปีบนมใส่ขวดให้ลูกแทน อยากทราบว่าคุณค่าของนมแม่จะเหมือนกับนมจาก
เต้าหรือไม^๗

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ น.๑๐๗

คำถามในตัวอย่างนี้ ผู้ถามน่าจะมีความรู้ในเรื่องประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วย
นมแม่มาบ้างแล้ว แต่เกิดความไม่แน่ใจว่าเมื่อนมแม่ที่ใช้เลี้ยงลูกนั้นไม่ได้ออกมาจากเต้าโดยตรง
ในขณะที่ลูกดื่ม คุณค่าของน้ำนมจะยังคงมีอยู่เหมือนเดิมหรือไม่

ข.๒ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “ไหม” พบ ๓๖ คำถาม

ตัวอย่าง

(๕๑) ดิฉันอายุ ๒๔ ปี มีบุตรสาว ๑ คน อายุ ๑ ปี ๗ เดือน และกำลัง
ตั้งครรภ์อายุ ๒ เดือน มีปัญหาครบวงคุณหมอสั่งให้ดิฉันคลายกังวลด้วย
ค่ะ ดิฉันให้ลูกสาวกินนมแม่ขณะตั้งครรภ์ลูกคนที่ ๒ แต่ดิฉันไม่ได้มีอาการปวด
ท้องขณะลูกดูดนมแม่เลย อาการปกติเหมือนตอนก่อนตั้งครรภ์ค่ะ จะมี
อันตรายไหมคะ

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ มกราคม ๒๕๕๐ น.๘๒

ตัวอย่างนี้ ผู้ถามให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบว่าตนเองนั้นมีบุตรสาวที่อยู่ในช่วงอายุที่
ต้องการนมแม่อยู่ ซึ่งผู้ถามก็ให้นมแก่ลูกตามปกติ แต่ในขณะที่เดียวกันก็กำลังตั้งครรภ์อยู่ด้วย ผู้
ถามสังเกตตนเองว่าไม่มีอาการปวดครรภ์ขณะที่ให้นมลูก แต่สิ่งนี้ไม่สามารถไปข้อข้องใจให้แก่ผู้
ถามได้ว่ากาารให้นมบุตรในขณะที่กำลังตั้งครรภ์อยู่นั้นจะมีอันตรายหรือไม่ ผู้ถามจึงเลือกใช้รูป
คำถาม “ไหม” เพื่อให้ผู้ตอบช่วยให้ข้อมูลเพิ่มเติมและไขข้อสงสัยให้

(๕๒) ดิฉันกำลังวางแผนจะมีลูกชายอีกคนค่ะ ครั้งแรกคลอดโดยการผ่าตัด
เนื่องจากเด็กหัวลงต่ำเกินไปและดิฉันก็ต้องรับยาสลบค่ะ ไม่มีโอกาสได้เห็นหน้า

^๗ ผู้วิจัยจัดให้ข้อมูลที่มีคำแสดงการถามว่า “หรือไม” อยู่ในกลุ่มเดียวกับประโยคที่ใช้คำถาม “หรือเปล่า” เพราะคำว่า
“ไม่” กับ “เปล่า” เป็นคำที่มีความหมายในเชิงเดียวกันตามการให้ความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช

ลูกตอนคลอด ตอนนี้ลูกอายุ ๒ ขวบ ดิฉันอยากถามคุณหมอมว่า ท้องแรกผ่าตัด
คลอด แล้วท้องที่ ๒ จะคลอดเองได้ไหม

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ น.๘๐

จากข้อมูลในตัวอย่างนี้ ผู้ถามไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ว่าตนเองจะคลอด
ลูกเองตามธรรมชาติในท้องที่สองได้หรือไม่ เพราะในท้องแรกนั้นคลอดโดยวิธีการผ่าตัดซึ่งผู้ถาม
ไม่ทราบว่าการที่ท้องแรกผ่าคลอดนั้นจะส่งผลต่อการคลอดในท้องต่อไปหรือไม่ ผู้ถามแสดง
ข้อมูลของตนเองที่มีไม่มากพอที่จะตอบคำถามเองได้ จึงได้เลือกใช้รูปคำถาม “ใหม่” เพื่อให้
ผู้ตอบช่วยให้คำตอบในสิ่งที่สงสัยอยู่

(๕๓) มีวิธีทำให้เด็กอายุ ๔-๖ ขวบ จำพยัญชนะและตัวเลขได้ง่ายขึ้นไหมคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ กันยายน ๒๕๕๐ น.๑๙๔

ตัวอย่างนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าผู้ถามไม่มีข้อมูลใดๆที่จะนำมาคาดคะเนคำตอบในสิ่ง
ที่ตนเองสงสัย และถึงแม้ว่าผู้ถามจะใช้รูปคำถาม “ใหม่” ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบให้ตอบรับ-
ปฏิเสธ แต่จะสังเกตได้ว่าผู้ถามต้องการคำตอบที่มากกว่าการตอบรับหรือปฏิเสธจากผู้ตอบ นั่นก็
คือผู้ถามต้องการรู้รายละเอียดของวิธีการที่จะทำให้เด็กจดจำตัวพยัญชนะและตัวเลขได้ด้วย

ข.๓ รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “หรือยัง” พบ ๑ คำถาม

ตัวอย่าง

(๕๔) ลูกสาวอายุ ๒ เดือนครึ่ง แรกเกิดที่โรงพยาบาลบอกว่าเป็น G6PD ต้อง
ระวังหลาย ๆ อย่าง แต่ที่ดิฉันอ่านพบ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชาย หากต้องการ
ตรวจให้แน่ใจอีกครั้ง ควรจะตรวจเมื่อไหร่ อย่างไรบ้างคะ และในเด็กวัยนี้
สามารถตรวจกรุปเลือดได้หรือยังคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ น.๘๖

ในตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับโรค G6PD ที่เกิดขึ้นกับลูกของผู้ถาม
นั้นมีน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะคาดคะเนคำตอบในเรื่องที่ต้องการรู้ได้อย่างครบถ้วน ผู้ถาม
ต้องการที่จะทราบว่าลูกเป็นโรค G6PD หรือไม่ และมีเลือดกรุปอะไร แต่ไม่ทราบว่าลูกของ
ตนเองนั้นมีอายุเหมาะสมที่ตรวจหากกรุปเลือดได้หรือไม่ ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “หรือยัง”

เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบที่มีความเกี่ยวเนื่องกับเรื่องของเวลา และการใช้ถ้อยคำภาษาว่า ...
ในเด็กวัยนี้... คำว่า *วัย* ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้คำจำกัดความ
 คำว่า *วัย* ไว้ว่า *เขตอายุ, ระยะเวลาของอายุ, เช่น วัยเด็ก วัยหนุ่มสาว วัยชรา* ดังนั้นคำว่า “วัย”
 สามารถช่วยเสริมรูปคำถาม “หรือยัง” ได้ว่า ผู้ถามปรารถนาคำตอบที่เกี่ยวกับช่วงเวลาหรือช่วง
 อายุของลูกที่จะสามารถตรวจหากรูปเลือดได้

ค. ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ พบทั้งหมด ๘ คำถาม

รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม “หรือ” พบ ๘ คำถาม

ตัวอย่าง

(๕๕) *ตอนนี้ลูกชายดิฉันอายุ ๕ เดือนแล้วค่ะ แต่ลูกอ้วนทะลงมาแค่ข้างเดียว
 ส่วนอีกข้างยังแฟบอยู่เลย ไม่ทราบว่าเกิดจากสาเหตุอะไรคะ และผิดปกติ
 หรือไม่คะ ถ้าลูกชายโตขึ้นลูกอ้วนทะจะลงมาเองหรือต้องผ่าตัด*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๘๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ น.๘๓

ในตัวอย่างนี้ผู้ถามมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกายของลูกชายในเรื่อง
 ลูกอ้วนทะ ซึ่งผู้ถามไม่มีความรู้ที่เพียงพอที่จะคาดคะเนคำตอบได้ ผู้ถามถามในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น
 แต่ต้องการทราบความรู้เกี่ยวกับอาการนี้ไว้ก่อน เพื่อเตรียมตัวที่จะแก้ไขหากเกิดปัญหานั้นขึ้นจริง
 ผ่านการใช้ถ้อยคำว่า “ถ้าลูกชายโตขึ้น...” ผู้ถามไม่มั่นใจว่าเมื่อลูกชายโตขึ้นอาการลูกอ้วนทะที่
 ลงมาข้างเดียวนั้น ลูกอ้วนทะอีกข้างจะลงมาในถุงอ้วนทะได้เองหรือต้องได้รับการผ่าตัด ผู้ถามใช้
 คำแสดงการถาม “หรือ” คั่นระหว่างตัวเลือก “ลงมาได้เอง” กับ “การผ่าตัด” ผู้ถามต้องการให้
 ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินใจและตอบคำถามให้ว่าควรแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการใด

ตัวอย่าง

(๕๖) *ลูกชายอายุ ๓ ขวบ แม่กำลังหากิจกรรมช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ให้
 ไม่รู้ว่าจะเริ่มให้เขาเรียนว่ายน้ำหรือดนตรีก่อนดีคะ ทั้งสองกิจกรรมช่วยพัฒนา
 เด็กอย่างไรบ้าง หรือมีกิจกรรมอย่างอื่นอีกไหมคะ ที่จะเหมาะสำหรับเด็กวัยนี้*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ น.๑๘๖

จะเห็นได้ว่า ในเบื้องต้นผู้ถามมีสิ่งที่คุณคิดว่าอยู่แล้วในใจว่าจะให้ลูกทำกิจกรรมอะไร
 แต่ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกกิจกรรมไหนก่อนดี ผู้ถามใช้คำแสดงการถาม “หรือ” คั่น

ระหว่าง “ว่ายนํ้า” กับ “ดนตรี” ผู้ถามต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับลูกในวัย ๓ ขวบ ของผู้ถาม แม้ผู้ถามจะมีสิ่งทีคิดไว้ในใจอยู่แล้ว แต่ก็ยังต้องการข้อมูลอื่นๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาเด็ก จึงปรากฏการถามต่อเนื่องกันไปในรายละเอียดของกิจกรรมทั้งสองที่ผู้ถามได้เลือกไว้แล้ว และกิจกรรมอื่นๆ ที่จะช่วยพัฒนาและเหมาะสมกับเด็กด้วย

(๕๗) *ดิฉันมีข้อสงสัยอยากเรียนถามคุณหมอดังนี้ค่ะ ยาบํารุงสำหรับแม่ตั้งครรภ์ ควรจะกินหลังอาหารเช้าหรือเย็นจึงจะได้ผลดีกับลูกน้อยในครรภ์คะ*
ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ น.๘๙

ตัวอย่างนี้ผู้ถามเลือกใช้คำแสดงการถาม “หรือ” ชั้นกลางระหว่างคำที่ระบุช่วงเวลาเช้ากับช่วงเวลาเย็น ผู้ถามคิดว่าช่วงเวลาทั้งสองดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่จะต้องรับประทานยาบํารุงครรภ์ แต่ไม่แน่ใจว่าช่วงเวลาใดจึงจะดีที่สุดและจะส่งผลดีต่อเด็กในครรภ์ ผู้ถามต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินและตอบคำถามให้ว่าช่วงเวลาไหนเป็นช่วงที่แม่ตั้งครรภ์ควรรับประทานยาบํารุง

ตารางที่ ๕ แสดงความถี่ในการปรากฏรูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามในประโยคคำถามแบบต่างๆ

รูปแบบประโยคคำถาม	จำนวนครั้งที่ปรากฏใช้	คิดเป็นร้อยละ
ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ		
- อย่างไร	๖๗	๕๐.๗๖
- อะไร	๒๒	๑๖.๖๗
- ไหน	๑๗	๑๓.๘๘
- ทำไม	๑๐	๗.๕๘
- เท่าไร	๖	๔.๕๕
- เมื่อไหร่	๔	๓.๐๓
- ใด	๔	๓.๐๓
- เพราะอะไร	๒	๑.๕๒
รวม	๑๓๒	๑๐๐

รูปแบบประโยคคำถาม	จำนวนครั้งที่ปรากฏใช้	คิดเป็นร้อยละ
ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ		
- หรือเปล่า	๙๓	๗๑.๕๔
- ไหม	๓๖	๒๗.๖๙
- หรือยัง	๑	๐.๗๗
รวม	๑๓๐	๑๐๐
ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ		
- หรือ	๘	๑๐๐
รวม	๘	๑๐๐
รวม	๒๗๐	๑๐๐

จากตารางแสดงความถี่การปรากฏใช้รูปคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามในประโยคคำถามแบบต่าง ๆ สรุปได้ว่า การถามปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ จากจำนวนคำถามที่ใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามทั้งหมด ๒๗๐ คำถาม ผู้ถามเลือกใช้ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความปรากฏความถี่มากเป็นอันดับ ๑ จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๐ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๙ รองลงมาคือประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๐ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๕ และสุดท้ายประโยคคำถามแบบเลือกตอบ จำนวนทั้งสิ้น ๘ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๖ โดยคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามแบบต่างๆนี้อาจปรากฏเพียงถ้อยคำเดียวในการถาม ๑ การถาม หรือบางครั้งอาจปรากฏร่วมกับคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามอื่นๆ โดยปรากฏต่อเนื่องกันไปในการถามเพียงครั้งเดียวก็ได้

ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ พบคำหรือกลุ่มคำแสดงการถาม อย่างไรก็ตามมากที่สุด ๕๐.๗๖ % รองลงมาคือ อะไร ๑๖.๖๗ % ไหน ๑๒.๘๘ % ทำไม ๗.๕๔ % เท่าไร ๔.๕๕ % เมื่อไหร่ ๓.๐๓ % ไต ๓.๐๓ % และ เพราะอะไร ๑.๕๒ % สำหรับรูปแบบประโยคคำถามที่พบความถี่การใช้รองลงมาคือ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ พบคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่ใช้มากที่สุด คือ หรือเปล่า ๗๑.๕๔ % รองลงมาคือ ไหม ๒๗.๖๙ % และ อันดับสุดท้าย หรือยัง ๐.๗๗ % ส่วนประโยคคำถามที่ปรากฏความถี่ในการใช้น้อยที่สุดคือ ประโยคคำถามแบบเลือกตอบ พบคำแสดงการถามเพียงรูปแบบเดียว นั่นก็คือ หรือ ๑๐๐ %

จากการวิเคราะห์การถามที่ใช้รูปประโยคคำถามแบบต่างๆ ผู้วิจัยพบว่าสามารถสะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ยังขาดความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กอยู่มาก พิจารณาจากการเลือกใช้ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความพบมากที่สุด ซึ่งเป็นประโยคคำถามที่ใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามแบบปลายเปิด ผู้ถามไม่ได้ต้องการคำตอบเพียงแค่คำตอบที่ผู้ถามมีอยู่นั้นถูกหรือผิด แต่ผู้ถามยังต้องการคำอธิบายของข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กเพิ่มเติม อีกทั้งบ่อยครั้งที่พบว่าในการถาม ๑ ครั้งนั้น ผู้ถามไม่ได้ถามเพียงคำถามเดียว แต่มักจะมีการถามหลายๆ คำถามต่อเนื่องกัน ครอบคลุมในหลายๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คุณถามสงสัย

๔.๑.๕.๒ การถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม

ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นว่าผู้วิจัยได้วิเคราะห์และตัดสินว่าถ้อยคำนั้นๆ เป็นการถามหรือไม่ โดยพิจารณาจากรูปภาษาและเนื้อหาของถ้อยคำ พร้อมทั้งอาศัยแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นเกณฑ์ เมื่อพิจารณาตามเงื่อนไขวัจนกรรมกรถามของ จอร์น อาร์ เซอร์ล ทั้ง ๔ ข้อแล้วพบว่า การถามที่ปรากฏในคอลัมน์ถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ นอกจากผู้ถามจะเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อการถามในรูปแบบประโยคคำถามซึ่งปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามอย่างชัดเจนแล้วนั้น ในบางครั้งผู้ถามใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อให้รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับตนเองรวมถึงข้อมูลของเด็กที่ดูแลอยู่แก่ผู้ตอบ แม้รูปประโยคจะเป็นการบอกเล่าแต่หากพิจารณาถ้อยคำอื่นๆ ที่แวดล้อมแล้วนั้น จะทราบเจตนาการถามของผู้ถามปรากฏอยู่

การถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถามในที่นี้จึงหมายถึง การถามที่ไม่มีคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามปรากฏอยู่ แต่มีลักษณะเป็นการเล่าเรื่องให้รายละเอียดข้อมูลของผู้ถามรวมถึงข้อมูลของเด็กที่ดูแลอยู่แก่ผู้ตอบ เพื่อให้ผู้ตอบใช้ข้อมูลต่างๆ เหล่านั้นในการตอบคำถาม ผู้วิจัยพบการถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถามนี้ จำนวนทั้งสิ้น

๗ คำถาม ดังนี้

ตัวอย่าง

- (๕๘) ลูกวัย ๕ ขวบ อยู่ชั้นอนุบาล ๒ มีนิสัยชอบแข่งขันกับเพื่อนมาก
เอาชนะไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องกีฬา จะพยายามทำให้เสร็จเร็วๆ ทั้งๆที่
งานน่าจะออกมาได้ดีกว่านี้ อยากให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่า
ความเร็วค่ะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๘๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ น.๑๗๖

จากตัวอย่างจะเห็นว่า การถามนี้ไม่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำใดๆที่แสดงการถามเลย ผู้ถามให้ข้อมูลของลูกว่ามีอายุเท่าใด เรียนอยู่ระดับชั้นไหน และมีพฤติกรรมในเรื่องของการทำงานเป็นเช่นไร แม้ไม่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามใดๆ แต่ผู้ตอบก็สามารถทราบเจตนาการถามของผู้ถามได้จากการพิจารณาบริบทของเรื่องเล่า รวมถึงคำที่สื่อเจตนาของผู้ถาม ซึ่งในที่นี้คือคำว่า “อยากให้” ผู้ถามแสดงความคาดหวังของตนเองที่ต้องการให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่าความเร็ว คำถามของผู้ถามจึงน่าจะเป็นว่า ทำอย่างไรให้ลูกมีพฤติกรรมการทำงานที่เน้นเรื่องคุณภาพมากกว่าความเร็ว

(๕๙) ตอนนี้ลูกสาวอายุ ๕ เดือนกว่า เมื่อก่อนลูกจะนอนหลับง่าย แต่ช่วงนี้เริ่มนอนยาก **ปกติ**เวลาลูกง่วงนอน ดิฉันจะให้นอนตะแคงกอดหมอนข้าง แล้วให้ดื่มนมจนหลับ **แต่ตอนนี้**เขาจะเอามือเกาศีรษะและทำดิ้นไปมา จนศีรษะแดงเพราะโดนเล็บบางครั้งเกาจนเป็นแผล และร้องเสียงอ้อๆ เหมือนบ่นด้วยค่ะ
ปีที่ ๒๕ ค.๒๙๐ มีนาคม ๒๕๕๐ น.๑๐๐

ตัวอย่างนี้ผู้ถามบอกรายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมต่างๆของลูกผ่านการเล่าเรื่อง ผู้ถามใช้คำว่า “ตอนนี้ เมื่อก่อน ช่วงนี้” เพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ มีการให้รายละเอียดของสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่างๆให้ผู้ตอบได้รับทราบ คำว่า “ปกติ...แต่ตอนนี้...” แสดงให้ทราบได้ว่าผู้ถามกำลังคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนี้ เป็นสิ่งที่ผิดปกติหรือแตกต่างไปจากสิ่งที่เคยเป็นมา และผู้ถามคิดเห็นว่าพฤติกรรมของลูกที่เกิดขึ้นนั้นเป็นปัญหา แม้ไม่มีคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามอย่างชัดเจนว่าผู้ถามต้องการทราบเกี่ยวกับสาเหตุของการแสดงพฤติกรรม วิธีการแก้ไข หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของลูกว่าเป็นอย่างไร แต่คำหรือกลุ่มคำแวดล้อมดังกล่าวสามารถสื่อถึงเจตนาของผู้ถามที่ต้องการคำตอบได้ การที่ผู้ตอบสามารถเข้าใจเจตนาของผู้ถามและตอบคำถามได้นั้นอาจเป็นเพราะผู้ถามและผู้ตอบต่างมีข้อมูลในเรื่องที่กำลังสนทนาตรงกันอยู่บ้าง คำหรือกลุ่มคำแวดล้อมต่างๆ ที่ปรากฏเรื่องเล่าของผู้ถามจึงทำให้ข้อมูลแจ่มชัดขึ้น ผู้ตอบสามารถเข้าใจในเจตนาของผู้ถามได้ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขวัจนกรรมกรถามของเซอร์ลในส่วนของกฎบอกสาระสำคัญนั่นเอง

(๖๐) ลูกสาวอายุ ๓ ปี ซี้แยะมากๆ เรื่องที่ไม่น่าจะต้องร้องก็ร้อง วันละเป็น ๑๐ ครั้ง (มีน้ำตาไหลด้วยค่ะ) **ขอวิธีแก้ไข**ด้วยค่ะ เพราะแม่รำคาญมาก เวลา

ลูกซีแย ก่อนหน้านี้แม่ก็พยายามโอ้ แล้วบอกว่ามีอะไรให้พูดดีๆ แต่ไม่ได้ผลค่ะ
ยังร้องและมีพฤติกรรมเอาแต่ใจด้วย

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ น.๘๙

ตัวอย่าง (๖๐) นี้ ผู้ถามเล่าเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการร้องไห้ของลูกวัย ๓ ปี โดยบอกความรู้สึกของตนเองเวลาที่ลูกร้องไห้ขอแ่ง รวมทั้งวิธีการแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวที่เคยปฏิบัติต่อลูกมาแล้วแต่ไม่ได้ผล ผู้ถามแสดงความต้องการข้อมูลผ่านถ้อยคำว่า “ขอวิธีแก้ไข” เพื่อให้ผู้ตอบช่วยให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหานี้ให้ คำแสดงความต้องการของผู้ถามดังกล่าวนี้เองทำให้ผู้ตอบทราบว่าควรจะให้ข้อมูลแก่ผู้ถามเช่นไร เพื่อเป็นการไขข้อข้องใจ และช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้ถามได้

(๖๑) ลูกชายอายุ ๒ เดือนครึ่ง หน้า ๕.๕ กก. เลี้ยงด้วยนมผง ถ่ายวันละ
ประมาณ ๒ ครั้ง แต่สังเกตว่าลูก**ทุกข์ทรมาน**มากกับการเบ่งอึ ร้องเสียงดัง
และคืนถึงขาดตลอด บางวันอึออกมาเหนียวสีเหลืองค่อนข้างเขียวเล็กน้อย
และมีปริมาณเยอะมากค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ น.๙๑

ตัวอย่างนี้ผู้ถามเล่าเรื่องราวของลูกที่แสดงความรู้สึกทุกข์ทรมานในขณะที่ถ่าย
อุจจาระ แม้ผู้ถามไม่ได้เลือกใช้คำหรือกลุ่มคำที่บ่งบอกความต้องการของตนเองว่าอยากจะทำให้
ผู้ตอบให้ข้อมูลใดๆ แต่เมื่อผู้ถามเล่าอาการความรู้สึกของลูกที่ผู้ถามสังเกตเห็นผ่านทางกลุ่มคำว่า
“ทุกข์ทรมาน” แล้วนั้น ผู้ถามต้องการที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีที่จะนำมาช่วยให้ลูกไม่รู้สึกทุกข์
ทรมานเวลาที่ถ่ายอุจจาระ เพราะคงจะไม่มีใครแม่คนใดที่ต้องการเห็นหรือทนได้เมื่อเห็นลูกมี
ความทุกข์ทรมาน

กล่าวโดยสรุป การถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าแสดงเจตนาการถามนี้ แม้ไม่มีคำ
หรือกลุ่มคำที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนว่าผู้ถามต้องการถามหรือคาดหวังคำตอบจากผู้ตอบใน
ลักษณะใด แต่เมื่อพิจารณาถ้อยคำต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่องเล่าที่ผู้ถามเล่าานั้น สามารถบ่งบอก
เจตนาหรือความต้องการของผู้ถามได้ว่ามีความต้องการคำแนะนำ วิธีการ หรือความรู้อื่นใดที่
เกี่ยวกับการดูแลเด็กบ้าง และผู้ตอบจะทราบได้ว่าวาทกรรมนั้นเป็นการถามหรือไม่ ก็โดยการที่
ผู้ตอบจะต้องตั้งสมมติฐาน (presupposition) ในเบื้องต้นก่อนว่า รายละเอียดต่างๆ ที่ผู้ถามให้มา

นั้น ผู้ถามมีเจตนาเพื่อถาม และพิจารณาถ้อยคำแวดล้อมอื่นๆ (context) เพื่อช่วยในการเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้ถามต้องการจะสื่อได้

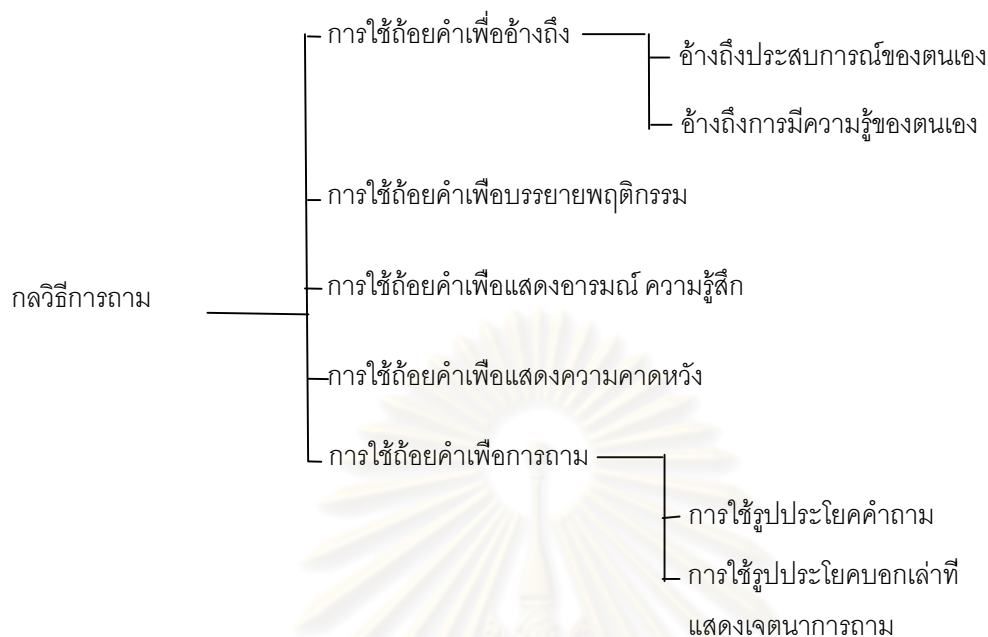
ตารางที่ ๖ แสดงความถี่การปรากฏรูปแบบการถามของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก

รูปแบบการถาม	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	รวม
๑. รูปแบบประโยคคำถาม			
๑.๑ ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ	๑๓๒	๔๗.๖๕	๙๗.๔๗
๑.๒ ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ	๑๓๐	๔๖.๙๓	
๑.๓ ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ	๘	๒.๘๙	
๒. รูปแบบประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม	๗	๒.๕๓	๒.๕๓
รวม	๒๗๗	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ แสดงการปรากฏรูปแบบการถามที่ผู้ถามเลือกใช้ในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกพบว่า รูปแบบการถามที่ผู้ถามเลือกใช้มากที่สุดคือ การถามที่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามพบ ๙๗.๔๗ % ซึ่งปรากฏประโยคคำถามแบบตอบเนื้อความ มากเป็นอันดับหนึ่ง ๔๗.๖๕ รองลงมาคือ รูปแบบประโยคแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ มากเป็น ๔๖.๙๓ % สุดท้ายคือ ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ ๒.๘๙ % สำหรับการถามที่ผู้ถามเลือกใช้ลำดับต่อมาคือ การถามที่ใช้ประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม ๒.๕๓%

จากการวิเคราะห์หักถวิการใช้ถ้อยคำในวาทกรรมการถามทั้งหมดข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนภูมิแสดงกลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถามได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒ แสดงกลวิธีการถาม

๔.๒ กลวิธีการตอบ

จากการศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูกตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร (SPEAKING) ของ เดลล์ ไฮม์ส์ (HYMES, 1974) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการสื่อสารวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กกว่า วาทกรรมการถาม-ตอบมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการระบายความเครียด ความกังวลของผู้ถามอันเกิดจากการพบปัญหาในการดูแลเด็ก โดยจะมีผู้ตอบทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ให้ความรู้เพื่อไขข้อสงสัย และเสนอแนะวิธีการที่ถูกต้องในการดูแลเด็กแก่ผู้อ่านไปพร้อมๆกัน ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการตอบของผู้ตอบซึ่งมีลักษณะทั้งการให้ความรู้และการชี้แนะวิธีการต่างๆในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กแก่ผู้ถามหรือผู้อ่าน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กดังกล่าวได้

ผลการศึกษาพบกลวิธีการใช้ถ้อยคำในการตอบ ๒ กลวิธี ได้แก่ ๑) การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ พบ ๘ กลวิธีย่อย และ ๒) การใช้ถ้อยคำเพื่อการชี้แนะ พบ ๒ กลวิธีย่อย ดังนี้

๔.๒.๑. การใช้อ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

การใช้อ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ หมายถึง การเลือกถ้อยคำต่างๆ เพื่อสนับสนุนคำตอบให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นว่าคำตอบนั้นมีข้อมูลถูกต้อง ซึ่งในการตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนี้ ปรากฏถ้อยคำที่ใช้ในการสร้างความน่าเชื่อถือทั้งหมด

๘ กลวิธีย่อย ได้แก่ *อ้างบุคคล อ้างหมู่มา อ้างศัพท์วิชาการ อ้างช่วงเวลา อ้างหลักเกณฑ์ อ้างข้อเท็จจริง อ้างงานวิจัย และ อ้างความถี่* ดังนี้

๔.๒.๑.๑ อ้างบุคคล

การอ้างบุคคลในที่นี้ คือ การกล่าวอ้างความคิด คำพูด หรือ ประสบการณ์ของผู้ใดผู้หนึ่ง โดยระบุแหล่งที่มาของความคิดหรือคำพูดนั้นๆ ให้ผู้อ่านได้รับทราบด้วยเสมอ ถือเป็น การสร้างความน่าเชื่อถือให้ข้อมูลนั้นๆ ได้เพราะมีที่มาของข้อมูลปรากฏชัดเจน ซึ่งในการตอบนี้แบ่งการอ้างบุคคลออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย ได้แก่ การอ้างตนเองและการอ้างผู้อื่น

๔.๒.๑.๑.๑ อ้างตนเอง

การอ้างตนเองเป็นการอ้างความคิด คำพูด หรือ ประสบการณ์ของตัวผู้ตอบเอง มักจะระบุชื่อหรือตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบ ได้แก่ **ครูหมอบ** แทนตัวของผู้ตอบเอง

ตัวอย่าง

(๖๔) **ครูหมอบ**ว่าคนเราไม่ชนะไปตลอดชีวิต ถ้าหากวันใดพบกับความพ่ายแพ้ขึ้นมา ลูกไม่ได้เตรียมพร้อมรับความรู้สึก เด็กก็จะรับไม่ได้ มันเคยมีบทเรียนมาแล้ว ที่รายการโทรทัศน์นำเด็กไปเล่นเกม สิ่งนี้ต้องได้รับการแก้ไข การปลุกฝังเรื่องการแพ้ชนะในเด็กนั้นขึ้นอยู่กับผู้ใหญ่ การยึดเหี้ยมความรู้สึกว่าต้องชนะบางทีก็เป็นเรื่องที่ยุใหญ่ไม่ได้ตั้งใจ หรือทำไปโดยไม่รู้ตัว เช่นการแสดงสีหน้าที่คาดหวังหรือการใช้คำพูดกับลูกก่อนการแข่งขัน ยิ่งผู้ใหญ่ที่ชอบพาลูกเข้าแข่งขัน เตรียมแต่ฝีมือแต่ไม่ได้เตรียมใจ เมื่อเด็กเกิดการสูญเสียเขาจะยอมรับไม่ได้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๑๗๗

(๖๕) เมื่อมองย้อนกลับมาที่อาหารของลูกในแต่ละวัน **หมอว่าไม่เข้าที่นะคะ**
เพราะอะไรก็ไม่ยอมทาน จะทานแต่ขนมและนมเท่านั้น สงสัยจะโตได้เพราะ
นมจริงๆ แม้นมจะให้พลังงานได้ดี แต่จะสร้างพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง
ให้กับลูกคะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๙๓

จากสองตัวอย่างข้างต้นเป็นการอ้างคำกล่าวของผู้ตอบเอง ในตัวอย่างแรกผู้ตอบ
 ระบุอาชีพและชื่อของตนเองร่วมด้วย ก่อนจะให้รายละเอียดถึงสิ่งที่ผู้ตอบอยากจะกล่าวกับผู้ถาม
 ในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมกรยอมรับการแพ้ชนะในเด็ก ส่วนในตัวอย่างที่สองผู้ตอบระบุเพียง
 อาชีพของตนเอง และกล่าวถึงพฤติกรรมกรรับประทานของเด็กที่ผู้ตอบเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่
 เหมาะสม

(๖๖) **หมอพบว่าเด็กที่มีลักษณะแบบนี้เขาจะเป็นเด็กคล่องแคล่ว ว่องไว**
ฉลาด เล่นสนุก โดดโผน ซึ่งเราก็เล่นกับเขาได้ เช่น เล่นตุ๊กตาต่างๆ โดยแต่ง
เป็นนิทานก็ได้ และคุณแม่ก็เล่นแบบผู้หญิงกับเขาด้วย เช่น ตัดเสื้อผ้าตุ๊กตา
ทำงานบ้าน ทำขนม ให้เขารู้จักของสวยงามๆ ปฏิบัติกับเขาด้วยความ
นุ่มนวล โตขึ้นเขาจะมีบุคลิกเป็นหญิงแท้แต่คล่องแคล่วว่องไวได้คะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๘๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๘

(๖๗) คุณแม่สามารถที่จะตั้งครมต่อไปได้อีกหลายห้อง ที่กลัวๆ กันว่าจะมี
ลูกได้อีกไม่เกิน ๒-๓ คนนั้น เพราะมดลูกบางตัวมาก กลัวว่ามดลูกจะแตก แต่
หมอเคยเห็นห้องที่ ๕ ก็ยังห้องกันได้ ไม่เกิดปัญหาแต่อย่างใด ส่วนหนึ่งเป็น
เพราะธรรมชาติได้ช่วยเหลือเกื้อกูลตัวมดลูกให้มีความยืดตัวได้ดีอยู่แล้วคะ

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๓ มี.ย. ๒๕๕๐ น.๘๑

(๖๘) ...ผ้าอ้อมสำเร็จรูปจะเป็นเหมือนกางเกงในตัวใหญ่ๆ เวลาที่เด็กเดินก็
อาจดูเหมือนขาเกๆ ออกจะเหมือนกับขาโก่ง **ซึ่งหมอก็ยังไม่เคยพบเด็กที่เกิด**
ปัญหาขาโก่งจากการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูป แต่ส่วนมากจะขาโก่งจากปัญหา
สุขภาพของเด็กเองมากกว่า

ปีที่ ๒๕ น.๒๙๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

ตัวอย่าง (๖๖)-(๖๘) มีการระบุชื่ออาชีพที่ใช้เป็นสรรพนามแทนตัวผู้ตอบ นั่นก็คือ หมอ ผู้ตอบอ้างประสบการณ์ของตนเองที่เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกถามต้องการทราบ และไม่ใช่เพียงแต่ผู้ตอบจะตอบคำถามโดยอ้างข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ตอบเองเท่านั้น ยังมีกรให้ข้อมูลหรือเหตุผลอื่นๆประกอบเพื่อสนับสนุนความถูกต้องของประสบการณ์ของผู้ตอบเองอีกด้วย

ตัวอย่างในกลุ่มต่อไปเป็นการอ้างตนเองในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ความคิด และความเข้าใจของผู้ตอบที่มีต่อคำถามของผู้ถาม โดยผู้ตอบจะใช้ชื่ออาชีพเป็นสรรพนามแทนตนในการตอบคำถาม ซึ่งจะตามมาด้วยความคิดเห็นที่เป็นของผู้ตอบเอง และข้อมูลอื่นๆเพื่อสนับสนุนความคิด ความเชื่อของผู้ตอบให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

(๖๙) พฤติกรรมแรกคือ การแคะจมูก ลองหาสาเหตุดูซิคะว่าเพราะอะไร มีเด็กจำนวนหนึ่งที่เป็นภูมิแพ้และมีน้ำมูกกรังในจมูก ทำให้รู้สึกรำคาญและพยายามกำจัดออก ซึ่งถ้ารักษาโรคภูมิแพ้ได้แล้วจะช่วยลดปัญหาการแคะจมูกของลูกได้ หลังจากอาบน้ำจมูกของลูกจะขึ้น คุณแม่ลองให้เขาเอากระดาษทิชชูจากนั้นก็วางทิชชูไว้ให้หยิบใช้ได้ง่าย หมอเชื่อว่าการใช้ทิชชูเช็ดจมูกจะทำให้เด็กแคะจมูกลดลงและรุนแรงน้อยลงด้วยคะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๐ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๙

(๗๐) ...ส่วนน้ำลูกพรุนหมอมักไม่ค่อยแนะนำในเด็กเล็กๆ หมอชอบให้เริ่มด้วยน้ำส้มคั้นธรรมดา ก่อน ถ้าหากว่าทานน้ำส้มคั้นแล้วอุจจาระดีขึ้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้น้ำลูกพรุน ซึ่งต้องซื้อมาจากต่างประเทศ แต่น้ำลูกพรุนก็ใช้กับเด็กท้องผูกได้ดีคะ ไม่มีอันตรายเพราะเป็นผลไม้ที่มีกากและมีรสเปรี้ยว

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๗๑) หมอเข้าใจว่าเด็กกำลังมีปัญหาทางอารมณ์ เช่น อารมณ์ซึมเศร้าเพราะคุณพ่อตาย แล้วคุณแม่เขายังอยู่เลี้ยงดูใหม่หรือจากไปด้วย ที่เด็กพูดได้แต่ไม่พูด และชอบรังแกเพื่อนแสดงถึงภาวะไม่ปกติของจิตใจ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๙๘

๔.๒.๑.๑.๒ อ้างผู้อื่น

การอ้างผู้อื่นในที่นี้เป็นการอ้างความคิด คำพูด หรือประสบการณ์ของผู้อื่นที่เกี่ยวกับประเด็นคำถามที่ผู้ถามต้องการทราบ มักจะระบุชื่อหรือตำแหน่งหน้าที่การงานของบุคคลนั้นๆ ที่ผู้ตอบต้องการอ้างถึง เช่น นักวิชาการ ผู้ใหญ่ แพทย์ เฉพาะทางด้านต่างๆ ชาวต่างชาติ คนโบราณ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๗๒) มีนักวิชาการจำนวนมากพูดว่า ดนตรี classic จะส่งผลต่อการพัฒนาสมองของเด็ก ซึ่งหมอไม่มีข้อคัดค้าน แต่อยากจะบอกว่าตัวคุณแม่เองก็ควรจะมีความสุขกับการฟังด้วยความรู้สึกเพลิดเพลินและผ่อนคลาย เพราะอารมณ์ของแม่จะมีผลต่อตัวลูกมาก และการให้ลูกฟังเพลงนอกจากจะทำให้เขาพัฒนาสมองแล้ว ยังทำให้เขารู้สึกผ่อนคลายด้วย...

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๕๘

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบอ้างถึงคำกล่าวของนักวิชาการในเรื่องดนตรี classic กับ พัฒนาการทางสมองของเด็ก ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ตอบเองก็มีความคิดเห็นสอดคล้องด้วย จัดว่าเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างคำกล่าวของนักวิชาการที่ผู้ตอบได้ระบุจำนวนไว้ด้วยว่ามีเป็นจำนวนมาก กับความคิดความเชื่อส่วนตัวของผู้ตอบเอง ทำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในข้อมูลดังกล่าวได้

(๗๓) เท่าที่ได้ถามจากแพทย์ผู้ดูแลเด็กในระยะยาว ยังไม่เคยพบว่าเด็กเกิดเนื้องอกตามที่ตำราฝรั่งเรียกว่า WILMS TUMOR ซึ่งคนไทยอาจจะแตกต่างจากฝรั่งก็ได้ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าเรายังติดตามเด็กไม่นานพอเหมือนฝรั่งที่รู้จักโรคนี้ก่อนพวกเรา หมอจึงเน้นว่า ต้องพาลูกไปพบแพทย์สม่ำเสมอ มีอะไรก็ปรึกษาคุณหมอได้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๖

สำหรับตัวอย่างนี้ผู้ตอบได้อ้างข้อมูลที่ได้จากผู้อื่นซึ่งมีความรู้ ความสามารถ เฉพาะทาง นั่นก็คือ แพทย์ผู้ดูแลเด็กในระยะยาว การที่ผู้ตอบอ้างข้อมูลที่ได้จากแพทย์เฉพาะทางนั้นอาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบเองไม่มีข้อมูลหรือไม่ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบโดยตรง แต่ได้ทำหน้าที่ในการตอบคำถามให้แก่ผู้ถามด้วยการไปหาข้อมูลในสิ่งที่ผู้ถามต้องการ

ทราบจากผู้ที่มีความรู้หรือมีความสามารถเฉพาะทางมากกว่า ผู้ตอบจึงระบุที่มาของข้อมูลให้ ผู้อ่านได้รับทราบเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลนั่นเอง

นอกจากนี้ ในการแนะนำให้ผู้ถามไปสอบถามความรู้อื่นๆเพิ่มเติมนั้น ผู้ตอบ มักจะระบุชื่อหรือตำแหน่งหน้าที่การงานของบุคคลนั้นๆ ด้วยเช่นกัน เช่น หมอเด็ก จิตแพทย์ กุมารแพทย์ คุณหมอทีดูแลครรภ์ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๗๔) หมอคิดว่าเราควรจะทำสร้างวินัยให้ชัดเจน ลดสิ่งเร้าที่มีมากเกินไป เช่น ลดจำนวนของเล่น ขณะพูดกับลูกก็ให้ปิดทีวี และมองหน้าลูก จัดเวลาใน กิจวัตรคร่ำๆ พยายามทำให้เด็กติดเป็นนิสัย และรอดูไปจนถึงอายุ ๔-๖ ขวบ ถ้าลูกชนมากหรือพูดไม่รู้เรื่องควรพาพบจิตแพทย์เด็กค่ะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๗๕) ...เมื่อทราบว่าอยู่ตรงไหน หมอก็สามารถผ่าตัดนำลูกอันทะลวงมาอยู่ใน ถูงได้ต่อไป ซึ่งไม่จำเป็นต้องรีบผ่าตัดก็ได้ คุณแม่ควรปรึกษากุมารแพทย์ที่ ตรวจสุขภาพลูกเป็นประจำนะคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๓

การใช้ถ้อยคำที่อ้างบุคคลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลนี้ ทำให้เห็นภาพ ว่า สถานภาพทางสังคมในด้านหน้าที่การงานของผู้ตอบซึ่งก็คือ แพทย์หรือครู รวมถึงผู้คนที่ ผู้ตอบอ้างถึง จัดเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีประสบการณ์มากนั้น เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือได้ อีกทั้งอาชีพแพทย์ ครู หรือนักวิชาการ ถือเป็นอาชีพที่ผู้คนในสังคมให้การเคารพ และเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถอยู่แล้ว ผู้ตอบจึงนำชื่ออาชีพของตนเองหรือของบุคคลที่ ตนเองต้องการอ้างถึงมาช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลได้ ซึ่งพ่อแม่ในปัจจุบันก็เลือกที่จะ เชื่อถือในข้อมูลที่ได้รับจากแพทย์ ครู นักวิชาการนี้ด้วยเช่นกัน

๔.๒.๑.๒ อ้างหมู่มาก

นวรรรณ พันธุเมธา (๒๕๔๙ : ๗๐) จัดให้คำว่า *อย่างน้อย* *อย่างมาก* *ปรกติ* *ส่วนใหญ่* *ตามธรรมดา* *ตามปรกติ* *บังเอิญ* *โดยมาก* *บางที* เป็นต้นนี้

เป็นคำอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่า คำบอกโอกาส โดยอธิบายไว้ว่า คำบอกโอกาสใช้ขยายคำกริยา แสดงว่ากริยามีโอกาสจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงไร เป็นเหตุการณ์สามัญ เกิดขึ้นเสมอหรือไม่

จากข้อมูลการตอบที่ศึกษาพบคำว่า **ส่วนมาก ส่วนใหญ่ ทุกคน โดยทั่วไป โดยปกติ บางครั้ง ปกติ ตามปกติ** เป็นต้น เมื่อพิจารณาบริบทในการตอบพร้อมด้วยแล้ว คำต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นมักจะสื่อความหมายถึงทั้งกลุ่มคนและโอกาสของการเกิดสิ่งต่างๆ ผู้วิจัยจึงเรียกคำที่ปรากฏในกลุ่มนี้ว่า คำที่ใช้อ้างหมู่มา ซึ่งหมายรวมถึง การอ้างผู้คนจำนวนมากและการอ้างโอกาสของการเกิดสิ่งต่างๆ ด้วย โดยการอ้างหมู่มากนี้ ผู้ตอบใช้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูล ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการเกิดสิ่งขึ้นกับผู้ถาม หรือสิ่งที่ผู้ถามกำลังสงสัยและคิดว่าเป็นปัญหาอยู่นั้น ในความเป็นจริงสิ่งนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ถามเพียงคนเดียวหรือแค่ครั้งเดียว แต่ได้เกิดขึ้นกับคนหมู่มาก หรือมีโอกาสเกิดขึ้นได้เสมอด้วย

ตัวอย่าง

(๗๖) *ความกังวลของคุณแม่คงจะไม่ต่างกับคุณพ่อคุณแม่ส่วนใหญ่ ที่พอลูกถึงเวลาต้องเข้าโรงเรียนก็จะรู้สึกกังวลกับการปรับตัวของลูกต่อโรงเรียนวันแรกซึ่งก็มีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน...*

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ น.๑๙๐

ตัวอย่างนี้ ผู้ตอบใช้คำว่า **ส่วนใหญ่** เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ถามว่า ความกังวลเกี่ยวกับการปรับตัวของลูกต่อการไปโรงเรียนวันแรกนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เป็นพ่อและแม่ส่วนใหญ่อยู่แล้ว เป็นความกังวลที่ไม่ได้เกิดกับผู้ถามเพียงคนเดียว

(๗๗) *ส่วนเรื่องที่คุณแม่กังวลคือ พัฒนาการทางภาษาของลูกที่ยังติดอ่างอยู่ อยากให้คุณแม่ลองย้อนกลับมาดูเด็กคนอื่นในวัยเดียวกันสำหรับอายุนานนี้ ส่วนมากจะพูดได้เป็นคำๆ เด็กบางคนอาจจะเก่งพูดติดกันได้ ๒ คำ แต่ส่วนใหญ่จะทำไม่ได้ หรือบางคนเพิ่งจะเริ่มพูดคำแรกอยู่เลย*

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๔

คำว่า *ส่วนมาก* และ *ส่วนใหญ่* ที่ใช้ในตัวอย่างนี้ ผู้ตอบใช้แทนกลุ่มของเด็กที่อยู่ในช่วงวัยเดียวกันกับลูกของผู้ถาม ผู้ตอบให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กในวัยนี้เพื่อตอบคำถามที่แสดงความกังวลของผู้ถามในเรื่องการพูดติดอ่างของลูก ผู้ตอบได้อ้างพัฒนาการของเด็กหนุ่มมากที่มีอายุอยู่ในช่วงเดียวกันกับลูกของผู้ถาม เปรียบเทียบให้ผู้ถามได้เห็น ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับลูกนั้นไม่ได้เป็นเรื่องที่กำลังเป็นปัญหาใดๆเลย เป็นการตอบคำถามที่อ้างหนุ่มมาก เพื่อให้ผู้ถามเห็นภาพได้ชัดเจน และเชื่อถือในคำตอบได้มากขึ้น

(๗๘) *สะดือจุ่นจะค่อยๆ มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ ส่วนมากจะหายไปเมื่ออายุไม่เกิน ๓ ขวบ...*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๗๙) *ส่วนมากเด็กอายุ ๖ ขวบ จะไม่มีอาการชัก นอกจากมีปัญหาแทรกซ้อนอื่นๆ ...*

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๔ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๑

ในตัวอย่างแรก ผู้ตอบใช้คำว่า *ส่วนมาก* แทนกลุ่มของเด็กหนุ่มมาก โดยผู้ตอบได้อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางด้านร่างกายกับช่วงอายุของเด็ก การใช้คำที่แสดงหนุ่มมากนี้ช่วยให้ข้อมูลที่ผู้ตอบให้มานั้นดูมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น เพราะเมื่อเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับหนุ่มมากแล้วนั้น ก็อาจถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาได้

สำหรับคำว่า *ส่วนมาก* ในตัวอย่างถัดมาเป็นการแสดงถึงระดับช่วงอายุของเด็กที่สัมพันธ์กับเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ ผู้ตอบต้องการให้ผู้อ่านได้ทราบถึงอาการต่างๆของโรคที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามช่วงอายุที่ต่างกัน แต่มักจะเป็นอาการที่เกิดขึ้นกับคนหนุ่มมาก ถือเป็นเรื่องที่เป็นธรรมชาติเป็นปกติ การใช้คำว่า *ส่วนมาก* จึงเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบได้ เพราะสิ่งที่ผู้ตอบให้ข้อมูลนั้นได้เกิดขึ้นจริงกับคนหนุ่มมากแล้ว

(๘๐) *อาหารที่มีประโยชน์ต่อเด็กในท้องคืออาหาร ๕ หมู่ อย่างที่คุณเข้าใจนั่นแหละครับ โดยพยายามกินให้เพียงพอ นอกจากนั้นยังต้องกินวิตามินและธาตุเหล็กที่แพทย์สั่งให้แม่ท้องทุกคนด้วยครับ*

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๑

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่า *ทุกคน* แทนกลุ่มของแม่ที่ตั้งครรภ์ ผู้ตอบแสดงให้ผู้ถามทราบสาเหตุที่ผู้ถามจึงต้องรับประทานวิตามินและธาตุเหล็กเสริมนอกเหนือจากการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อเด็กในครรภ์ให้ครบ ๕ หมู่ อย่างเพียงพอ นั้นเป็นเพราะแม่ที่ตั้งครรภ์ซึ่งในที่นี้ผู้ตอบเน้นย้ำว่าเป็นแม่ตั้งครรภ์ทุกคนจะได้รับวิตามินและธาตุเหล็กดังกล่าวตามที่แพทย์สั่ง ข้อมูลจึงน่าเชื่อถือขึ้นเพราะแม่ตั้งครรภ์ทุกคนต้องรับประทานวิตามินและธาตุเหล็กเสริมตามที่แพทย์สั่งให้ ผู้ถามเองก็เป็นแม่ตั้งครรภ์คนหนึ่งจึงต้องรับประทานวิตามินและธาตุเหล็กเสริมด้วยเช่นกัน

(๘๑) โดยทั่วไปเราจะให้เด็กดื่มแต่นมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน ไม่ให้ดื่ม น้ำอื่นๆเลย เพราะในน้ำนมมีน้ำอยู่ในปริมาณเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของลูกอยู่แล้วค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๔

ในตัวอย่างนี้คำว่า โดยทั่วไป เป็นการกล่าวถึงการปฏิบัติที่ให้เด็กดื่มนมของแม่เพียงอย่างเดียวตั้งแต่แรกเกิดจนครบ ๖ เดือน เป็นการปฏิบัติที่เกิดขึ้นแล้วอย่างต่อเนื่อง จนถือว่าเป็นเรื่องปกติ ทั่วไป เป็นการอ้างการปฏิบัติต่อคนหมู่มากเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบได้

(๘๒) โดยปกติเมื่อร่างกายเด็กได้รับโปรตีนจากนมวัวแล้ว จะมีการสะสมอยู่ที่ พักหนึ่ง จึงจะแสดงอาการออกมา สำหรับเด็กที่แพ้โปรตีนในนมวัวมาตั้งแต่เล็กๆ ส่วนมากจะถูกสะสมมาตั้งแต่คุณแม่ยังท้อง และหลังจากคลอดอาการจะค่อยๆ แสดงมาเรื่อยๆ เด็กบางคนแพ้เร็ว บางคนแพ้ช้า สำหรับอาการแพ้ในนมวัวในเด็กเล็กๆ นั้น จะแสดงออกมาในอาการของผื่นน้ำนม หรือเป็นหวัดด้วยค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

คำว่า โดยปกติ ในตัวอย่างนี้ เป็นการอ้างถึงการเกิดอาการบางอย่างในร่างกายเด็กที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของการแพ้โปรตีนในนมวัวของเด็ก การแพ้โปรตีนในนมวัวของเด็กๆ นี้ มีการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในเด็กจำนวนมาก จนถือว่าเป็นอาการที่พบเห็นหรือรับทราบว่าเป็นเรื่องปกติไปแล้ว การใช้คำว่า โดยปกติ เพื่อแทนการเกิดอาการบางอย่าง

ในคนหมู่มากที่มีโอกาสในการเกิดจนเห็นว่าเป็นเรื่องปกติไปแล้วนั้น เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลได้ด้วย

(๘๓) ปกติหลังคลอดแล้ว รังไข่จะสามารถทำงานได้ปกติ และมีการตกไข่อีกครั้งตั้งแต่ ๔ สัปดาห์เป็นต้นไป ทำให้สามารถมีประจำเดือนได้ตามปกติตั้งแต่ สัปดาห์ที่ ๖ หลังคลอด บางคนก็อาจเร็วกว่านี้ แต่หากเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แต่เพียงอย่างเดียว และให้ลูกดูดนมอย่างสม่ำเสมอ ก็จะสามารถกดการตกไข่ออกไปได้อย่างน้อยอีก ๖ เดือน ทำให้ไม่มีประจำเดือนและป้องกันการตั้งครรภ์โดยธรรมชาติด้วย

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๔ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๗๘

คำว่า ปกติ ตามปกติ ที่ปรากฏในตัวอย่างนี้ เป็นคำที่แสดงโอกาสของการเกิดการตกไข่ที่จะมีผลต่อการตั้งครรภ์ภายหลังจากการคลอดบุตร ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับคนหมู่มากและเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง จนถือได้ว่าเป็นเรื่องปกติ ดังนั้นคำว่า ปกติ ตามปกติ ในตัวอย่างนี้จึงสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่อธิบายเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ที่อาจจะเกิดได้จากระบบการทำงานของรังไข่ตามช่วงเวลาต่างๆ ภายหลังการคลอดบุตร ซึ่งคนหมู่มากก็จะเกิดลักษณะอาการดังกล่าวเช่นกัน จนถือเป็นเรื่องปกติทั่วไปได้

ถ้อยคำเพื่ออ้างหมู่มากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ทำให้เห็นภาพว่า ผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์ ครู หรือนักวิชาการนั้นพยายามแสดงให้เห็นให้ผู้ถามซึ่งก็คือพ่อแม่ปัจจุบันทราบว่า สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ถามกำลังสงสัยหรือเป็นกังวลอยู่นั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นอยู่แล้วเป็นปกติ เกิดขึ้นกับคนหมู่มาก หรือเป็นสิ่งที่คนหมู่มากปฏิบัติกัน ถ้อยคำต่างๆ นอกจากเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบแล้ว ยังทำให้ผู้ถามคลายความกังวลใจ หรือหายสงสัยได้ด้วย

๔.๒.๑.๓ อ่างศัพท์ทางวิชาการ

จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับโรคต่างๆที่เกิดขึ้นแก่เด็กหรืออาการบางอย่างที่เกิดขึ้นแก่แม่ที่ตั้งครรภ์ การอธิบายข้อมูลเพื่อเป็นการตอบข้อสงสัยของผู้ถามนั้น ผู้ตอบจึงมักจะมีการอ้างคำศัพท์ต่างๆ ที่ปรากฏในวงการการศึกษาหรือวิชาการทางด้านการแพทย์ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นสากล มีการศึกษาและยอมรับกันโดยทั่วไป คำตอบจึงมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

(๘๔) ขณะนี้คุณตั้งครรภ์ได้สองเดือน และยังคงให้ลูกคนแรกดูนมอยู่ การดูนมของลูกจะไปกระตุ้นให้มีการหลั่ง ออกซีโตซิน (Oxytocin) ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้มดลูกบีบตัว ยิ่งถ้าท้องแก่ขึ้นเรื่อยๆ ฤทธิ์ออกซีโตซินนี้จะมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเช่นกัน...

ปีที่ ๒๔ น.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๘๕) ตอบรวมทั้ง ๒ ข้อเลยคะว่า โรค BECKWITH WEIDERMAN SYNDROME ทำให้แรกเกิดตัวโต อวัยวะในร่างกายก็โตกว่าเด็กปกติ เช่น ลิ้นโต หัวใจโต หรืออวัยวะอื่นโต (ตับ ม้าม ไต) เดิมไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด แต่ในปัจจุบันพบว่า เป็นความผิดปกติของโครโมโซมที่มี deletion ของโครโมโซมตำแหน่งหนึ่ง (แต่ถ้าหากเป็นอาการของดาวนซินโดรมนั้น จะมีโครโมโซมเกินในตำแหน่งที่ ๒๑)...

ปีที่ ๒๕ น.๒๘๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๕

ในตัวอย่างทั้ง (๘๔) และ (๘๕) ผู้ตอบตอบคำถามในเรื่องของการให้นมบุตร ในขณะที่ตั้งครรภ์ว่าจะมีผลเป็นเช่นไรบ้าง และการอธิบายลักษณะอาการของโรคชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในเด็ก ผู้ตอบใช้ศัพท์วิชาการซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะที่แสดงชื่อของสารชนิดหนึ่งที่มีอยู่ในร่างกายมนุษย์ เรียกว่า ออกซีโตซิน (Oxytocin) สารนี้จะหลั่งออกมาเมื่อมีการกระตุ้นจากการดูนมของลูกในขณะที่แม่ตั้งครรภ์ และชื่อของโรคชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นในเด็กว่า โรค BECKWITH WEIDERMAN SYNDROME ซึ่งผู้ตอบได้อธิบายอาการเฉพาะของโรคนี้ไว้ด้วย ชื่อของสารและชื่อของโรคที่ผู้ตอบกล่าวในคำตอบนี้ถือเป็นคำศัพท์เฉพาะที่มีการกำหนดใช้ในกลุ่มของวิชาการทางการแพทย์ เป็นที่รับรู้และเข้าใจความหมายกันอยู่แล้วในกลุ่มของผู้ที่ศึกษา ดังนั้นเมื่อข้อมูลดังกล่าวมีการศึกษาและผ่านการยอมรับมาแล้ว คำศัพท์เฉพาะต่างๆที่ปรากฏจึงดูมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

(๘๖) ...แต่ยังมีกลุ่มอาการหนึ่งซึ่งไม่ได้เป็นอาการร้ายแรงนัก มักเกิดในเด็กอายุ ๒ ปี ที่ฝรั่งเขาเรียกกันว่า TERRIBLE TWO ซึ่งมีทั้งหมด ๔ T คือ
TODDLER = เตาะเตะ
TOILET TRAINING = ฝึกหัดขับถ่าย

TEETHING = ฟันขึ้นจนจะครบ งอแง

TANTRUM = โวยวายเมื่อไม่ได้ดังใจ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๑๐๔

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบตอบคำถามโดยให้ข้อมูลที่เป็นการอธิบายกลุ่มอาการหนึ่งที่เกิดขึ้นในเด็กอายุ ๒ ปี ผู้ตอบอ้างศัพท์ทางวิชาการที่อธิบายลักษณะอาการต่างๆ โดยมีการกำหนดชื่อของกลุ่มอาการนี้ว่า TERRIBLE TWO นอกจากศัพท์เฉพาะทางวิชาการที่เป็นชื่อของกลุ่มอาการนี้แล้ว ผู้ตอบยังใช้การอ้างบุคคลเข้าร่วมด้วย ในที่นี้ผู้ตอบอ้างชาวต่างชาติว่าเป็นผู้ที่เรียกชื่อกลุ่มอาการดังกล่าวในลักษณะนี้ ผู้ตอบเองก็เรียกชื่อตาม เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ ชื่อของกลุ่มอาการที่ผู้ตอบกล่าวอ้างนั้นไม่ได้เป็นชื่อที่ผู้ตอบรู้เพียงคนเดียว แต่เป็นชื่อที่มีลักษณะเป็นสากล ชาวต่างชาติอื่นๆก็เรียกชื่อกลุ่มอาการนี้ด้วยคำศัพท์นี้เช่นกัน

ถ้อยคำที่อ้างศัพท์ทางวิชาการต่างๆ ดังตัวอย่างข้างต้น ผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์ มักจะใช้ศัพท์เฉพาะทางวิชาการ ทำให้เห็นภาพของแพทย์ผู้มีความรู้ในทางวิชาการที่มากกว่าผู้คนทั่วไป สามารถยกคำศัพท์ทางวิชาการต่างๆ ขึ้นมากล่าวอ้างเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบได้ โดยที่ผู้ถามเองก็ยอมรับและเชื่อถือในคำตอบนั้น เพราะถือเป็นสิ่งที่ผ่านการศึกษาหรือค้นคว้าวิจัยจนได้รับการยอมรับแล้ว

๔.๒.๑.๔ อ้างความทันสมัย

การอ้างความทันสมัยเป็นการใช้คำที่บ่งบอกช่วงเวลาเพื่อแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าข้อมูลที่ผู้ตอบให้ นั้นอ้างอิงในช่วงเวลาปัจจุบัน ซึ่งจากข้อมูลของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ ปรากฏคำที่อ้างความทันสมัยทั้งหมด ๓ คำ ได้แก่ **ปัจจุบัน** **เดี๋ยวนี้** และ **สมัยนี้**

ตัวอย่าง

(๘๗) อาหารที่จำเป็นสำหรับเด็กช่วง ๖ เดือนแรก คือ นมแม่ ปัจจุบันพบว่า ถ้าดีมนมแม่เต็มทีอาหารเสริมจะไม่จำเป็นจนอายุ ๖ เดือนไปแล้ว แต่หากเด็กให้นมแม่แล้วใช้นมผสมแทนก็สามารถปรับให้ในปริมาณที่มากขึ้นตามความต้องการของร่างกายลูกได้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๒

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่จำเป็นสำหรับเด็กในช่วงอายุ ๖ เดือนแรก ผู้ตอบกล่าวว่าอาหารเสริมไม่มีความจำเป็นสำหรับเด็กวัย ๖ เดือน อาหารที่จำเป็นคือ นมแม่ เท่านั้น แต่หากภายหลังจาก ๖ เดือนไปแล้ว มีการเลิกให้นมแม่แล้วใช้นมผสมแทน ก็สามารถปรับปริมาณการให้อาหารเสริมให้เพียงพอต่อความต้องการของเด็กได้ ข้อมูลที่ผู้ตอบใช้ในการตอบคำถามนี้ ผู้ตอบได้อ้างถึงการพบ ซึ่งก็อาจจะหมายถึงการศึกษาหรืองานวิจัยใดๆที่พบข้อมูลในเรื่องนี้ ซึ่งผลของการศึกษาหรืองานวิจัยใดๆนั้นมีการรายงานออกมาในช่วงเวลาปัจจุบัน เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือว่าข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่ทันสมัย เหมาะสมกับการดูแลเด็กในขณะนั้น

(๘๘) **สมัยนี้คุณแม่มือใหม่ใช้ผ้าอ้อมแบบสำเร็จรูปกันทั้งนั้น** สำหรับคุณแม่ น้องพรีมก็นับว่าเป็นผู้ที่ใช้ได้เหมาะสม...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๘๙) **เดี๋ยวนี้เด็กและผู้ใหญ่เป็นโรคมุมิแพ้กันมาก** สาเหตุเพราะโลกเปลี่ยนไป ชีวิตประจำวันของเราต้องพบเจอกับสารสังเคราะห์กันมากขึ้นทั้งกิน ใช้ อาบ ฯลฯ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๑๐๔

ตัวอย่างทั้ง ๒ ข้างต้น ก่อนที่ผู้ตอบจะอธิบายรายละเอียดของข้อมูลเพื่อตอบคำถาม ผู้ตอบได้ใช้คำที่อ้างถึงช่วงเวลาคำว่า **สมัยนี้** และ **เดี๋ยวนี้** ขึ้นต้นก่อน ผู้ตอบต้องการที่จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบนั้นๆว่าเป็นข้อมูลที่ในปัจจุบัน เข้ากับยุคสมัย ผู้ถามหรือผู้อ่านสามารถเชื่อถือในคำตอบนั้นได้

นอกจากคำว่า **สมัยนี้** และ **เดี๋ยวนี้** ซึ่งเป็นการอ้างช่วงเวลาของการใช้ผ้าอ้อมแบบสำเร็จรูปในตัวอย่าง (๘๘) และการเกิดโรคมุมิแพ้ในตัวอย่าง (๘๙) แล้วนั้น ผู้วิจัยยังพบว่า ในการให้ข้อมูลเพื่อตอบคำถาม มักจะปรากฏคำที่ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลที่ผู้ตอบกำลังให้อยู่นั้นได้ด้วย นั่นคือ ในตัวอย่าง (๘๘) ปรากฏคำว่า **ทั้งนั้น** ซึ่งเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือโดยการอ้างหมู่่มาก นอกจากการอ้างช่วงเวลาในสมัยปัจจุบันที่มีการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปแล้วนั้น ยังมีการอ้างคุณแม่มือใหม่จำนวนมากที่ใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปในการดูแลเด็กด้วย ข้อมูลดังกล่าวจึงดูน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ส่วนในตัวอย่าง (๘๙) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเกิดโรคภูมิแพ้ นอกจากผู้ตอบจะอ้างว่าในช่วงเวลาปัจจุบันทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต่างก็เป็นโรคภูมิแพ้ ผู้ตอบยังได้เพิ่มความน่าเชื่อถือโดยใช้คำที่อ้างหม่มากเหมือนในตัวอย่าง (๘๘) แต่ในตัวอย่างนี้ใช้คำว่า *กันมาก* น่าจะหมายถึง เด็กและผู้ใหญ่ในปัจจุบันที่เป็นโรคภูมิแพ้ และคำว่า *มาก* เป็นคำที่สื่อถึงจำนวนของผู้ที่เป็นโรคภูมิแพ้ในปัจจุบันที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก การใช้คำว่า *กันมาก* ดังกล่าวจึงเข้ามาทำหน้าที่ช่วยเสริมให้ข้อมูลที่อยู่ก่อนหน้านั้นมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ถ้อยคำที่ใช้อ้างช่วงเวลานั้นทำให้เห็นภาพว่าเรื่องของช่วงเวลามีผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทคนส่วนใหญ่จะยอมรับข้อมูลที่ เป็นปัจจุบัน เพราะถือว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากได้รับข้อมูลที่ทันสมัย มีความเป็นจริงมากเท่าไร ความน่าเชื่อถือจะมีมากขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้ตอบจึงมักเลือกถ้อยคำที่อ้างถึงช่วงเวลามาเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูล

๔.๒.๑.๕ อ้างหลักเกณฑ์

หลักเกณฑ์ หมายถึง น. หลักที่กำหนดไว้เพื่อใช้วินิจฉัยและปฏิบัติตาม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช, ๒๕๔๒) โดยในวาทกรรมการตอบนี้ ผู้ตอบได้อ้างถึงหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบ มักจะใช้คำหรือกลุ่มคำที่ **เกณฑ์ มาตรฐาน เกณฑ์เฉลี่ย เกณฑ์มาตรฐาน ตารางมาตรฐาน** เป็นต้น คำว่า เกณฑ์ หรือมาตรฐานนั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช ๒๕๔๒ ให้ความหมายที่ อยู่ในขอบข่ายของคำว่าหลักเกณฑ์แล้ว ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงจัดให้กลุ่มคำดังกล่าวข้างต้นอยู่ในหมวดหมู่ของการอ้างหลักเกณฑ์ ดังนี้

ตัวอย่าง

(๙๐) *น้ำหนักของลูกอยู่ที่เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ ๗๕ หมายความว่า ถ้าเอาเด็กอายุเท่ากัน ๖ เดือน เป็นเด็กหญิงจำนวน ๑๐๐ คนมาเข้าแถววัดน้ำหนัก ลูกของคุณอยู่อันดับที่ ๗๕ จากคนตัวมอมที่สุด และมีเด็กที่อ้วนกว่าแค่ ๒๕ คน ส่วนความยาว (เราไม่เรียกว่าความสูงเพราะเด็กยังยืนไม่ได้ แต่นอนวัดจึงเรียกว่าความยาว) อยู่เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ ๕๐ กว่า จึงไม่มีอะไรน่าเป็นห่วงค่ะ พุดง่าย ๆ ว่าลูกของคุณอยู่ตรงเกณฑ์เฉลี่ยพอดี มีคนเด็ยกว่า ๕๐ คน สูงกว่า*

๕๐ คน ในกลุ่มเด็กหญิงอายุ ๖ เดือนเท่าๆกัน ถ้าเป็นเด็กชายก็จะต้องใช้ ตารางมาตรฐานของเด็กชาย ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๙๓-๙๔

(๙๑) ลูกชายอายุ ๘ เดือน มีน้ำหนักและส่วนสูงดีมากแล้ว ดีกว่าเด็กปกติทั่วไป คือ น้ำหนัก ๙.๕ กก. อยู่ที่ ๙๐ เปอร์เซ็นไทล์ ความยาว ๘๐ ซม. อยู่ที่ ๙๗ เปอร์เซ็นไทล์ อาจจะไม่เข้าใจว่าอะไรกันแน่ ก็ตอบว่าเป็นมาตรฐานเด็กไทย อายุ ๘ เดือน ถ้านำมา ๑๐๐ คน เข้าแถวกัน ลูกคุณอยู่อันดับที่ ๙๐ จากเตี้ยและผอมสุด...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๙๘

(๙๒) หมอได้ดูในตารางมาตรฐานแล้วปรากฏว่า เด็กชายอายุ ๒ เดือน เท่ากับลูกของคุณ จะมีน้ำหนักโดยเฉลี่ยตั้งแต่ผอม ๔ กิโลกรัม ถึงอ้วน ๕.๘ กิโลกรัม ความยาวของเด็ก ซึ่งสั้น ๕๓ เซนติเมตร จนถึงความยาว ๖๑ เซนติเมตร (ภาษาแพทย์เรียกว่าเปอร์เซ็นไทล์ที่ ๓ ถึง ๙๗) แต่ลูกของคุณอ้วนกว่าเกณฑ์คือ ๗.๘ กิโลกรัม ซึ่งความยาวยังอยู่ในเกณฑ์ปกติ หมอคิดว่าเป็นที่ยอมรับได้ในเด็กที่อุดมสมบูรณ์ด้วยโภชนาการที่ดีเช่นนี้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๑๐๖

กลุ่มตัวอย่างข้างต้น ผู้ตอบได้ให้ข้อมูลด้วยการอ้างเกณฑ์หรือมาตรฐานของ พัฒนาการทางด้านร่างกายที่มีการคำนวณและระบุเป็นตัวเลขร้อยละไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งผู้ตอบ ยังได้อธิบายความหมายของตัวเลขเกณฑ์เฉลี่ย หรือมาตรฐานต่างๆเหล่านั้นให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ขึ้นด้วย

(๙๓) เมื่อเด็กอายุได้ ๓ เดือนขึ้นไป เด็กก็จะมีการเล่น การเคลื่อนไหว ร่างกาย แข็งขามากกว่าเดิม ไม่อ้วนตุ้ต๊ะ น้ำหนักตัวก็เริ่มเข้าสู่สมดุลขึ้น และ กราฟของน้ำหนักตัวก็จะไม่พุ่งสูงขึ้นไปมากจากเกณฑ์มาตรฐาน

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๑๐๖

ตัวอย่าง (๙๓) แม้ไม่มีข้อมูลที่แสดงเป็นตัวเลขชัดเจนเหมือนในกลุ่มตัวอย่างก่อนหน้า แต่ผู้ตอบยังคงตอบคำถามโดยให้ข้อมูลที่อ้างถึงหลักเกณฑ์ ซึ่งในตัวอย่างนี้ใช้กลุ่มคำว่า เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อให้คำตอบของตนเองนั้นมีความน่าเชื่อถือขึ้น

อาจกล่าวได้ว่าคำตอบที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นเมื่อมีหลักเกณฑ์มารองรับ เพราะหลักเกณฑ์ต่างๆ สามารถใช้เป็นแบบวัดหรือตัวประเมินที่เห็นภาพได้ชัดเจน แสดงให้เห็นภาพของผู้นั้นในสังคมที่ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักเกณฑ์เป็นตัววัด ในงานวิจัยนี้จะเห็นได้ว่าแพทย์พยายามอธิบายคำตอบร่วมกับการใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ แก่ผู้ถาม ซึ่งผู้ถามเองก็เชื่อถือในความถูกต้องของคำตอบนั้น และพยายามดูแลเด็กในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้แล้วในทางวิชาการ

๔.๒.๑.๖ อ้างข้อเท็จจริง

การสร้างความน่าเชื่อถือโดยการอ้างถึงข้อเท็จจริงนี้มักปรากฏคำที่บ่งบอกให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าสิ่งที่ผู้ตอบจะกล่าวต่อไปนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เป็นธรรมชาติ เป็นเรื่องที่คนทั่วไปสามารถเห็นและรับรู้ได้เหมือนกัน โดยมักปรากฏคำที่แสดงการเน้นย้ำความเป็นจริงได้แก่ **ข้อเท็จจริง ความจริง อันที่จริง ในความเป็นจริง จริงๆแล้ว เป็นต้น**

ตัวอย่าง

(๙๔) ข้อเท็จจริงคือ ในขณะที่ตั้งครรภ์มักมีตกขาวมากกว่าปกติอยู่แล้ว เนื่องจากต่อมต่างๆ ที่อยู่ภายในช่องคลอด มีการทำงานเพิ่มขึ้น และมีการขับเมือกต่างๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ช่องคลอดมีตกขาวมากขึ้นตามไปด้วย โอกาสที่จะเป็นเชื้อราในช่องคลอดขณะตั้งครรภ์จึงสูงตามไปด้วย

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๐

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบให้ข้อมูลเรื่องการตกขาวในขณะที่ตั้งครรภ์ ผู้ตอบใช้คำว่า **ข้อเท็จจริง** ขึ้นต้น ก่อนที่จะให้รายละเอียดอื่นๆที่เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกถามต้องการทราบ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายไว้ว่า **ข้อเท็จจริง** หมายถึง น. ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง; (กฎ) ข้อความหรือเหตุการณ์ที่วินิจฉัยแล้วว่าเป็นจริง (แตกต่างกับข้อกฎหมาย) ผู้ตอบเลือกใช้คำว่า **ข้อเท็จจริง** กล่าวนำก่อนที่จะให้ข้อมูลหรือ

รายละเอียดอื่นๆเพิ่มเติมนั้น เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้ผู้อ่านทราบว่าข้อมูลที่ผู้ตอบให้นั้นเป็นความจริง มีการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นจริง เชื่อถือได้

(๙๕) ความจริงพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ๆ เริ่มจากชันคอได้ เอียงหัวไปมา พลิกคว่ำ หัดนั่ง และนั่งได้เองตั้งแต่อายุ ๗-๘ เดือน แล้วจึงคลาน กล้ามเนื้อจะไล่มาตั้งแต่ต้นคอ ไหล่ แขน ขา และลำตัว ต่อไปจะเริ่มยืนด้วย ๒ ขา ไม่ใช่ ๒ ขา ๒ แขน ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๕

ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่าความจริงขึ้นต้นก่อนที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็ก และในตอนท้ายของการให้ข้อมูล ผู้ตอบยังใช้ข้อความ ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติเพื่อเน้นย้ำว่าข้อมูลที่ให้ไปนั้นเป็นความจริง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว สามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลได้

(๙๖) Q: ลูกวัย ๕ ขวบ อยู่ชั้นอนุบาล ๒ มีนิสัยชอบแข่งขันกับเพื่อนมาก เอาชนะไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องกีฬา จะพยายามทำให้เสร็จเร็วๆ ทั้งๆที่งานน่าจะออกมาได้ดีกว่านี้ อยากให้ลูกเน้นในเรื่องคุณภาพของงานมากกว่าความเร็วค่ะ

สุชาดา/สมุทรปราการ

A: ...อันที่จริงมีเด็กในวัย ๕ ขวบ น้อยคนนักที่จะชอบการแข่งขัน เพราะเขายังไม่เข้าใจการเป็นผู้แพ้ผู้ชนะหรือแพ้ชนะ แต่เราก็ไม่ควรละเลยกับพฤติกรรมที่เลวมา เพราะเป็นวัยกำลังสร้างฐานลักษณะนิสัยของเด็ก ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๑๗๖

ตัวอย่างนี้ผู้ถามถามเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมชอบแข่งขันของลูก ซึ่งการแข่งขันนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดผลงานที่ดี ผู้ถามต้องการทราบว่าจะมีวิธีอะไรบ้างที่จะทำให้ลูกหันมาให้ความสำคัญกับคุณภาพของงานมากกว่าการแข่งขัน ผู้ตอบให้ข้อมูลเพื่อเป็นการตอบคำถามแก่ผู้ถามโดยใช้คำว่า อันที่จริง ถือเป็นเกริ่นนำให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าคำตอบต่อไปนี้เป็นเรื่องจริงเป็นเรื่องธรรมชาติ โดยผู้ตอบได้อ้างอิงเรื่องอายุของเด็กมาร่วมด้วย เพื่อเน้นย้ำความเป็นจริงตามธรรมชาติที่น่าเชื่อถือได้

(๙๗) การที่คนโบราณบอกว่าอ้อมมากๆ แล้วเด็กจะติดมือนั้น จริงๆแล้ว เป็นเพราะเวลาที่เรารอเด็ก จะมีการร้องเพลง เหน่กล่อม โยกตัวไปมาทำให้เด็กรู้สึกมีความสุขที่ได้อยู่ในอ้อมแขนของผู้ใหญ่ เด็กจึงมักจะร้องให้เวลาที่ต้องถูกปล่อยจากมือ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๐ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๒

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่า จริงๆแล้ว นำหน้าส่วนของเหตุผลที่ใช้ประกอบเพื่ออธิบายขยายความคำกล่าวเกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องการอุ้มเด็กที่มีมาตั้งแต่อดีตซึ่งได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ คำว่า จริงๆแล้ว สามารถชี้ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกที่ข้อมูลที่จะได้รับรู้ต่อไปคือเรื่องจริงเป็นคำที่ช่วยเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือให้แก่เหตุผลที่จะตามมาได้

(๙๘) ในความเป็นจริงเด็กที่คลอดออกมาแล้วให้แต่นมแม่อย่างเดียว และมีน้ำหนักขึ้นมากในช่วง ๔-๖ เดือนแรก ตรงนี้หมอไม่ค่อยกังวลมากค่ะ เพราะอายุ ๖ เดือนไปแล้ว คุณแม่ให้อาหารเสริมไปอีก ๑ หรือ ๒ มื้อ นมแม่ก็จะค่อยๆมีปริมาณไม่เพียงพอกับน้ำหนักตัวของลูกที่มากขึ้น น้ำหนักตัวของลูกในช่วงใกล้ๆขวบก็จะค่อยๆ ลดลงไปเองโดยอัตโนมัติ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๙๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๑

คำว่า ในความเป็นจริง ที่ปรากฏในตัวอย่างนี้ ผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์นั้นต้องการที่จะบ่งบอกให้ผู้อ่านทราบว่าผู้ตอบไม่ได้กังวลเกี่ยวกับเรื่องน้ำหนักตัวของเด็กที่มากขึ้น และยังต้องการจะสื่อให้ผู้ถามทราบด้วยว่าทั้งหมดเป็นเรื่องปกติที่สามารถเกิดขึ้นได้ โดยมีการอธิบายเหตุผลประกอบว่าเป็นเรื่องธรรมชาติของร่างกายแม่ที่ให้นมลูกรวมถึงเรื่องเกี่ยวกับพัฒนาการการเจริญเติบโตของเด็กด้วย การใช้คำว่าในความเป็นจริงขึ้นต้นนำส่วนของคำตอบนี้จะสามารถนำความคิดของผู้อ่านให้รู้สึกเชื่อมั่นในคำตอบได้ เพราะคำว่า “ความจริง” ไม่ว่าจะเป็นผู้ใดกล่าวอ้าง กล่าวอ้างเมื่อใด หรือที่ไหนนั้น เนื้อความก็ยังคงจะต้องเป็นจริงเสมอ ดังนั้นการใช้คำว่า ในความเป็นจริง ดังกล่าวจึงช่วยเน้นย้ำเหตุผลให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้นได้

การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงข้อเท็จจริงของสิ่งต่างๆ โดยเน้นย้ำให้เห็นว่าเป็นเรื่องจริงที่สามารถเกิดขึ้นได้นั้น ทำให้เห็นภาพว่าผู้ตอบพยายามให้ความรู้ต่างๆ แก่ผู้ถามซึ่งถือว่ายังขาดความรู้ในหลาย ๆ สิ่งจนทำให้เกิดข้อสงสัยในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กมากมาย การใช้ถ้อยคำที่

อ้างถึงข้อเท็จจริงจึงถือเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบ อีกทั้งยังทำให้ผู้ถามเกิดความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงด้วย

๔.๒.๑.๗ อ้างงานวิจัย

งานวิจัยหรือในทีนี้หมายถึง รายงานผลการวิจัยต่างๆ ที่มีผู้ทำไว้แล้ว ซึ่งผู้ตอบนำมาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการตอบคำถาม ถ้อยคำที่อ้างงานวิจัยคือ รายงาน

ตัวอย่าง

(๙๙) คุณแม่กลัวว่าลูกจะเติบโตไปมีปัญหาทางเพศ ซึ่งการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญ แม้มีเรื่องของกรรมพันธุ์เข้ามาเกี่ยวข้องก็ยังไม่มีความชัดเจน

มีรายงานว่าถ้าคุณแม่เคยรับฮอร์โมนขณะตั้งครรภ์และช่วงแรกๆ มีเลือดออก มีอาการคล้ายๆ กับแท้งคุกคาม หรือการตั้งครรภ์ไม่แข็งแรง ตัวฮอร์โมนจะมีผลทำให้เด็กมีความแข็งแรง ชอบเล่นและมีพฤติกรรมไปทางเด็กผู้ชาย แต่ก็มีบ้างที่ไม่ทราบสาเหตุ

เด็กอายุเพียงแค่นี้คงจะบอกได้ยากเพราะมีปัจจัยการเลี้ยงดูหลายอย่างรวมทั้งประสบการณ์ที่เด็กพบอาจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๘

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบได้นำผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางเพศที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วมากล่าวอ้าง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์และตอบคำถามให้แก่ผู้ถาม ซึ่งผู้ตอบยังไม่สามารถที่จะตอบผู้ถามได้อย่างชัดเจนว่า เมื่อลูกของผู้ถามโตขึ้นจะมีปัญหาทางเพศหรือไม่ ผู้ตอบจึงเลือกใช้ข้อมูลจากหลายๆ ส่วนมาประกอบกัน และการกล่าวอ้างงานวิจัยที่มีผู้อื่นได้วิจัยและรายงานผลออกมาแล้วนั้น ถือว่าช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบโดยรวมของผู้ตอบได้

(๑๐๐) ถ้ามีเพศสัมพันธ์ในช่วงหลังคลอด ๒ เดือน ๑๕ วัน มีโอกาสจะตั้งครรภ์ได้แต่น้อยครับ เพราะมีรายงานว่าการตกไข่มักเกิดขึ้น ๔๒ วันหลังคลอดครับ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

ในตัวอย่างนี้ ผู้ตอบได้ตอบคำถามของผู้ถามว่าโอกาสที่จะตั้งครรภ์หลังจากที่มีเพศสัมพันธ์ในช่วงหลังคลอด ๒ เดือน ๑๕ วัน นั้นมีโอกาสที่น้อยมาก ซึ่งผู้ตอบได้อ้างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องช่วงเวลาในการตกไข่ซึ่งมีรายงานออกมาแล้วร่วมด้วย ทำให้คำตอบของผู้ตอบดูน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น เพราะมีข้อมูลสนับสนุน

(๑๐๑) หลังจากเคยตั้งครรภ์ไขเปลาอุก ที่มีตัวเด็กด้วยอย่างกรณีของคุณ มีรายงานว่าคุณพบได้ประมาณร้อยละ ๒.๔ แต่โดยทั่วไปโอกาสที่จะตั้งครรภ์ไขเปลาอุกซ้ำอีก เฉลี่ยร้อยละ ๑.๓

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๓

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบได้อ้างรายงานที่แสดงตัวเลขของความเป็นไปได้ในการตั้งครรภ์ไขเปลาอุกไว้อย่างชัดเจน ถือเป็น การตอบคำถามที่ใช้ข้อมูลของรายงานซึ่งมีผู้วิจัยไว้แล้วทั้งหมด คำตอบจึงมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

การนำงานวิจัยต่างๆ มากล่าวอ้างนั้นนอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบแล้ว ยังเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ถามเพิ่มเติม ถือเป็น การตอบคำถามของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ยังมีความรู้ไม่มากนัก เมื่อเกิดปัญหาจึงเกิดข้อสงสัย ผู้ตอบจึงมีหน้าที่ในการให้ความรู้ต่างๆ แก่ผู้ถาม เพื่อให้ผู้ถามจะได้นำไปใช้ในการไขข้อสงสัยของตนเอง หรือแก้ไขปัญหานั้นต่อไป

๔.๒.๑.๘ อ้างความถี่

นพ.วรณ พินธุเมธา (๒๕๔๙ : ๖๙) อธิบายไว้ว่า คำบอกความถี่ บอกความหมายว่า กริยาอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมาน้อยเพียงไรในระยะเวลาหนึ่ง เช่น คำว่า *เรื้อย บ่อย เสมอ* ฯลฯ *เรื้อย* ขยายกริยาแสดงว่ากริยานั้นๆ เกิดขึ้นหลายครั้งต่อเนื่องกันไป *บ่อย* ขยายกริยาแสดงว่ากริยานั้นๆ เกิดขึ้นหลายครั้งในระยะเวลาไม่ห่างกัน *เสมอ* ขยายกริยาแสดงว่ากริยานั้นๆ เกิดขึ้นเป็นปกติ ในข้อมูลที่น่ามาศึกษามักพบคำที่แสดงความถี่ ได้แก่ คำว่า *บ่อย เสมอ* เป็นการแสดงจำนวนครั้งของการเกิดสิ่งต่างๆ ที่ผู้ถามสงสัย เช่น อาการของโรคบางอย่าง พฤติกรรมของเด็ก เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๑๐๒) จากที่อ่านมาคงยากที่จะบอกว่าลูกชายคนโตเป็นสมาธิสั้น เพราะเด็กอยู่ในวัยกำลังซน เล่นได้ทั้งวันเหมือนคนมีพลังเยอะ ยิ่งเป็นเด็กผู้ชายจะยิ่งซน โดดโผนกว่าเด็กผู้หญิง อีกทั้งเรื่องพูดไม่ค่อยฟังจะพบบ่อยในวัยนี้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่า บ่อย เพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้ถามและผู้อ่านเห็นความถี่ของพฤติกรรมหลายๆอย่างที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ผู้ถามดูแล และกำลังสงสัยว่าลูกของตนเองนั้นจะเป็นโรคสมาธิสั้นหรือไม่ ซึ่งผู้ตอบได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมต่างๆของเด็กวัยนั้นว่าเป็นเช่นไรบ้าง และมีความถี่ในการเกิดมากน้อยเพียงใด เพื่อช่วยสนับสนุนความน่าเชื่อถือของคำตอบที่ยังไม่สามารถระบุได้ว่าลูกชายคนโตของผู้ถามนั้นเป็นโรคสมาธิสั้นหรือไม่ เพราะลักษณะพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นก็มีความถี่ในการเกิดกับเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันด้วยเช่นกัน

(๑๐๓) อาการสะอึกในเด็กทารกพบได้บ่อยค่ะ ถ้าเป็นผู้ใหญ่สะอึกนานๆเรากลัวหายใจไม่ทัน จะไม่ปล่อยให้สะอึกอยู่นาน แต่สำหรับเด็กเล็กมักจะเกิดขึ้นโดยไม่มีอันตราย ซึ่งเป็นการทำงานไม่สัมพันธ์กันของกระบังลมที่กั้นระหว่างช่องท้องกับช่องทรวงอกภายในร่างกาย

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๙

ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบอธิบายอาการการสะอึกที่เกิดขึ้นในเด็กทารกและผู้ใหญ่ในเด็กทารกนั้นถือเป็นเรื่องปกติ และมีความถี่ในการเกิดได้บ่อยครั้ง ซึ่งก็ไม่ได้มีอันตรายใดๆ การใช้คำที่แสดงความถี่คำว่า บ่อย ช่วยทำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านเกิดความเข้าใจและไม่ต้องกังวลกับการสะอึกของเด็ก เพราะเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้และเกิดขึ้นหลายครั้งอยู่แล้ว

(๑๐๔) เด็กอายุ ๒-๓ ขวบ จะพบปัญหาเกี่ยวกับการนอนได้เสมอค่ะ บางคนเข้านอนยาก บางคนนอนกลางวันน้อย หรือไม่ยอมนอน บางคนนอนละเมอ ตื่นบ่อย ตื่นเร็ว หรือร้องกลางคืน การที่ลูกสาวของคุณร้องตอนดึกอาจเป็นด้วยวัยของเขา เด็กวัยนี้กลางวันเขาจะเล่น โดยเฉพาะกับคุณแม่ ถ้าเล่นกันมากเกินไป ตื่นตื่นเกินไป ก็จะละเมอกลางคืนได้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๘

ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำที่อ้างความถี่คำว่า *เสมอ* เพื่อแสดงความถี่ของการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการนอนของเด็ก ผู้ตอบอธิบายเพิ่มเติมไว้ด้วยว่า ปัญหาการนอนของเด็กนั้นมียุ่ มากมายหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับสาเหตุหรือปัจจัยรอบข้างด้วย นอกจากนี้คำตอบยังต้องการสื่อให้ผู้ถามหรือผู้อ่านเห็นว่าปัญหาการนอนของเด็กถือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปกติอยู่แล้ว ดังนั้นผู้ถามหรือผู้อ่านไม่ต้องกังวลว่าจะก่อให้เกิดปัญหาอื่นใดต่อไป

การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างความถี่ดังตัวอย่างข้างต้น เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่คำตอบได้อีกวิธีการหนึ่ง และถือเป็นการต่อยอดคุณภาพของผู้ตอบที่พยายามให้ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้ถาม ซึ่งในหัวข้อนี้เป็นการให้ข้อมูลในแง่ของความถี่ของการเกิดสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ถามมีความรู้มากพอ และนำไปใช้ข้อข้อใจของตนเอง รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่อไปได้

๔.๒.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะ

การชี้แนะ หมายถึง การเลือกใช้ถ้อยคำต่างๆ เพื่อบอกให้ผู้อ่านกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งในข้อมูลวาทกรรมการตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกที่นำมาศึกษานี้ พบการใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะ ๒ กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ และ การใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง ดังนี้

๔.๒.๒.๑ การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ

การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะในที่นี้ เป็นการเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแสดงถึงการชี้แนะผู้อ่านให้กระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดโดยตรง ได้แก่ คำว่า *ควร* , *ไม่ควร* , *แนะนำ* , *ลอง* , *อยากให้ + กริยา* , *ขอให้ + กริยา* , *นำ* เป็นต้น

๔.๒.๒.๑.๑ การใช้คำกริยา “ควร ไม่ควร”

ไพทยา มีสัตย์ (๒๕๔๐ อ้างถึงใน ยามา ลิวเจริญชัย, ๒๕๔๘:๑๑๕) กล่าวถึงความหมายของคำว่า “ควร” เมื่อเป็นคำช่วยหน้ากริยาแสดง อรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการชี้แนะ แสดงความหมายว่า “เป็นการดีที่กระทำ” การใช้คำว่า “ควร” สื่อเจตนาชี้แนะเช่นเดียวกับคำกริยา “แนะนำ” ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(๑๐๕) นอกจากนี้ คุณแม่ควรตรวจดูในบ้านว่ามีแบบอย่างให้เขาเห็นหรือเปล่า เพราะเด็กชอบเลียนแบบคนรอบข้าง ยิ่งคนไปทัก ไปล้อเลียนหรือแสดงความสนใจ เขายังทำ เมื่อเขาพูด “ครับ” เราควรจะพูดกับเขาว่า “คะ ขา” หรือ “จ๊ะ จ๋า” เราจะไม่พูดตามเด็ก และไม่ห้ามอยู่ตลอดเวลา

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๘

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบเลือกใช้คำว่า “ควร” เพื่อชี้ให้ผู้ถามหรือผู้อ่านตรวจดูก่อนว่า ในบ้านนั้นมีผู้ใดแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างให้เด็กมองเห็นและเลียนแบบพฤติกรรมได้บ้างหรือไม่ พร้อมทั้งชี้แนววิธีการที่จะช่วยปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขพฤติกรรมของเด็กร่วมด้วย

(๑๐๖) เรื่องการแยกบ้านไม่ควรจะทำอย่างยิ่งค่ะ เพราะทำให้ความสัมพันธ์ห่างเหิน และคนที่ถูกแยกออกไปจะรู้สึกว่ามีแม่ไม่รัก และโกรธคนที่อยู่ว่าเป็นตัวการ คนที่อยู่จะกระหิมเยิมย่องที่เป็นผู้ชนะว่าได้อยู่กับแม่ นอกจากไม่ได้แก้ปัญหาแล้ว กลับยังทำให้เด็กทั้ง ๒ คน ไม่ชอบกันมากขึ้น

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๕

ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่า “ไม่” ร่วมกับคำว่า “ควร” คำว่า “ไม่” เป็นคำที่แสดงการปฏิเสธสิ่งที่ผู้ถามหรือผู้อ่านกำลังกระทำหรือคิดว่าจะกระทำว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรกระทำ ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบชี้ให้ผู้ถามหรือผู้อ่านว่า ไม่ควรแยกเด็กให้ไปอยู่กันคนละบ้าน เมื่อเด็กมีปัญหาทะเลาะกัน โดยผู้ตอบให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าการแยกบ้านยังจะทำให้ปัญหานั้นมีความรุนแรงมากขึ้น เพราะจะทำให้ความสัมพันธ์ห่างเหิน และเด็กที่ถูกแยกออกไปจะยิ่งรู้สึกตัวตัวเองเป็นผู้แพ้ แม่ไม่รัก และจะติดตามมาด้วยความรู้สึกโกรธและไม่ชอบคนที่ได้อยู่กับแม่มากยิ่งขึ้น ถือเป็นกรกระทำที่ไม่ควรทำ

(๑๐๗) ฉะนั้นคุณพ่อคุณแม่ควรดูแลเอาใจใส่ เช่น การพูดจา การแสดงออก การเล่น การกระทำ รวมทั้งการเรียนของเขาด้วย ถ้าเขาเรียกร้องให้ทำอะไร ก็ไม่ควรที่จะปฏิเสธทันที แต่ควรตอบสนองเช่น “มาสิจ๊ะ แม่ทำให้” หรือ “ไหนหนูทำตรงนี้ไม่ได้ แม่จะสอนให้”

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๒

การเลือกใช้คำที่แสดงเจตนาการชี้แนะโดยตรงไม่ว่าจะเป็นคำว่า “ควร” หรือ “ไม่ควร” นี้ เป็นการชี้แนะที่ผู้ถามหรือผู้อ่านนั้นจะได้ประโยชน์จากการทำตามคำชี้แนะของผู้ตอบ ผู้ตอบแสดงความคิดและนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาลักษณะการดูแลเด็กต่างๆ โดยเชื่อว่าสิ่งที่ชี้แนะไปนั้นเป็นสิ่งที่ดี เป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ เมื่อผู้ถามหรือผู้อ่านนำไปปฏิบัติจะเป็นผลดีต่อผู้ถามหรือผู้อ่านเอง

๔.๒.๒.๑.๒ การใช้คำกริยา “แนะนำ”

ตัวอย่าง

(๑๐๘) หมอบแนะนำให้ลูกตีมนมคุณแม่ต่อไปนานที่สุดเท่าที่จะสามารถให้ได้ หากยังไม่มีเวลาจำเป็นที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพราะว่าการตีมนมแม่จะเป็นการเพิ่มความสัมพันธ์แม่กับลูก เด็กจะมีความสุข เลี้ยงง่าย เพราะอยู่กับคุณแม่แล้วมีความอบอุ่นค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๘๕

ตัวอย่างนี้หมอบใช้คำว่า “แนะนำ” เพื่อชี้แนะให้ผู้ถามให้นมแม่แก่ลูกให้นานที่สุด โดยให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อดีของการให้นมแม่แก่ลูกประกอบด้วย

(๑๐๙) ช่วงแรกหมอบขอแนะนำแบบที่เป็นใจึกเต็มน้ำให้มีลักษณะหลายๆ แตะที่ปลายลิ้น เพื่อให้ลูกกระดกลิ้นรับเข้าไป ส่วนการบ้วนน้ำนมในครั้งแรกต้องผสมน้ำก่อน จากนั้นจึงค่อยๆ เพิ่มระดับความเข้มข้นขึ้น ส่วนกลัวย่น้ำว่าควรต้องดีให้นมมากๆ อาจตีมนมลงไปสักนิดเพื่อให้มีรสมนน้อยๆ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๒

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านเลือกหรือเตรียมอาหารสำหรับเด็กในรูปแบบต่างๆ ผู้ตอบเลือกใช้คำว่า “แนะนำ” เป็นคำที่แสดงเจตนาของผู้ตอบที่ต้องการชี้แนะผู้ถามหรือผู้อ่านอย่างชัดเจนว่าต้องเตรียมอาหารสำหรับเด็กในรูปแบบต่างๆอย่างไร โดยผู้ตอบได้บอกสิ่งที่ผู้ตอบคิดและต้องการที่จะชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านกระทำตามความคิดของผู้ตอบนั่นเอง

การชี้แนะโดยการใช้คำกริยาว่า “แนะนำ” นี้ มีน้ำหนักของการบังคับให้ผู้ถาม หรือผู้อ่านกระทำตามความคิดของผู้ตอบมากกว่าการใช้คำบอกคำสั่ง การใช้คำว่า แนะนำ สื่อให้เห็นว่า ผู้ถามหรือผู้อ่านไม่จำเป็นต้องกระทำตามที่ผู้ตอบชี้แนะก็ได้ เพราะผู้ตอบเพียงแค่แนะนำวิธีการดูแลเด็ก แต่หากเป็นคำที่บอกคำสั่ง ผู้ตอบมีเจตนาและความต้องการที่จะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านกระทำหรือไม่กระทำตามสิ่งที่ผู้ตอบได้ชี้แนะไป

๔.๒.๒.๑.๓ การใช้คำกริยา “ลอง”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่า **ลอง** ไว้ว่า เป็นคำกริยา หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้อู่ว่าเป็นอย่างไร

ตัวอย่าง

(๑๑๐) ลูกอายุ ๗ เดือน คุณแม่ลองให้กินข้าวบดใส่หมู แต่ผสมกล้วยด้วย หมอว่าการใส่กล้วยทำให้อาหารหวานขึ้น นุ่มขึ้น กินสะดวกมากกว่าข้าวกับหมู ตับ ผัก ไข่ ซึ่งอาจจะแห้งๆ เคี้ยวยาก เพราะเขาเพิ่งมีฟันแค่ ๑-๒ ซี่ ไม่เกิน ๔ ซี่ ...

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๕

(๑๑๑) หากลูกร้องจนคุณแม่รู้สึกเครียด ลองเปลี่ยนคนอุ้มเป็นคุณพ่อ หรือคนใกล้ชิดลูก คนที่เคยอุ้มหรือลูกได้ยินเสียงอยู่บ่อยๆ และอยู่ในบรรยากาศที่คุ้นเคย เป็นวิธีที่จะทำให้บรรยากาศเครียดหายไป

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๗

(๑๑๒) คุณแม่ลองสังเกตดูนะคะ ถ้าอุจจาระของลูกแข็งเหมือนไม่มีน้ำ เลย แห้งเป็นก้อนกลมเหมือนขี้แพะ แสดงว่าลูกมีโอกาสที่จะเป็นท้องผูก แต่ถ้าออกมา มีลักษณะคล้ายยาสีฟัน แสดงว่าลูกยังไม่ท้องผูกคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

ตัวอย่าง (๑๑๐)-(๑๑๒) นี้ ผู้ตอบชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านด้วยการใช้คำว่า “ลอง” ซึ่งจัดเป็นคำชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านกระทำตามสิ่งที่ชี้แนะ แต่ถือเป็นการชี้แนะในลักษณะที่ทำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านไม่รู้สึกรู้สึกว่าถูกบังคับให้กระทำตาม เพราะผู้ตอบเพียงแค่นำเสนอโดยการแสดงความรู้สึกหรือความคิดของตนเองที่คิดว่าสามารถช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ถามได้เท่านั้น

๔.๒.๒.๑.๔ การใช้ “อยากให้ + กริยา”

การใช้ “อยากให้ + กริยา” ในที่นี้มีลักษณะคล้ายกับ การใช้ “ขอให้ + กริยา” เพราะเป็นสิ่งที่ผู้ตอบชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านกระทำ โดยสิ่งที่ให้กระทำนั้นจะก่อประโยชน์ให้แก่ผู้ที่กระทำเอง แต่การใช้คำว่า “อยาก” นี้ สื่อความหมายของการชี้แนะในลักษณะที่ไม่เป็นการบังคับผู้ถามหรือผู้อ่านมากเกินไป เพราะเป็นเพียงคำที่แสดงความรู้สึกหรือความต้องการของผู้ตอบเท่านั้น ผู้ถามหรือผู้อ่านจะกระทำหรือไม่กระทำตามวิธีที่ผู้ตอบแนะนำก็ได้

ตัวอย่าง

(๑๑๓) หมออยากให้คุณแม่ทำใจให้สบายนะคะ เพราะปัญหาการปรับพฤติกรรมของเด็ก ถ้าเด็กไม่ได้เป็นโรคที่รุนแรงเกินไป สบายใจได้ว่าทุกอย่างจะผ่านไปด้วยดี

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๗

(๑๑๔) หมออยากให้คุณแม่สังเกตลูกและค่อยๆ ทำไปตามความต้องการของลูกดีกว่า เช่น ถ้าลูกง่วงแล้วร้องอยากให้เราอุ้ม คุณแม่ควรอุ้มขึ้นมาปลอบโยน แต่เมื่อลูกหยุดร้อง มีความสุขนอนได้ ควรให้ลูกนอนด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องอุ้มให้หลับกับหน้าอกเราตลอดเวลา

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๑๑๕) หมออยากให้คุณแม่รอจนลูกอายุได้ประมาณสัก ๑ ขวบ ลองเปลี่ยนเป็นก๋วยเตี๋ยวชนิดอื่น แล้วค่อยกลับมาทานก๋วยเตี๋ยวว่า ถ้าทานได้ก็คงจะไม่มีปัญหา แต่ถ้าทานแล้วยังมีผื่นขึ้น คุณแม่อาจจะต้องหยุดเป็นเวลานานกว่าเดิมค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ ๖.ค. ๒๕๕๐ น.๙๓

๔.๒.๒.๑.๕ การใช้ “ขอให้ + กริยา”

การใช้ “ขอให้ + กริยา” ในที่นี้ ผู้ตอบแสดงเจตนา การชี้แนะโดยการแนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ถามหรือผู้อ่าน ถึงแม้ว่าจะปรากฏคำว่า “ขอ” ซึ่งดูเหมือนเป็นการแสดงการขอร้องจากผู้ตอบ แต่แท้จริงนั้นผู้วิจัยพบว่า การขอร้องให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทำในสิ่งที่ผู้ตอบบอกไปนั้น ไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ของผู้ตอบเอง แต่เป็นการกระทำที่จะสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ถามหรือผู้อ่าน การใช้ “ขอให้ + กริยา” ถือเป็นการแนะนำมากกว่าการขอร้อง ดังที่ สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม (๒๕๔๔ อ้างถึงใน ยามา ลิวเจริญชัย , ๒๕๔๘ : ๑๑๖-๑๑๗) กล่าวถึง ข้อแตกต่างระหว่างการแนะนำกับการขอร้องไว้ว่า ทั้งการแนะนำและการขอร้องของผู้พูดล้วนต้องการให้ผู้ฟังทำตามที่ผู้พูดต้องการทั้งสิ้น แต่มีข้อแตกต่างตรงที่ สิ่งที่ผู้แนะนำต้องการให้ผู้ฟังกระทำจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ฟัง ในขณะที่สิ่งที่ผู้ขอร้องต้องการให้ผู้ฟังกระทำ อาจเป็นไปเพื่อตนเองหรือใครก็ได้ที่ตนต้องการ

ตัวอย่าง

(๑๑๖) *กรณีพี่เลี้ยงพูดไม่ชัด เด็กจะเลียนแบบการพูดไม่ชัดได้ค่ะ เหมือนครอบครัวที่มีพี่เลี้ยงเป็นคนต่างถิ่น และอยู่ใกล้ชิดกันเด็กก็จะพูดตามเขา ฉะนั้นเพื่อช่วยให้คุณไม่กังวลเรื่องนี้เกินไป ขอให้คุณและสามีใกล้ชิดลูกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ พูดกับเขา ฟังเขา เปิดหนังสือเด็กที่มีรูปภาพของตัวสัตว์ ชี้ชวนให้เขาดู และเล่าให้เขาฟัง เพราะการเล่าเรื่องตามภาพจะทำให้เด็กเกิดความสนใจและชอบ ทั้งยังเป็นการสร้างจินตนาการอย่างดีให้กับเขาด้วย*

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบแนะนำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านใกล้ชิดกับลูกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการพูดและพัฒนาการทางด้านภาษาของลูก การใช้คำ “ขอให้...ใกล้ชิด” นี้ ผู้ตอบมีเจตนาชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านกระทำตาม เพราะวิธีการที่ผู้ตอบแนะนำไปนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาและสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ถามหรือผู้อ่านได้

๔.๒.๒.๑.๖ การใช้คำว่า “น่า”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่า “น่า” ไว้ว่า เป็นคำวิเศษณ์ คำประกอบหน้ากริยา หมายความว่า ควร เช่น น่าจะทำอย่างนั้น น่าจะเป็นอย่างนี้ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๑๑๗) คุณแม่น่าจะให้ลูกดื่มน้ำผลไม้สด โดยลับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาล ประเทศไทยมีผลไม้สดทุกฤดูกาลค่ะ ไม่จำเป็นต้องนำส้มเสมาไป...

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๕ ส.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๐

ในตัวอย่างนี้ ผู้ตอบชี้แนะผู้ถามหรือผู้อ่านในลักษณะที่เป็นการแนะนำให้คุณแม่นำผลไม้สดตามฤดูกาลให้ลูกดื่มแทนการดื่มน้ำส้มเพียงอย่างเดียว

จากการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะทั้งหมดข้างต้น ทำให้เห็นภาพของผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์ ครู หรือนักวิชาการนั้น เป็นผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมในด้านความรู้ที่สูงกว่าผู้ถาม ผู้ตอบสามารถให้ความรู้ไปพร้อมกับการชี้แนะวิธีการต่างๆในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการดูแลเด็กได้ โดยที่ผู้ถามก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามคำชี้แนะเพราะถือว่าตนเองนั้นมีความรู้ที่ไม่มากพอ อีกทั้งข้อมูลหรือคำชี้แนะจากผู้ที่มีความรู้มากกว่านั้นมีความน่าเชื่อถือด้วย

๔.๒.๒.๒ การใช้คำบอกการสั่ง

นworรณ พันธ์เมธา (๒๕๔๙: ๗๔) กล่าวว่า คำบอกการสั่งช่วยแสดงเจตนาของผู้พูดที่ต้องการให้ผู้ฟังทำ หรือต้องการให้ไม่ทำ ได้แก่ จง และ อย่า สำหรับในวาทกรรมการตอบที่นำมาศึกษานี้ พบคำบอกการสั่ง ได้แก่ **อย่า ต้อง**

ตัวอย่าง

(๑๑๘) ...สำหรับท้องหน้าคุณบิดิพรอย่าลืมไปตรวจโครโมโซมลูกด้วย เพื่อความปลอดภัย เพราะเริ่มเป็นคุณแม่ตั้งครรภ์ที่อยู่ในกลุ่มอายุมากแล้วครับ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๘๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๗๘

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบใช้คำว่า **อย่า** ชี้แนะโดยการสั่งให้ผู้ถามซึ่งก็คือคุณแม่นั้นต้องไม่ลืมไปตรวจโครโมโซมของลูกหากมีการตั้งครรภ์ในครั้งต่อไป ด้วยเหตุผลว่า เพราะผู้ถามจัดอยู่ในกลุ่มของคุณแม่ตั้งครรภ์ที่มีอายุมากแล้ว การตรวจเกี่ยวกับโครโมโซมลูกในครรภ์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่ควรลืมหอยัง

(๑๑๙) ก่อนอื่นคุณแม่พาลูกไปตรวจลักษณะของเท้ากับกุมารแพทย์ประจำตัว ก่อนนะคะ ว่ามีความผิดปกติหรือเปล่า เพราะหากรูปเท้าผิดปกติ ก็จะได้แก้ไข โดยการปรับพฤติกรรมการเดินของลูกเสียใหม่ คุณแม่อย่าดุลูกนะคะ แต่ควร ส่งเสริมให้ลูกใส่รองเท้าเวลาเดิน เลือกรองเท้าที่มีน้ำหนักเบา อาจเป็นรองเท้าที่ หุ้มมาถึงข้อเท้า ซึ่งจะทำให้ลูกไม่เขย่งเท้าเวลาเดิน หรือจูงมือลูกเดินไปช้าๆ ไปพร้อมกับเรา เพื่อที่ลูกจะได้ก้าวเดินไปอย่างเต็มเท้า

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ น.๘๕

ในตัวอย่างนี้ผู้ตอบชี้แนะผู้ถามหรือผู้อ่านโดยการส่งไมให้คุณแม่ดูเวลาที่ลูกเดิน เขย่งเท้า และชี้แนววิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเดินของลูกด้วย

(๑๒๐) เมื่อลูกดีมีนมเสร็จ ต้องทำให้เรอ แต่ถ้าลูกเรอไม่เก่ง อาจจะใช้ยาลด แก๊สโดยปรึกษากุมารแพทย์หรือเภสัชกรว่า อาการของลูกที่เป็นอยู่นั้น ควรจะ ใช้ยาประเภทไหน

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๗

ผู้ตอบชี้แนะผู้ถามหรือผู้อ่านโดยการส่งให้ผู้ถามหรือผู้อ่านนั้นทำให้ลูกเรอหลังจาก ดีมีนมเสร็จแล้ว พร้อมทั้งเสนอวิธีการในการแก้ไขปัญหากลูกเรอไม่เก่ง ก็อาจจะใช้ยาลดแก๊ส ร่วมด้วย โดยให้ปรึกษากุมารแพทย์หรือเภสัชกรก่อน

(๑๒๑) ส่วนการแก้ไขนั้นต้องทำเป็นกรณีไป เด็กที่กินนมผง คุณแม่ต้องยอมรับ ว่าลูกมีโอกาสท้องผูกได้ หากทำอย่างไรก็ไม่หาย คุณแม่อาจต้องเปลี่ยนนมไป เลยคะ เพราะเด็กแต่ละคนมีระบบการขับถ่ายที่เหมาะสมกับนมบางชนิดเท่านั้น

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๘ พ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๒

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบชี้แนะผู้ถามหรือผู้อ่านโดยการส่งให้ผู้ถามหรือผู้อ่านยอมรับในโอกาสของการเกิด ท้องผูกของลูกที่อาจเกิดขึ้นได้ และผู้ตอบยังได้ชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านเปลี่ยนชนิดของนมที่ใช้ เลี้ยงลูกด้วย

นอกจากการชี้แนะโดยการใช้อำนาจบอกการสั่งโดยตรงแล้ว ผู้วิจัยยังพบการชี้แนะ โดยการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า หรือเน้นย้ำให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าสิ่งที่ผู้ตอบจะชี้แนะต่อไปนี้เป็นวิธีการ แก้ไขปัญหา ผู้อ่านควรให้ความสำคัญและใส่ใจข้อมูลต่อไปนี้เป็นพิเศษ ซึ่งมักจะปรากฏคำหรือ กลุ่มคำ เช่น **เน้นว่า** **ดังนั้น** **ฉะนั้น** **ข้อสำคัญ** **ที่สำคัญ** **ทางที่ดี** เป็นต้น ร่วมกับการใช้อำนาจบอกการสั่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

(๑๒๒) เท่าที่เคยถามจากแพทย์ผู้ดูแลเด็กในระยะยาว ยังไม่เคยพบว่าเด็กเกิด เนื้องอกตามที่ตำราฝรั่งเรียกว่า WILMS TUMOR ซึ่งคนไทยอาจจะต่างกับฝรั่งก็ได้ หรืออาจเป็นเพราะเรายังติดตามเด็กไม่นานพอ เหมือนฝรั่งที่รู้จักโรคนี้ก่อน พวกเรา หมอจึงเน้นว่า ต้องพาถูกไปพบแพทย์สม่ำเสมอ มีอะไรก็ปรึกษาคุณหมอได้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๖

ตัวอย่างนี้ผู้ตอบชี้แนะโดยการสั่งให้ผู้ถามพาถูกไปพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีปัญหาอะไรก็ให้ปรึกษากับคุณหมอได้เลย ก่อนหน้าคำบอกการสั่งว่า “ต้อง” ผู้ตอบได้ใช้คำว่า “เน้นว่า” เป็นการแจ้งให้ผู้อ่านทราบและเน้นย้ำว่าคำชี้แนะที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ถามหรือผู้อ่านต้องทำ

(๑๒๓) ดังนั้นผู้ใหญ่ต้องเป็นฝ่ายช่วยฝึกสอน เช่น พอเขาเล่นแรง ก็ควรหยุด เขาทันที บอกไม่เอาแรงไป แล้วเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น ถ้าเขาจะดี เราก็จับมือทำหน้าตาเขาจริง สายศิระชะบอกว่า “ดีไม่ได้” แล้วให้เบี่ยงมือเขาไปที่พื้น หรือหมอน หรือตุ๊กตา บอกว่า “ดีนี้ได้” เป็นต้น

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๑๒๔) การที่เด็กๆ ทะเลาะกันแล้วผู้ใหญ่ให้ความสนใจตัดสิน เด็กก็จะยังทะเลาะกันมากขึ้น ฉะนั้นอย่าไปสนใจเรื่องเล็กน้อย ถ้าหากเรื่องราวมากขึ้น ก็ให้เขาต่างแยกไปตามลำพัง เมื่อใดที่เขากลับมาเล่นกันดีๆ ก็แสดงความเอื้อเฟื้อต่อน้อง น้องแสดงการเชื่อฟังและเคารพต่อพี่ คุณแม่จะต้องพูดแสดงความชื่นชม “แม่สบายใจ หรือแม่ชอบที่วันนี้ลูกๆ ของแม่น่ารัก เล่นกันดีๆ ทั้งคู่ สนุกกว่าทะเลาะกันใช่ไหม”

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๖

ตัวอย่างทั้งสองข้างต้น จะเห็นว่าก่อนที่ผู้ตอบจะชี้แนะวิธีการแก้ไขปัญหาในเรื่อง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเล่นรุนแรงของลูกในตัวอย่างที่ (๑๒๓) และในตัวอย่างที่ (๑๒๔) เป็นการบอกวิธีการแก้ไขปัญหาคาระเลาะกันของเด็กๆ ที่ดูแล ผู้ตอบใช้คำว่า *ดังนั้นและฉะนั้น* เป็นการแจ้งนำให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าผู้ตอบกำลังจะสรุปความและบอกวิธีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในปัญหานั้นๆว่าจะมีวิธีการเช่นไร

(๑๒๕) ทางที่ดีควรไปพบแพทย์ อย่าซื้อยามาทาหรือทานเองเลยคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๘๖

ตัวอย่างนี้ ผู้ตอบชี้แนะวิธีการแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้ตอบเห็นว่าเป็นแนวทาง ที่ถูกต้องและดีหากผู้ถามหรือผู้อ่านนำไปปฏิบัติตาม ผู้ตอบใช้คำว่า *ทางที่ดี* นำหน้าคำบอกการ สิ่ง *อย่า* เป็นการเน้นย้ำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทราบว่า สิ่งที่ผู้ตอบไม่ต้องการให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทำ นั้นคือ การซื้อยามาทาหรือรับประทานเอง และวิธีการที่ดีกว่าซึ่งเป็นวิธีการที่ผู้ตอบชี้แนะให้ปฏิบัติ คือการไปพบแพทย์

(๑๒๖) ที่สำคัญอย่าไปเปรียบเทียบ หรือด่าว่าคนใดคนหนึ่งต่อหน้า ควรจะ เรียกไปสอนส่วนตัว ยกเว้นเป็นเรื่องที่สอนรวมกันได้ เมื่อสอนใครก็อย่าให้อีกคนมาพูดซ้อนหรือ สอนทับ เพราะจะทำให้อีกฝ่ายไม่พอใจและต้องระวังน้องจะทำเกินหน้าพี่

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๖

ในตัวอย่างนี้ ผู้ตอบต้องการเน้นย้ำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทราบว่าสิ่งสำคัญที่ผู้ตอบ ต้องการชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทำคือ การไม่เปรียบเทียบหรือด่าลูกต่อหน้าลูกคนอื่นๆ ควรจะ เรียกไปสอนแบบส่วนตัว คำว่า *ที่สำคัญ* เป็นคำที่ช่วยชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านเห็นถึงความสำคัญ ของสิ่งที่ผู้ตอบกำลังจะกล่าวต่อไป ผู้ถามหรือผู้อ่านต้องให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาที่ผู้ตอบได้เสนอหรือชี้แนะให้ผู้ถามหรือผู้อ่านได้กระทำเพื่อแก้ไขปัญหาคาระ เลาะเด็ก

(๑๒๗) สำคัญ คือ อย่าเลี้ยงลูกแบบทะนุถนอมและทำให้ทุกอย่าง ต้องค่อยๆ ฝึกให้เล่นตามลำพัง โดยเราอยู่ใกล้ๆ ลองให้เขาช่วยตัวเองบ้าง จะได้เรียนรู้ การเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจนห่างแม่ก็จะไม่กลัว ไม่กังวลจนเกินไป

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๓ มิ.ย. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๑๒๘) ข้อสำคัญ คือ เราต้องไม่เอาใจขณะนั้น หรือให้ของตามใจที่เด็ก

ต้องการเป็นอันดับ เพราะนั่นคือการสอนให้เด็กเรียนรู้การเอาแต่ใจตัวเองต่อไป และบังคับคนอื่นด้วยวิธีการต่างๆ ให้ยอมตน จนกลายเป็นเด็กที่เติบโตขึ้นแล้ว ทำอะไรตามใจตัวเอง รอคอยไม่เป็น ใจร้อน ควบคุมตัวเองไม่ได้ กลายเป็นผลเสียหลายอย่าง

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๙๗

คำว่า สำคัญ ข้อสำคัญ ในตัวอย่างทั้งสองข้างต้น ทำหน้าที่ในการบอกและเน้นย้ำให้ผู้ถามหรือผู้อ่านทราบล่วงหน้าว่า สิ่งที่ผู้ตอบจะกล่าวต่อไปนั้นเป็นเรื่องที่ผู้ถามหรือผู้อ่านควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ตอบได้ให้วิธีการในการดูแลเด็กแก่ผู้ถามหรือผู้อ่านโดยการชี้แนะให้ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอะไรบางอย่างด้วยคำบอกการสั่ง ได้แก่ คำว่า อย่า ต้อง โดยในการสั่งนั้นจะตามมาด้วยเหตุผลที่เป็นการสนับสนุนคำตอบให้ผู้ถามได้ทราบว่าเหตุใดจึงต้องทำหรือไม่ทำสิ่งใดตามวิธีการที่ผู้ตอบได้ให้ไว้

การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะในลักษณะของการบอกการสั่งดังตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น ช่วยตอกย้ำภาพของผู้ตอบซึ่งเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมในด้านความรู้ที่สูงกว่าผู้ถาม ในขณะที่ให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจแก่ผู้ถามนั้น ผู้ตอบสามารถชี้แนะโดยการสั่งให้ผู้ถามกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดก็ได้ ซึ่งผู้ถามก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามเพราะเห็นว่าตนเองนั้นมีความรู้ที่น้อยกว่า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๗ แสดงความถี่การปรากฏกลวิธีการตอบ

กลวิธีการตอบ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	รวม
๑. การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ			
๑.๑ อ่างบุคคล	๕๘	๑๗.๙๐	๕๑.๒๕
๑.๒ อ่างหมู่มา	๓๙	๑๒.๐๔	
๑.๓ อ่างศัพท์วิชาการ	๓๖	๑๑.๑๑	
๑.๔ อ่างช่วงเวลา	๑๑	๓.๔๐	
๑.๕ อ่างหลักเกณฑ์	๙	๒.๗๘	
๑.๖ อ่างข้อเท็จจริง	๗	๒.๑๖	
๑.๗ อ่างงานวิจัย	๓	๐.๙๓	
๑.๘ อ่างความถี่	๓	๐.๙๓	
๒. การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะ			
๒.๑ การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ	๑๐๘	๓๓.๓๓	๔๘.๗๖
๒.๒ การใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง	๕๐	๑๕.๔๓	
รวม	๓๒๔	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๗ แสดงความถี่ของการปรากฏกลวิธีการตอบที่ผู้ตอบเลือกใช้ในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก พบว่า กลวิธีการใช้ถ้อยคำในการตอบที่ผู้ตอบเลือกใช้มากที่สุดคือ การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือพบ ๕๑.๒๕ % โดยปรากฏการอ่างบุคคลมากเป็นอันดับหนึ่ง ๑๗.๙๐ % รองลงมาคือ อ่างหมู่มา ๑๒.๐๔ % อ่างศัพท์วิชาการ ๑๑.๑๑ % อ่างช่วงเวลา ๓.๔๐ % อ่างหลักเกณฑ์ ๒.๗๘ % อ่างข้อเท็จจริง ๒.๑๖ % อ่างงานวิจัย ๐.๙๓ % และอ่างความถี่ ๐.๙๓ % ตามลำดับ สำหรับกลวิธีการใช้ถ้อยคำในการตอบลำดับที่สองที่ผู้ตอบเลือกใช้คือ การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะพบ ๔๘.๗๖ % โดยปรากฏการใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะเป็นอันดับหนึ่ง ๓๓.๓๓ % และอันดับสองการใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง ๑๕.๔๓ %

จากตัวอย่างการวิเคราะห์ถ้อยคำตอบทั้งหมดข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภูมิแสดงกลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการตอบ ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๓ แสดงกลวิธีการตอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กล่าวโดยสรุป เนื่องจากวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการระบายความเครียด ความกังวลของผู้ถามอันเกิดจากการพบเจอปัญหาในการดูแลเด็ก โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคอยให้ความรู้เพื่อไขข้อสงสัย และให้คำแนะนำต่างๆ ในการดูแลเด็กแก่ผู้ถามและผู้อ่านท่านอื่นๆ ไปพร้อมๆ กัน ในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมคำถามจึงพบกลวิธีการใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์และการมีความรู้ของผู้ถาม การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม แสดงอารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเด็กที่ดูแลเด็ก โดยพบในส่วนของกรทำให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ตอบ ซึ่งเป็นส่วนเริ่มต้นของวาทกรรมคำถาม ในส่วนการถามพบการใช้คำถาม ปรากฏในรูปแบบประโยคคำถามแบบตอบเนื้อความมากที่สุด และประโยคคำถามแบบตอบ-รับปฏิเสธซึ่งปรากฏในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน รูปแบบประโยคคำถามทั้งสองแสดงถึงการถามที่ผู้ถามต้องการคำตอบในลักษณะของการอธิบายหรือบรรยายให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ สำหรับกลวิธีคำตอบที่ผู้ตอบใช้มากที่สุดคือการใช้ถ้อยคำที่อ้างถึงสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ถามเกิดความเชื่อถือและมั่นใจในความถูกต้องของความรู้ที่ผู้ตอบให้ อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติตามคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้ถามต่อไป กลวิธีคำตอบที่พบรองลงมาคือการใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะให้ผู้ถามปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้ตอบแนะนำ โดยการชี้แนะของผู้ตอบนั้นปรากฏทั้งการใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ และการใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาทั้งในวาทกรรมคำถามและวาทกรรมคำตอบนั้นสามารถสะท้อนให้เห็นภาพของผู้ถามและผู้ตอบได้ ในบทต่อไปผู้วิจัยจะใช้ผลการศึกษาด้านกลวิธีทางภาษาในวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกนี้ เพื่อวิเคราะห์ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร

บทที่ ๕

ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก

จากการศึกษาวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสาร รักลูกพบว่า กลวิธีทางภาษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไปแล้วในบทที่ ๔ ทำให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก โดยสะท้อนผ่านการใช้ถ้อยคำต่างๆ ของผู้ถามซึ่งในที่นี้ก็คือพ่อแม่ และผู้ตอบที่เป็นกลุ่มของแพทย์ ครู และนักวิชาการ

ผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมการถาม-ตอบดังกล่าว สรุปภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กได้ ๔ ประการ ได้แก่ (๕.๑) ขาดความรู้ (๕.๒) ขาดความมั่นใจ (๕.๓) เชื่อมมั่นในหลักเกณฑ์ และ (๕.๔) มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็ก โดยลักษณะทั้ง ๔ ประการ ดังกล่าว สะท้อนจากการใช้ถ้อยคำในการถามเป็นหลัก และมีการตอกย้ำให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นในส่วนของการใช้ถ้อยคำในการตอบ ดังนี้

๕.๑ ขาดความรู้

เมื่อพิจารณากลวิธีการถามที่ผู้ถามเลือกใช้จะพบว่า ลักษณะการขาดความรู้ของผู้ถาม เป็นลักษณะที่ผู้ถามไม่สามารถหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองกำลังสงสัยได้เพราะไม่มีข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ เพียงพอต่อการไขข้อข้องใจ ผู้วิจัยวิเคราะห์จากการเลือกใช้รูปประโยคคำถามและคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามต่างๆ ตามการจัดรูปประโยคคำถามของ นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) ซึ่งได้จัดแบ่งรูปแบบของประโยคคำถามออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ ๒) ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ และ ๓) ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์นี้ ปรากฏประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ และประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบนั้น พบเป็นจำนวนน้อยที่สุด อธิบายได้ว่า ผู้ถามเลือกใช้การถามในรูปแบบประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ และประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธเป็นจำนวนมาก นั้น เป็นเพราะต้องการให้ผู้ตอบตัดสินใจความถูกต้องของข้อมูล พร้อมทั้งอธิบายความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่ผู้ถามกำลังสงสัยอยู่เพิ่มเติมด้วย คำถามส่วนใหญ่จึงเป็นคำถามที่ผู้ถามมีข้อมูลหรือความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ในปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อการคาดเดาคำตอบหรือไม่สามารถหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้ตอบจึงมีหน้าที่ที่จะให้ความรู้ต่างๆ เพื่อช่วยไขข้อข้องใจให้แก่ผู้ถามนั่นเอง

สำหรับคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่ปรากฏในประโยคคำถามแต่ละประเภทนั้น นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) และผู้ศึกษาในเรื่องนี้อีกหลายท่านได้ศึกษาและอธิบายลักษณะทางความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามต่างๆ ไว้ ผลการศึกษาทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่า คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่ผู้ถามเลือกใช้ในแต่ละครั้งสะท้อนให้เห็นลักษณะหรือปริมาณข้อมูลในเรื่องใดๆที่ผู้ถามมีอยู่นั้นแตกต่างกันไป เมื่อนำหลักการของการแบ่งประเภทประโยคคำถามและคำอธิบายลักษณะทางความหมายของคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามต่างๆ ที่ปรากฏในคำถามมาวิเคราะห์ร่วมกันแล้ว สามารถแบ่งกลุ่มของผู้ถามที่มีลักษณะขาดความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กได้เป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

๕.๑.๑ ไม่มีความรู้ใดๆ

ลักษณะของการขาดความรู้ในกลุ่มนี้สะท้อนได้จากกลวิธีการถามที่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามในรูปแบบประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ ซึ่งเป็นรูปแบบประโยคคำถามที่ใช้ถามเรื่องราวบางประการจากผู้ฟัง มักใช้คำแสดงการถามแบบปลายเปิด เพื่อต้องการได้รับคำตอบที่เป็นรายละเอียดของข้อมูล คำตอบนั้นจึงมีได้หลากหลาย รูปแบบประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความนี้พบความถี่ของการเลือกใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง โดยพบคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามที่ปรากฏใช้ ได้แก่ **อย่างไร อะไร ไหน ทำไม เท่าไหร่ เมื่อไหร่ ได^๔ เพราะอะไร** เรียงลำดับตามความถี่ของการใช้จากมากไปหาน้อย ผู้ถามมักเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามดังกล่าวในคำถามที่ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา ความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อปัญหา ปริมาณ เวลา รวมถึงคำจำกัดความหรือการอธิบายความหมายในสิ่งต่างๆที่เกี่ยวกับเรื่องของการดูแลเด็ก การตอบคำถามจะเป็นไปในลักษณะที่ให้รายละเอียดข้อมูลต่างๆ เพื่อผู้ถามจะได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ข้อข้องใจในสิ่งที่ตนเองต้องการทราบต่อไป ดังนี้

ตัวอย่าง

(๑) Q: **ลูกสาวถดถอย!**

ลูกสาวดิฉันอายุ ๒ ขวบกว่าแล้ว ถือน้ำดื่มเองได้ เปิดตู้เย็นเองได้ เปิดทีวีเองเป็นแล้ว แต่ช่วงนี้ไม่รู้เป็นอะไรจะต้องให้ดิฉันหีบให้น้ำให้ดื่ม เปิดขวดน้ำให้ แม้แต่การยืมขวดนมให้ก็ยังต้องเป็นดิฉัน เป็นคุณพ่อก็ไม่ได้ ล้ำสุดขวดนม

^๔ คำลงท้ายไม่ชี้เฉพาะบอกการถามที่ใช้ในภาษาเขียนเหล่านี้บางคำมีการแปรเสียงไปเมื่อใช้เป็นภาษาพูด ดังนี้ เมื่อไหร่-เมื่อไร, อยากร-ยังง, เท่าไร-เท่าไร (อ้างถึงในประไพพรรณ พิงฉิม, ๒๕๔๒) และบางคำอาจมีการตัดหรือเปลี่ยนแปลงคำไปบ้าง แต่ยังไม่สื่อความหมายดั้งเดิม ดังนี้ เพราะเหตุใด-เพราะสาเหตุใด เหตุใด

อยู่ใกล้แค่เอื้อมมือถึงแต่ไม่หยิบเอง บอกแต่ให้ดิฉันหยิบให้หน่อย พอไม่ทำให้ ลูกก็จะร้องกรี๊ดๆตลอด พอหยิบให้ก็เงิบ อยากทราบว่าทำไมลูกต้องทำแบบนี้ และมีวิธีแก้ไขให้กลับมาช่วยเหลือตัวเองได้หรือเปล่านั้น เพราะดิฉันกลัวว่าลูก จะต้องพึ่งดิฉัน จนทำอะไรไม่ได้ค่ะ

แม่อิสรา / กรุงเทพฯ

A: ฟังจากที่เล่า หมอคิดว่าคงไม่ใช่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ค่ะ เพียงแต่กลับมาอ่อนแบบเด็ก ซึ่งพบได้บ่อยในเด็กที่เคยทำอะไรเองได้ แล้ว กลับมาทำเป็นเด็กกว่าวัยอีก ในเด็กบางคน เหตุการณ์แบบนี้เกิดจากมี ความเครียดเข้ามากระทบทำให้ถดถอย แต่โดยปกติอาการถดถอยจะเกิด ชั่วคราว แล้วก็กลับมาเป็นแบบเดิม เว้นเสียแต่ที่เราสนับสนุนให้ถดถอย พฤติกรรมเหล่านี้ก็จะอยู่กับเขาตลอดไปนานกว่าจะหาย ความเครียดที่มา กระทบมีหลากหลาย เด็กบางคนก็พบกับความเครียดของการมีน้องใหม่ หรือ น้องดึงความสนใจจากคนอื่น เพราะฉะนั้นกำลังเริ่มน่ารัก การย้ายบ้าน การมี สมาชิกใหม่ๆ เพิ่มเข้ามาในครอบครัว ความเครียดที่เกิดกับพ่อแม่และถ่ายทอด ไปยังลูกโดยไม่รู้ตัว ส่วนจะทำอย่างไร หมอแนะนำ ดังนี้

๑. รับรู้โดยยังไม่ต้องตำหนิลูก ช่วงแรกให้ช่วยลูกนิดหน่อย ให้เขาเห็นว่าเรา ตอบสนองความต้องการของเขา
๒. ค่อยๆลดความช่วยเหลือลงทีละน้อย เช่น จากหยิบแก้วน้ำป้อน เป็นให้ลูก ช่วยจับแก้วขณะที่เราก็จับด้วย จากนั้นเอามือออกเวลาลูกดื่ม น้ำ ขึ้นต่อมา ช่วยกันหยิบแก้วน้ำ จนในที่สุดก็ให้ลูกหยิบแก้วน้ำเอง (แต่ละขั้นตอนที่ลูก ทำได้ ให้ชมลูกเสมอ)
๓. ถ้าลูกทำได้แล้วกลับมาถดถอยใหม่ ให้เริ่มใหม่ค่ะ ใจเย็นๆ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๕

(๒) Q: ลูกแหวะนมตลอด แก้อย่างไรดีคะ

ตอนนี้ลูกสาวอายุ ๗ เดือน น้ำหนักแรกคลอด ๓,๑๐๐ กรัม ปัจจุบันหนัก ๘.๘ กิโลกรัม ใช้จุกนมขนาด M และลูกสาวชอบแหวะนมออกมา เวลา ดูนม น้ำนมจะไหลออกมาตลอด จนทำให้หมอนและที่นอนเปียกหมดเลยคะ แต่เวลาดูหน้าจะไม่ไหล เป็นอย่างนี้มานานมากแล้ว จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ค่ะ

รัชนี / กรุงเทพฯ

A: หมอคิดว่าขนาดของจุกนมน่าจะส่งผลต่อการไหลของนมในเวลาที่ถูกดูดค่ะ เพราะขนาดของจุกนมที่เท่ากันนั้น เวลาดูดน้ำจะไม่ไหล แต่เวลาดูดนมจะไหลออกมา ถ้าวิเคราะห์ดูก็น่าจะหมายความว่า จุกนมที่เล็กเกินไป สำหรับลูกสาวอายุขนาดนี้ เพราะเวลาที่จุกนมมีขนาดเล็ก แล้วต้องดูดนมที่มีความเข้มข้นมากกว่าน้ำ ลูกจะต้องใช้แรงดูดมาก เมื่อใช้แรงมากโอกาสที่จุกนมจะตกร้างอยู่ในปากและไหลออกมาก็มากด้วย ซึ่งถ้าจุกนมใหญ่เกินไป ลูกก็น่าจะมีทั้งน้ำนมและน้ำไหลออกมา เพราะฉะนั้นคุณแม่ลองปรับขนาดของจุกนมเพิ่มขึ้นมาอีกนิด แล้วดูว่ามีปัญหาอะไรหรือไม่

ส่วนท่าของการให้นมก็สำคัญค่ะ ไม่ควรให้ลูกนอนราบแล้วดูดนม แต่ควรให้ลูกนอนเอนๆ ศีรษะตั้งขึ้นเล็กน้อย เหมือนเวลาที่กินนมแม่ จะทำให้ปริมาณของนมที่ไหลกลับน่าจะมีจำนวนน้อยลง และหายไปมากที่สุด

ส่วนเรื่องการแหวนนม คือการที่ลูกกินนมเสร็จเรียบร้อยแล้วมีน้ำนมไหลออกมา อาจเกิดในช่วงที่เราจับลูกเรอลมออกมา และมีนมแหวนออกมาด้วย หรือหลังจากที่ดื่มนมเสร็จใหม่ๆ แล้วลูกแหวนออกมาทันที โดยที่น้ำนมไม่ได้ไหลพุ่งแบบอาเจียน ในกรณีนี้จะพบในเด็กเล็กๆ ที่หูดในกระเพาะอาหารยังไม่เติบโตเต็มที่

การแก้ไขก็โดยให้ลูกนอนท่าเอนๆ เพื่อจะให้กระเพาะอาหารตั้งตรง และนมจะไหลออกจากกระเพาะอาหารผ่านลงไปด้านล่างได้สะดวกมากขึ้นโดยไม่ย้อนกลับ ส่วนในเด็กอายุมากที่ชอบแหวนนมนั้น บางครั้งพบว่าเด็กดื่มนมในแต่ละครั้งมากเกินไป รวมทั้งเวลาที่ดื่มนมและขวดนมไม่ตั้งฉากกับบริเวณหน้า ทำให้มีระดับอากาศในขวดนมเหลืออยู่ เด็กก็เลยดูดนมรวมทั้งดูดเอาอากาศในขวดนมเข้าไปด้วย จึงเกิดลมในกระเพาะอาหารมากกว่าปกติ และทำให้เกิดอาการแหวนนมตามมา คุณแม่ลองปรับเปลี่ยนท่าให้นม และปรับการดูดขวดนมให้มีน้ำนมอยู่เต็มจุกขวดนมตลอดเวลา ก็จะทำให้ปัญหาต่างๆ หายไปได้ค่ะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๐ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๕

(๓) Q: **กินกล้วยแล้วผื่นขึ้น**

ดิฉันให้ลูกเริ่มอาหารเสริมตั้งแต่อายุได้ ๔ เดือน ลองให้ลูกกินกล้วยน้ำว่าสุก ลูกกินแล้วอาเจียนจึงหยุด พอ ๖ เดือน ลองให้กินอีกก็อาเจียนทุกครั้ง แล้วลูกจะมีผื่นขึ้นที่รอบปากและใบหน้า แต่พอหลังจากอาเจียนประมาณครึ่งชั่วโมง ผื่นจะยุบหายไปเอง จากนั้นดิฉันไม่กล้าให้ลูกกินกล้วยอีกเลยค่ะ ดิฉันไม่เคยเห็นใครแพ้ง่ายเลย เป็นไปได้ไหมคะว่าลูกแพ้ง่าย ถ้าแพ้

จะต้องกินอะไรถึงจะได้สารอาหารแทนกล้วย และถ้าจะเริ่มให้ลูกลองกินกล้วยอีกครั้ง จะต้องเริ่มเมื่ออายุเท่าไรดีคะ

รศ.นง/กรุงเทพฯ

A: เมื่อแรกคลอดเด็กจะดื่มนมแม่อย่างเดียวเป็นเวลา ๖ เดือน ดังนั้นโอกาสที่จะแพ้อาหารหรือสิ่งอื่นๆ จึงน้อยมาก นอกจากเด็กบางคนจะมีอาการแพ้หนักๆ จากอาหารที่คุณแม่ทานแล้วออกมาทางน้ำนม เช่น โปรตีนจากนมวัว เป็นต้น หมอเห็นด้วยกับคุณแม่ที่ว่ากล้วยน้ำว้าไม่น่าจะแพ้ เพราะเป็นอาหารที่เราใช้เลี้ยงเด็กไทยมาช้านาน สมัยก่อนเด็กไทยก็ดื่มนมแม่ พอโตมาหน่อยอาหารเสริมอย่างแรกก็ไม่พ้นกล้วยน้ำว้า ซึ่งอาจผสมกับน้ำหรือน้ำนมแม่ จากนั้นจึงบดโดยซ้อน ซึ่งเด็กไทยส่วนใหญ่มักโตมาด้วยกล้วยน้ำว้า เมื่อลองมองถึงเรื่องของสารอาหารในกล้วยน้ำว้า จะพบว่าส่วนประกอบของกล้วยน้ำว้ามันจะหนักไปทางแป้ง น้ำตาล และโปรตีนเล็กน้อย ซึ่งสารอาหารต่างๆ เหล่านี้ แน่ใจว่าคุณแม่สามารถให้อาหารอื่นทดแทนได้ แต่ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งที่กล้วยน้ำว้ามีก็คือ เมื่อนำมาครูดและตีให้เข้ากันจะมีเนื้อเนียน ทำให้เด็กกลืนได้ง่าย

ในทางตรงกันข้ามที่หลายคนพูดถึงกล้วยน้ำว้าก็คือ อร่อยและมีรสหวาน จึงทำให้เกิดความเป็นห่วงในเรื่องที่ไม่อยากให้เด็กไทยรับรสหวานตั้งแต่เล็ก และอาจเป็นไปได้ว่ากล้วยน้ำว้าเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างพฤติกรรมชินรสหวานให้กับเด็กตั้งแต่เล็ก จึงอยากให้อาหารเสริมมือแรกๆ ของลูกเป็นอย่างอื่น เช่น ผัก ซึ่งไม่มีรสหวาน นี่ก็เป็นนวัตศนะที่เกิดจากปัญหาเด็กอ้วนที่พบในปัจจุบัน

ฉะนั้น หากลูกแพ้กกล้วยน้ำว้า คุณแม่ไม่ต้องกังวลว่าจะต้องให้กล้วยน้ำว้ากับลูกเพียงอย่างเดียว เราสามารถเปลี่ยนมาเป็นอาหารเสริมอื่นๆ แทนได้ค่ะ การที่ลูกทานกล้วยน้ำว้าแล้วมีผื่นขึ้น อาเจียน ก็น่าจะบ่งบอกได้ว่าลูกแพ้กกล้วย โดยทั่วไปการแพ้อาหารมีอยู่สองอย่างคือ

- แพ้ตลอดไป เหมือนที่เราเห็นเด็กบางคนแพ้อาหารทะเล ทานเมื่อไหร่ก็มีผื่น อย่างนี้ต้องหยุดตลอดไป
- เด็กหลายๆ คนแพ้อาหารบางอย่าง เช่น แพ้โปรตีนนมวัว ส่วนใหญ่เมื่อโตขึ้น หลัง ๑ ขวบ เด็กก็จะกลับมาทานอาหารที่มีโปรตีนดังกล่าวได้ แต่ถ้าแพ้มากๆ ก็อาจเลื่อนไปเป็น ๒-๓ ปี เป็นต้น

หมอยากให้คุณแม่รอจนลูกอายุได้ประมาณสัก ๑ ขวบ ลองเปลี่ยนเป็นกล้วยชนิดอื่น แล้วค่อยกลับมาทานกล้วยน้ำว่า ถ้าทานได้ก็คงจะไม่มีปัญหา แต่ถ้าทานแล้วยังมีผื่นขึ้น คุณแม่อาจจะต้องหยุดเป็นเวลานานกว่าเดิมนะ ดังนั้น คุณแม่ควรใช้แป้งในรูปแบบอื่นมาแทนกล้วย เช่น ข้าวขนมปัง มันต่างๆ ในเรื่องกากอาหารที่ควรได้รับจากกล้วย ก็หันไปหากากจากอาหารและผลไม้อื่นๆ มาแทนที่ ส่วนโปรตีนสามารถใช้จากเนื้อหรือฟิชมาทดแทนได้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๖ พ.ศ. ๒๕๕๐ น.๙๒

การใช้ถ้อยคำที่อ้างถึงการมีความรู้ของตนเอง คำว่า **ไม่ทราบ** ถือเป็นถ้อยคำที่แสดงให้ผู้ตอบทราบโดยตรงว่า ผู้ถามนั้นไม่มีความรู้ในการที่จะหาคำตอบของข้อสงสัยนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง ต้องการได้รับความรู้จากผู้ตอบ นับเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ที่ไม่มีขาดความรู้ได้ด้วยเช่นกัน ตัวอย่าง

(๔) Q: **ลูกมีอัมพาตข้างเดียว...ทำยังไงดี**

ตอนนี้ลูกชายดิฉันอายุ ๕ เดือนแล้วค่ะ แต่ลูกอัมพาตลงมาแค่ข้างเดียว ส่วนอีกข้างยังแปบอยู่เลย **ไม่ทราบว่าเกิดจากสาเหตุอะไรคะ และผิดปกติหรือไม่คะ** ถ้าลูกชายโตขึ้นลูกอัมพาตจะลงมาเองหรือต้องผ่าตัด

คุณแม่ลูกสาม / นนทบุรี

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๖ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๓

(๕) Q: **ลูกสาวสะอึกบ่อย ผิดปกติมั๊ย**

ตอนนี้ลูกสาวอายุ ๑ ขวบครึ่งค่ะ แต่ดิฉันมีเรื่องกลุ้มใจ และอยากปรึกษาคุณหมอก็คือ ลูกสาวสะอึกบ่อยมาก และสะอึกครั้งละนานๆ ให้ดิฉันน้ำบางทีก็หายบางทีก็ไม่หายค่ะ จะแก้ไขอย่างไรดีคะ **ไม่ทราบว่าลูกสาวดิฉันมีอะไรผิดปกติหรือเปล่า** ทำไมลูกถึงได้สะอึกบ่อย สุณิสา / กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๖ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๒

นอกจากนี้การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์ของตนเองในเรื่องการดูแลเด็กที่ไม่เคยมีมาก่อน อย่างเช่น **ลูกคนแรก คุณแม่มือใหม่** การไม่เคยมีประสบการณ์ทำให้มีข้อสงสัยมากมายเมื่อเกิดปัญหา จึงต้องการความรู้มาเพื่อไขข้อข้องใจนั้น สิ่งเหล่านี้ช่วยตอกย้ำภาพของการขาดความรู้ของพ่อแม่ในปัจจุบันได้

ตัวอย่าง

- (๖) ดิฉันอายุ ๓๑ ปี สูง ๑๗๒ ซม. ก่อนท้องหนักประมาณ ๖๐ กก. ตอนนี้นำหนักตั้งท้องเดือนที่ ๕ (ลูกคนแรก) จึงไม่ค่อยทราบมากนักว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

- (๗) ดิฉันเป็นคุณแม่มือใหม่ ลูกชายอายุเพียง ๑๙ วัน น้ำหนัก ๔.๑ กก. น้ำหนักแรกคลอด ๓.๒ กก. ส่วนสูง ๕๒ ซม. เจอปัญหาหลายๆอย่าง อยากรขอคำแนะนำจากคุณหมอดังนี้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๙๙

๕.๑.๒ มีข้อมูลหรือความรู้แต่ไม่เพียงพอ

ผู้ถามในกลุ่มนี้มีข้อมูลหรือความรู้ในเรื่องที่กำลังสงสัยอยู่บ้าง แต่มีในปริมาณที่น้อยมาก ไม่เพียงพอต่อการไขข้อข้องใจหรือแก้ไขปัญหาได้ ดังนั้นผู้ถามจึงต้องการได้รับข้อมูลหรือความรู้อื่นๆเพิ่มเติม ถ้อยคำที่สะท้อนให้เห็นว่าพ่อแม่ในกลุ่มนี้มีความรู้ที่ไม่เพียงพอ ได้แก่ คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามในประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ ซึ่งจากข้อมูลวาทกรรมที่นำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบคำแสดงการถาม ๓ คำ คือ **หรือเปล่า ใหม่ หรือยัง** คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) และผู้ที่ศึกษาลักษณะทางความหมายของคำหรือกลุ่มคำที่แสดงการถามเหล่านี้ท่านอื่นๆ พอจะสรุปลักษณะต่างๆ ได้ว่า คำแสดงการถาม **“หรือเปล่า”** จะใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามนั้นน้อยอยู่บ้าง โดยข้อเท็จจริงที่ได้รับมานั้นผู้พูดไม่ได้รับข้อมูลมาโดยตรง ผู้พูดเกิดความไม่แน่ใจในข้อมูลนั้น จึงแสดงความเป็นกลางทางความคิดว่ายังไม่ได้เชื่อในข้อมูลที่ได้รับมา แต่ต้องการให้ผู้ฟังเป็นผู้บอกออกมาว่าข้อมูลนั้นถูกต้องจริงหรือไม่ คำแสดงการถาม **“ใหม่”** จะใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามนั้นน้อยมาก ไม่เพียงพอต่อการคาดคะเนคำตอบ ผู้พูดจึงมีความต้องการคำตอบจากผู้ฟัง โดยมีได้คาดคะเนคำตอบจากผู้ฟัง ถือว่าเป็นคำที่แสดงการถามที่สุภาพมาก และคำแสดงการถาม **“หรือยัง”** จะใช้เมื่อผู้พูดมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ถามนั้นน้อยมากจนไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ และผู้พูดเชื่อว่าการกระทำหรือเหตุการณ์นั้น ๆ จะต้องเกิดขึ้นแน่นอน แต่ไม่ทราบว่าเกิดขึ้นไปแล้วหรือจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ ผู้พูดจึงต้องการคำตอบที่เกี่ยวข้องกับเวลา

ตัวอย่าง

(๘)

Q: ใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ลูกจะขาโก่งไหม

ตอนนี้ดิฉันเป็นคนแม่มือใหม่ มีลูกสาวอายุ ๑ เดือน ใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูปให้ลูกตั้งแต่วันแรกที่คลอดเลยคะ แต่ใส่เฉพาะช่วงกลางวัน กลางวันจะใส่ผ้าอ้อมแบบธรรมดา อยากทราบว่า ถ้าใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูปให้ลูกเป็นเวลานาน ลูกจะขาโก่งหรือเปล่าคะ

คุณแม่ห้องพรีม/ สุพรรณบุรี

A: สมัยนี้คุณแม่มือใหม่ใช้ผ้าอ้อมแบบสำเร็จรูปกันทั้งนั้น สำหรับคุณแม่ห้องพรีมก็นับว่าเป็นผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสม คือช่วงกลางวันจะใส่ผ้าอ้อมธรรมดา ช่วงกลางคืนจึงใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ซึ่งการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูป หมายความว่า เด็กจะอุจจาระหรือปัสสาวะใส่โดยที่คุณแม่ไม่ทราบ เมื่อเด็กโตขึ้น หากคุณไม่ปรับเปลี่ยนให้เป็นผ้าอ้อมแบบธรรมดาที่บางกว่า หรือลองเปลี่ยนเป็นกางเกงในตัวบางๆ ผ้าอ้อมสำเร็จรูปจะเป็นเหมือนกางเกงในตัวใหญ่ๆ เวลาที่เด็กเดินก็อาจดูเหมือนขาเกๆ ออกจะเหมือนกับขาโก่ง ซึ่งหมอก็ยังไม่เคยพบเด็กที่เกิดปัญหา ขาโก่งจากการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูป แต่ส่วนมากจะขาโก่งจากปัญหาสุขภาพของเด็กเองมากกว่า

ส่วนปัญหาที่เห็นจากการใช้ผ้าอ้อมสำเร็จรูปนานๆ คือวัยที่กำลังเข้าโรงเรียนอนุบาลจะมีปัญหาในเรื่องการขยับถ่าย เด็กจะไม่สามารถปรับเรื่องการขยับถ่ายอุจจาระปัสสาวะในห้องน้ำได้ เพราะชินกับการถ่ายของเสียลงในผ้าอ้อมสำเร็จรูปตลอดเวลา ถ้าไม่ใส่จะอึไม่ออก คุณแม่น้องพรีมใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูปให้ลูกเฉพาะช่วงกลางวันถือเป็นสิ่งที่ดีแล้ว แต่ต่อไปต้องค่อยๆ ถอดออก เพื่อให้เด็กได้อยู่กับธรรมชาติ รู้จักการเข้าห้องน้ำและรู้จักขยับถ่ายเหมือนเด็กโตนะคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

(๙)

Q: หายใจดังครืดๆ เวลากินนม

มีลูกชายคนแรกชื่อน้องภูเกิดตอนนี้ ๗ เดือนกว่าแล้ว กำลังชนมากๆ ตอนที่ลูกชายอายุ ๒ เดือน หายใจเหมือนมีเสมหะอยู่ในลำคอ เวลาทานนมเสียงจะดังครืดๆ ทั้งที่ไม่ได้ป่วย ไม่มีน้ำมูก พอสัปดาห์อากาศก็หาย แต่ตอนนี้กลับมาเป็นเหมือนเดิมอีกแล้วคะ น้องจะเป็นอะไรมากหรือเปล่าคะ และผิดปกติไหม

คุณแม่ห้องภูเกิด / ชลบุรี

A: เด็กแต่ละคนมีปัญหาเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา บางครั้งก็เป็นปัญหาเดิมๆ ที่กลับมาเป็นใหม่ อย่างน้องภูเกิดมีปัญหามาครั้งหนึ่งเมื่อตอนอายุ ๒ เดือน พอหายไปแล้วก็กลับมาเป็นใหม่ตอนอายุได้ ๗ เดือน ถึงจะไม่ใช้ปัญหาที่อันตรายแต่ต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสม คุณแม่ลองสังเกตภายในรูจมูกของลูกว่ามีน้ำมูกแข็งติดอยู่หรือไม่ เพราะช่วงที่เขาดูดนมอยู่จะหายใจทางปากไม่ได้ เมื่อลมผ่านจมูกลงไปจึงทำให้เกิดมีเสียงครืดๆ ได้ คุณแม่ควรทำความสะอาดจมูกลูกโดยใช้น้ำเกลือล้างหรือใช้ปากคีบเล็กๆ คีบน้ำมูกที่แห้งติดภายในโพรงจมูกออกไป เสียงนั้นก็อาจจะหายไปได้ค่ะ

หลังจากที่ลูกดีขึ้นจนเสร็จแล้ว หมออยากให้คุณพาลูกไปพบคุณหมอสองคนเป็นการล้างปากและคอไปด้วย เนื่องจากบริเวณจมูก คอ และทางเดินหายใจจะอยู่ใกล้ๆ กัน ถ้าคุณแม่ทำความสะอาดบริเวณดังกล่าว เสียงครืดๆ ก็น่าจะทุเลาลง แต่ถ้ายังไม่หายอาจต้องไปพบคุณหมอเพื่อตรวจเป็นระยะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๗ ต.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

(๑๐) Q: **ลูกสาวเป็นโรค G6PD**

ลูกสาวอายุ ๒ เดือนครึ่ง แรกเกิดที่โรงพยาบาลบอกว่า เป็น G6PD ต้องระวังหลายๆ อย่าง แต่ที่ดิฉันอ่านพบ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชาย หากต้องการตรวจให้แน่ใจอีกครั้ง ควรจะตรวจเมื่อไหร่ อย่างไรบ้างคะ และในเด็กวัยนี้สามารถตรวจกรุปเลือดได้หรือยังคะ

งามเนตร / กาญจนบุรี

A: โรค G6PD ส่วนใหญ่มักจะเป็นในเด็กผู้ชาย แต่ในเด็กผู้หญิงก็เป็นได้ โดยปกติทารกแรกคลอดแพทย์จะไม่ได้เจาะจงตรวจโรคนี้ แต่กรณีของเด็กแรกคลอดมีอาการตัวเหลือง แพทย์ก็จะสั่งตรวจ G6PD และถ้าพบว่ามีเอนไซม์ขาดไป แพทย์ก็จะเรียนให้คุณแม่ทราบ ส่วนใหญ่ถ้าแพทย์ตรวจพบว่าเด็กเป็นโรคนี้ก็มักจะไม่น่ากลัวค่ะ แต่หากคุณแม่ต้องการตรวจให้แน่ชัด ก็สามารถพาลูกไปตรวจซ้ำ รอให้ลูกโตขึ้นอีกนิด สัก ๑ ขวบค่อยพาไปตรวจอีกครั้งค่ะ ซึ่งคุณแม่จะต้องจำชื่อโรคนี้เอาไว้ และเขียนไว้ในบัตรประจำตัวลูก เวลาที่ซื้อยาตามร้านขายยา หรือไปพบคุณหมอ ก็ต้องบอกเขาว่าลูกเป็นโรค G6PD เพราะว่าจะมียาบางกลุ่มที่ห้ามใช้ในกลุ่มโรคนี้ แต่จริงๆ แล้วโดยทั่วไปโรคนี้ก็ไม่ค่อยจะมีอันตรายมากมายอย่างที่เรากลัวค่ะ

สำหรับการเจาะเลือดเพื่อตรวจกรุ๊ปเลือดของลูก หมอคิดว่าโดยปกติ หากมีการตรวจโรค G6PD ตอนแรกเกิด คุณหมอก็น่าจะมีการเจาะเลือดไปในตัวอยู่แล้ว คุณแม่อาจจะลองกลับไปดูในสมุดสุขภาพแรกเกิดของลูกอีกครั้ง ซึ่งน่าจะมึะระบุไว้แน่ะคะ แต่ทางที่ดีหมอก็คิดว่าควรจะพาลูกไปตรวจเลือดก็ต่อเมื่อมีเรื่องจำเป็นที่จะต้องเจาะเลือดอยู่แล้วดีกว่า เพื่อว่าลูกจะได้ไม่ต้องเจ็บตัวหลายครั้ง และผลกรุ๊ปเลือดที่ทราบก็สามารถเก็บไว้เป็นประวัติใช้ได้ตลอดไปค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ น.๘๖

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่าภาพของพ่อแม่ที่ขาดความรู้หรือมีความรู้ที่ไม่มากพอที่จะตอบข้อสงสัยหรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กนั้น ยังสะท้อนผ่านถ้อยคำที่อ้างถึงการมีข้อมูลหรือความรู้ของตนเอง เช่น คำว่า **สงสัย ซ้ำใจ** ได้ด้วย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ความสงสัยของผู้ถามเกิดจาก การที่ได้พบปัญหาหรือข้อข้องใจใดๆ แล้วไม่สามารถไขข้อข้องใจได้ เพราะมีข้อมูลหรือความรู้ที่ไม่มากพอ หรือบางครั้งความรู้นั้นไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้ถามได้พบเจอ ความสงสัยนั้นจึงยังคงอยู่ต่อไป และผู้ถามก็ต้องการที่จะได้รับความรู้อื่นๆเพิ่มเติม ดังตัวอย่าง

(๑๑) Q: **๒ ขวบกว่ายังน้ำลายไหลและพูดช้า**

ดิฉันมีลูกชายอายุ ๒ ขวบกว่าชื่อน้องโจ ตอนนี้น้องยังมีน้ำลายไหลอยู่เลย อยากทราบว่าเป็นเพราะอะไร และป่านนี้น้องยังพูดได้คำสองคำอยู่เลยคะ สงสัยว่าทำไมลูกถึงพูดช้า

สายรุ้ง / กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ส.ศ. ๒๕๕๐ น.๑๑๒

ตัวอย่าง (๑๑) จากถ้อยคำที่ผู้ถามเลือกใช้ในวาทกรรมการถามว่า “...ป่านนี้น้องยังพูดได้คำสองคำอยู่เลยคะ **สงสัยว่าทำไมลูกถึงพูดช้า**” ผู้ถามน่าจะพอมีข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการพูดของเด็กตามช่วงวัยอยู่บ้าง แต่พัฒนาการของลูกนั้นไม่ได้เป็นไปตามข้อมูลที่ผู้ถามมีอยู่ ผู้ถามจึงเกิดความสงสัยและต้องการที่จะได้รับความรู้อื่นๆเพิ่มเติม

(๑๒) Q: **อันตรายไหม! ทิ้งลูกแฝดเสียชีวิตในครรภ์ ๑ คน**

ดิฉันอายุ ๓๒ ปี ตั้งครรภ์ลูกแฝดจากการทำกิฟที่ได้ ๔ เดือนแล้ว แต่ล่าสุดเสียชีวิตไป ๑ คน อยากทราบสาเหตุและวิธีการดูแลตัวเอง ดิฉันรู้สึกไม่สบายใจเลย เพราะคุณหมอให้ทิ้งไว้ในครรภ์ แต่ไม่บอกรายละเอียดอะไรเลย

ดิฉันขឹងใจมากค่ะ อยากทราบข้อเสียที่ทั้งเด็กไว้ในครรภ์ว่ามีอะไรบ้าง และ
ตอนคลอดดิฉันควรคลอดเองหรือว่าผ่าคลอดดีคะ

กาญจนา / กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๓

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้ถามทราบว่าลูกแฝดที่ตั้งครรภ์จากการทำกิฟท์นั้น ได้เสียชีวิตไปแล้ว ๑ คนในขณะที่ตั้งครรภ์อยู่ และแพทย์ให้ทั้งเด็กไว้ในครรภ์โดยไม่บอกกล่าว ข้อมูลใดๆ แก่ผู้ถามอีก ความข้องใจของผู้ถามจึงเกิดขึ้น เพราะผู้ถามไม่ทราบว่าการทำงานเช่นนั้นจะมีผลเสียอะไรหรือไม่ จึงต้องการให้ผู้ตอบช่วยให้ความรู้

นอกจากนี้การที่ผู้ถามมีพฤติกรรมเฝ้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ หรือมีความพยายามหรือลองที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง แต่ทำที่สุดก็ยังคงหาคำตอบหรือหาวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาไม่ได้ จึงต้องเขียนจดหมายเข้ามาถามผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอีกครั้ง ช่วยต่อยุ่ภาพของพ่อแม่ที่ขาดข้อมูลหรือความรู้ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มการมีความรู้แต่ไม่เพียงพอ ดังตัวอย่าง

(๑๓) ดิฉันอายุ ๓๑ ปี สูง ๑๗๒ ซม. ก่อนท้องหนักประมาณ ๖๐ กก. ตอนนี้นำกำลังตั้งท้องเดือนที่ ๕ (ลูกคนแรก) จึงไม่ค่อยทราบมากนักว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร จะใช้วิธีอ่านหนังสือและถามคนที่เคยท้องมาก่อน แต่ก็มีหลายเรื่องที่ยังหาคำตอบให้ตนเองไม่ได้ จึงขอถามคุณหมอดังนี้...

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

สำหรับถ้อยแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ถาม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นสามารถสะท้อนภาพของพ่อแม่ที่ขาดความรู้ได้ด้วยเช่นกัน เพราะเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลการถามที่ปรากฏ ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น กังวลใจ กลัว ไม่สบายใจ กลัว เป็นต้น แล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าถ้อยคำเหล่านี้มักจะปรากฏในการถามซึ่งผู้ถามมีลักษณะขาดความรู้ที่จะมาช่วยอธิบายหาคำตอบได้ ดังตัวอย่าง

(๑๔) Q: ลูกเกือบ ๒ ขวบ เล่นรุนแรงเหลือเกิน

ลูกชายอายุ ๑ ปี ๙ เดือน ชอบเล่นรุนแรง ชอบใช้กำลัง บางทีหยิบของเล่นไม่ถึงก็โมโห สาเหตุของการเล่นรุนแรงนั้นเกิดจากการที่เขาเล่นกับพ่อ

หรือเปล่า เพราะพ่อเขาเป็นทหารบางครั้งชอบเล่นกับลูกแรง ดิฉันต้องคอยเตือน
กลัวว่าลูกจะติดนิสัยใช้ความรุนแรงไปจนเขาโต จะมีวิธีแก้ไขอย่างไรคะ

มลฤดี / กรุงเทพฯ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๔

ตัวอย่างนี้อธิบายได้ว่า ผู้ถามไม่มีข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรม
ของเด็ก รวมถึงวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เมื่อพบว่าลูกแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงต่างๆ จึงเกิด
ความกลัวว่าพฤติกรรมการแสดงออกเหล่านั้นจะติดตัวลูกไปจนโต ผู้ถามจึงต้องการความรู้
เกี่ยวกับวิธีการที่จะแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของลูก เพื่อให้ความกลัวหรือความกังวลนั้นหมด
ไป

(๑๕) Q: โรคหัดกุหลาบ...น่ากลัวไหม

ลูกอายุ ๖ เดือนเศษ มีอาการตัวร้อนและถ่ายเหลววันละหลายครั้ง
เวลาผายลมก็มีอ้อออกมาด้วย พาลูกไปพบคุณหมอ คุณหมอให้ยากลับมา
รับประทานตามปกติ อาการลูกก็ดีขึ้น แต่เพื่อนบ้านบอกว่าให้สังเกตอาการว่า
ลูกมีผื่นขึ้นหรือเปล่า เพราะอาจจะเป็นโรคหัดกุหลาบได้ อาการของโรคหัด
กุหลาบเป็นอย่างไร น่ากลัวมากไหมคะ รบกวนขอคำตอบจากคุณหมอให้หาย
กังวลใจด้วยค่ะ

แม่น้องกิมจิ / นครราชสีมา

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๐

ตัวอย่างนี้อธิบายได้ว่า ความกังวลใจของผู้ถามเกิดจากการไม่มีความรู้เกี่ยวกับ
โรคหัดกุหลาบ เมื่อมีเพื่อนบ้านมาทักอาการผื่นของลูกว่าอาจจะเป็นโรคหัดกุหลาบได้ ผู้ถามจึง
เกิดความกังวลใจกลัวว่าลูกจะเป็นโรคดังกล่าวจริงๆ และยังมีกังวลถึงความร้ายแรงของโรค
ด้วย ผู้ถามจึงต้องการให้ผู้ตอบอธิบายเกี่ยวกับอาการของโรคหัดกุหลาบ รวมถึงความรุนแรงของ
โรคด้วย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของคำถาม สามารถสรุปสิ่งที่ทำให้พ่อแม่ในปัจจุบันเกิด
ความกลัวและเป็นกังวล รวมไปถึงความไม่สบายใจ กังวลใจ ในปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นในการ
ดูแลเด็กได้ว่า พ่อแม่มีความกังวลในปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องของสุขภาพ โภชนาการ รูปร่างหน้าตา
และพฤติกรรมแสดงออกต่างๆ ของลูก เรื่องที่พ่อแม่มีความกลัวและเป็นกังวลมากที่สุดคือ

เรื่องสุขภาพร่างกายของคุณ รองลงมาคือเรื่องของพฤติกรรมกรรมการแสดงออกต่างๆ ของคุณ เรื่อง โภชนาการ และเรื่องรูปร่างหน้าตา ตามลำดับ และพบว่าผู้ถามมักจะมีอาการกลัวหรือเป็นกังวล ในเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้นแทบทั้งสิ้น

ในส่วนการตอบ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่ว่าจะเป็น แพทย์ ครู หรือนักวิชาการ จะทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคำถาม ซึ่งมักจะอธิบายให้ความรู้ต่างๆ ตามที่ผู้ถามต้องการทราบ มีการ เลือกลำดับข้อมูลที่สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ข้อมูลคำตอบด้วยการอ้างถึงสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะการ อ้างบุคคลซึ่งพบความถี่ในการเลือกใช้กลวิธีนี้มากที่สุด ผู้ตอบพยายามทำให้ผู้ถามรู้สึกว่าการจะ ตอบคำถามต่างๆ ได้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางจึงจะสามารถให้คำตอบได้อย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือ และยังพบคำตอบที่กล่าวอ้างถึงตำแหน่งอาชีพของผู้ที่ผู้ถามต้องการให้ผู้ถามไป ปฏิบัติหรือหาคำตอบต่อไป การอ้างถึงบุคคลซึ่งมีอาชีพที่สังคมให้การยอมรับว่าเป็นผู้รู้ในเรื่อง เฉพาะด้าน ตอกย้ำภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้ในเรื่องการดูแลเด็กจึงต้องไปพึ่งพาจาก ผู้ที่มีความรู้มากกว่า

ตัวอย่าง

(๑๖) เท่าที่ได้ถามจากแพทย์ผู้ดูแลเด็กในระยะยาว ยังไม่เคยพบว่าเด็กเกิด
เนื้องอกตามที่ตำราฝรั่งเรียกว่า WILMS TUMOR ซึ่งคนไทยอาจจะแตกต่าง
จากฝรั่งก็ได้ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าเรายังติดตามเด็กไม่นานพอเหมือนฝรั่งที่
รู้จักโรคนี้ก่อนพวกเรา หมอจึงเน้นว่า ต้องพาลูกไปพบแพทย์สม่ำเสมอ มีอะไร
ก็ปรึกษาคุณหมอได้ค่ะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๙๖

(๑๗) หมอคิดว่าเราควรที่จะสร้างวินัยให้ชัดเจน ลดสิ่งเร้าที่มีมากเกินไป
จำเป็น เช่น ลดจำนวนของเล่น ขณะพูดกับลูกก็ให้ปิดทีวี และมองหน้าลูก จัด
เวลาในกิจวัตรคร่าวๆ พยายามทำให้เด็กติดเป็นนิสัย และรอดูไปจนถึงอายุ ๔-๖
ขวบ ถ้าลูกซนมากหรือพูดไม่รู้เรื่องควรพาพบจิตแพทย์เด็กค่ะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๖ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๙๐

การอ้างคำศัพท์ทางวิชาการ อ้างหลักเกณฑ์ อ้างผลงานวิจัย ก็เป็นกลวิธีทาง ภาษาอีกกลวิธีหนึ่งที่ช่วยตอกย้ำภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้ได้ เพราะข้อมูลใน ลักษณะนี้เป็นข้อมูลทางวิชาการ ผู้ที่อยู่ในวงวิชาการจึงจะมีข้อมูลเหล่านี้ในปริมาณที่มากกว่า ผู้คนทั่วไป

(๑๘) ขณะนี้คุณตั้งครรภ์ได้สองเดือน และยังคงให้ลูกคนแรกดูดนม อยู่ การดูนมของลูกจะไปกระตุ้นให้มีการหลั่ง **ออกซิโตซิน (Oxytocin)** ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้มดลูกบีบตัว ยิ่งถ้าท้องแก่ขึ้นเรื่อยๆ ฤทธิ์ออกซิโตซินนี้จะมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเช่นกัน...

ปีที่ ๒๔ ฉ.๒๘๘ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๒

(๑๙) หลังจากเคยตั้งครรภ์ไขปลาคูก ที่มีตัวเด็กด้วยอย่างกรณีของคุณ มี **รายงาน**ว่าพบได้ประมาณร้อยละ ๒.๔ แต่โดยทั่วไปโอกาสที่จะตั้งครรภ์ไขปลาคูกซ้ำอีก เฉลี่ยร้อยละ ๑.๓

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๘๓

๕.๒ ขาดความมั่นใจ

จากข้อมูลที่น่ามาศึกษาพบว่า หลายครั้งที่ผู้ถามเกิดความไม่มั่นใจ หรือเกิดความลังเลใจว่าควรเชื่อและปฏิบัติตามในการดูแลเด็กตามข้อมูลที่ได้รับมาหรือไม่ สาเหตุเกิดจากข้อมูลจากผู้ถามได้รับมานั้นมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ ๑) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลทางเดียว ผู้ถามไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลนั้น และ ๒) ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลหลายทาง ผู้ถามไม่มั่นใจในความถูกต้องและเกิดความลังเลใจว่าจะเลือกเชื่อถือในข้อมูลของฝ่ายไหนดี โดยก่อนเริ่มต้นการถาม ผู้ถามมักจะมีกรกล่าวอ้างถึงแหล่งที่มาของความรู้ต่างๆร่วมด้วย ถ้อยคำที่แสดงการอ้างถึงแหล่งที่มาของข้อมูล เช่น **โดนัท เคยได้ยินมา คุณหมอมติดูแลบอก มีคนบอก เพื่อนบ้านบอก คนโบราณมักจะบอก โรงพยาบาลบอก อ่านพบ เป็นต้น ทั้งนี้** ผู้ถามแสดงความรู้ต่างๆที่ตนเองได้รับมาอ้างว่าเป็นสิ่งที่ตนเองรับรู้มาจากแหล่งต่างๆ เพื่อบ่งบอกแก่ผู้ตอบหรือผู้อ่านท่านอื่นๆว่า ข้อมูลหรือความรู้ดังกล่าวไม่ได้มาจากความคิดของผู้ถามเอง แต่เป็นความรู้ที่ได้รับมาจากแหล่งอื่น และผู้ถามเองก็ยังไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลนั้นๆ ผู้ถามมักเลือกใช้ถ้อยคำที่สะท้อนให้เห็นความไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูล หรือแม้แต่กระทั่งการเกิดความขัดแย้งทางความคิดของผู้ถามเองกับข้อมูลที่ได้รับ ผู้ถามต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินความถูกต้องของข้อมูลนั้นและคาดหวังให้ผู้ตอบให้รายละเอียดของข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อช่วยในการไขข้อข้องใจด้วย โดยการถามที่แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลทางเดียว ผู้ถามต้องการคำตัดสินจากผู้ตอบว่าข้อมูลหรือความรู้นั้นๆ ถูกต้องหรือไม่ จึงมักปรากฏถ้อยคำว่า **ถูกต้อง จริง** ร่วมกับคำแสดงการถาม **ไหม หรือเปล่า** ส่วนการถามที่แสดงแหล่งที่มาของข้อมูลหลายทาง ผู้ถามต้องการคำตัดสินจากผู้ตอบว่าควรเชื่อแหล่งข้อมูลใด จึงปรากฏถ้อยคำว่า **ดี** ต่อท้ายคำ

แสดงการถาม **ไหน** ซึ่งคำแสดงการถาม “ไหน” นี้จะใช้ร่วมกับคำที่แสดงรูปแบบของสิ่งที่คุณถาม ต้องการทราบ เช่น **แบบไหน อย่างไร** เป็นต้น ยกตัวอย่างได้ดังนี้

- แหล่งข้อมูลทางเดียว

ตัวอย่าง

(๒๐) Q: เคยได้ยินมาว่าไม่ควรกินข้าวเยอะ เพราะจะทำให้แม่อ่อน แต่ลูกไม่ได้รับสารอาหาร ให้เน้นเป็นเนื้อสัตว์และผลไม้ ความคิดนี้ถูกต้องไหมคะ

ปีที่ ๒๔ ธ.๒๕๕ ม.ค. ๒๕๕๐ น.๘๐

ในตัวอย่าง (๒๐) นี้ ผู้ถามกล่าวอ้างถึงข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลทางเดียวนั้นก็คือ สิ่งที่ได้ยินมาว่า การรับประทานข้าวในปริมาณที่มากนั้นจะทำให้แม่อ่อน แต่ลูกไม่ได้รับสารอาหาร ผู้ถามเกิดความไม่แน่ใจในความถูกต้องของข้อมูลจึงสอบถามผู้ตอบโดยเลือกใช้ถ้อยคำภาษาที่แสดงการถามว่า “ความคิดนี้ถูกต้องไหมคะ” เป็นการถามที่ต้องการให้ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินความถูกต้องของข้อมูลที่คุณถามได้กล่าวอ้างถึง

(๒๑) Q: ดิฉันอายุ ๑๖ ปี ตอนนี้นำกำลังตั้งครรภ์ลูกคนแรกได้ ๔ เดือนแล้วค่ะ ดิฉันเริ่มมีอาการตกขาว มีกลิ่น และมีสีเหลืองตอนมีสามีค่ะ แต่มีคนบอกว่าการตั้งครรภ์ไม่น่าจะมีตกขาว อยากทราบว่า อาการตกขาวไม่ควรมีขณะตั้งครรภ์จริงหรือเปล่าคะ หรือดิฉันอายุน้อยเกินไป

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๐

ตัวอย่าง (๒๑) แหล่งข้อมูลของผู้ถามคือ บุคคล ซึ่งในที่นี้ผู้ถามไม่ได้ระบุว่าบุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลนั้นเป็นใคร มีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้ถาม แต่ข้อมูลที่คุณถามได้รับมาในเรื่องเกี่ยวกับการมีตกขาวในขณะตั้งครรภ์นั้น ผู้ถามไม่แน่ใจในความถูกต้องจึงต้องการให้ผู้ตอบช่วยตัดสินความถูกต้องของข้อมูลนั้นให้ โดยใช้ถ้อยคำภาษาในการถามว่า “อาการตกขาวไม่ควรมีขณะตั้งครรภ์จริงหรือเปล่าคะ”

- แหล่งข้อมูลหลายทาง

ตัวอย่าง

(๒๒) Q: คนโบราณมักบอกว่า ไม่อยากให้อุ้มเด็กทารกมาก เพราะกลัวว่าจะติดมือ แต่ปัจจุบันคุณหมอบอกว่าไม่เป็นไร ดิฉันควรเชื่อแบบไหนดีคะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๑ เม.ย. ๒๕๕๐ น.๘๒

ตัวอย่างนี้ผู้ถามเกิดความลังเลในความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูล ๒ ทางที่แตกต่างกัน ผู้ถามกล่าวอ้างถึงแหล่งข้อมูลทั้ง ๒ แหล่ง คือ คนโบราณกับหมอซึ่งกล่าวถึงความคิดเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นของการอุ้มเด็ก ผู้ถามเกิดความลังเลสงสัยไม่แน่ใจว่าจะเลือกเชื่อความคิดของแหล่งข้อมูลใดดี จึงต้องการให้ผู้รู้เป็นผู้ตัดสินให้ว่าข้อมูลใดมีความถูกต้องและความน่าเชื่อถือมากกว่ากัน

(๒๓) Q: ลูกสาวอายุ ๒ เดือนครึ่ง แรกเกิดที่โรงพยาบาลบอกว่าเป็น G6PD ต้องระวังหลายๆ อย่าง แต่ที่ดิฉันอ่านพบ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชาย หากต้องการตรวจให้แน่ใจอีกครั้ง ควรจะตรวจเมื่อไหร่ อย่างไรบ้างคะ

ปีที่ ๒๕ ฉ.๒๙๒ พ.ค. ๒๕๕๐ น.๘๖

ตัวอย่าง (๒๓) ผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำที่กล่าวอ้างถึงแหล่งความรู้ ๒ แหล่ง ได้แก่ “โรงพยาบาลบอก” และ “อ่านพบ” ผู้ถามเลือกใช้คำว่า “โรงพยาบาล” แทนกลุ่มของแพทย์หรือพยาบาลที่ทำหน้าที่ในการดูแลรักษาลูกของผู้ถามในขณะนั้น และถ้อยคำภาษาว่า “อ่านพบ” แทนแหล่งความรู้ที่เป็นหนังสือ หรือข้อความใดๆ ที่ผู้อ่านได้อ่านมา โดยทางโรงพยาบาลบอกแก่ผู้ถามว่า ลูกสาวเป็นโรค G6PD แต่หนังสือหรือข้อความที่ผู้อ่านพบกลับกล่าวว่า โรค G6PD นี้ เป็นโรคที่เกิดขึ้นกับเด็กผู้ชาย แต่ลูกของผู้ถามนั้นเป็นเด็กผู้หญิง ผู้ถามจึงเกิดความลังเลสงสัยไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลทั้ง ๒ แหล่ง แม้ในวาทกรรมคำถามนี้ ผู้ถามไม่ได้ถามเพื่อให้ผู้ตอบเป็นผู้ตัดสินความถูกต้องของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้ง ๒ ให้ แต่ผู้ถามเลือกที่จะตัดสินและไขข้อข้องใจโดยการพาลูกไปตรวจให้แน่ใจอีกครั้ง จึงต้องการสอบถามข้อมูลจากผู้ตอบว่าควรพาไปตรวจเมื่อไหร่และต้องทำอย่างไรบ้าง

ในส่วนของการตอบจะเห็นว่ากรการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูล คำตอบที่ผู้ตอบให้ในทุกๆ ประเด็นนั้น สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถามได้ เพราะความไม่

มั่นใจในข้อมูลที่มีอยู่นี่เองเป็นสาเหตุทำให้ต้องเขียนจดหมายมาถามผู้ตอบ และผู้ตอบได้ไขข้อข้องใจและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถามด้วยการอ้างถึงสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ถามได้รับความรู้มากขึ้น สามารถนำข้อมูลต่างๆที่ผู้ตอบให้ไปนั้นช่วยในการตัดสินใจเลือกเชื้อ หรือปฏิบัติตามวิธีการในการดูแลเด็กที่ผู้ถามได้รับมาจากแหล่งความรู้ต่างๆได้อย่างมั่นใจ จึงอาจกล่าวได้ว่า กลวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลคำตอบของผู้ตอบนั้น ช่วยตอกย้ำภาพของพ่อแม่ปัจจุบันที่ขาดความมั่นใจได้

ตัวอย่าง

(๒๔) Q: ดิฉันอายุ ๑๖ ปี ตอนนี้งากำลังตั้งครรภ์ลูกคนแรกได้ ๔ เดือนแล้วค่ะ ดิฉันเริ่มมีอาการตกขาว มีกลิ่น และมีสีเหลืองตอนมีสามีค่ะ แต่มี**คนบอก**ว่าช่วงตั้งครรภ์ไม่น่าจะมีตกขาว อยากทราบว่า อาการตกขาวไม่ควรมีขณะตั้งครรภ์จริงหรือเปล่าคะ หรือดิฉันอายุน้อยเกินไป

ปีที่ ๒๕ ค.๒๕๖๙ ก.พ. ๒๕๕๐ น.๘๐

A: ข้อเท็จจริงคือ ในขณะตั้งครรภ์มักมีตกขาวมากกว่าปกติอยู่แล้ว เนื่องจากต่อมต่างๆ ที่อยู่ภายในช่องคลอดมีการทำงานเพิ่มขึ้น และมีการขับเมือกต่างๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ช่องคลอดมีตกขาวมากขึ้นตามไปด้วย โอกาสที่จะเป็นเชื้อราในช่องคลอดขณะตั้งครรภ์จึงสูงตามไปด้วย

ปกติตกขาวจะมีสีขาวหรือสีเหลืองอ่อนๆ อาจมีกลิ่นได้เล็กน้อย สำหรับคุณภรรยาเริ่มมีตกขาวผิดปกติทั้งสีและกลิ่นหลังมีสามี มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงควรอย่างยิ่งที่จะไปรับการตรวจยืนยันเชื้อในช่องคลอด เพราะหากพบเชื้อกามโรคจะได้รักษาให้หายก่อนที่จะติดต่อไปยังลูก

ปัจจุบันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เกือบทุกโรค ยกเว้นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส เช่น โรคเริม หรือเอดส์ สามารถรักษาให้หายขาดได้

๕.๓ เชื่อมั่นในหลักเกณฑ์วิชาการ

ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันในหัวข้อนี้สะท้อนผ่านถ้อยคำที่ว่า “**เกณฑ์**” “**มาตรฐาน**” “**เกณฑ์เฉลี่ย**” “**เกณฑ์มาตรฐาน**” เป็นต้น โดยคำว่า หลักเกณฑ์ หมายถึง น. หลักที่กำหนดไว้เพื่อใช้วินิจฉัยและปฏิบัติตาม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒) และคำว่า เกณฑ์หรือมาตรฐานนี้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีการให้ความหมายที่อยู่ในขอบข่ายของคำว่าหลักเกณฑ์เช่นกัน การเชื่อมั่นในหลักเกณฑ์ต่างๆ สะท้อนผ่านวาทกรรมการถามและการตอบอยู่บ่อยครั้ง พ่อแม่ในปัจจุบันมักสอบถามในเรื่องพัฒนาการ

ของลูกว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่างๆ หรือไม่ และเมื่อเทียบกับเกณฑ์ต่างๆ แล้วนั้นลูกของตนจัดอยู่ในเกณฑ์ปกติหรือไม่ปกติอย่างไร

(๒๕) Q: ลูกชายอายุ ๗ เดือนกว่า ตอนนี้น้ำหนักตัว ๑๒ กิโลกรัม ถือว่าน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือเปล่าคะ และเด็กวัยนี้ควรมีน้ำหนักและความสูงอยู่ที่เท่าไร

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๕ ศ.ค. ๒๕๕๐ น.๑๑๑

ผู้วิจัยพบว่าในการถามบางครั้งไม่ปรากฏถ้อยคำการกล่าวถึงเกณฑ์หรือมาตรฐานใดๆ แต่เนื้อความปริบทแวดล้อมในการถามนั้น สื่อความหมายถึงความต้องการทราบเกี่ยวกับพัฒนาการหรือพฤติกรรมที่ลูกแสดงออกในช่วงอายุต่างๆ ว่าเป็นไปตามหลักวิชาการหรือหลักเกณฑ์กำหนดต่างๆหรือไม่ ในการตอบจึงมักปรากฏการตอบที่ผู้ตอบเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการอ้างอิงข้อมูลที่มีเกณฑ์หรือมีมาตรฐานตามหลักวิชาการมารองรับ ส่งผลให้ข้อมูลคำตอบนั้นดูน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นเหตุผลประกอบในการตัดสินใจข้อข้องใจให้กับผู้ถามที่ต้องการทราบว่าพัฒนาการหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของลูกนั้นมีความปกติหรือไม่ปกติ ถือเป็นสิ่งที่ช่วยตอกย้ำภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีความเชื่อมั่นในหลักวิชาการได้ ดังตัวอย่าง

(๒๖) A: หมอบได้ดูในตารางมาตรฐานแล้วปรากฏว่า เด็กชายอายุ ๒ เดือนเท่ากับลูกของคุณ จะมีน้ำหนักโดยเฉลี่ยตั้งแต่พอม ๔ กิโลกรัม ถึงอ้วน ๕.๘ กิโลกรัม ความยาวของเด็ก ซึ่งสั้น ๕๓ เซนติเมตร จนถึงความยาว ๖๑ เซนติเมตร (ภาษาแพทย์เรียกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ ๓ ถึง ๙๗) แต่ลูกของคุณอ้วนกว่าเกณฑ์คือ ๗.๘ กิโลกรัม ซึ่งความยาวยังอยู่ในเกณฑ์ปกติ หมอบคิดว่าเป็นที่ยอมรับได้ในเด็กที่อุดมสมบูรณ์ด้วยโภชนาการที่ดีเช่นนี้

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖ ก.ย. ๒๕๕๐ น.๑๐๖

๕.๔ มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็ก

พ่อแม่ในปัจจุบันมีทัศนคติและความคาดหวังในสิ่งต่างๆที่จะเกิดกับลูก ถ้อยคำที่สามารถสื่อถึงทัศนคติ ความคาดหวัง และความต้องการต่างๆที่พ่อแม่ปรารถนาในตัวลูกที่ผู้วิจัยพบได้แก่ถ้อยคำว่า “อยากให้” “ไม่อยากให้” พ่อแม่มักจะใช้ถ้อยคำภาษาดังกล่าวนำหน้าสิ่งที่ตนเองคาดหวังให้เกิดหรือไม่ให้เกิดขึ้นกับลูก ซึ่งส่วนใหญ่จะถามเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้ลูกเป็นหรือไม่เป็นในสิ่งที่พ่อแม่คาดหวังหรือต้องการ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

(๒๗) ดิฉันอยากให้คุณมีความคิดที่ดีค่ะ รู้จักคิดเป็น เพื่ออนาคตของคุณจะได้
ได้อยู่อย่างไม่ลำบาก จึงอยากทราบว่า ที่โรงเรียนปียพงษ์วิทยา มีวิธีสอนให้
เด็กรู้จักคิดเป็นอย่างไรบ้างคะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๑๘๒

(๒๘) ลูกสาวดิฉันอายุ ๑ ปี ๗ เดือน เป็นเด็กคนเดียวในบ้าน เวลาพาไป
เที่ยวบ้านคนอื่น (ที่มีเด็กด้วยกัน) ลูกก็จะติดเด็กบ้านนั้น ถึงเวลากลับไม่ยอม
กลับ พออุ้มกลับเขาจะร้องไห้มากค่ะ บางครั้งก็จิกแม่แล้วก็กัดมือตัวเอง(ปกติ
เขาไม่แงง) เป็นอย่างนี้เกือบทุกที่ที่ไป มีอยู่คืนหนึ่งเขาคอนข้างไม่สบายค่ะ
ตื่นมาร้องจะกลับบ้านข้างๆ (ที่เคยไปเล่น) ทั้งที่เป็นเวลาตี ๒ แล้ว สักพักจึง
สงบลง แล้วกินนมนอนหลับต่อ (เหมือนละเมอ) จะทำอย่างไรดีคะ ไม่อยากให้
เขามีนิสัยทำร้ายตัวเอง แล้วจะส่งผลต่ออนาคตหรือไม่

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๔ ก.ค. ๒๕๕๐ น.๘๘

นอกจากถ้อยคำภาษาว่า “อยากให้” “ไม่อยากให้” ที่สามารถสะท้อนให้เห็น
ทัศนคติและความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีต่อลูกอย่างชัดเจนดังยกตัวอย่างข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัย
พบว่ายังมีบางถ้อยคำภาษาที่ไม่มีคำหรือกลุ่มคำที่สื่อความหมายของการแสดงความต้องการของ
พ่อแม่ไว้อย่างชัดเจนปรากฏอยู่เหมือนดังตัวอย่างข้างต้น แต่เมื่ออาศัยบริบทรอบข้างร่วมด้วยแล้ว
สามารถตีความหมายของถ้อยคำและการเลือกใช้ถ้อยคำภาษาของผู้ถามได้ว่า ผู้ถามนั้นมีทัศนคติ
และความคาดหวังอะไรในตัวลูกบ้าง

(๒๙) ดิฉันมีลูกชาย ๒ คน คนโตอายุ ๕ ขวบครึ่ง คนเล็กอายุ ๖ เดือน
ที่ผ่านมามีคนโตได้รับความรัก ความอบอุ่นมาตลอด แต่ตอนนี้แม่ต้องไปดูแลลูก
คนเล็ก เขาจึงรู้สึกที่แม่ไม่รักหรือเปล่า ทั้งที่เขาก็น้อง กอดน้องปกติดี แต่
มักจะเรียกร้องความสนใจจากแม่ตลอด บางครั้งก็งอนเหมือนเด็กผู้หญิง อย่าง
นี้เป็นอาการอิจฉาน้องหรือเปล่า และทำอย่างไรให้เขาเข้มแข็งสมเป็นลูกผู้ชาย
คะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

ตัวอย่างนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า แม้ผู้ถามไม่ได้ใช้ถ้อยคำว่า “อยาก” แสดงความต้องการที่จะให้ลูกมีลักษณะเป็นเช่นไรอย่างชัดเจน แต่ถ้อยคำว่า “**สมเป็นลูกผู้ชาย**” ที่ผู้ถามเลือกใช้นั้นสามารถสะท้อนให้พอทราบได้ว่าผู้ถามมีทัศนคติและความคาดหวังในเรื่องเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเพศของลูก โดยทัศนคติของผู้ถามในขณะนี้คือ การแสดงท่าทางการงอนนั้นเป็นลักษณะของผู้หญิง แต่ลูกของผู้ถามเป็นผู้ชายจึงไม่ควรที่จะแสดงท่าทางลักษณะนั้นออกมา ผู้ถามจึงต้องการทราบวิธีการที่จะทำให้ลูกแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเพศชายของตนเองนั่นเอง

จากข้อมูลวาทกรรมที่นำมาวิเคราะห์ปรากฏเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่พ่อแม่ในปัจจุบันมีทัศนคติและความคาดหวังในตัวลูกในเรื่องต่างๆ สามารถเรียงลำดับความถี่ของข้อมูลที่ปรากฏการถามจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เรื่องที่พ่อแม่มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวลูกมากที่สุดคือเรื่องของการพัฒนาการทางด้านสมองที่มุ่งหวังให้ลูกเป็นเด็กเก่ง ฉลาดในด้านวิชาการ และเรื่องของการพัฒนาการการแสดงออกที่เหมาะสมกับเพศและวัยของลูก ซึ่ง ๒ ประเด็นนี้ปรากฏความถี่เท่ากัน ส่วนในเรื่องของการพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจนั้นปรากฏความถี่รองลงมา โดยพบว่าพ่อแม่มีทัศนคติและความคาดหวังให้ลูกของตนมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีสภาพจิตใจที่ดี โดยภาพรวมแล้วผู้วิจัยคิดเห็นว่า พ่อแม่ในปัจจุบันมีความตั้งใจที่จะดูแลลูกให้ดี สมบูรณ์ครบทุกด้าน จึงต้องการที่จะทราบเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบถ้วน เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและเป็นไปในรูปแบบที่พ่อแม่ต้องการ

ในส่วนของการตอบพบการใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะวิธีการดูแลเด็กต่างๆ ให้แก่ผู้ถาม ทั้งการชี้แนะที่เป็นลักษณะของการแนะนำ และการชี้แนะที่เป็นลักษณะของการสั่ง ซึ่งเป็นไปเพื่อให้ผู้ถามปฏิบัติตามนั่นเอง การใช้ถ้อยคำเพื่อการชี้แนะที่ปรากฏในการตอบนี้ช่วยตอบคำถามของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีทัศนคติและความคาดหวังในการที่จะดูแลลูกให้เจริญเติบโตและสมบูรณ์พร้อมทุกด้านได้ เพราะเมื่อผู้ตอบรับรู้สิ่งที่ผู้ถามต้องการ ผู้ตอบพยายามที่จะแนะนำวิธีการต่างๆ ให้ผู้ถามนำไปปฏิบัติตาม เพื่อที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ผู้ถามคาดหวังไว้นั่นเอง

(๓๐) Q: **อย่างนี้...อิจฉาน้องหรือเปล่า**

ดิฉันมีลูกชาย ๒ คน คนโตอายุ ๕ ขวบครึ่ง คนเล็กอายุ ๖ เดือน ที่ผ่านมามีคนโตได้รับความรัก ความอบอุ่นมาตลอด แต่ตอนนี้แม่ต้องไปดูแลลูกคนเล็ก เขาจึงรู้สึกว่แม่ไม่รักหรือเปล่า ทั้งที่เขาก็อ่อนแอ กอดน้องปกติดี แต่มักจะเรียกร้องความสนใจจากแม่ตลอด บางครั้งถึงอนเหมือนเด็กผู้หญิง อย่าง

นี้เป็นอาการอิจฉาน้องหรือเปล่า และทำอะไรให้เขาเข้มแข็งสมเป็นลูกผู้ชาย
คะ

ปีที่ ๒๕ ธ.๒๕๖๐ มี.ค. ๒๕๕๐ น.๙๑

A: ...แม้เราจะเลี้ยงลูกมาอย่างดี เรื่องอิจฉาก็เกิดขึ้นได้ตาม
ธรรมชาติ แต่อย่าไปมองเป็นความผิด และมีปฏิกิริยาต่อเขาจนกลายเป็น
ปัญหาขึ้นมาจริงๆ คุณแม่ควรเข้าใจ เพราะปฏิกิริยาที่เหมือนอิจฉาน้อง คือ
ความรู้สึกของพ่อแม่ต่างหาก เขาเพียงแค่ว่าพ่อแม่ไม่เอาใจใส่เขาเหมือนเดิม
จึงดูเหมือนว่าแม่รักน้องมากกว่า พ่อจะอ่อนให้แม่ทำอะไรให้ก็ถูกดู หรือดำเนิน
เด็กจะเห็นความแตกต่างข้อนี้ แต่ยังไม่เข้าใจ และยอมรับไม่ได้ถึงความ
แตกต่างนี้

ฉะนั้นคุณพ่อคุณแม่ควรดูแลเอาใจใส่ เช่น การพูดจา การ
แสดงออก การเล่น การกระทำ รวมทั้งการเรียนของเขาด้วย ถ้าเขาเรียกร้องให้
ทำอะไร ก็ไม่ควรที่จะปฏิเสธทันที แต่ควรตอบสนองเช่น “มาสิจ๊ะ แม่ทำให้”
หรือ “ไหนหนูทำตรงนี้ได้ แม่จะสอนให้”...

...การจะให้ลูกเข้มแข็งได้ก็อยู่ที่เราฝึกให้เขารู้จักการช่วยเหลือ
ตนเอง มีน้ำใจกับผู้อื่น เริ่มจากพ่อแม่ เพื่อนฝูง และการฝึกวินัย เป็นต้น เพื่อ
เขาจะได้เรียนรู้การควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ ซึ่งจะค่อยเป็นค่อยไป

จากลักษณะของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กทั้ง ๔ ลักษณะ ซึ่ง
สะท้อนผ่านทางถ้อยคำในวาทกรรมการถาม-ตอบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์กัน
กล่าวคือ ทั้ง ๔ ลักษณะเป็นลำดับขั้นความคิดของพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการ
ดูแลเด็กอย่างเพียงพอ สามารถแก้ไขปัญหาหรือไขข้อข้องใจต่างๆ ที่เกิดจากการดูแลเด็กได้แล้ว
นั้น ความมั่นใจในการดูแลเด็กจึงเกิดขึ้น สามารถปฏิบัติตามวิธีการและหลักเกณฑ์ทางวิชาการ
ต่างๆ ที่ตนเองมีความเชื่อมั่น เพื่อให้การดูแลเด็คนั้นบรรลุในสิ่งที่พ่อแม่ตั้งความคาดหวังไว้

บทที่ ๖

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๖.๑ สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ ๓ ประเด็น คือ ๑. ศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม - ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ตามกรอบทฤษฎีเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ๒. ศึกษากลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก และ ๓. วิเคราะห์ภาพของพ่อแม่ปัจจุบันที่สะท้อนผ่านการใช้ถ้อยคำในการถาม - ตอบปัญหา โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ ๑. บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาในการถาม-ตอบ และ ๒. วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูกสะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบัน

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากคอลัมน์ถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ซึ่งวางจำหน่ายในปี ๒๕๕๐ คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม รวมทั้งสิ้น ๑๒ ฉบับ จำนวนข้อมูลวาทกรรมการถาม-ตอบที่นำมาศึกษามีทั้งหมด ๑๐๙ วาทกรรม ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

๖.๑.๑ บริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูก

จากผลการศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิตยสารรักลูก ตามแนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ได้ข้อสรุปว่า วาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาดังกล่าวสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และได้รับความสนใจ มีการเชิญชวนให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมในเหตุการณ์การสื่อสารด้วยการส่งคำถามเข้ามาถามอย่างต่อเนื่อง จนคอลัมน์การถาม-ตอบได้จัดเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารรักลูก โดยที่วาทกรรมการถาม-ตอบนี้ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆเพียงเท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ผู้ถามได้มีโอกาสระบายความเครียด ความกังวลอันเกิดจากการ

พบเจอกับปัญหาในการดูแลเด็กได้ ซึ่งในส่วนของ การตอบ ผู้ตอบได้เลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความเป็นกันเอง ให้ความสนิทสนม ทำตัวเสมือนเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ถาม คอยให้ความรู้เพื่อไขข้อสงสัยแก่ผู้ถาม และแนะนำวิธีการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่ปรากฏในการตอบนั้นมากขึ้น ผู้ถามเกิดความไว้วางใจและเชื่อมั่นในข้อมูล และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำมากขึ้นด้วยเช่นกัน อีกทั้งการตอบคำถามของผู้ตอบยังไม่ได้เป็นเพียงการให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจให้กับผู้ถามเพียงผู้เดียว แต่ด้วยเพราะวาทกรรมการถาม-ตอบนี้ปรากฏในสื่อนิยายสารที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์สาธารณะ สามารถเข้าถึงผู้อ่านได้มากในเวลาอันรวดเร็ว การให้ความรู้ หรือคำแนะนำต่างๆ ของผู้ตอบจึงสามารถเป็นประโยชน์กับผู้ถามหรือผู้อ่านท่านอื่นๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย

นอกจากนี้ในส่วนของผู้ร่วมเหตุการณ์ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร เครื่องมือและบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความนั้น ยังสามารถสื่อให้ทราบถึงบทบาทความไม่เท่าเทียมกันของผู้ถามและผู้ตอบ โดยที่ผู้ตอบมีอำนาจทางด้านความรู้เฉพาะทางที่มากกว่า จึงมีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าผู้ถาม สามารถให้ความรู้หรือแนะนำวิธีการต่างๆ ในการดูแลเด็ก เป็นผู้ตัดสินความถูกต้องของข้อมูลได้ ซึ่งผู้ถามเองก็พร้อมที่จะเชื่อและปฏิบัติตาม

โดยภาพรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่า จากการศึกษาบริบทของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กในนิยายสารรักลูก ทำให้ทราบว่าบริบทต่างๆ ที่แวดล้อมวาทกรรมการถาม-ตอบดังกล่าวต่างมีผลต่อการเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารและกลวิธีทางภาษาทั้งในการถามและการตอบ โดยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพของผู้ถามและผู้ตอบ รวมถึงสะท้อนภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กได้อีกด้วย

๖.๑.๒ กลวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑. กลวิธีการถาม และ ๒. กลวิธีการตอบ ดังนี้

๑. กลวิธีการถาม พบ ๕ กลวิธีหลัก ได้แก่

๑.๑ การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึง พบ ๒ กลวิธีย่อย ได้แก่

๑.๑.๑ การอ้างถึงประสบการณ์ของตนเอง

๑.๑.๒ การอ้างถึงการมีความรู้ของตนเอง

- ๑.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม
- ๑.๓ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก
- ๑.๔ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง
- ๑.๕ การใช้ถ้อยคำเพื่อถาม พบ ๒ กลวิธีย่อย ได้แก่
  - ๑.๕.๑ การถามที่ใช้รูปประโยคคำถาม แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่
    - ๑.๕.๑.๑ การใช้ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ
    - ๑.๕.๑.๒ การใช้ประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธ
    - ๑.๕.๑.๓ การใช้ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ
  - ๑.๕.๒ การถามที่ใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม

๒ กลวิธีการตอบ พบ ๒ กลวิธีหลัก ได้แก่

- ๒.๑ การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ พบกลวิธีย่อย ๘ กลวิธี ได้แก่
  - ๒.๑.๑ อ้างบุคคล
  - ๒.๑.๒ อ้างหมู่มา
  - ๒.๑.๓ อ้างศัพท์วิชาการ
  - ๒.๑.๔ อ้างช่วงเวลา
  - ๒.๑.๕ อ้างหลักเกณฑ์
  - ๒.๑.๖ อ้างข้อเท็จจริง
  - ๒.๑.๗ อ้างงานวิจัย
  - ๒.๑.๘ อ้างความถี่
- ๒.๒ การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะ พบกลวิธีย่อย ๒ กลวิธี ได้แก่
  - ๒.๒.๑ การใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ
  - ๒.๒.๒ การใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง

๖.๑.๒.๑ กลวิธีการถาม

ก. การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์ของตนเอง

ผลการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์ของตนเองพบว่า การใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความไม่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กมาก่อนของผู้ถามนั้น เพื่อให้ผู้ตอบได้ทราบว่าการไม่มีประสบการณ์ทำให้ผู้ถามมีข้อสงสัยมากมายในปัญหาที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก ผู้ถามต้องการที่จะถามเพื่อให้ได้ความรู้และคำแนะนำสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ข. การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงความรู้ของตนเอง

จากการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงความรู้ของตนเองพบว่า ผู้ถามที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็คนั้นแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มของพ่อแม่ที่ไม่มีความรู้ใดๆเลย และ ๒) กลุ่มของพ่อแม่ที่มีความรู้อยู่บ้างแต่ไม่เพียงพอต่อการไขข้อข้องใจ หรือแก้ไขปัญหาได้ โดยที่ผู้ถามทั้งสองกลุ่มต่างต้องการที่จะถามคำถามเพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ความรู้เพื่อที่จะนำความรู้ต่างๆ นั้นไปไขข้อข้องใจและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็กต่อไป

ค. การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม

ผลการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรมนั้น ทำให้เห็นภาพของผู้ถามที่มีความพยายามในการหาวิธีการดูแลเด็ก และทดลองวิธีการต่างๆเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก แม้บางครั้งอาจจะไม่มั่นใจในความถูกต้องของวิธีการต่างเหล่านั้น และยังคงต้องการความรู้อื่นๆเพิ่มเติมจากผู้ตอบ

ง. การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

ผลการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกพบว่า ผู้ถามมีการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการดูแลเด็ก ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นอารมณ์ความรู้สึกกลัวและเป็นกังวลในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร พัฒนาการทางด้านร่างกาย การแสดงพฤติกรรมต่างๆ รวมไปถึงเรื่องการศึกษาด้วย ผู้ถามต้องการที่จะแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ เหล่านั้นให้ผู้ตอบได้รับรู้ และต้องการที่จะได้รับข้อมูลคำตอบที่จะสามารถไขข้อข้องใจ หรือแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้ความกลัวหรือความกังวลใจนั้นหมดไป

จ. การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง

การวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคาดหวัง ทำให้เห็นภาพว่าผู้ถามมีทัศนคติและความคาดหวังในเด็กที่ดูแล ผู้ถามแสดงให้ผู้ตอบทราบถึงสิ่งที่ตนเองต้องการให้เกิดขึ้นหรือไม่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กที่กำลังดูแล ความคาดหวังต่างๆ แม้บางครั้งความคาดหวังต่างๆ ไม่แสดงออกมาทางถ้อยคำที่บ่งบอกถึงความอยากหรือไม่อยากนั้น แต่ก็สามารถทราบความคาดหวังของผู้ถามได้จากข้อความที่แวดล้อมอยู่ในวาทกรรมการถามนั้นได้

จ. การใช้ถ้อยคำเพื่อถาม

สำหรับการวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำเพื่อถามซึ่งมีการใช้รูปประโยคคำถาม ๓ ประเภทพบว่า รูปประโยคคำถามที่ผู้ถามใช้มากที่สุด คือ การใช้ประโยคคำถามแบบให้ตอบ เนื้อความปรากฏความถี่มากเป็นอันดับ ๑ จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๒ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖๕ รองลงมาคือประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๐ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๓ และสุดท้ายประโยคคำถามแบบเลือกตอบ จำนวนทั้งสิ้น ๘ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๙ นอกจากนี้ยังพบการใช้รูปประโยคบอกเล่าที่แสดงเจตนาการถาม จำนวนทั้งสิ้น ๗ คำถาม คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๓

จากการพบการเลือกใช้รูปประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความมากที่สุดนี้ ทำให้เห็นว่า ผู้ถามไม่ได้ต้องการคำตอบเพียงแค่คำตอบตัดสินว่าข้อมูลหรือความรู้ที่ผู้ถามมีอยู่นั้นถูกหรือผิด แต่ผู้ถามยังต้องการคำอธิบายของความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กเพิ่มเติมจากผู้ตอบด้วย

๖.๑.๒.๒ กลวิธีการตอบ

ก. การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

จากผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการตอบพบว่า กลวิธีทางภาษาที่ผู้ตอบเลือกใช้มากที่สุดคือ การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือพบ ๕๑.๒๕ % โดยปรากฏการอ้างบุคคลมากเป็นอันดับหนึ่ง ๑๗.๙๐ % รองลงมาคือ อ้างหมู่มาคือ อ้างหมู่มา ๑๒.๐๔ % อ้างศัพท์วิชาการ ๑๑.๑๑ % อ้างช่วงเวลา ๓.๔๐ % อ้างหลักเกณฑ์ ๒.๙๘ % อ้างข้อเท็จจริง ๒.๑๖ % อ้างงานวิจัย ๐.๙๓ % และอ้างความถี่ ๐.๙๓ % ตามลำดับ สำหรับกลวิธีการใช้ถ้อยคำในการตอบลำดับที่สองที่ผู้ตอบเลือกใช้คือ การใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะพบ ๔๘.๗๖ % โดยปรากฏการใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะเป็นอันดับหนึ่ง ๓๓.๓๓ % และอันดับสองการใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง ๑๕.๔๓ %

สรุปได้ว่า กลวิธีทางภาษาที่ผู้ถามและผู้ตอบเลือกใช้ดังได้แสดงผลการเลือกใช้ไว้ข้างต้นนี้ สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของวาทกรรมคำถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ในนิตยสารรักลูกที่ว่า เพื่อให้ผู้อ่านนิตยสารได้เข้ามาสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งในการระบายความเครียด ความกังวลของผู้ถามอันเกิดจากการพบเจอปัญหาในการดูแลเด็ก โดยจะมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่

เป็นผู้ตอบคอยให้ความรู้เพื่อไขข้อสงสัย และให้คำแนะนำต่างๆในการดูแลเด็กแก่ผู้ถามและผู้อ่านท่านอื่นๆไปพร้อมๆกัน ในการวิเคราะห์หลักวิธีทางภาษาของวาทกรรมการถามจึงพบ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำเพื่ออ้างถึงประสบการณ์และการมีความรู้ของผู้ถาม การใช้ถ้อยคำเพื่อบรรยายพฤติกรรม แสดงอารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงแสดงความคาดหวังที่มีต่อเด็กที่ดูแลเด็ก โดยพบการใช้ถ้อยคำต่างๆดังกล่าวในส่วนของกรให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ตอบ ซึ่งเป็นส่วนเริ่มต้นของวาทกรรมการถาม สำหรับในส่วนของการถามนั้น พบการใช้ถ้อยคำเพื่อถามปรากฏในรูปแบบประโยคคำถามแบบตอบเนื้อความมากที่สุด และประโยคคำถามแบบตอบ-รับปฏิเสธซึ่งปรากฏในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน รูปแบบประโยคคำถามทั้งสองนี้ แสดงถึงการถามที่ผู้ถามต้องการคำตอบในลักษณะของการอธิบายหรือบรรยายให้ความรู้ และคำแนะนำต่างๆจากผู้ตอบ ในขณะที่เดียวกันผู้ตอบเองได้เลือกใช้หลักวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลคำตอบซึ่งพบการใช้มากที่สุด โดยถ้อยคำที่อ้างถึงสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ถามเกิดความเชื่อถือและมั่นใจในความถูกต้องของความรู้ที่ผู้ตอบให้นั้นจะส่งผลต่อการปฏิบัติตามคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของผู้ถามต่อไป กลวิธีทางภาษาที่พบรองลงมาคือการใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะให้ผู้ถามปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้ตอบแนะนำ โดยการชี้แนะของผู้ตอบนั้นปรากฏทั้งการใช้ถ้อยคำแสดงการชี้แนะ และการใช้ถ้อยคำบอกการสั่ง แสดงให้เห็นบทบาทหน้าที่ของผู้ตอบซึ่งไม่เพียงแต่ให้ความรู้เพื่อตอบคำถามเท่านั้น แต่ยังสามารถตัดสินความถูกต้อง รวมถึงแนะนำและออกคำสั่งให้ผู้ถามกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดได้ด้วย โดยผู้ถามพร้อมที่จะปฏิบัติตามความรู้ที่ได้รับ ด้วยเพราะเชื่อว่าผู้ตอบเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่มากกว่า

๖.๑.๓ ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก

จากการวิเคราะห์สภาพภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่สะท้อนผ่านถ้อยคำในการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ๔ ลักษณะ ได้แก่

๑. ขาดความรู้
  - ๑.๑ ไม่มีความรู้ใดๆ
  - ๑.๒ มีความรู้แต่ไม่เพียงพอ
๒. ขาดความมั่นใจ
๓. เชื่อมั่นในหลักเกณฑ์วิชาการ
๔. มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็ก
  - ๔.๑ คาดหวังให้ลูกเป็นเด็กเก่ง ฉลาดในด้านวิชาการ
  - ๔.๒ คาดหวังพฤติกรรมและการแสดงออกที่เหมาะสมกับเพศและวัยของลูก
  - ๔.๓ คาดหวังพัฒนาการทางด้านร่างกายที่สมบูรณ์และสภาพจิตใจที่ดี

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็กสามารถสะท้อนผ่านถ้อยคำที่ผู้ถามและผู้ตอบเลือกใช้ในวาทกรรมการถาม-ตอบปัญหาเกี่ยวกับการดูแลเด็ก โดยปรากฏภาพของพ่อแม่อย่างเด่นชัดในส่วนของคำถาม และมีการตอกย้ำให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้นในส่วนของการตอบด้วย

ก. การขาดความรู้

การขาดความรู้ของพ่อแม่ในปัจจุบันมีทั้งกลุ่มของพ่อแม่ที่ไม่มีความรู้เลย และกลุ่มของพ่อแม่ที่มีความรู้อยู่บ้างแต่ไม่เพียงพอต่อการไขข้อข้องใจหรือแก้ไขปัญหาภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้จึงสะท้อนจากการเลือกใช้คำแสดงคำถามในรูปแบบประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ และประโยคคำถามแบบให้ตอบรับ-ปฏิเสธเป็นจำนวนมาก เพราะผู้ถามมีข้อมูลหรือความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ในปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อการคาดเดาคำตอบหรือไม่สามารถหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ต้องการที่จะให้ผู้ตอบตอบคำถามโดยการตัดสินใจตามความต้องการของความรู้ พร้อมทั้งอธิบายให้ความรู้ในเรื่องอื่นๆ ที่ผู้ถามกำลังสงสัยอยู่เพิ่มเติมด้วย

นอกจากนี้ การใช้ถ้อยคำที่แสดงความสงสัย ข้องใจ รวมถึงถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึกที่เป็นกังวลหรือกลัวใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในการดูแลเด็ก สามารถสะท้อนให้เห็นภาพของพ่อแม่ที่ขาดความรู้ในการที่จะจัดการกับความสงสัยของตนเอง และไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ ความกังวลใจหรือกลัวใจจึงยังคงอยู่ อีกทั้งพ่อแม่ยังได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกเหล่านั้นออกมาให้ผู้ตอบได้รับทราบ เป็นการระบายความเครียดวิธีการหนึ่งและเพื่อขอข้อมูลคำตอบ ในการตอบคำถามของผู้ตอบได้เลือกใช้ถ้อยคำที่อ้างถึงคำศัพท์ทางวิชาการ การอ้างถึงบุคคลที่มีความรู้เฉพาะทางในเรื่องการดูแลเด็กด้านต่างๆ เป็นสิ่งที่ตอกย้ำให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้ในเชิงวิชาการ และต้องพึ่งพิงความรู้จากผู้ที่มีความรู้มากกว่านั่นเอง

ข. การขาดความมั่นใจ

พ่อแม่ในปัจจุบันขาดความไม่มั่นใจในความถูกต้องของความรู้ที่ได้รับมา โดยความรู้นั้นอาจมาจากแหล่งข้อมูลเดียว หรือมาจากแหล่งข้อมูลหลายทางก็ได้ ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ถามเลือกใช้ถ้อยคำที่สะท้อนให้เห็นความไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูล หรือแม้กระทั่งการเกิดความขัดแย้งทางความคิดของผู้ถามเองกับข้อมูลที่ได้รับ โดยการอ้างแหล่งที่มาของข้อมูล เช่น *โดนัท* *มีคนบอก* *เพื่อนบ้านบอก* *เคยได้ยินมา* เป็นต้น ใช้ร่วมกับคำหรือกลุ่มคำแสดงคำถาม และมักจะมีคำว่า *จริง* *ถูกต้อง* *ดี* *เหมาะสม* ปรากฏหน้าคำหรือกลุ่มคำแสดงคำถามเหล่านั้นด้วย และในส่วนของการตอบพบว่า การใช้ถ้อยคำเพื่อสร้าง

ความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลคำตอบที่ผู้ตอบให้ในทุกๆ ประเภะนั้น สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ถามได้ เพราะความไม่มั่นใจในข้อมูลที่มีอยู่เป็นสาเหตุทำให้พ่อแม่ในปัจจุบันเขียนจดหมายมาถามผู้ตอบ เมื่อผู้ตอบได้ไขข้อข้องใจและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถามด้วยการอ้างอิงถึงสิ่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ถามได้รับความรู้มากขึ้น สามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ตอบให้ไปนั้นช่วยในการตัดสินใจเลือกเชื่อ หรือปฏิบัติตามวิธีการในการดูแลเด็กที่ผู้ถามได้รับมาจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้อย่างมั่นใจ กลวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลคำตอบของผู้ตอบนี้จึงช่วยต่อยอดภาพของพ่อแม่ปัจจุบันที่ขาดความมั่นใจได้

ค. เชื่อมมั่นในหลักเกณฑ์วิชาการ

ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่เชื่อมมั่นในหลักเกณฑ์วิชาการนั้น สะท้อนผ่านถ้อยคำที่ผู้ถามและผู้ตอบอ้างอิงเกณฑ์ หรือมาตรฐานต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดความเจริญเติบโต หรือพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่ดูแล และในการตอบก็ปรากฏการเลือกใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการอ้างอิงข้อมูลที่มีเกณฑ์หรือมีมาตรฐานตามหลักวิชาการมารองรับ ส่งผลให้ข้อมูลคำตอบนั้นดูน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นเหตุผลประกอบในการตัดสินใจเพื่อไขข้อข้องใจให้กับผู้ถามที่ต้องการทราบว่าพัฒนาการหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของลูกนั้นมีความปกติหรือไม่ปกติ ถือเป็นสิ่งที่ช่วยต่อยอดภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีความเชื่อมั่นในหลักวิชาการได้

ง. มีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็ก

พ่อแม่ในปัจจุบันมีความตั้งใจที่จะดูแลลูกให้ดี สมบูรณ์ครบทุกด้าน ทั้งเรื่องสติปัญญา การแสดงพฤติกรรม สุขภาพร่างกาย พ่อแม่จึงต้องการที่จะทราบเกี่ยวกับวิธีการดูแลเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบถ้วน เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและเป็นไปในรูปแบบที่พ่อแม่ต้องการ ทัศนคติและความคาดหวังต่างๆ สะท้อนผ่านถ้อยคำว่า “อยากให้” “ไม่อยากให้” นำหน้าสิ่งที่พ่อแม่คาดหวังไว้ ในส่วนของการตอบพบการใช้ถ้อยคำที่ช่วยต่อยอดภาพของการมีทัศนคติและความคาดหวังในตัวเด็กของพ่อแม่ในปัจจุบัน โดยผู้ตอบใช้ถ้อยคำเพื่อชี้แนะวิธีการดูแลเด็กต่างๆ ให้แก่ผู้ถาม ทั้งการชี้แนะที่เป็นลักษณะของการแนะนำ และการชี้แนะที่เป็นลักษณะของการสั่งให้พ่อแม่ปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่พ่อแม่คาดหวังไว้นั่นเอง

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่มีต่อเรื่องการดูแลเด็ก ซึ่งปรากฏภาพทั้ง ๔ ลักษณะนี้มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ทั้ง ๔ ลักษณะเป็นเหมือนลำดับชั้นความคิดของพ่อแม่ ที่เมื่อมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กอย่างเพียงพอแล้วนั้น ความมั่นใจใน

การดูแลเด็กจึงเกิดขึ้น สามารถปฏิบัติตามวิธีการและหลักเกณฑ์ทางวิชาการต่างๆ ที่ตนเองมีความเชื่อมั่น เพื่อแก้ไขปัญหาและทำให้การดูแลเด็กนั้นบรรลุในสิ่งที่ตั้งความคาดหวังไว้ได้

๖.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๑. ผู้วิจัยสังเกตพบว่าการตอบคำถามของผู้ตอบนั้น ไม่ว่าจะผู้ถามจะใช้กลวิธีการถามที่ปรากฏคำหรือกลุ่มคำแสดงการถามหรือไม่ หรือไม่ว่าผู้ถามจะเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการถามรูปแบบใด ในการให้ความรู้เพื่อไขข้อข้องใจให้แก่ผู้ถามนั้น ผู้ตอบจะมีการให้ความรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาในสิ่งที่ผู้ถามต้องการทราบให้ได้มากที่สุด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะรูปแบบการสื่อสารที่ผู้ถามและผู้ตอบไม่สามารถโต้ตอบบทสนทนาในช่วงเวลาเดียวกัน ส่งผลให้ผู้ร่วมการสื่อสารทั้งสองฝ่ายไม่มีโอกาสที่จะซักถามหรือโต้ตอบการสนทนากันไปมาเพื่อให้ได้รับรายละเอียด หรือสอบถามในสิ่งที่สงสัยได้ ผู้ตอบจึงจำเป็นที่จะต้องให้ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับสิ่งที่ผู้ถามสงสัยให้ได้มากที่สุดนั่นเอง โดยความรู้ที่ผู้ตอบให้นั้น สามารถเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านท่านอื่นๆ ได้ด้วย

๒. ผู้วิจัยพบว่าการตอบคำถามแต่ละวาทกรรมผู้ตอบมักจะใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายเพื่อให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กดังที่ผู้ถามต้องการ ถ้อยคำที่เลือกใช้มักมีการกล่าวอ้างถึงสิ่งต่างๆ เพื่อทำให้ข้อมูลคำตอบมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น การอ้างอิงจะปรากฏในแหล่งข้อมูลหลายๆ กลุ่ม เช่น การกล่าวอ้างอิงถึงบุคคล งานวิจัย หลักเกณฑ์ หรืออ้างอิงคำศัพท์ทางวิชาการ เป็นต้น ถ้อยคำที่ใช้ในการกล่าวอ้างถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นได้ว่า ผู้คนในสังคมไทยปัจจุบันให้ความสำคัญและเชื่อถือความรู้ที่เป็นไปตามหลักวิชาการสมัยใหม่มากกว่าความรู้ประสบการณ์หรือความเชื่อที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลในสมัยก่อน แม้ในบางวาทกรรมการถามหรือการตอบจะปรากฏความรู้ที่มาจากบุคคลทั่วไปที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กตามความคิด ความเชื่อ หรือภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดและสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ แต่ความรู้ต่างๆ เหล่านี้มักจะมีการกล่าวถึงในการถามที่ผู้ถามมีความสงสัยหรือไม่มั่นใจในความถูกต้องของข้อมูลนั้น ต้องการให้ผู้ตอบซึ่งก็คือแพทย์ ครู หรือนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ ถือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจทางด้านความรู้และได้รับการยอมรับในความน่าเชื่อถือมากกว่าผู้คนโดยทั่วไปในสังคมเป็นผู้อธิบายและตัดสินความถูกต้องของข้อมูลนั้นๆ ให้ และโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ตอบมักจะอธิบายหรือให้ความรู้ต่างๆ ที่เป็นไปในเชิงวิชาการสมัยใหม่แทบทั้งสิ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ตอกย้ำให้เห็นภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่ขาดความรู้ในเชิงวิชาการใหม่ๆ และไม่มั่นใจในความรู้ ความคิด หรือความเชื่อเดิมๆ เกี่ยวกับการ

ดูแลเด็กที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และหันไปให้ความสนใจ ความเชื่อถือในคำแนะนำจากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญแทน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงนี้ในสังคมอาจจะเป็นเพราะว่ารูปแบบของครอบครัวในสังคมไทยปัจจุบันมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น พ่อแม่มีมือใหม่จึงต้องเผชิญกับการเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง ไม่มีเครือญาติหรือคนในครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูดูแลเด็กมาก่อนคอยให้ความช่วยเหลือเหมือนพ่อแม่มือใหม่ในอดีต การหาแหล่งให้ความรู้และผู้ที่ให้คำปรึกษาจึงเปลี่ยนแปลงจากอดีตอย่างเห็นได้ชัด พ่อแม่ในปัจจุบันเลือกที่จะเชื่อถือคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการมากกว่าคำแนะนำจากพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายเพราะว่าบรรทัดฐานของสังคมไทยในปัจจุบันให้การยอมรับผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือมีตำแหน่งหน้าที่การงานในวงวิชาการมากกว่าผู้คนทั่วไป และอาจเป็นเพราะว่าพ่อแม่ในปัจจุบันคิดว่าพ่อแม่หรือปู่ย่าตายายนั้นมีความรู้อยู่ในระดับเดียวกัน ดังนั้นพ่อแม่ในปัจจุบันจึงเลือกที่จะเชื่อถือผู้ที่ได้รับการยอมรับและการเชื่อถือจากผู้คนในสังคมว่ามีความรู้ทางวิชาการที่มากกว่านั่นเอง

๓. ภาพของพ่อแม่ในปัจจุบันที่วิเคราะห์ได้ทำให้เห็นลำดับขั้นความคิดของพ่อแม่ที่ว่าเมื่อมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการดูแลเด็กอย่างเพียงพอแล้วนั้น ความมั่นใจในการดูแลเด็กจึงเกิดขึ้น สามารถปฏิบัติตามวิธีการและหลักเกณฑ์ทางวิชาการต่างๆ ที่ตนเองมีความเชื่อมั่น เพื่อแก้ไขปัญหาและทำให้การดูแลเด็กนั้นบรรลุในสิ่งที่ตั้งความคาดหวังไว้ได้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าลำดับขั้นความคิดทั้ง ๔ ดังกล่าว มีลักษณะคล้ายกับลำดับขั้นการเรียนรู้ของนักเรียน กล่าวคือพ่อแม่ในปัจจุบันเปรียบเสมือนนักเรียนที่เข้าโรงเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้ มีครูเป็นผู้สั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ ให้ อีกทั้งเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเวลาที่เกิดปัญหา นักเรียนจะคอยรับคำสั่งสอนต่างๆ และปฏิบัติตามสิ่งที่ครูสอน เมื่อมีการทดสอบเพื่อเลื่อนระดับขั้นความรู้ หากนักเรียนมีความรู้ในวิชานั้นๆ เพียงพอก็จะเกิดความมั่นใจในการทำข้อสอบ และคาดหวังว่าจะสามารถทำข้อสอบให้ได้ระดับคะแนนที่ดี การดูแลเด็กก็เช่นเดียวกัน ท้ายที่สุดพ่อแม่มีความคาดหวังที่จะเลี้ยงดูลูกให้ได้ดีดังที่ตนเองต้องการ โดยคำว่า “ดี” นั้นได้ถูกกำหนดด้วยกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นหลักความรู้ทางวิชาการ ซึ่งพ่อแม่ได้รับข้อมูลมาจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการดูแลเด็ก ซึ่งถือเป็นกลุ่มคนที่ผู้คนในสังคมให้การยอมรับนั่นเอง

สุมน อมรวิวัฒน์ และคณะ (๒๕๓๔:๗๑-๗๒) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับเรื่อง ค่านิยมและแนวคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กจากงานวิจัยต่างๆว่า ค่านิยมและแนวคิดในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้เปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับ ปัจจุบันอิทธิพลของสื่อมวลชน ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การก้าวรุกรอกของวัฒนธรรมต่างชาติเข้าครอบงำวิถีวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ได้ทำให้วิถีชีวิตไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดในสังคมเมือง และค่อยๆขยายการเปลี่ยนแปลงไปในสังคมชนบท ความจำเป็นที่จะต้องรับหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กในรูปแบบแผนที่เป็นสากลยังคงมีอยู่ แต่นักการศึกษาไทยจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าหลักการและวิธีเหล่านั้นให้ผสมกลมกลืน และนำไปใช้อบรมเลี้ยงดูเด็กไทยได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีความสุขในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และในขณะเดียวกันก็คงลักษณะความเป็นไทย มีความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมของสังคมไทยได้อย่างดี

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สิ่งที่น่าสนใจศึกษาต่อไปคือ ความรู้ทางวิชาการที่ส่วนใหญ่เป็นความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติบนพื้นฐานการดำเนินชีวิตของชาวตะวันตกนั้น จะเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนไทยเราหรือไม่ และระหว่างการดูแลเด็กตามแบบสากลที่มักจะมีเรื่องของกฎเกณฑ์ต่างๆ มาเป็นข้อกำหนด กับการดูแลเด็กตามแบบความคิด ความเชื่อที่เป็นไปตามวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยซึ่งมีการถ่ายทอดจากชนรุ่นหนึ่งมาสู่ชนอีกรุ่นหนึ่งนั้น การดูแลเด็กรูปแบบใดจะส่งผลดีต่อเด็กไทยมากกว่ากัน

๖.๓ ข้อเสนอแนะ

ศึกษาวาทกรรมอื่นๆ เช่น โฆษณาสินค้าอุปโภคบริโภคสำหรับเด็กในนิตยสาร หนังสือนิทานสำหรับเด็ก แบบเรียนสำหรับเด็ก เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์ทฤษฎีทางภาษาที่สามารถสะท้อนให้เห็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้เกิดกับเด็กไทย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนิษฐา พิงวร. ๒๕๔๓. การศึกษานิตยสารสตรีต่างประเทศฉบับภาษาไทยในการพัฒนาบุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษดาพรรณ หงส์ดารมภ์. ๒๕๔๓. ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์. กรุงเทพมหานคร: ทูนิวิจัยกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษดาพรรณ หงส์ดารมภ์. ๒๕๔๙. มองสังคมผ่านวาทกรรม. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.

กิงกาญจน์ เทพกาญจนา. ๒๕๓๕. การใช้ภาษาในการตรวจรักษาโรคของกุมารแพทย์. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่งานวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุศล สุนทรธาดา, อุไรวรรณ คะเนิงสุขเกษม, กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และสุรีย์พร พันพืง. ๒๕๔๒. สถานการณ์และองค์ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ทูลสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขและสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เกื้อ วงศ์บุญสิน, แครน ออฟเพนไฮม์, และมินจา คิม โซว. ๒๕๓๕. การดูแลเด็กในประเทศไทย: ตัวกำหนดและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทนา ทองประยูร. ๒๕๓๗. หลักการออกแบบและการจัดหน้าสิ่งพิมพ์. การออกแบบและจัดหน้าสิ่งพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. ๒๕๔๖. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือสวนสุนันทา. หน้า ๒๓-๒๔.

เจิมสิริ เหลืองศุภภรณ์. ๒๕๔๕. จินตนาการทางเพศของผู้หญิงผ่านนิตยสารวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. ๒๕๔๓. วาทกรรมการพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความเป็นอื่น. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิภาษา.

- เทพี จรัสจรัสเกียรติ. ๒๕๔๙. ฉลาด สวย รวย เก่ง. ใน กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์และ
จันทิมา เขียมานนท์ (บรรณาธิการ), พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน, หน้า ๒๑๕-๒๓๑.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวรรรณ พันธเมธา. ๒๕๒๗. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์น
การพิมพ์.
- นวรรรณ พันธเมธา. ๒๕๔๙. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ.
กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ พิงฉิม. ๒๕๔๒. กลวิธีการถามในบริจเขตการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สอง
ประเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนีย์ พจนะลาวัฒน์. ๒๕๔๔. เนื้อหาและการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น เธอกับฉัน
เดอะบอย ฮาร์ท. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชา
วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญทิพย์ บัวเพ็ชร. ๒๕๔๙. กลวิธีการนำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสาร
ภาษาไทยสำหรับผู้หญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยาภา ลิวเจริญชัย. ๒๕๔๘. การศึกษาเชิงบริจเขตวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วรินทร์า ไกยวรงค์. ๒๕๔๐. มิติแห่งการบริโภคที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะ
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึงใน เพ็ญทิพย์ บัวเพ็ชร. ๒๕๔๙. กลวิธีการ
นำเสนอบุคคลในบทสัมภาษณ์ผู้มีชื่อเสียงในนิตยสารภาษาไทยสำหรับผู้หญิง.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษร-
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลลภ พรเรืองวงศ์. ความเครียด. [ออนไลน์]. ๒๕๕๑. แหล่งที่มา:

<http://gotoknow.org/blog/health2you> [๒๕๕๑, ๒๓ ตุลาคม]

สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม. ๒๕๔๔. การศึกษาประโยคภาษาไทยที่มีคำว่า “ทำไม” ทางด้าน

อรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภางค์ จันทวานิช. ๒๕๓๔. การจัดช่วงชั้นทางสังคม : เกียรติภูมิของอาชีพต่างๆในสังคมไทย.

กรุงเทพมหานคร: โครงการหนังสือเล่มสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนน อมรวีวัฒน์ และคนอื่นๆ. ๒๕๓๔. การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพมหานคร:

โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัยฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. ๒๕๔๖. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนสุนันทา.

สุรัตน์ นุ่มนนท์. ๒๕๓๙. ความหมายและความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์. เอกสารการสอนชุดวิชา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพิมพ์ หน่วยที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. ๒๕๔๖. การผลิตสื่อ

สิ่งพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ๒๕๔๑. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรณณ ปิลันธน์โอวาท. ๒๕๔๔. กรอบวาทกรรมวิเคราะห์กับกรณีศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร:

ทุนวิจัยงบประมาณแผ่นดิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. ๒๕๓๓. คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารในการสะท้อนบทบาทและ

สถานภาพของสตรีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารี เสียงใหญ่. หัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสารรักลูก. สัมภาษณ์. ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑.

ภาษาอังกฤษ

Hymes, D. 1974. Foundations in Sociolinguistics : An ethnographic approach.

Pennsylvania: The University Press.

Gergen, K. J. 2005. Self-Narration in Social life. In M. Wetherell, S. Taylor and S. J.

Yates (eds.), Discourse Theory and Practice A Reader, pp. 253-254. London:

SAGE.

Searle, J. R. 1969. Speech acts : An essay in the philosophy of language.

New York: Cambridge University Press.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

• แม่ท้อง 5 เดือน...ข้องใจ

• ให้นมลูกตอนท้อง...อันตรายไหม?

ภาพ | ธิญญา จวีร์ชนม์

แม่ท้อง 5 เดือน...ข้องใจ

0 คลีนอญุ 31 ปี สูง 172 ซม. ก่อนท้องหนักประมาณ 60 กก. ตอนนี้กำลังตั้งท้องเดือนที่ 5 (ลูกคนแรก) จึงไม่ค่อยหิวมากนักว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร จะใช้ชีวิตประจำวันและตามกนที่เคยท้องมาก่อน แต่ก็ยังมีหลายเรื่องที่ยังหาคำตอบให้ตัวเองไม่ได้ จึงขอถามคุณหมอ ดังนี้ค่ะ

1. ขนาดท้องต้องมีขนาดสักเท่าไรกะ เพราะโค่นทักว่าทำไมท้องเล็กจัง ทั้งๆ ที่กินนม เนื่อสัตว์ นมิก และผลไม้อย่างสม่ำเสมอ การที่ท้องเล็กจะส่งผลกระทบต่อเด็กในท้องหรือเปล่า
2. อาหารที่มีประโยชน์ต่อลูกในท้อง และจำเป็นต้องกิน ถ้าไม่กินจะมีผลเสียต่อลูกมีอะไรบ้างคะ
3. เคยได้ยินมาว่าไม่ควรกินข้าวเยอะ เพราะว่าจะทำให้แม่อ้วน แต่ลูกไม่ได้รับสารอาหาร ให้เน้นเป็นเนื้อสัตว์และผลไม้ ความคิดนี้ถูกต้องไหมคะ
4. นมที่มีการโฆษณาว่ามีส่วนผสมของไฟเลคสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ จำเป็นมากน้อยแค่ไหน ถ้ากินนมสดพร้อมมันเนยแทนจะเพียงพอต่อความต้องการของเด็กในท้องหรือไม่ และไฟเลคคืออะไร จำเป็นแค่ไหน มีอยู่ในอาหารอะไรบ้างคะ
5. การให้ลูกฟังเพลงคลาสสิกตั้งแต่ลูกอยู่ในท้องต้องฟังอย่างไรคะ ถ้าแม่ใส่หูฟังหรือเปิดวิทยุฟัง ลูกจะได้ยินหรือเปล่า และจะเริ่มฟังเมื่อไหร่ดีคะ
6. แม่ท้องควรออกกำลังกายอย่างไร เพราะตอนนี้ท้อง 5 เดือนแล้วค่ะ น้ำหนักเพิ่มขึ้นมา 9 กก. (4 เดือนแรกเพิ่ม 4 กก.

ศ.(คลินิกโภชนาการ)พ.จรัสศักดิ์ นิลสารภะ
อาจารย์พิเศษภาควิชาโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

พอเข้าเดือนที่ 5 (เพิ่มน้ำหนัก 5 กก.) น้ำหนักเพิ่มขึ้นมากเกินไปหรือเปลาะะ และจะมีวิธีควบคุมในการกินอาหาร และออกกำลังกายอย่างไร เพื่อไม่ให้อ้วนมากจนเกินไป เพราะอยากคลอดธรรมชาติ

7. ถ้าเราใช้เครื่องไมโครเวฟในการอุ่นอาหารกินบ่อยๆ จะมีผลกระทบต่อลูกในท้องหรือเปลาะะ

สินานาฏ/ชลบุรี

A ขอแสดงความยินดีกับภรรยาครับ ที่ตั้งครรภ์ได้ 5 เดือนแล้ว และขอตอบคำถามดังนี้

1. ภายหลังจาก 5 เดือน ของครรภ์ของคุณ จะอยู่ที่ระดับสะดือ และอาจจะรู้สึกว่ามีเด็กในครรภ์ดิ้นแล้ว สาเหตุของท้องเล็กกว่าปกติขณะตั้งครรภ์ 5 เดือน อาจประเมินได้ดังนี้คือ การที่ประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอ ทำให้กลไกเคลื่อนไปหนึ่งหรือสองเดือนได้ คนที่หยุดยาคุมกำเนิดใหม่ๆ อาจทำให้ประจำเดือนหลดเคลื่อนได้ หรือเกิดจากความผิดปกติแก่กำเนิดหรือมีการติดเชื้อที่ตัวเด็ก เช่น เชื้อไวรัส

อีกสาเหตุหนึ่งอาจมาจากแม่ได้อาหารน้อยไป ซึ่งมีโอกาสน้อยมากถ้าอยู่ระหว่างที่อายุครรภ์ยังไม่ถึง 30 สัปดาห์ และคุณก็มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นมาก เด็กจึงไม่มาขออาหารเนื่องจากไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอนว่าทำไมถึงของคุณจึงเล็กกว่าปกติ เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถทราบว่ามีผลต่อเด็กหรือไม่อย่างไร หมอคิดว่าเรื่องนี้คุณแม่สามารถสอบถามข้อสงสัยอย่างละเอียดกับคุณหมอที่ดูแลครรภ์ครับๆ ได้เลยนะครับ

2. อาหารที่มีประโยชน์ต่อเด็กในท้องคืออาหาร 5 หมู่อย่างที่คุณเข้าใจอยู่แล้วครับ โดยพยายามกินให้เพียงพอ นอกจากนั้นยังต้องกินวิตามินและธาตุเหล็กที่แพทย์สั่งให้แม่ท้องทุกคนด้วยครับ

3. ข้าวเป็นคาร์โบไฮเดรตซึ่งเมื่อแม่กินเข้าไป ลูกในครรภ์จะสามารถเอาไปใช้ได้เลย เพราะฉะนั้นถ้ากินให้พอเหมาะก็ดีสำหรับลูก ถ้ากินมากเกินไปส่วนเกินจะไปอยู่กับแม่ แต่ถ้ากินเนื้อสัตว์และผลไม้อย่างเดียวนั้น อาจทำให้ลูกได้สารอาหารไม่ครบอย่างที่ควรจะได้

4. โฟเลตมีความสำคัญและจำเป็นต่อมารดา คือ ทำให้มีการกำเนิดภาวะโลหิตจางมีความสำคัญและจำเป็นต่อทารกในครรภ์คือ ป้องกันไม่ให้เกิดความบกพร่องของระบบประสาทส่วนหลัง ถ้ากินโฟเลตตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์จนกระทั่งตั้งครรภ์ไปจนคลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เคยมีบุตรเป็นโรคระบบประสาทส่วนหลังบกพร่อง

โฟเลต คือ วิตามินบี 9 มีอยู่ในผักสดใบเขียวและโปรตีน

ปริมาณโฟเลตที่แม่ต้องการเพื่อทั้งตัวแม่และลูกในครรภ์ ควรจะได้น้อยๆ ประมาณ 0.4 มิลลิกรัม คุณควรดูว่านมสดหรือนมผงที่คุณดื่ม มีส่วนผสมของโฟเลตในปริมาณอย่างน้อย 0.4 มิลลิกรัมหรือไม่

5. ทารกในครรภ์เริ่มได้ยินเสียงเมื่อมีอายุครรภ์ตั้งแต่ 24-26 สัปดาห์ขึ้นไป ถ้าจะให้ทารกฟังเพลงจากวิทยุควรให้เสียงดังอยู่ใกล้ท้องแม่ โดยเฉพาะทางสวนศีรษะของทารก ถ้าใช้จาวนค้อะเบาๆ ควรวางไว้ตรงหน้าท้องแม่บริเวณศีรษะทารก พยายามอย่าให้เสียงดังเกินไป ส่วนแม่ใส่หูฟังเพลงทารกไม่มาจะได้ยินแล้วครับ

**การให้ลูกคุณนมแม่
มีโอกาสทำให้มดลูกบีบตัว
รุนแรงทำให้แห้งได้
ยิ่งครรภ์แก่ขึ้น
โอกาสก็ยิ่งมากขึ้น**

6. ท้อง 5 เดือนน้ำหนักเพิ่ม 9 กก. นั้นถือว่าน้ำหนักมากไป ถ้าน้ำหนักเพิ่มขึ้นจากอาหารที่แม่กินเพียงอย่างเดียว ไม่ได้เกิดจากสาเหตุอื่น การคุมปริมาณอาหารให้พออิ่มโดยเฉพาะลดอาหารไขมันให้มียอดลงว่าปกติโดยกินอาหาร 5 หมู่อย่างที่คุณแม่เข้าใจ ซึ่งถ้าไม่มีโรคแทรกซ้อน การออกกำลังกายแบบจ็อกกิ้งสักวันละประมาณครึ่งชั่วโมงก็น่าจะดีกว่า

7. การใช้เครื่องไมโครเวฟไม่มีผลกระทบต่อลูกในท้อง ถ้าเครื่องนั้นไม่มี ฟิวส์และแม่ไม่ไปอยู่ใกล้เครื่องในขณะปิดเครื่องอยู่ทางที่ตีพยายมนอู๋หว่างๆ เดี๋ยวนี้ก็ดีกว่า

**ให้นมลูกตอนท้อง...
อันตรายไหม?**

คิดินอายุ 24 ปี มีบุตรสาว 1 คน อายุ 1 ปี 7 เดือน และกำลังตั้งครรภ์อายุ 2 เดือน มีปัญหาเกี่ยวกับคุณหมอช่วยตอบให้คิดินคลายกังวลด้วยคะ

1. คิดินให้ลูกสาวกินนมแม่ขณะตั้งครรภ์ลูกคนที่ 2 แต่คิดินไม่ได้มีอาการปวดท้องขณะลูกคุณนมแม่เลย อาการปกติเหมือนก่อนตั้งครรภ์คะ จะมีอันตรายไหมคะ

2. ตอนมีกำลังให้ลูกสาวเลิกนมแม่อยู่คุณพยายามลดจำนวนมื้อลง แต่ก็ยังไม่สำเร็จ ตอนไปตรวจคุณหมอได้แนะนำให้ลูกเลิกกินนมแม่เด็ดขาด เพราะจะทำให้มีโอกาสดังแต่ถ้าคิดินไม่ได้มีอาการแบบในข้อที่ 1 เลยแล้วจะสามารถให้ลูกกินนมแม่ต่อไปเรื่อยๆจนกว่าลูกจะเลิกนมแม่ได้หรือเปล่า หรือจะมีผลต่อเจ้าตัวเล็กในครรภ์อย่างไร

3. อยากทราบว่าเพศของเด็กในท้องถูกกำหนดตายตัวตั้งแต่เริ่มเป็นก้อนเลือกตอนตั้งครรภ์ใหม่ๆ เลยหรือเปล่าคะ หรือสามารถเปลี่ยนหรือเลือกเพศได้ ก่อนที่เขาระจะเป็นตัวอ่อนที่มีอวัยวะครบ

วันวิสาข/กรุงเทพฯ

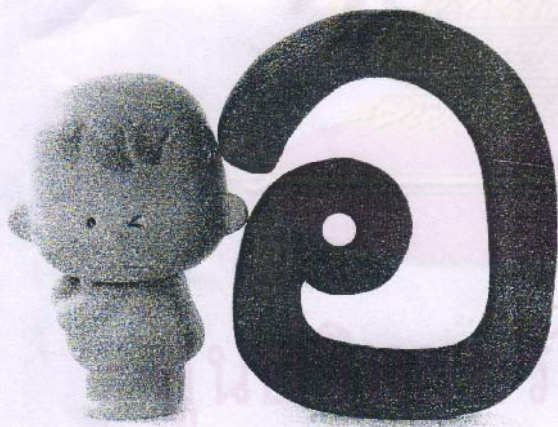
1. ขณะนี้คุณตั้งครรภ์ได้สองเดือนแล้วยังคงให้ลูกคนแรกคุณนมอยู่ การดูดนมของลูกจะไปกระตุ้นให้มีการหลั่ง ออกซิโทซิน (Oxytocin) ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้มดลูกบีบตัว ซึ่งถ้าท้องแก่ขึ้นเรื่อยๆ กุหลอกซิโทซินมีระลอกขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเช่นกัน การดูดนมของลูกจึงมีโอกาสทำให้มดลูกบีบตัวจนอาจแห้งได้ ยิ่งหากมีอายุครรภ์แก่มากขึ้น หรือถ้าไม่แห้งในช่วงที่ตั้งท้องก่อนๆ อาจทำให้คลอดก่อนกำหนดได้

2. ถ้าคุณพยายามให้ลูกเลิกคุณนมได้จะเป็นการดีกว่าครับ เพราะอาจเกิดการแห้งหรือเด็กออกมาน้ำหนักน้อย ทำให้มีโอกาสเสียชีวิตได้มาก คุณจึงไม่ควรให้ลูกคุณนมแม่ต่อไปเรื่อยๆ ครับ และการคุณนมไม่มีผลร้ายอย่างอื่นต่อทารกในครรภ์ นอกจากการแห้งและคลอดก่อนกำหนดดังกล่าวมาแล้ว

3. เพศของเด็กเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิระหว่างเพื่ออสุจิของสามีกับไข่ของภรรยา ไม่สามารถเปลี่ยนหรือเลือกเพศหลังจากปฏิสนธิแล้ว

- กังวลลูกพูดคือ...อ...อ...อ
- ลูกแหงะนมตลอด
แก้อย่างไรดีคะ
- เด็กเล็กเป็นโรคกระเพาะได้มั๊ย

ภาพ | ธิญญา ติงวัฒน์

กังวลลูกพูดคือ...อ...อ...อ
 คือนี้ลูกชายอายุ 1 ขวบ 8 เดือน น้ำหนัก 12 กก. และสูง 85 ซม. เป็นเด็กที่ร่าเริง เข้ากับคนง่าย แต่เนื่องจากน้องบ่นบ่อยมักจะพูดคืออ...อ...อ เป็นบางคำ เช่น คำว่า เอา จะพูดว่า "อะ อะ อะ เอา ปลา ปลาตัวใหญ่" หรือ "ดู ดู นก จับจับ" แต่ทำไม่ได้เป็นทุกประโยคที่พูดและที่บ้านก็ไม่มีใครพูดแบบนี้เลยคะ ถ้าพาลูกไปโรงเรียนจะช่วยได้ไหม เพราะตอนนี้ลูกยังไม่ได้เข้าโรงเรียน อยากให้ลูกพูดแบบปกติทั่วไป ควรทำอย่างไรคะ

แม่ น้องบ่นบ่อย/เจียงใหม่

นับได้ว่าเป็นโชคของคุณแม่ที่น้องบ่นบ่อยเสียงง่ายและร่าเริง มีการเจริญเติบโตที่ดีมาก เมื่อเทียบกับเด็กวัยเดียวกัน ส่วนเรื่องที่คุณแม่กังวลคือพัฒนาทางภาษาของลูกที่สั่งคืออ...อ...อ อยากให้คุณแม่ลองย้อนกลับมาดูเด็กคนอื่นในวัยเดียวกับสำหรับอายุขนาดนี้ ส่วนมากจะพูดได้เป็นคำๆ เด็กบางคนอาจจะเก่งพูดได้ 2 คำ แต่ส่วนใหญ่จะทำไม่ได้ หรือบางคนเพิ่งจะเริ่มพูดคำแรกอยู่เลย ดังนั้นการที่ลูกคุณเริ่มพูดเป็นคำได้แล้ว แต่ยังไม่สามารถต่อประโยคได้ และคืออ...อ เป็นครั้งคราว หน่อคือว่ายังอยู่ในเกณฑ์ปกติตามอายุคะ

คุณแม่ช่วยลูกพัฒนาด้านภาษาได้โดยตั้งใจเขียนและตั้งใจฟังลูกให้รอบ อย่างพยายามแก้ไขสิ่งที่ลูกพูดเร็วนัก และอย่าให้ความสนใจหรือแสดงความกังวลกับการพูดของลูก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ.พญ.ประสมศรี อึ้งจางว
อาจารย์พิเศษภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีกหนึ่งกุมารแพทย์ที่ได้รับรางวัล
ให้เป็นแพทย์ที่มีรักเขาประจำบ้านของ
คุณพ่อคุณแม่หลายๆ ครัวเรือนทั้งในและนอก

เพราะสิ่งที่คุณแม่กังวลนั้น อาจมีผลไปที่คุณทำให้ลูกเกิดความตั้งใจจนเกร็งและคิดอย่างมากขึ้น

ทางที่ดีคือ คุณแม่ควรพูดคุยกับน้องๆ ง่ายๆ และคอยเวลาที่ลูกค่อยๆ มีพัฒนาการในการเปล่งเสียงที่ซับซ้อนตามอายุที่มากขึ้นจะการคิดอย่างของลูกก็จะหายไปเอง

สำหรับการไปโรงเรียนนั้นยังถือว่าเร็วไปสำหรับเด็กที่อายุแค่นี้ คุณแม่ควรให้ลูกอยู่กับบ้านและเรียนรู้การพัฒนภาษาไปด้วยกันจะดีกว่า เพราะการพาลูกไปโรงเรียนอาจจะทำให้ลูกเจอสิ่งแคว้นที่แปลกไป ได้พบกับเด็กอายุมากกว่าลูกๆ ลูกก็จะตามไม่ทันรวมทั้งอาจจะไปติดเชื้อโรคต่างๆ ทำให้ป่วยได้ง่ายขึ้น

แต่ถ้าคุณแม่กังวลมากว่าจะพัฒนาภาษาลูกได้อย่างไร หมอแนะนำให้คุณแม่ปรึกษาคุณหมอเด็กประจำตัวของลูกอีกครั้ง เพื่อความมั่นใจค่ะ

ลูกแหวนมดลอค
แก้อย่างไรดีคะ

ตอนนี้ลูกสาวอายุ 7 เดือน น้ำหนักแรกคลอด 3,100 กรัม ปัจจุบันหนัก 8.8 กิโลกรัม ใช้ลูกนมขนาด M และลูกสาวชอบแหวนนมออกมา เวลาคุณนม น้ำนมจะไหลออกมาลอค จนทำให้หมอนและที่นอนเปียกหมดเลยคะ แต่เวลาคุณน้ำ จะไม่ไหลเป็นอย่างนี้มานานมากแล้ว จะมีวิธีแก้ไขอย่างไรคะ

ราชินี/กรุงเทพฯ

หมอตีความขนาดของลูกนม น่าจะมีผลต่อการไหลของนมในเวลาที่คุณดูดคะ เพราะขนาดของลูกนมที่เท่ากันนั้น เวลาคุณน้ำจะไม่ไหล แต่เวลาคุณนมจะไหลออกมา ถ้าวิเคราะห์คุณก็น่าจะหมายความว่าลูกนมมันเล็กเกินไปสำหรับลูกสาวอายุขนาดนี้ เพราะเวลาที่ลูกนมมีขนาดเล็ก แล้วต้องดูดนมที่มีความเข้มข้นมากกว่าน้ำ ลูกจะต้องใช้แรงดูดมาก เมื่อใช้แรงมากโอกาสที่น้ำนมจะคั่งค้างอยู่ในปากและไหลออกมาก็มากขึ้นด้วย ซึ่งถ้าลูกนมใหญ่เกินไป ลูกก็น่าจะมีทั้งน้ำนมและน้ำไหลออกมา เพราะฉะนั้นคุณแม่ลองปรับขนาดของลูกนมเพิ่มขึ้นมาอีกนิด แล้วดูว่ามีปัญหาอะไรหรือไม่

ส่วนท่าของการให้นมก็สำคัญคะ ไม่ควรให้ลูกนอนราบแล้วดูดนม แต่ควรให้ลูกนอนเอนๆ ศีรษะตั้งขึ้นเล็กน้อย เหมือนเวลาที่กินนมแม่ จะทำให้ปริมาณของนมที่ไหลกลับป่านั้นมีจำนวนน้อยลง และหายไปมากที่สุด

ส่วนเรื่องการแหวนนมคือการที่ลูกกินนมเสร็จเรียบร้อยแล้วมีน้ำนมไหลออกมา อาจเกิดในช่วงที่เราจับลูกเรอลมออกมา และมีนมแหวนออกมาด้วย หรือหลังจากที่ดื่มนมเสร็จใหม่ๆ แล้วลูกแหวนออกมาทันที โดยที่น้ำนมไม่ได้ไหลพุ่งแบบออเรียน ในกรณีนี้จะพบในเด็กเล็กๆ ที่หูรูดในกระเพาะอาหารยังไม่เติบโตเต็มที่

การแก้ไขก็โดยให้ลูกนอนท่าเอนๆ เพื่อให้ศีรษะเอียงขึ้นตรง และนมจะไหลออกจากกระเพาะอาหารผ่านลงไปด้านล่างได้สะดวกมากขึ้นโดยไม่ย้อนกลับ ส่วนในเด็กอายุมากที่ชอบแหวนนมมัน บางครั้งพบว่าเด็กดื่มนมในแต่ละครั้งมากเกินไป รวมทั้ง

ความเห็นใจในตัวเองเป็นส่วนสำคัญ
ของความสำเริงในอนาคต

เสริมสร้างทักษะทาง

- ดนตรี ★
- ร่างกาย ★
- อารมณ์ ★
- สังคม ★
- ภาษา ★

พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะ
เด็กวัย 4 เดือนถึง 12 ปี

al Development for your child

เซ็นทรัล พระราม 3 ชั้น 7 ฟังลิฟท์แก้ว
0-2673-5957 , 0-2211-9397
www.thelittlegymrama3.com

เซ็นทรัลบางนา ชั้น 21
0-2399-5730-1
www.thelittlegymbangna.com

| คลินิกสุขภาพ

เวลาที่ตีมันมันบ่นอาจจะนอนตีมันมันและขาด
นมไม่ตั้งฉากกับบริเวณหน้า ทำให้มีระดับ
อากาศในขมคอเหลืออยู่ เด็กก็เลยคุณนม
รวมทั้งคุณเอาอากาศในขมคอเข้าไปด้วย
จึงเกิดลมในกระเพาะอาหารมากกว่าปกติ
และทำให้เกิดอาการแหวะนมตามมา คุณแม่
ลองปรับเปลี่ยนท่าให้นม และปรับการดูด
ขมคอให้มันมันอยู่เต็มจุดขมคอตลอด
เวลา ก็จะทำให้ปัญหาต่างๆ หายไปได้อะ

**เด็กเล็กเป็น
โรคกระเพาะได้มัย**

น้องพีรอายุ 2 ขวบ เมื่อคืนปีที่
ผ่านมาคิดนต้องไปทำธุระที่ต่างจังหวัดกับ
สามีก็เลยต้องเอาลูกไปด้วย แต่ขาดลับรด
เกิดขงแฉก และนมลูกที่สำรองไปก็หมก
กว่าจะหาคนมมาช่วยซ่อมได้ก็เกือบเที่ยงคืน
ถึงบ้านตอนตี 2 ลูกบอกว่าปวดท้อง คิดน
คิดว่าแกหัวใจหยาอะไรให้กินแล้วพาไปนอน
พอเที่ยงคืนของอีกวัน ลูกชายบอกว่า
ปวดท้องอีกและไม่ยอมนอน ตอนตี 2 ลูก
ก็อาเจียนออกมา คิดนเลยคิดว่าลูกกินอิม
เกินไป แล้วมาอาเจียนอีกตอนตี 3 และตี 5
และมีไข้ คิดนพาไปหาหมอตอน 6 โมงครึ่ง
ลูกเกิดอาการชักที่โรงพยาบาลถึง 2 ครั้ง
เนื่องจากมีไข้สูง และไม่สามารถป้อนยาแก้
ไข้ได้ เพราะลูกอาเจียนออกหมด

คิดนอยากทราบว่าเวลาที่ลูกชักมา 2 ครั้ง
จะมีผลต่อสมองมากน้อยแค่ไหน และลูก
จะเป็นโรคกระเพาะอาหารหรือไม่คะ

| แม่ น้องพีร / กรุงเทพฯ

เวลาที่เรารู้สึกถึงโรคกระเพาะนั้น
มักจะมีอาการสำคัญ 2 อย่างคือ
กระเพาะเป็นแผล หรืออาการ
ระคายเคืองและอักเสบของผนังกระเพาะ
ใบกรดของน้องพีรจะมีกรดที่ออกมาและ
ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อกระเพาะอาหาร
ทำให้ลูกเกิดอาการปวดท้อง ในช่วงดังกล่าว
ซึ่งเมื่อรักษาที่ต้นเหตุ อาการปวดท้องนี้จะ
ค่อยๆ หายไปได้ และจะไม่กลับมาอีก

แต่ถ้าเด็กเป็นแผลในกระเพาะอาหารนั้น
มักจะมีปัจจัยอื่นๆ มาร่วมด้วย เช่น การให้ยา
บางตัวที่วัดกระเพาะอาหาร การรับประทาน
อาหารไม่เป็นเวลา หรือเด็กที่เครียด ซึ่ง
อาการของโรคกระเพาะนั้นมีหลายแบบ

แต่ที่สำคัญคือ มีอาการปวดท้องเรื้อรัง
ไม่ใช่เป็นๆ หายๆ หรือเป็นเพียงแฉกครั้งเดียว
และพบในเด็กที่อายุมากกว่า 2 ขวบขึ้นไป
ดังนั้นกรณีของน้องพีรที่มีอาการในช่วงสั้นๆ
และอายุยังน้อย จึงไม่น่าจะเป็นโรคกระเพาะ
ชนิดรุนแรงที่กล่าวมาแล้ว

ส่วนที่น้องไม่สบาย ตัวร้อน อาเจียนและ
ชักนั้น พบได้ในเด็กอายุ 6 เดือนถึง 4 ขวบ
เด็กจะมีอาการชักได้ ถ้ามีไข้สูง แต่จะชัก
อยู่ไม่กี่นาที และไม่มีอาการแทรกซ้อนหลัง
จากการชักเหมือนเช่นอาการชักที่มาจาก
สาเหตุอื่นๆ โดยเฉพาะจากการติดเชื้อของ
สมองหรือเยื่อหุ้มสมอง เป็นต้น

เนื่องจากลูกชักมาแล้วถึง 2 ครั้ง คุณแม่
จะต้องดูแลเวลาที่ลูกเป็นหวัดหรือตัวร้อน
ในครั้งต่อไป โดยการเช็ดตัวหรือให้ยาลดไข้
ให้ทันเวลาก่อนลูกจะมีอาการชักครั้งต่อไป
และการชักจากไข้สูงนี้ เท่าที่มีประสบการณ์
และอาการชักจะค่อยๆ ดีขึ้น และลดลงไป
จนหายขาดหลังจากที่เด็กเข้าสู่วัยเรียน

- **อยากรู้จัง...
อะไรช่วยพัฒนาสมองลูก?**
- **กลัวลูกติดแคะจมูก
และเลียปาก**
- **อย่างนี้เรียกสมาธิสั้นหรือเปล่า**

ภาพ | ติญญา ตรีวัฒน์

Q **อยากรู้จัง...
อะไรช่วยพัฒนาสมองลูก?**

ตอนนี้ลูกอายุได้ 2 เดือนแล้วค่ะ อยากรู้ว่าอะไรช่วยพัฒนาสมองลูกได้ 2 เรื่อง ดังนี้

1. คิดถึงเริ่มให้ลูกฟังดนตรีตั้งแต่ตอนตั้งครรภ์ค่ะ แต่ไม่ค่อยฟัง พอคลอดแล้วจึงให้ฟังเพลงของโมสาร์ททุกวัน ซึ่งเป็นเสียงเปียโนที่มีความซับซ้อน คิดันควรจะทำให้ลูกฟังช่วงไหนดีคะ จึงจะช่วยพัฒนาสมองของเขาและจะส่งผลต่ออารมณ์ หรือทำให้เขาเรียนวิชาคณิตศาสตร์เก่งขึ้นมั๊ย

2. การที่พ่อแม่พูดคุยกับลูกบ่อยๆ พูดทุกเรื่องให้ลูกฟัง เป็นการกระตุ้นพัฒนาการในการพูดและสมองของลูกได้ดีที่สุดจริงหรือเปล่านั้น ถ้าใช้วิธีเปิดทีวีให้ลูกดูจะให้ผลเหมือนการพูดคุยกับลูกหรือเปล่า แล้วถ้าจะให้ลูกดูทีวีควรให้ดูช่วงไหนดีที่สุด

| ณิชชา/นครราชสีมา

A 1. มีนักวิชาการจำนวนมากพูดว่าดนตรี classic จะส่งผลต่อการพัฒนาสมองของเด็ก ซึ่งหมอไม่มีข้อคัดค้านแต่อยากบอกว่า ตัวคุณแม่เองก็ควรจะมีความสุขกับการฟังด้วยความรู้สึกเพลิดเพลินและผ่อนคลาย เพราะอารมณ์ของแม่จะมีผลต่อตัวลูกมาก และการให้ลูกฟังเพลงนอกจากจะทำให้เขาพัฒนาสมองแล้วยังทำให้เขารู้สึกผ่อนคลายด้วย ส่วนจะเป็นช่วงเวลาใดของวันก็ได้ การที่เด็กฟังเพลงทุกวันนั้นจะทำให้เขาค้นเคยและชอบดนตรีดีกว่าการฟังเป็นครั้งคราว แต่จะให้ "ดีที่สุด" บางครั้งก็เป็นไปได้ยาก ที่ผ่านมากุณแม่ก็ทำดีแล้วค่ะ

ดร.บุญสุนทร ภูมิสุทธิ
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี

2. การพูดคุยกับลูกบ่อยๆ แตกต่างกับการปล่อยให้ลูกดูทีวีมากกว่า เพราะการพูดคุยกับลูกเป็นการสื่อสาร 2 ทาง มีประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็กหลายด้าน ทั้งด้านภาษา อารมณ์ สังคม เพราะเขาจะต้องฟังภาษาที่เรากล่าว สักอย่างหนึ่งและสื่อบริการตอบกลับ ขณะเดียวกันก็ต้องรอการตอบกลับ พูดกันไปพูดกันมา เด็กจะได้เรียนรู้มากมายเลยคะ ส่วนการดูทีวีเป็นการสื่อสารทางเดียว ขณะดูทีวีเด็กจะรู้หรือไม่ว่า ตัวทีวีก็ไม่สามารถบอกหรือเรียกให้เด็กสนใจได้

เด็กที่ดูทีวีนานๆ เป็นประจำ มีผลทำให้เขามีสมาธิสั้นได้คะ เพราะทีวีเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นตลอดเวลา ฉะนั้นถ้าหากเด็กไปเจอสิ่งเร้าปกติที่ไม่กระตุ้นความสนใจและไม่เปลี่ยนแปลงเร็วเท่ากับทีวี เด็กจะไม่สามารถจดจ่อสมาธิได้นาน

หมอเขียนว่าเท่าที่คุณแม่ทำก็ดีมากแล้ว คุณแม่อย่ากังวลจนเกินไปนะคะ เพราะที่พูดทั้งหลายของชีวิตล้วนก่อให้เกิดทุกข์ทั้งสิ้นคะ

Q **กลัวลูกคิดแะจุมก และเลียปาก**

ลูกสาวอายุ 5 ขวบ ชอบแะจุมก โดยใช้นิ้วชี้และนิ้วกลาง (พร้อมกันทั้ง 2 นิ้ว) ไม่แะแะธรรมดาเนคะ จะจุมกอย่างแรง คิดมันลองทำดูยังรู้สึกเจ็บ ที่สำคัญลูกยังเล็กอยู่ ถ้าโตขึ้นมากแล้วจุมกจะนานไม่หายคะ

นอกจากนี้ลูกยังคิดพฤติกรรมเลียปากบ่อยๆ และถี่มากขึ้น นิ่งอยู่เฉยๆ ก็เลียปาก คิดมันคิดว่าลูกปากแห้งจึงทาลิปมันให้ เขาก็เลียออกหมด

คิดมันได้ลองทำหลายวิธีแล้ว เช่น บอกว่า **เคี้ยวจุมก** โคนไม้สอยนะ เลี้ยวเหมือนจริงจก เพื่อนๆ ของลูกไม่มีใครเขากินกัน ก็ยังแก้ไม่ได้ ลูกทำอย่างนี้เป็นเวลาเกือบ 4 เดือนแล้ว คิดมันการทำอะไรดีคะ

มณฑาทิพย์/เชียงใหม่

A เวลาเด็กทำพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่คุณแม่ไม่ชอบและไม่อยากให้ทำ คุณควรบอกพฤติกรรมเหล่านั้นให้เด็กรู้ แล้วหาพฤติกรรมใหม่ที่เหมาะสมมาให้ลูกทำแทน เมื่อเขาทำพฤติกรรมที่ดีแล้วก็ควรให้รางวัลแก่เขา สำหรับเด็กเล็กๆ มักจะมีพฤติกรรมที่เขาทำซ้ำๆ มากมาย บางเรื่องก็ไม่เหมาะสมมากจนถึงขั้นที่เป็นอันตราย ทั้งต่อตัวเขาและคนอื่นด้วย ซึ่งอาจจะเกิดจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ก็ได้ ดังนั้นเราจึงต้องแก้ที่ต้นแบบด้วยคะ

พฤติกรรมแรกคือ การแะแะจุมก ลองหาสาเหตุดูสิคะว่าเพราะอะไร มีเด็กจำนวนหนึ่งที่เป็นภูมิแพ้และมีน้ำมูกกรังในจุมก ทำให้รู้สึกแสบคันและพยายามกำจุมกออก ซึ่งถ้ารักษาโรคภูมิแพ้ได้แล้วจะช่วยลดปัญหาการแะแะจุมกของลูกได้ หลังจากอาบน้ำ จุมกของลูกจะขึ้น คุณแม่ลองให้เขาเอากระดาษทิชชูเช็ดออก แต่ต้องไม่ลืมที่จะขึ้นนมลูกทุกครั้งที่เขาทำตัวเนคะ เพราะได้มีกำลังใจที่จะทำซ้ำอีก เมื่อลูกทำทุกวันจนเขาชอบใช้ทิชชูจากนั้นก็วางทิชชูไว้ให้หยิบใช้ได้ง่าย หมอเชื่อว่าการใช้ทิชชูเช็ดจุมกจะทำให้เด็กแะแะจุมกลดลงและรุนแรงน้อยลงด้วยคะ

สำหรับพฤติกรรมที่ 2 ไม่ว่าจะมาจากสาเหตุใดก็ตาม ลองให้ลูกจินตนาการ เพราะ

**โรคสมาธิสั้นสังเกตได้คือ
เด็กจะไม่มีสมาธิ
ทำอะไรก็เอะอะงอแงๆ ไม่ได้
เบี่ยงเบนความสนใจได้ง่าย
ไม่ค่อยอดทน รอคอย
อยู่ไม่นิ่ง ใจร้อน**

จะทำให้ปากไม่แห้ง และไม่เลอะเทอะด้วย
ลิปมัน พอจิบน้ำแล้วจึงเอากระดาษซับปาก
แล้วคุณแม่ก็หอมแก้ม และบอกว่าหอมจัง
ไม่มีกลิ่นน้ำลายเลย ถ้าลูกเลียปากเมื่อไหร่
ก็ใช้วิธีเค็ม จนลูกรู้สึกถึงการที่ปากสะอาด
ไม่มีคราบน้ำลาย ลองทำดูนะคะ แต่ต้องทำ
สม่ำเสมอ นะคะ อาจเป็นสปีคาที้ เป็นเคือบ
แต่ถ้าทำแค่วันแล้วเลิกก็ไม่ได้ผลคะ

Q10 **แบบนี้เรียก
สมาธิสั้นหรือเปล่า**

คิดันมีลูกชาย 2 คน คนโตอายุ 2
ขวบ 6 เดือน ส่วนคนเล็กอายุ 6 เดือน คิดัน
จึงสงสัยว่าลูกชายคนโตนั้นอาจจะเป็นโรค
สมาธิสั้นคะ เพราะอยู่ไม่นิ่ง เล่นได้ทั้งวัน
ทั้งคืน ชอบดูภาพยนตร์จำพวกมนุษย์ฮีโร่
จะดูซ้ำๆ ทั้งวัน เขาเป็นเด็กอารมณ์ดีแต่จะ
พูดแล้วไม่ค่อยฟัง จะทำอะไรเล่นอะไรก็ได้
ไม่ค่อยนานและชอบเปลี่ยนไปเรื่อยๆ

คิดันอยากถามคุณหมอว่า ลูกชายคิดัน
เข้าข่ายเป็นเด็กสมาธิสั้นหรือเปล่าคะ และ
โรคสมาธิสั้นนั้นมีลักษณะอาการอย่างไร
รักษาให้หายขาดได้หรือไม่

| จักรารินทร์/กรุงเทพฯ

A1 จากที่อ่านมาคงยากที่จะบอกว่า
ลูกชายคนโตเป็นสมาธิสั้น เพราะ
เด็กอยู่ในวัยกำลังซน เล่นได้ทั้งวัน
เหมือนกบมีพลังงานเยอะ ยิ่งเป็นเด็กผู้ชาย
จะยิ่งซน โลกใต้นกว่าเด็กผู้หญิง อีกทั้งเรื่อง
พูดไม่ค่อยฟังจะพบได้บ่อยในวัยนี้ ซึ่งเป็น

วัยที่คือและต่อต้าน ส่วนจะมากน้อยแค่ไหน
เด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน

ลักษณะโรคสมาธิสั้นสังเกตได้ คือเด็ก
จะไม่มีสมาธิ ทำอะไรก็เอะอะงอแงๆ ไม่ได้
เบี่ยงเบนความสนใจได้ง่าย ไม่ค่อยอดทน
เล่นผาดโผน รุนแรง เสียงดัง เล่นอะไรก็งอแง
เจี๊ยบๆ ไม่ได้ ถ้าเทียบกับเด็กในวัยเดียวกัน
เพศเดียวกัน จะแตกต่างจากคนอื่นชัดเจน

ปัจจุบันการรักษาพัฒนาไปถึงขั้นมียา
ที่ช่วยให้เด็กมีสมาธิมากขึ้น แต่จะให้เมื่อเด็ก
มีอายุ 6 ปีขึ้นไป (เพราะยังไม่มีการรับรอง
ว่าปลอดภัยในเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 6 ปี)

ส่วนลูกชายของคุณแม่เหมือนเด็กเป็น
โรคสมาธิสั้นหรือไม่นั้น หมอคิดว่าความซน
ความอยู่ไม่นิ่งก็คล้ายกัน แต่หมอยาก
ให้รอดูไปก่อน ถ้าวินิจฉัยได้ในวัยนี้ก็ยัง
ไม่ใช้ยารักษาอยู่ดี ที่สำคัญคือ บ่อยครั้งที่เด็ก
จะมีลักษณะคล้ายกับเด็กสมาธิสั้น เพราะ
การเลี้ยงดูไม่มีวินัยที่ชัดเจน คามใจเด็ก มี
ของเล่นให้เลือกเยอะในเวลาเดียวกัน

หมอคิดว่าเราควรจะสร้างวินัยให้ชัดเจน
ลดสิ่งเร้าที่มีมากเกินไป เช่น ลดจำนวน
ของเล่น ขณะพูดกับลูกก็ให้ปิดทีวีและมอง
หน้าลูก จักเวลาในกิจวัตรต่างๆ พยายาม
ทำให้เด็กคิดเป็นนิสัย และรอดูไปจนถึงอายุ
4-6 ขวบ ถ้าลูกยังซนมากหรือพูดไม่รู้เรื่อง
ควรพามาพบจิตแพทย์เด็กคะ เหนื่อยหน่อย
นะคะ หมอเอาใจช่วยคะ

อนุบาลก็จับกันแล้ว...

ทำอย่างไรดีค่ะ

Q ลูกสาวอยู่ในวัยอนุบาลเคินจุงมือกับเพื่อนผู้ชายและบางครั้งลูกคุยให้ฟังว่า เด็กผู้ชายจับเพื่อนคนนั้นคนนี้ ในฐานะที่เราเป็นแม่จะมีการระมัดระวังเรื่องนี้อย่างไรดีค่ะ

วีรณา/กทม.

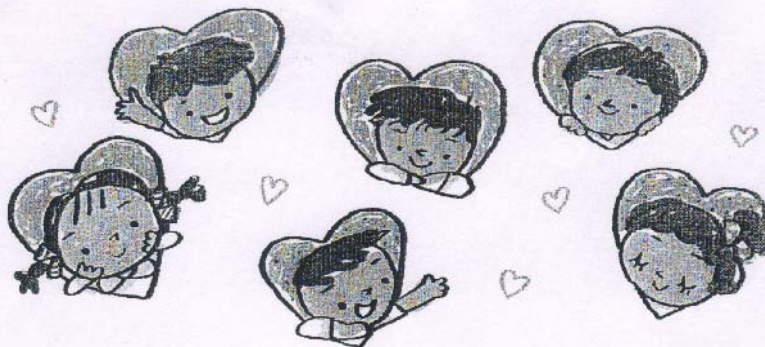
A เมื่อชั้นอนุบาล 3 ของคุณครูหมูเปิดได้ 2 สัปดาห์ ซึ่งเป็นช่วงที่เด็ก ๆ กำลังปรับตัวในการมาโรงเรียน วันหนึ่งคุณแม่ห้องอามมาบอกครูหมูว่า จะมาขอคุณเด็กซึ้งน้องจับว่าเป็นคบไหน น้องอามขอให้แม่มาออกน้องจับให้มาเป็นแฟนกับอาม เพราะอามชอบน้องจับมาก ครูหมูเกิดความไม่สบายใจ เพราะคุณแม่ห้องอามพูดอยู่หลายวัน เกรงว่าถ้าคุณพ่อน้องจับได้ยินเข้า อาจจะทำให้เกิดปัญหาเลยต้องคุยกับคุณแม่ห้องอามว่าเรื่องราวแฟนเป็นเรื่องปกติของเด็กๆ วัยนี้ค่ะ

สักพักหนึ่งความรู้สึกนี้จะหายไป ซึ่งจริงอย่างที่คาดคะ ผ่านไปเพียงสัปดาห์เดียว คุณแม่กลับมามีบอกว่า น้องอามไม่พูดเรื่องแฟนแล้ว ครูหมูพบกับเหตุการณ์แบบนี้บ่อยๆ เด็กคิดอะไรอยู่ เราเราไม่ถูกหรอกคะ อย่าลืมว่าคนเรานั้นคิดอะไรไม่เหมือนกัน ผู้ใหญ่คิดอย่างหนึ่ง เด็กคิดอีกอย่างก็ได้

เรื่องแฟน เรื่องแต่งงาน สำหรับเด็กวัยอนุบาล เมื่อถามดูมักได้คำตอบที่น่ารักๆ

ภาพประกอบ | ศตภาพ วิยะสุ

ครั้งหนึ่งครูหมูกำลังเล่านิทานให้เด็กๆ ฟัง พอนิทานจบ เด็กๆ ปลื้มมากจนบอกว่า ขอแต่งงานกับคุณครูได้ไหม ตอนนั้น คิดคำตอบไม่ทันบอกไปว่า "คำสั้นสอดคล้องนะ สงสัยอีกหลายปีกว่าหนูจะหาเงินมาแต่งงานได้" หรือเพื่อนครูหมุเป็นคนที่ชอบแข่งตัว เด็กๆ ในห้องมาจองขอเป็นแฟนหลายคนเชียวค่ะ

เชื่อไหมว่าเด็กอนุบาลก็มีปัญหาความรักตามเค้า เนื่องจากน้องจินและน้องคูนต่างชอบน้องม่อน ซึ่งเป็นเด็กผู้หญิงน่ารัก ครูหมุเฝ้าสังเกตการณ์อยู่เพราะกลัวว่า จะเกิดศึกชิงนาง วันหนึ่งน้องคูนใจกล้าถามน้องจินว่า "ทำไมน้องจินชอบน้องม่อน น้องม่อนไม่หันจะสวยเลย" น้องจินจึงตอบด้วยความมั่นใจจนใจว่า "น้องม่อนเป็นเด็กดี ไม่เคยถูกคุณครูหมุดุเลย" น้องคูนบอกว่า "คูนก็ชอบน้องม่อนเหมือนกัน แต่ไม่เป็นไร คูนไปเป็นแฟนกับเสือก็ได้" แต่ว่าน้องเสือเป็นเด็กผู้ชายนะค่ะ ฮ่า ฮ่า

เด็กๆ จะเลียนแบบพฤติกรรมความรักจากสิ่งใกล้ตัว สิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน และได้สัมผัส หรือเมื่อเห็นบทบาทตัวละครในโทรทัศน์ แอบได้ยินจากพี่ๆ อนุสาว

ในฐานะที่เราเป็นแม่ ออกห่างไม่ได้ว่าเขาจะเลียนแบบหรือไม่ เพราะเราไม่สามารถจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวลูกได้ แต่สิ่งที่ทำได้คือ การปลูกฝังความคิดโดยการพูดคุย ที่แนะสิ่งไหนดี สิ่งไหนเหมาะสม ซึ่งการคุยกับลูกต้องอาศัยจังหวะ เช่น ช่วงที่ถูกหุคถึงแฟน เราก็คุยกันแบบสบายๆ ว่า ลูกคิดว่าแฟนแปลว่าอะไร จะต้องทำอะไรให้แฟนบ้าง ฯลฯ หรือเวลาที่ลูกพูดว่ามีแฟนแล้ว คุณแม่อาจพูดว่าเรายังเล็กอยู่ เป็นเพื่อนกัน พ่อเป็นแฟนกับแม่ตอนใดทำงานแล้ว เพราะพ่อต้องดูแลแม่ ขับรถพาแม่ไปซื้อของ ลูกมีเงินซื้อของหรือเปล่า

ถ้าไม่มีปัญหาอื่นนอกจากเรื่องการเป็นแฟน ผู้ใหญ่ควรรับฟังแบบนิ่งๆ ไม่ซักไซ้ไล่เลียงหรือเข้าหยา้ แล้วเหตุการณ์จะปกคิเอง ความคิดเด็กจะเปลี่ยนแปลงตามวัย ไม่ต้องกังวลนะค่ะ เพราะสิ่งดีๆ ที่คุณแม่คอยสั่งสอนแนะนำซึมซับอยู่ในตัวลูก เมื่อลูกโตขึ้นอยู่ในวัยเหมาะสมก็จะมีแฟน ลูกจะดำเนินชีวิตได้อย่างดีค่ะ

| อาจารย์รุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี
โรงเรียนอนุบาลสามเสน

เด็กๆ จะเลียนแบบ

พฤติกรรมความรักจาก

สิ่งใกล้ตัว สิ่งที่ได้เห็น

ได้ยิน ได้สัมผัส...

ท่าทีของผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่ควรรับฟังแบบนิ่งๆ

ไม่ซักไซ้ หรือเข้าหยา้

อยากรู้เรื่องโรงเรียน แนวการเรียนการสอนของหนูวัยอนุบาล หรือพฤติกรรมของหนูอนุบาล สงเข้ามาถามได้ที่คอลัมน์นี้ เรามีของที่ระลึกมอบให้

อนุบาลเครือข่าย

สอนวิทยาศาสตร์แบบไหน

Q อยากทราบว่าแนวการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลเครือข่ายเป็นอย่างไร มีสอนวิทยาศาสตร์มั๊ยคะ เพราะอยากให้ลูกได้เรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ตั้งแต่อนุบาล ลูกจะได้รู้เหตุรู้ผล และนอกเหนือจากนี้วิทยาศาสตร์ยังมีผลดีต่อเด็กด้านไหนอีกบ้างคะ

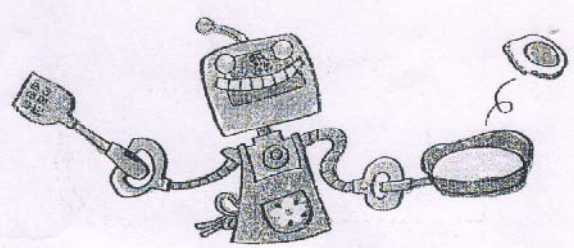
วิวิวรรณ/กทม.

A โรงเรียนอนุบาลเครือข่ายจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยได้นำหลักวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครับ

เนื่องจากการเรียนวิทยาศาสตร์ไม่ใช่เรื่องยากอย่างที่คิด และวิทยาศาสตร์ก็คือสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา เช่น ดิน น้ำ ฟ้า อากาศ รูป รส กลิ่น เสียง หนัก เบา ฯลฯ นี่คือวิทยาศาสตร์ทั้งนั้น เราสามารถนำสิ่งรอบๆ ตัวนี้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาลได้ โดยการบูรณาการวิทยาศาสตร์นั้นเองครับ

การบูรณาการวิทยาศาสตร์กับเด็กอนุบาลสามารถพัฒนาประสาทสัมผัสต่างๆ ของเด็กได้ เช่น คา-การสังเกต สัมผัส-สถานะของแข็งหรือเหลว จมูก-การดมกลิ่น และลิ้น-การชิมรสชาติ เป็นต้น

เมื่อนำมาสอนกับเด็กอนุบาล เด็กๆ จะได้รับความรู้ ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่เป็นการปฏิบัติจริง ไม่เป็นผลสัมฤทธิ์ว่าเด็กจะสามารถทำได้หรือไม่ หรือตอบคำถามได้มากหรือน้อยเพียงใด แต่เด็กจะค่อยๆ ซึมซับ และเรียนรู้กระบวนการได้ดียิ่งขึ้น รู้จักที่มาที่ไปของสิ่งนั้น รู้จักคิดวิเคราะห์ เหตุผลจากถาวรลงมือปฏิบัติจริง

ตัวอย่างการทดลองวิทยาศาสตร์ง่ายๆ เช่น การให้เด็กๆ ได้ทดลองทอดไข่เจียว ให้รู้วิธีการเตรียมอุปกรณ์ วัตถุดิบ วิธีทำ ได้เครื่องปรุงเอง ผัดถูกไม่ว่ากัน เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เด็กลองชิมเอง ว่ารสชาติเป็นอย่างไร หวานหรือเค็ม หากเค็มไป คราวหน้าทำใหม่ต้องลดความเค็มลง ผู้ปกครองก็มีส่วนร่วมโดยการพูดคุยเชิงอภิปราย แสดงความคิดเห็นร่วมกับเด็ก ช่วยให้เด็กได้คิดวิเคราะห์โดยอัตโนมัติ สร้างผลงานและสร้างความภูมิใจด้วยครับ

นอกเหนือจากการทดลองและการปฏิบัติจริงในห้องเรียน การพาเด็กๆ ไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่างๆ ถ้วนเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เหมือนกันนะครับ เด็กจะได้รับประสบการณ์ใหม่ ได้เห็นสิ่งใหม่ๆ เป็นความรู้ไปในตัว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ มลดีของการเรียนวิทยาศาสตร์คือ เด็กๆ ได้ทดลอง

วิทยาศาสตร์ที่เน้น การปฏิบัติจริง... จะช่วยให้ เด็กซึมซับ เรียนรู้ กระบวนการ ได้ดียิ่งขึ้น รู้ที่มาที่ไป รู้จักการ วิเคราะห์เหตุผล

ทำจริงและเรียนรู้แสวงหาความจริงด้วยตัวเอง สามารถเชื่อมโยงความคิดจากสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ จากจุดนี้ทำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น อยากหาคำตอบเกิดความกระตือรือร้น รู้จักหาเหตุผลทั้งคำถามและคำตอบ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของนักวิทยาศาสตร์ และเป็นอนาคตของชาติด้วยนะครับ

อาจารย์กฤษพล เครือคล้าย
โรงเรียนอนุบาลศรีนครลำดัย

เหมือนมีพี่เขี้ยวเขาน...
คอยดูแลครอบครัวคุณ

ห่วงใย และดูแลคนที่คุณรักได้ตลอดเวลา ด้วย เครื่องวัดอุณหภูมิทางหูระบบดิจิทัล รุ่น MC-510

- นวัตกรรมใหม่ของ OMRON กับเครื่องวัดอุณหภูมิทางหูระบบดิจิทัล
- ให้ค่าการวัดที่ใกล้เคียงอุณหภูมิของศูนย์ควบคุมในร่างกายมนุษย์
- โดดเด่นด้วยคุณสมบัติที่ใช้งานง่าย ขนาดกะทัดรัด
- ใช้งานในการวัดรวดเร็วเพียง 1 วินาที
- มีเสียงเตือนเมื่อวัดเสร็จ
- มีไฟบนหน้าเพื่อการอ่านค่าในที่มืด
- สามารถบันทึกค่าที่ล่าสุดได้
- สามารถเลือกการวัดได้ทั้ง °C และ °F
- มี Probe Cover หุ้มที่ปลายหัววัดอุณหภูมิ เพื่อสุขอนามัยที่ดี
- ใช้ได้กับเด็กเล็ก เด็กทารก และครอบครัว

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามห้างสรรพสินค้าและ นายยาเร็นน่าทิวป หรือ โทร. 0 2236 0036

อุ่นใจ...เหมือนมีพี่เขี้ยวเขานคอยดูแล

A Good Sense of Health

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุวรรณี เครือพืง สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จากภาควิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา ๒๕๔๕ เข้าทำงานเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับช่วงชั้นที่ ๔ ที่โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๔๘ และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ ปัจจุบันทำงานเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยพิเศษที่โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย